

HANS DOMINIK

*Porta
cerului*

ROMAN

EDITURA GORJAN BUCUREȘTI

HANS DOMINIK

FORȚA CERULUI

ROMAN

Traducere de TOMA BLĂNARU

SCAN: Dan L.

prelucrare: Costin Teo Graur

prima ediție digitală, iunie 2011

EDITURA GORJAN BUCUREȘTI
1942

Un automobil trecea în goana mare pe șosea. Se îndrepta spre vest, într'o dimineață însorită de Mai. Deoparte și de alta a șoselei se întindea o câmpie netedă, fără sfârșit, întreruptă ici colo de pini singurateci și de mestecăni.

În mașină, se afla un tânăr de vreo 25—30 ani, care ședea la volan și scotea din când în când o hartă pentru a o consulta, cu toate că a te rătăci în acest ținut era aproape cu neputință. Incetini mersul mașinii, conducând numai cu o mână, în timp ce degetele celeilalte se plimbau încoașe și încolo pe hartă. În sfârșit i se păru că a găsit ceea ce căuta, și opri vehiculul într'un loc, de unde se bifurca din șosea, spre stânga înspre livadă, un drum vicinal lat.

Era un drum obicinuit, cam mult umblat, care îți atrăgea privirea numai printr'un semn de circulație, ce-l închidea pentru orice fel de vehicul. Un altul s'ar fi mirat poate de această tăbliță, care sta pe un câmp ce deabea oferea oilor o pășune sărăcăcioasă. Cel care se afla în automobil însă, Domnul Henry Turner din Kansas City, U. S. A., părea, dimpotrivă, că se aștepta și chiar căuta așa ceva. Mai întâiu

conduse mașina câteva sute de metri mai departe, pentru a nu sta tocmai în această parte a drumului însemnată în acest mod cu totul deosebit. Opri apoi din nou și examinează minuțios ținutul din stânga șoselei, uitându-se adesea în sus, ca și când ar fi pândit ceva pe cer.

Norii răzleți, pe care vântul primăverii îi gonia pe firmament, păruă a-i întrerupe un moment observarea, dar îndată ce se retraseră, el își continuă cercetarea luând acum ca ajutor un bun telescop și apoi chiar un teodolit și se uită mult, scriind în același timp niște cifre pe un carnet. Numai niște ochi deosebit de pătrunzători ar fi putut să descopere fără lunetă, obiectele cari îi atrăgeau atenția și pe care voia să le măsoare călătorul singuratic. Erau niște punctulețe mărunte, argintii, sclipitoare, care se desena pe firmament spre Sud, când acoperite de nori, când dispărând în aerul strălucitor și de găsit numai cu cea mai mare atenție.

Un sgomot îndepărtat de motor întrerupse liniștea câmpiei. Pentru Mister Turner era prilejul să-și pună automobilul iar în mișcare și să plece încet mai departe. Din anumite cauze nu voia să aibă spectatori la observațiile și cercetările sale. În zadar așteptă însă vreun vehicul, care să-l întâmpine sau să-l întrecă. O fi fost vreun tractor agricol, care lucra pe undeva pe câmp și pricinuia acel sgomot, se gândi el.

Turner porni mai departe într'un ritm accelerat, dar mereu îi venea să întoarcă capul la stânga și — lucru la care ar fi renunțat mai bine — să se uite în sus, căci mai înainte de a-și fi dat seama, mașina se

ciocni cu roata dreaptă din față de o piatră, făcu o săritură scurtă într-o parte și căzu într'un șanț adânc.

În afară de o lovitură puternică în stomac, pe care Mister Turner o primi dela volan, nu se întâmplase nimic serios. Atât conducătorul cât și mașina au scăpat teferi; dar în ceea ce privea înaintarea nu era lucru ușor, căci a urca panta șanțului, cu propria-i mașină, părea o încercare fără sorți de izbândă. Americanul încercă de câteva ori, dar în zadar; roțile se învârtteau pe loc în șanțul alunecos și mocirlos, înfundându-se mereu mai mult, fără ca vehiculul să se urnească. Deprimat, opri din nou motorul și tocmai se pregătea să iasă din mașină cățărându-se pe mal, când zări pe șosea un bărbat, care venea spre el.

Desigur un om de prin partea locului, gândi Turner, în timp ce își îndreptă privirea mai stăruitor asupra celui ce se apropia. Acesta trebuie să-mi procure vreun țaran cu o pereche de cai, care să-mi scoată tărăboanța din șanț. Imbrăcămintea și înfățișarea străinului părură că îndreptățesc bănuiala lui Turner. Purta o mantă veche dintr'o stofă roasă, care poate odată, de mult, o fi fost verde; o pălărie de pâslă, pe care deasemeni se vedeau urmele timpului. Avea un obraz brăzdat și o barbă mare, căruntă, sub sprâncenele stufoase, o pereche de ochi iscoditori. E vreun cioban poate, care-și păzește oile pe aici pe undeva, îi trecut lui Turner prin cap, când bătrânul se opri în fața lui și privind situația, clătină din cap. Turner deschise gura să spună ceva, dar celălalt îi tăie cuvântul.

„Cum ați pățit aceasta, domnule? Drumul este destul de lat pe aici. Ei, trebuie să vă ajutăm să ieșiți!

Voiu aduce un „bulldog” din câmpul învecinat. Va dura zece minute; atât trebuie să aveți răbdare”.

Americanul se așază pe marginea șanțului și se uită după bătrân, care o apucă la dreapta peste câmpie. Fără să vrea, îi venea mereu în minte acest om și căuta să controleze impresia ce și-o făcuse despre el în câteva momente... Să fie vreun cioban bătrân, sau era un țaran? Poate, așa se părea chiar după îmbrăcăminte... dar ochii aceia deosebit de strălucitori, trăsăturile feței, nu se prea potriveau cu această presupunere și Mister Turner avea experiență în astfel de lucruri. Datorită ocupației sale, a avut de-a face cu mulți oameni și pentru el era de o importanță capitală să-i cunoască dela început și să-i aprecieze la justa lor valoare... Felul de a vorbi? Omul i se adresase în limba germană așa cum se vorbește la Nord, dar cu un oarecare accent de dialect din Sud, care se obișnuia în ținut. Cu toate acestea... nu prea îi venea a crede că bătrânul, toată viața sa, să fi mers numai în urma plugului sau să fi păzit oile...

Un ticăit de motor întrerupse firul gândurilor lui Turner; se auzi mereu mai tare, apoi se văzu apăărând. Turner ieși din șanț pe șosea și văzu un tractor, care se apropia cu sgomot. Aha, la aceasta s'a gândit bătrânul, când a vorbit despre „bulldog”. El nu înțelesese bine mai înainte. Era un puternic tractor agricol, căruia îi va fi ușor să scoată automobilul din șanț. Tractorul se opri lângă mașină, aproape de tot.

„Ei iată-ne ajunși, domnule Zacharias”, spuse bătrânul, care ședea la volanul tractorului, în timp ce bătrânul cobora de pe scaunul dinapoi.

„Dați-ne funia, domnule” se adresă el lui Turner. Acesta se duse la lada cu unelte dela mașina sa, scoți un moment înăuntru, apoi se întoarse dând din umeri.

„Proastă afacere, Sir, n’am funia la mine”.

„Ce să facem, domnule Zacharias?” întrebă conducătorul tractorului, scărpinându-se gânditor după ureche. Ceeace-i răspunse bătrânul într’un dialect perfect al ținutului, rămase pentru Mister Turner neînțeles, dar îi întări și mai mult prima părere, că are de-a face cu un curat „băștinăș din bărăgan” un „genuine native”, cum l-ar numi pe limba sa și îi venea aproape să-l ia drept un bădăran. Acesta căuta liniștit în buzunarul mantalei, ca și cum ar fi putut găsi acolo, ceva bun pentru momentul de față... și scoase în sfârșit un ghem mic, pe care începu să-l desfășoare cu atenție. La prima vedere lui Turner i se păru că are o sfoară obicinuită. Numai după ce o privi cu atenție, observă că este o liță formată din mai multe sârme subțiri, răsucite. Dar la ce le-ar putea folosi aceasta? După părerea lui Turner, ar fi trebuit o sârmă de oțel, cel puțin de grosimea unui deget, ca să-l tragă mașina peste panta tute a șanțului.

„Nonsense, Sir!” băigui el ca pentru sine, în timp ce bătrânul agăța lațul, făcut din împletitura subțire, la cârligul gros al tractorului. „Omule, ce vrei să faci? N’are nici un rost!” strigă el, când bătrânul se cobori în șanț și legă celălalt capăt al sârmei de partea dinainte a automobilului.

„Așteptați, domnule”, spuse Zacharias așezându-se la volanul mașinii. „Ei, Hermann...” strigă el condu-

cătorului celelalte mașini. Motorul acesteia zurea, se smuci și sârma subțire se întinse... mai-mai să se rupă, cum i se părea lui Turner. El sări câțiva pași în lături, pentru a nu fi cumva lovit de capetele, care ar sări. Stătu apoi și privi înmărmurit la ceea ce urmă.

Automobilul său, tras de sârmulița ridiculă se puse în mișcare și înaintă puțin pe fundul șanțului. Apoi sări și motorul mașinii. Abil, bătrânul la volan, băgă în viteză a treia. Motorul tractorului ticăi un moment mai tare și puțin după aceea automobilul americanului sta iar teafăr pe șosea. Bătrânul părăsi locul dela volan, scoase miraculoasa sârmă dela ambele vehicule și se pregătea s'o înfășoare din nou.

„Îți mulțumesc! Poți să pleci, Hermann!” strigă el conducătorului tractorului, în timp ce Turner nu știa cum să se comporte cu el. Trebuia să-i dea un bacșiș pentru ajutorul dat? Un cioban bătrân l-ar fi primit de sigur cu multă bucurie; mai rămânea însă întrebarea, dacă omul nu era totuși altcineva. Felul cum mânuiise motorul și schimbase viteza automobilului, trăda fără îndoială, că știa bine rostul cârmei unui vehicul.

Și apoi ciudata sârmă, cu care a tras din șanț mașina americanului, care nu era nici decum ușoară! Aceasta mai ales îl interesa pe Mister Turner, despre aceasta trebuia el să afle amănunte. Dar dacă ținea cu orice preț, nu trebuia să-l lase să plece acum cu un simplu „Mulțumesc!”.

„Vă sunt foarte obligat, domnule... domnule...” începu el.

„Mă numesc Zacharias”, răspunse celălalt.

„Numele meu e Turner” se prezentă americanul. „Sunt foarte bucuros să te cunosc; fără ajutorul d-tale puteam să mai stau mult și bine în șanț. Vrei, poate, să te conduc o bucată cu automobilul meu?”.

După o scurtă privire asupra americanului și a mașinii sale, Zacharias primi invitația.

„Mă poți conduce până în satul învecinat”, spuse el luând loc, „dar” — un surâs ușor îi flutură pe obrazul brăzdat — „dacă e cu putință n’o mai luați prin șanț. Mi se pare că adineori v’ați uitat puțin cam prea mult la stânga”.

Turner își mușcă buzele și simți spre amărăciunea lui, că roșise. Oare îl observase bătrânul mai de mult și văzuse ceva din manipulațiile sale cam suspecte? Nu prea era probabil.

„Presupunerea d-tale nu prea este neîntemeiată, domnule Zacharias”, spuse el cât se poate de calm. „Pe partea stângă a șoselei se află o uzină electrică atmosferică. Aceasta, de sigur mă interesează. Avem și la noi în Kansas un post de încercare”.

„Atunci înțeleg interesul d-voastră, domnule Turner”, răsă bătrânul pe sub mustață, „dar cred că n’ați prea putut vedea mult! A fost construită dinadins în mijlocul bărăganului pustiu. Sunt prea mulți curioși...”.

Turner se hotărî să meargă drept la țintă. „Totuși am văzut ceva”, spuse el, „cel puțin baloanele care susțin rețeaua de acumulare. Bănuiesc că această plasă stă la o înălțime de opt mii de metri deasupra pământului. Măreată operă, domnule Zacharias! Noi nu suntem încă așa departe. Suntem mulțumiți dacă putem s’o ținem la trei mii de metri înălțime...”.

Primele case ale satului apărură între timp, și acum automobilul mergea pe caldarâmul șoselei.

„Suntem aproape de casă. La primul colț voi coborî”, spuse bătrânul.

„Bine înțeles, cum dorești” răspunse Turner, dar aceste vorbe nu exprimau adevăratul lui gând. Ardea de dorința de a prelungi convorbirea cu noua sa cunoștință, pentru a afla cât mai mult despre lucrurile ce-l interesau.

„E tocmai prânzul, domnule Zacharias”, spuse el aruncându-și ochii la ceasomicul mașinii. „Poate putem căpăta aci o gustare. Te invit”.

„Pentru masă este puțin cam devreme pentru mine, domnule Turner”, răspunse Zacharias după ce se gândi puțin. „Deci vă voi însoți cu plăcere, să luăm o jumătate de litru de cidru. Avem aci în sat o cârciumă unde găsești de toate, și poți căpăta mâncare foarte bună. Vedeți casa aceea din față? Acolo este”.

În timp ce automobilul parcurgea mica distanță până la cârciumă, toate gândurile americanului se concentrară asupra ghemulețului de sârmă, pe care vecinul său îl băgase nepăsător în buzunar. Voia, cu orice preț, să-l aibă în stăpânirea sa... Dar **cum** nu știa încă, și totuși spera că va găsi un mod, când vor fi împreună la masă.

„Am sosit!” îi întrerupse bătrânul gândirea. „Azi e mai frumos în grădină decât înăuntru. Veniți cu mine domnule Turner, știu eu rostul aci”.

Luară loc la o masă rotundă sub un teiu bătrân și Turner văzu imediat că însoțitorul său nu exagerase cu nimic; mâncarea era bună și vinul deasemenea.

„Nu este nici o modalitate să examinez uzina-AE?” întrebă americanul, când isprăvi de mâncat.

Interlocutorul său dădu tacticos din cap. „Nu cred, domnule Turner. Conducătorii uzinei se feresc de priviri indiscrete. Serviciul de siguranță este foarte sever”.

Turner se posomorî. „Păcat domnule Zacharias; aș fi vizitat-o cu plăcere. Tocmai pentru că eu cunosc postul american, mă interesează”.

În timp ce vorbea, Turner își aprinse o țigaretă și printre degetele mâinii pe care o ținea în sus, inspecta cu atenție figura însoțitorului său. O linie enigmatică părea că se desenează în jurul ochilor și buzelor lui, se accentuă din ce în ce și apoi se ivi un surâs.

„Trebuie să vă procurați o autorizație din Berlin, domnule Turner”, spuse el, apucându-și paharul.

„Nu va fi, probabil, prea simplu”, răspunse Turner.

„Sigur că nu, domnule Turner. Cei de acolo se interesează deaproape asupra persoanelor. Au făcut unele experiențe rele”.

Turner trase supărat din țigaretă și mormăi ceva de neînțeles, ca pentru sine. Bănuia că bătrânul, care sta în fața lui înfășurat în mantua de stofă roasă, știa mai mult despre uzina aceea germană, decât lăsa să se vadă. Să-i divulge el oare, interesul locuitorilor din Kansas, sau e mai bine, să nu dea cărțile pe față? Se hotărî să dea deocamdată, o altă întorsătură convorbirii. ●

„Ce fel de sârmă era aceea, domnule Zacharias, cu care ai scos mașina din șanț?” întrebă el.

Bătrânul băgă mâna în buzunar și scoase iar ghe-

mul. „Vorbiți despre aceasta, domnule Turner? O sârmă... este din aluminiu sau ceva asemănător...”. Ii întinse ghemul peste masă și în timp ce Turner îl luă cu lăcomie, i se păru că observă din nou ciudata expresie schimbătoare a feții lui Zacharias, pe care o mai văzuse odată. El începu să desfășoare încet ghemul, lăsând sârma să i se strecoare printre degete. Din ce în ce i se părea mai enigmatic, cum această sârmă metalică subțire a putut suporta forța puternică a tractorului.

„Curios lucru, domnule Zacharias!” începu el, dând din cap. Aș vrea să știu de unde o ai?”.

„Am găsit-o acum câteva zile când mergeam pe bărăgan...”.

„A... ai găsit-o?”.

„Da, domnule Turner. În apropierea locului unde a fost accidentul. Pe drumul care pleacă din șosea”.

„Hm! Așa... foarte interesant...” Turner murmură iar ceva neînțeles, ca pentru sine, strângând sârma cu amândoi pumnii și făcând o mișcare, ca și cum ar fi vrut s'o rupă cu putere.

Bătrânul râse. „Nu vă mai osteniți degeaba, domnule Turner! Ceeace n'a putut face tractorul, n'o să vă reușească d-voastră acum. Sârma... așa am auzit spunându-se... ar avea o lungime de rupere de o sută de kilometri”.

Turner se întristă. Ultimile cuvinte ale interlocutorului său îi tăiară vorba. Ce fel de om era acesta, care avea înfățișarea unui bătrân cioban și care vorbea ca un inginer, despre lungimea de rupere? Și mai ales, ce fel de metal era acela, care întrunea într'un mod atât de minunat, minimum de greutate cu maximum

de rezistență? Voia cu orice preț să obțină acel ghem, chiar dacă ar fi trebuit să-l răpună pe bătrân. Ocazia era prielnică; o scurtă privire îl convinsese, că erau singuri în grădină. Mușchii brațului drept se și încordară când celălalt continuă :

„Dacă vă interesează domnule Turner, puteți să păstrați acest obiect. Pentru mine n'are nici o valoare. Luați-l cu d-voastră ca amintire, în America”.

Americanul se împotrivi puțin, de formă, dar luă ghemul și mulțumind îl băgă în buzunarul dela haină. Apoi aruncându-și ochii pe cadranul ceasornicului băgă de seamă, că ar fi timpul să plece mai departe. Iși luă deci rămas bun.

În timp ce automobilul domnului Turner dispărea la cotitura străzii satului, Johannes Zacharias sta în fața cârciumii și se uita după el gânditor. „Cred că i-o va da lui James Headstone”, murmură el apoi.

„All right, Sir !” Inginerul prim John Fosdick dela postul de încercare american, rosti aceste cuvinte la telefon, apoi puse receptorul la loc, în timp ce expresia feței sale trăda că lucrurile erau cu totul altfel decât all right.

Mai stătu un moment la birou, cu capul rezemat în mâini, cu ochii închiși, ca să reflecteze încă odată asupra convorbirii ce avusese. Sări apoi deodată, ca și cum nu mai avea loc în cameră și ieși afară. Trecu printr'un coridor scurt, intră în camera principală a postului și trânti ușa cu putere după el.

George Cowper, al doilea inginer, care sta în fața unui tablou de distribuție plin cu tot felul de aparate

electrice de măsurat, se întoarse mirat de sgomotul a-surzitor.

„Allo, Fosdick, ce s'a întâmplat de ești așa plouat?”.

„Am motiv destul de serios, Cowper”, mormăi Fosdick indispus. „James Headstone și Directorul Brooker ne vor face o vizită!”.

Cowper șuiera printre dinți. „Frumoasă surpriză! Și când ne vor face această plăcere?”.

„In curând, Cowper! Sunt în mașină, pe drum. Headstone me-a telefonat dela o stație de benzină. Peste un sfert de oră pot fi aci. Ce spui de asta?”.

Cowper dădu din umeri. „N'am nimic de spus, Fosdick. Afară de aceasta, în astfel de ocaziuni Mister Headstone însuși are cuvântul. Pentru noi principala este, să avem postul în ordine”. În timp ce vorbea, inginerul se întoarse iar la tabloul de distribuție indicând instrumentele de măsurat. „Iată puterea postului, Fosdick, șase sute de mii de volți și zece amperi și chiar de s'ar da Domnul Headstone de zece ori peste cap, mai mult nu s'ar putea produce cu rețeaua noastră de acumulare și cu colectorul de raze”.

Inginerul Fosdick făcu o mișcare de nemulțumire.

„Mi-e teamă, Cowper”, începu el ezitând, „că Headstone va găsi iar tot felul de cusururi. Când am vorbit cu el, am avut impresia că am fi căpătat noi informațiuni asupra postului german”.

Cowper dădu din cap. „E foarte posibil. Cu orice ocazie, ne dă ca exemplu instalațiunea germană. De ce dracu, nu-și procură prin agenții săi planurile colectoarelor de raze germani? Știm doar, că ai lor sunt mai buni ca ai noștri. Asta ar fi în orice caz mult mai cu judecată, decât să...”.

Clacsonul unui automobil îi întrerupsese ultimele cuvinte. Vizitatorii nepoftiți erau la ușe. Fosdick ieși repede să-i primească.

Intr'un automobil mare, care opri la scară, ședeau doi domni. Unul dintre ei, Directorul Brooker, uscățiv și înalt, de vreo 60 de ani, făcu semn inginerului Fosdick să se apropie.

„Allo, Mister Fosdick, urcă-te și d-ta. Vrem, mai întâiu, să trecem peste câmp”.

Celălalt, James Headstone, salută pe Fosdick dând ușor din cap. Era mai tânăr decât Brooker cu vreo 20 de ani. Avea un corp puțin cam scund și un cap voluminos ale cărui trăsături trădau energie și inteligență. James Headstone era acela, care pentru prima dată, a dat ideea unei uzine atmosferice și a făcut-o acceptabilă capitaliștilor societății „United Electric” și care a obținut înființarea unui post de încercare. De multe luni, consacra o activitate fără margini pentru progresul acestei instalațiuni și rareori inginerii puteau să-i intre în voie.

Deabia luase loc Fosdick în mașină, când Headstone fără altă introducere, deschise discuția.

„Cât de mare e producția postului?”. Fosdick spuse fără ezitare cifrele. „Șase sute de mii volți, zece amperi, Mister Headstone”.

„Ai auzit, Brooker?” se adresează Headstone către director, „numai șase sute de mii de volți! Dacă am avea rețeaua de acumulare la opt kilometri înălțime, am putea strânge 1,6 milioane din atmosferă”.

Brooker se mărgini să dea din cap aprobând, pe când Fosdick își făcu curaj să răspundă. „Este absolut imposibil, Mister Headstone. Trei kilometri este

maximum, ce putem pretinde sârmelor noastre ce susțin baloanele”.

Între timp, automobilul parcursese o bucată bună și acum opri la locul de ancorare. Dintr'un enorm bloc de beton înplântat în pământ, se înălța o sârmă ghimpată aproape verticală. Cel din mașină trebuia să-și aplece capul mult pe spate, pentru a putea vedea, sus, pe cerul albastru, un minuscule balon argintiu, ce părea de mărimea unui măr. De jos, însă, nu se putea observa, că de fapt era un balon enorm, legat de o sârmă groasă, ce împreună cu alte șase baloane captivă, de aceeași mărime, susținea rețeaua metalică de acumulare la trei mil de metri înălțime, pentru electricitatea din atmosferă.

„Nu trei, ci opt kilometri trebuie să atingem, Mister Fosdick”. Cuvintele lui Headstone rostite scurt și aspru, sunară ca un ordin, contra căruia nu admitea nici o replică. Totuși Fosdick riscă un răspuns:

„Sârmele noastre au numai opt kilometri lungime de rupere. La opt kilometri înălțime, s'ar rupe numai din propria lor greutate”.

În timp ce Fosdick vorbea, Headstone băgă mâna în buzunarul mantalei, apoi o scoase, ținând un ghemuleț între degete.

„Cum îți explici, Fosdick”, întrebă el, când inginerul își termină obiecțiunea, „că germanii și-au ancorat rețeaua la o înălțime de opt kilometri?”.

Fosdick făcu o mișcare de nehotărâre. „Aproape că nu-mi vine să cred că germanii au rețeaua...”.

„Știu sigur că așa este!” îi tăie Headstone aspru cuvântul.

„Atunci, inginerii germani trebuie să întrebuințeze

cu totul altă sârmă, de o lungime de rupere mult mai mare, Mister Headstone".

„Ia priveștel" Headstone îi aruncă ghemul, care acum patrusprezece zile era în mâinile agentului Turner, într-o cârciumă depe băraganul german. „O sută de mii de metri lungime de rupere! Cu aceasta lucrează germanii! Ce spui de asta Fosdick?"

Inginerul prinse ghemul și-l cântări în mâini. Desfășură apoi puțin din liță, smun-ci, trase cu putere de fiecare fir în parte. Ele rezistară sforțărilor sale.

„Dați-ne și nouă astfel de sârmă, Mister Headstone și vă vom îndeplini dorința", spuse el, când văzu că osteneala-i fusese zadarnică. Headstone păru mulțumit cu acest răspuns.

„Îți voi procura sârma cât de curând posibil, Fosdick", spuse el cu un ton mai prietenos. Intreprinderea „Aluminium Corporation" a căpătat, acum opt zile, o bucată ca probă. Sper, că tehnicienii noștri îi vor desvălui repede secretul".

În timp ce Headstone vorbea, Directorul Brooker luă câteva notițe. „Crezi, Headstone, că postul nostru ar furniza șaisprezece mii de kilowați, dacă am putea să ancorăm rețeaua la opt mii de metri înălțime?" întrebă el acum.

„Da, fără îndoială, Brooker. Fiecare metru mai sus, dă două sute de volți în plus", replică Headstone la întrebare.

„Hm, hm!" Brooker socotea mai departe în carnetul său, dând din cap tot mai des.

„Nu ești mulțumit de rezultat, Brooker?" îl întreabă Headstone nerăbdător.

Directorul lăsă carnetul jos. „Ca să vorbim deschis,

nu ! Costul instalației noastre este prea mare în comparație cu producțiunea. Ar trebui să scoatem din rețeaua de acumulare un curent de trei ori mai mare, ca să putem lucra mai ieftin decât o uzină, care funcționează cu cărbuni. N'ai putut afla nimic mai precis despre producția postului german, Headstone?"

Headstone făcu o mutră acră. „Din păcate, nu Mister Brooker. Oamenii mei au încercat în zadar. Germanii s'au închis ermetic. Puțin mai lipsea, și omul cel mai bun ar fi căzut în mâinile serviciului lor de siguranță.... Vrei să întrebi ceva, Fosdick?" se adresă el inginerului, care se mișca neliniștit pe scaun.

„Colectorii de raze germani", izbucni cel întrebat. „Am găsit o scurtă dare de seamă asupra lor în „Electric Engineer". Dacă cifrele indicate sunt juste, atunci ai lor sunt aproximativ de trei ori mai productivi decât ai noștri..."

„In „Electric Engineer"? Ai revista aci, Fosdick".

„O am la oficiu, Mister Headstone".

Headstone dete ordin șoferului, să întoarcă la post. În timpul drumului nu rosti nici un cuvânt; obiecțiunile lui Brooker și ultimele comunicări ale lui Fosdick, îl puseră pe gânduri.

Când automobilul opri iar în fața clădirii postului, Headstone vedea limpede ce trebuie să facă. Cea mai bună sârmă germană o avea dela Turner, omul său de încredere, cu calități strălucite și care ar trebui să capete ulterior un supliment de onorariu pentru ceea ce făcuse. Dar ar risca orice, numai să afle și secretul celor mai buni colectori de raze germani ! Ceea ce a izbutit redactorul revistei „Electric Engineer", trebuie să reușească un om ca Turner, mai bine și mai complet.

Oare obstacolele nu sunt făcute ca să fie învinse la sfârșit ?

Și fără să vrea, Headstone își reaminti de lunile trecute cu muncă și decepție. Cum au făcut o încercare aci, mai întâi cu o simplă sârmă ghimpată, la o înălțime mică, cum au ridicat, din ce în ce rețeaua puțin mai sus spre cer, până când inginerii au refuzat să-și ia răspunderea pentru o înălțime mai mare; cum au procedat apoi cu rețeaua de acumulare. Mai întâi au început cu lămpi de sudat și apoi au îmbunătățit din săptămână în săptămână becurile albastre până ce însfârșit au ajuns la instalația actuală.

În scurt timp, au realizat un progres destul de mare. Dar germanii erau încă mult superiori și-aceasta părea lui Headstone lucrul cel mai important pentru moment. Directorul Brooker nu era mulțumit, având răspundere față de omul care pusese la dispoziție banii pentru toate încercările și trebuia să acorde încă alte sume, dacă încercările ar fi conduse mai departe cu energie.

Când se dădu jos din automobil, James Headstone își și stabilise planul de lucru. El pătrunse în post. Se duse cu Fosdick în oficiu și luă exemplarul revistei „Electric Engineer”. Citi cu mare grije, cuvânt cu cuvânt, articolul asupra instalației germane. Era o scurtă dare de seamă în câteva rânduri, dar cifrele indicate interesau în mod deosebit pe Mister Headstone. Dacă erau exacte, instalația germană putea, într-adevăr, să producă mai mult și mai bine decât cea americană. Dar erau oare exacte? Asupra acestui punct se frământa Headstone. De unde avea colaboratorul dela „Electric Engineer” comunicarea de față ?

Să fi intrat în uzina germană și să-și fi luat informațiunile de acolo, i se păru lui Headstone, — după propria sa experiență, — lucru imposibil. Atunci, cum a putut reporterul să dea o indicație exactă asupra efectului colectoarelor de raze germani. Lucrul acesta trebuia clarificat. Headstone tăie articolul din ziar. Înainte de a-l băga în buzunar, îl reciti. Articolul era semnat cu inițialele J. Z. Poate că la redacția revistei „Electric Engineer” ar putea căpăta lămuriri asupra celui ce se ascunde sub cele două litere.

Tocmai era pe cale să se ridice dela locul său, când un sgomot de bubuituri și pocnituri, care venea de afară, îl făcu atent.

„Ce se aude, Mister Fosdick?” întrebă el pe inginer.

„Este linia de apărare de scântei, care lucrează afară, Mister Headstone. Atmosfera este supraincărcată. Energia electrică ce prisosește se scurge direct în pământ”.

Headstone își aruncă ochii pe fereastră. Cerul, care puțin înainte era de un albastru strălucitor, se schimbase. Devenise de o culoare gălbue deosebită; nori răzleți veneau în goana mare și se strângeau făcând, ici și colo, grupuri mai mari. Headstone putea zări pe fereastră una din sârmele ancorei. Se clătina tare într-o parte și 'n alta, semn că în straturile mai înalte ale atmosferei vântul se întărise considerabil. Privind cele ce se petreceau, își dădu seama că reproșurile făcute inginerilor cu vreo câteva săptămâni înainte, pentru frica lor, fuseseră nedrepte. Ii părea bine acum, că au luat totdeauna măsuri de mare precauțiune.

Afară, pocniturile liniei de scântei deveniră, în

scurtă vreme, din ce în ce mai tari. Energia electrică ce prisosea și pe care n'o mai putea acumula postul se scurgea în pământ, prin fulgere cenușii, lungi.

Urmat de Fosdick, Headstone părăsi oficiul și se duse în camera postului. Găsiră acolo pe directorul Brooker și pe Cowper, care stăteau în fața tabloului de distribuție și priveau cu teamă indicatorul tensiunii. Arătătorul se urcase peste normal, adică peste șase sute de mii de volți și acum se apropia de un milion.

Headstone stătu puțin lângă ceilalți doi, apoi trecu la una din ferestrele mari și privi afară.

Constată cu îngrijorare că furia furtunii crescuse mult, între timp. Nori grei de nisip sburau peste câmpia îndepărtată, cu o repeziciune greu de apreciat. Sârmele se smuceau sălbatec încoace și încolo; atât putea să vadă, prin nisipul vânturat. Turbarea devenea din ce în ce mai mare, în timp ce trosnetele și tunetele continue ale liniei de scântei acopereau orice zgomot. Și ceea ce urmă, îi amorți lui Headstone sângele în vine. A doua sârmă de susținere, care cu puțin înainte stătea verticală, își pierdu stabilitatea, desprinsă de puterea vântului de la o mare înălțime, se prăbuși la pământ și se izbi cu putere de acoperișul postului.

În același moment amuțiră și pocniturile și bubuiturile liniei de scântei. Numai șueratul furtunii se mai auzea.

Șapte baloane susțineau rețeaua de acumulare a postului american. Șase dintre ele alcătuiau colțurile unui exagon regulat. Al șaptelea sta în mijloc. Rețeaua mergea în formă de rază dela el, la cele șase din afară, iar sârma de oțel a acestui balon mai mare,

din mijloc, servea în acelaș timp la conducerea, către postul de jos, a energiei electrice acumulată de rețeaua din atmosferă. Acum sârma era ruptă și postul fără curent.

Sus, dezastrul continua. Aveai impresia că sârmele metalice exercitau o putere de atracție secretă asupra trombei uriașe, care se întindea din nori până jos la pământ. Una după alta, fură înhățate și rupte de furia furtunii. Una după alta se strâmbau, pentru câteva secunde, în incolăcitudini sălbatece, în aer, pentru ca apoi să cadă la pământ izbindu-se cu putere... Urmă a șasea — și acum și a șaptea, ultima!

Palid, scrâșnind din dinți, James Headstone sta la fereastră și urmărea cele ce se întâmplau. Printr'un spațiu liber dintre nori, zări, doar un moment, la o înălțime mare, ceva sclipitor, strălucitor, care se îndrepta spre vest cu repeziciune. Era rețeaua de acumulare. Liberată de greutatea sârmelor de susținere, trasă de baloane și ridicată la o înălțime mai mare, era mânătită de furtună spre vest, către munții stâncoși.

Apoi furia furtunii se potoli, aproape tot atât de repede, cum se deslănțuise. Cerul era senin, albastru și limpede. Soarele apăru iar și razele sale jucau pe întinsul câmpiei. Ele luminau tabloul dezastrului; pomi desrădăcinați, stâlpi doborâți și resturile sârmelor de susținere rupte, acopereau pământul într'o încurcătură sălbatecă.

James Headstone își mai veni în fire și zări pe Brooker, care sta de mult acolo, fără să-l fi observat. Headstone își trecu mâna peste obraz, ca și cum ar fi vrut să alunge un vis urât.

„Ce este de făcut acum, Brooker?”. Vorbele-i răsunară trist. Brooker deschise gura ca să vorbească. „S’a terminat totul, Headstone!” — El prevedea un astfel de răspuns și avu impresia că-l și auzi rostit când Brooker înstârșit începu să vorbească.

„Trebuie să scoatem postul din ținutul vânturilor Tornado, Headstone, departe de aci, poate spre Florida sau California. Vom mai vorbi despre aceasta, când vom avea sârmele cele noi”.

„Vor costa milioane, Brooker!”.

„Milioanele le vom avea, Headstone! Ai grije numai de sârmă și colecători mai buni!”.

„Voiu pleca pentru aceasta în Germania, dacă altfel nu se poate, Brooker”.

Directorul Brooker dădu din cap afirmativ. „Poți pleca, Headstone! Caută însă mai întâi de clarifică situația cu „Aluminium Corporation”. Și acum să ne întoarcem. Aci nu mai avem nimic de făcut”.

*

„Vezi, profesorule, acesta este bătrânul nostru Zacharias; așa trăește el acum”.

„Intr’adevăr, domnule consilier, și cu câtă dragoste se ocupă de florile sale. Aproape că e de invidiat!”.

Aceste cuvinte fură schimbate între doi oameni, după o tufă deasă de soc, lângă gardul unei grădini dela țară, ei vorbeau despre un bătrân care se ocupa cu zel de altoirea unui trandafir sălbatec.

Timp îndelungat observară amândoi, ascunși după tufa de soc, cum bătrânul, plin de dragoste și grije, vâra un altoiu după altul sub coaja trandafirului sălbatec și apoi dădea cu ceară și lega.

„Sunt totuși, nedumerit”, — întrerupsă înstârșit pro-

fesorul, tăcerea, — „Zacharias este puțin mai bătrân ca d-ta, domnule consilier. Ar mai putea să fie și azi director general al concernului nostru. Să părăsești deodată totul și să te retragi aci la țară în singurătate! Nu găsesc nicio explicație plauzibilă”.

„Dar, vă rog, domnule profesor Livonius”, răspunse celălalt, „explicația a dat-o Zacharias însuși, clar și precis, înainte de a-și da demisia. Ne-a spus doar atunci, că nu i-ar plăcea să moară în slujbă, ci ar dori să-și petreacă ultimele zile ale vieții fără griji, după bunul său plac”.

„Se poate să fie și așa”, spuse profesorul Livonius, dând din cap. „Gustul meu n’ar fi să-mi petrec bătrânețea aci, printre țăranii bărăganului”.

Consilierul Bergmann râse. „Asupra gusturilor, nu se discută, iubitul meu profesor, dar nu trebuie să credeți că bătrânul Zacharias e în pericol de a deveni țăran. Urmărește chestiunile științifice ale concernului nostru, cu acelaș viu interes ca mai înainte. Numai cu ramura comercială, s’a exprimat odată față de mine, nu mai voia să aibă de a face”.

„Așa interes științific!” Profesorul Livonius se dădu un pas înapoi de la gard. „Aceasta e, desigur, în legătură cu doctorul misterios?”.

Consilierul Bergmann aprobă. „Aveți dreptate, domnule profesor. Doctorul Frank este descoperirea lui personală. Este mândru de aceasta și cred că are anumite cauze. Gândiți-vă numai la sârma de susținere, pe care o datorăm doctorului și, indirect, prietenului nostru Zacharias. În nici un loc din lume, nu s’a ajuns la o stare atât de perfectă”.

Între timp, bătrânul din grădină își terminase lu-

crul. El strânse firele de teiu și ceara și se pregătea să intre în casă. Consilierul Bergmann ieși de după soc și strigă peste gard: „Allo, Johannes, am sosit!”.

„Bună ziua, Franz! Bună ziua, profesorule!” răspunse cel chemat și le făcu cu mâna. „Poftiți, la dreapta, domnii mei! Aici a făcut dulgherul o poartă la gard”.

Râzând, consilierul Franz Bergmann și profesorul Livonius urmară indicația și intrară în grădină. Încă odată se salutară cordial, strângându-și mâna cu putere, apoi intrară cu bătrânul Zacharias sub o boltă luminoasă de fag și se așezară comod pe o bancă rotundă.

„Am primit ieri după amiază scrisoarea ta și deaceia am plecat imediat azi dimineață cu Livonius”, deschise discuția consilierul Bergmann.

„Și eu am primit azi dimineață telegrama. Doctorul este înștiințat. Nu trebuie să zăbovim mult aci; dacă vrei, putem merge chiar acum”. Voi să se ridice, dar Bergmann îl reținu.

„Stai! Încă un moment numai! Întâi trebuie să știu; i-a reușit?”.

Zacharias aprobă. „Este așa cum ți-am scris. O avem”.

„Adevărat, Johannes?”.

„Adevărat, zău Franz! Catodul rece s’a făcut”.

Profesorul Livonius fși clătină, gânditor, capul de savant. Vorbele-i veniră încet pe buze: „Catodul rece — de mai bine de un veac, au lucrat cei mai mari savanți ai tuturor popoarelor la realizarea lui, nici unuia nu i-a reușit până acum...”. Apoi continuă cu vioiciune: „Vom putea vedea cum l-a făcut, domnule Zacharias?”.

Bătrânul îl privi un moment și vocea-i sună sever când spuse: „N'avem taine față de d-voastră. Vreau numai să vă amintesc obligația de a păstra tăcere absolută; știți singur foarte bine, domnule profesor, ce importanță are păstrarea secretului, până ce luăm brevetele. Un singur cuvânt neprecaut, rostit înainte de timp, ar putea strica mult”.

Profesorul Livonius îi întinse mâna.

„Vă dau cuvântul meu, că nu voi spune nimic!”.

Zacharias întinse mâna, consilierul Bergmann puse și el mâna deasupra. „Un nou jurământ Rütli”, încercă el să glumească. „Dar ai dreptate, Johannes. Suntem obligați să păstrăm tăcere absolută. Altfel de noi doi, nu va ști nimeni din concern despre acest lucru. Livonius însuși va face formalitățile pentru obținerea brevetului, după cum îi va indica doctorul”.

„Bine, dragă Franz”, îl aprobă Zacharias. „Și acum să mergem la el”.

„Ne-am lăsat automobilul în fața cârciumei” spuse Bergmann, când ieșiră din grădină pe câmp.

„Poate să rămână acolo”, răspunse Zacharias; „cinci minute, putem merge pe jos”.

El o luă înainte și ceilalți doi rămaseră câțiva pași mai în urmă. „Este doctorul Frank așa de bogat, ca să poată face față cheltuelilor tuturor cercetărilor prin propriile sale mijloace?” întrebă încet Livonius pe consilier. Acesta dădu din umeri.

„Nu știu, profesorule. Poate a contribuit și prietenul Zacharias. Nu m'ar mira deloc; dealtfel, fapta aceasta ar corespunde cu întreaga lui mentalitate!”.

„Sunt curios de cele ce vom vedea”, continuă pe șoptite Livonius.

„Nu-ți mai frământa capul, profesorule, lasă mai bine să ai o surpriză”, adăugă Bergmann. „Iată, de altfel, casa în care locuiește și lucrează doctorul, se și vede”.

După o bucată de drum, pătrunseră într-o clădire ce sta în mijlocul bărăganului, înconjurată fiind numai de un gard de sârmă. Intreaga formă a construcției și executarea ei din mase de beton se deosebeau enorm de uzinele obicinuite și impresia că era ridicată de curând se întări mai mult, când vizitatorii intrară într'un spațios vestibul sclipitor, în care-i aștepta Dr. Frank.

Consilierul salută pe doctor, ca pe un cunoscut. Profesorul Livonius, care-l văzu pentru prima oară, fu fermecat de înfățișarea sa și chiar puțin surprins. Vârsta, îi era greu de ghicit. Îi puteai da aproape treizeci de ani, dar tot așa de bine și patruzeci. Pe un obraz uscățiv și osos, a cărui culoare semăna cu un pergament îngălbenit, deasupra unui nas cu linii aspre, stau doi ochi mari, arzători, de un negru întunecat.

Doi ochi, pe care nu-i uiți niciodată, se gândea Livonius strângând mâna doctorului. Ochii unui om îndrăcit, gândi el mai departe, urmând pe ceilalți doi. Când intrară apoi în camera de lucru, rămase înmărmurit. Nu era un laborator de dimensiuni modeste, obicinuite, ci o sală enormă, a cărei instalație electrică singură trebuie să fi costat o avere destul de apreciazabilă, abstracție făcând de diferitele substanțe chimice și aparate ce se mai aflau acolo.

În mijlocul încăperii, doctorul Franck construise un dispozitiv pentru cercetări. O sârmă lucioasă, susținută de puternici izolatori lungi de 1/2 metru, se în-

tindea din fund până acolo. De celălalt capăt, era suspendat un corp metalic, de forma unei lămpi mici. Era unul dintre colectorii de raze, cu care lucra acum uzina germană-AE și pentru care James Headstone arătase cândva un interes atât de viu.

Dr. Frank aprinse un chibrit și puse în funcțiune colectorul; în acelaș moment, se ivi o flacără vâjâetoare, cu o lumină albastră, de forma unui pieptene. Profesorul Livonius desamăgit, făcu semn consilierului Bergmann. „Dece ne arată vechiul colector de flăcări?” șopti el. Înainte ca Bergmann să fi putut da un răspuns, se auzi vocea doctorului :

„Vă înfățișez încă odată acest colector de flăcări, pentru o mai bună comparație. Observați, vă rog, indicele, în timp ce dau drumul unui curent de cinci sute de mii de volți”.

Spunând acestea, se duse la peretele din fundul sălii și mișcă un întrerupător. Se auzi zureitul înăbușit al unui transformator și o pârâitură ușoară a sârmei lucitoare. În acelaș timp, indicele, începu să urce încet.

„Zece miliamperi... doisprezece miliamperi... cincisprezece miliamperi...” citi Bergmann încet. La cincisprezece, indicele se opri. În timp ce consilierul Bergmann se uita la flacără, care vibra într'un mod deosebit, sub acțiunea tensiunii înalte a curentului, doctorul Frank continuă :

„Puterea flăcării albastre de a respinge electronii este mărginită. După sute de îmbunătățiri și șicane, suntem mulțumiți de a fi obținut ca un bec să producă cincisprezece miliamperi. Mai mult n'am putut căpăta, cu toate străduințele. Ar trebui să punem șaiszeciși-

șase de colectori în rețeaua de acumulare, pentru a obține tăria unui curent de un singur amper...".

Livonius și Bergmann aprobă, căci le era cunoscut ceeace doctorul Frank lămurise. Se împlinea un an, de când randamentul colectoarelor de raze sta la aceeași valoare și nu s'a reușit s'o depășească nici cu o fracțiune dintr'o miime de amper.

Dr. Frank se duse iar în fund, întrerupse circuitul și se întoarse, ținând în mână o sferă metalică de mărimea unui măr. Cu câteva mișcări, deșurubă becul albastru și puse sfera în locul lui.

„Acum vă voi arăta valoarea catodului rece", lămurii el mai departe. „Vedeți că e o simplă sferă metalică rece. Dau iar drumul curentului. Fiți atenți, vă rog, la aparatul de măsurat!". Din nou se auzi zurelul transformatorului, dar Bergmann și Livonius aproape nu-l mai băgau în seamă. Erău fascinați, cu ochii ațintiți asupra arătătorului instrumentului, care se urca repede, ajunse la o sută, trecu de o sută cincizeci și se opri numai când ajunse la două sute.

„Două sute de miliamperi?" izbucni Livonius...

„Două sute de miliamperi?" șopti și Bergmann.

„Două sute de miliamperi, domnilor", repetă doctorul Frank pentru a treia oară. „Cinci sfere asemănătoare produc un amper. Cred că vom putea instala vreo două sute în actuala rețea....".

„Dece nu mai mult?" întrebă Livonius.

„În număr mai mare, s'ar turbura reciproc", răspunse doctorul Frank. „Trebuie să aveți în vedere încărcarea spațiului electric, care se formează în mod normal în jurul fiecărei sfere".

Doctorul continuă cu vioiciune: „Am reușit în două

moduri: Mai întâi, am găsit un aliaj deosebit, care opune ieșirii electronilor în spațiu o rezistență mult mai mică decât opuneau cele cunoscute până acum, și al doilea, am reușit să micșorez această rezistență printr'o prelucrare electrică a aliajului. Rezultatul îl vedeți; această mică sferă rece radiază un curent de electroni de treisprezece ori mai mare decât flacăra caldă a becului albastru. Dar", — doctorul făcu un gest ironic, — "asupra electronilor care sunt radiați din sferă în spațiu nu mai am, din nenorocire, nici o influență. Ei trebuie să-și găsească în spațiu și modalitatea de a se răspândi în atmosferă și de aceea nu trebuie să așezăm pe rețea sferele prea dese, adică în număr prea mare".

„Ați spus, în număr de două sute de bucăți, domnule doctor?" întrebă Bergmann.

„Exact, domnule consilier".

„Atunci...", Bergmann socoti și continuă: „cu aceștia am realiza totuși patruzeci de amperi, 1,6 milion de volți avem, aceasta ar face șaiszecișipatru de mii de kilowați".

„Cred", se adresă el lui Livonus, „că am putea fi mulțumiți".

„Ei vezi, Franz! Ți-am făgăduit eu mai mult?" Zacharias strălucea de bucurie, spunând cele de mai sus lui Bergmann.

„Nu, adevărat că nu, Johannes! Ceeace ne-a arătat doctorul Frank, a întrecut prevederile mele cele mai îndrăznețe. Pentru istoria electrotehnicii, ziua de azi e o zi mare. Dela descoperirea conductelor de electroni, n'am mai avut un caz asemănător. Nu exagerez, dragă prietene, afirmând că ziua de azi marchează

o eră nouă în tehnica energiei". În timp ce consilierul Bergmann își manifesta în acest mod entuziasmul pentru cele ce văzuse, profesorul Livonius discuta cu doctorul.

„Aș vrea să vorbesc cu doctorul Frank imediat despre cele necesare pentru brevete," spuse acum Livonius lui Bergmann. „Câți câți trebuie să așteptăm?" întrebă el apoi pe doctor.

„Am pregătit totul în ordine," răspunse acesta, „cu toate că vom avea încă o oră de lucru!"

Bergmann se uită la ceas. „Bine, profesore, puneți totul la punct și apoi veniți și mă luați de la Zacharias". „Hai" continuă el, luând de braț pe bătrânul său prieten, „să-i lăsăm să lucreze, iar noi să stăm puțin în grădină și să ne bucurăm inimile bătrâne de frumoasa primăvară!"

Amândoi o luară încet înapoi pe câmp, discutând.

„Plin de haz, Johannes," strigă deodată consilierul oprindu-se și răsând din toată inima, „cu sârma lui Frank ai scos pe american din șanț?"

„Desigur, Franz. O ocazie mai bună, nici nu puteam să găsesc pentru a-mi trimisul lui Headstone." Amintindu-și întâmplarea, începu și Zacharias să râdă. „Era foarte comic, Franz," începu el, „când ne-am așezat, după aceea la cârciumă. Ca un iepur se mișca și se învârtea șmecherul de Yankeu, până ce găsi ocazia să aducă iar vorba despre sârma. Când am scos-o din buzunar, mă pândeau ca un boi. În momentul acela, cred că ar fi fost capabil de orice, numai s'o capete! Și apoi, mura lui de dobitoac zăpăcit, când i-am dat-o!"

Zacharias nu mai putea să se reție și izbucni iar în râs.

„Pe Turner mi-l cam închipui,” spuse Bergmann surâzând. „Dar mi-ar fi plăcut mai mult să-l văd pe Headstone, când a primit-o.”

„Ai vești din America?” întrebă Zacharias.

„Nimic hotărît, Johannes. Știu sigur însă că Headstone a primit proba de sârmă și s'a dus cu ea la „Aluminium Corporation”. Evident, va mai dura câțva timp până ce oamenii se vor convinge că nu și-o pot procura singuri și că trebuie să vină la noi. Dar de venit, vor veni; de asta să n'ai nici o grije”.

„Și ce ai de gând să faci, Franz dacă vor veni?”

„Nu sunt încă decis. Am putea, foarte simplu, să le livrăm sârma... am putea deasemenea să încheiem cu ei un contract.... Apoi ar trebui negreșit să le facem cunoscută metoda de producție — dar acestea sunt chestiuni comerciale, care pe tine nu te mai interesează.

„In acest caz, Franz, ascultă-mi sfatul. Dă-le sârma, dar părăsește ideea de a divulga metoda. Am eu anumite motive,” continuă el, observând mirarea lui Bergmann. „Crede-mă, mai târziu îmi vei da dreptate.”

„Cum dorești, Johannes,” spuse consilierul, când treceau prin grădină. „Deocamdată, n'am ajuns așa departe; când va fi timpul, îți voi uurma sfatul.”

Un minut mai târziu, ei ședeau sub boltă și ascultau cântecul mienlei și al pițigoiului, dar gândurile lui Bergmann sburau mereu în America.

„Ce părere ai despre Headstone?” întrebă el fără înconjur.

„Un om capabil, dar nu se poate lăsa de furat.”

Bergmann își reținu un surâs. „Verdictul nu-î prea măgulitor pentru el, dar cred că l-ai apreciat just. Modul cum își pune agenții să spioneze, cu dibaciul Mr. Turner în frunte, în jurul uzinei—AE, trece peste îngăduința noastră. Nu știu dacă totuși, odată nu vom pune mâna pe ei, ca să terminăm cu afacerea asta.”

Zacharias îl desaproabă. „Ar fi cu totul pe dos, Franz. Pe acești oameni îi cunoaștem. Dacă îl faci să dispară, Headstone va trimite alții, cu care de-abia va trebui să facem cunoștință. Mai bine să mai râdem puțin de cei vechi. Eu îmi înfățișez cam astfel...” Și Zacharias îi vorbea lui Bergmann timp îndelungat, încetșor.

Câteodată, consilierul făcea obiecțiuni: „Nu desconsidera pe Headstone și nici pe Turner, dragă Johannes. Sunt de zece ori mai dibaci și mai rafinați decât crezi tu. Numai decît simt chiar cea mai mică imprudență.”

„Nicio grije!” îl liniști Zacharias. „Și eu am oamenii mei și ar trebui să-și bage dracul coada, ca Mister Turner să nu-mi mai cadă înc’odată în cursă.”

„Cît despre mine”, spuse Bergmann ca încheiere, „fă cum crezi că e mai bine; — dealtfel se întoarce și Livonius. Ne vom lua rămas bun și vom pleca.”

Un surâs vesel, aproape ștregăresc, se vedea pe fața bătrânului Zacharias, când își luă rămas bun dela amândoi.

La institutul de cercetări „Aluminiun Corporation” din Buffalo, avea loc o ședință. La birou, sta James

Headstone, iar lângă el luaseră loc profesorul Curtis și Dr. Jefferson dela Corporation.

În fața lor, pe biurou se afla ghemul care pricinuia de săptămâni întregi neliniște și muncă intensă în America, de când ajunsese odată în Germania, în mâinile lui Turner. Alături, se aflau alte sârme, în număr considerabil. Erau noi și lucitoare și sclipeau în toate tonurile metalelor, dela galbenul închis al bronzului până la albul argintului și aluminului curat. Era ușor de recunoscut că ieșiseră de curând din fabrică, dar domnii dela „Corporation” ar fi renunțat bucuroși la orice strălucire și sclipire, dacă produsele lor ar fi avut calitățile mostrei germane.

James Headstone asculta de câțva timp demonstrațiile și lămuririle celorlalți doi, cu o nerăbdare crescândă. Se lăsă apoi cu o mișcare bruscă pe spatele scaunului și, enervat, izbucni :

„Vă învățiti în jurul punctului esențial și vă coditi, gentlemen. Spuneți-mi, vă rog, scurt și cuprinzător, la ce rezultat ați ajuns ?”

Dupăce tuși ușor, profesorul Curtis răspunse : „Am analizat aliajul mostrei d-voastră până la o sutime și l-am reprodus. Dar...”

„Aha, acum vine acel **dar**. Mă așteptam eu”, izbucni Headstone supărat.

„E vorba de structura moleculară, Mister Headstone”, interveni Jefferson în ajutorul colegului său. La mostra d-voastră, moleculele formează în toată lungimea sârmei — nu pot spune cristale, dar o formație analoagă specială, și aceasta probabil dă mostrei germane rezistența deosebit de mare, neatinsă până acum.”

Headstone făcu un gest hotărît cu mâna. „Scurt, gentlemen ; sârma d-voastră nu e încă așa de tare ca cea germană ?” Profesorul Curtis dădu din cap, fără a rosti un cuvânt.

„Ce lungime de rupere ați atins”, continuă Headstone.

„Treizecișitrei de kilometri, Mister Headstone, „răspunse Curtis. Are deci o rezistență de două ori mai mare decât a celei mai bune sârme de oțel ce se cunoaște până acum.”

„Dar de trei ori mai mică decât mostra germană”, mormăi Headstone mânios. „Aveți măcar nădejdea de a îmbunătăți produsul, ca întrucâtva cel puțin să-l apropiați de cel german ?”

Domnii dela „Corporation” se priviră întrebător. Profesorul Curtis dădu din umeri, Dr. Jefferson luă cuvântul :

„Nu cunoaștem metoda prin care mostra germană a căpătat structura moleculară. Trebuie să fie o metodă cu totul nouă. Am încercat toate procedeele cunoscute, Mister Headstone, dar n’am ajuns la nici un rezultat.”

„Hm... Hm.” Headstone articulă câteva sunete de neînțeles. „Asta înseamnă că n’aveți nici o speranță de a ajunge la mostra germană !”

„Vom continua să lucrăm, Mister Headstone,” se apără Curtis. „Nu vom părăsi cercetările, până când nu vom afla taina nemților”. Profesorul se însufleși : „Este în joc onoarea Corporației. Lucrează în acest scop cele mai destoinice personalități de știință. Încercăm toate metodele de tratare imaginabile, și nu

ne vom da bătuți, până nu vom reuși. Aveți cuvântul meu de onoare, în numele Corporației."

Headstone făcu iar un gest de nerăbdare. „Pentru când îmi făgăduiți, profesorule? Peste o lună... peste șase luni... peste un an? Nu pot aștepta așa mult, mă voiu adresa germanilor."

„S'ar putea urgenta chestiunea, Mister Headstone", se amestecă Dr. Jefferson cu precauțiune, „dacă ne-ați putea numi uzina germană de unde provine sârma d-voastră. Am putea, cred..." Dr. Jefferson tuși, „poate că prin... Mă înțelegeți, Mister Headstone..., prin reprezentanții noștri din Germania, să aflăm ceva despre noul procedeu, pe care..."

Observând înfățișarea curioasă a lui Headstone, tăcu. Acesta se îndreptă pe scaun și-l privi fix.

„Stimate domnule Doctor, atât de deștept sunt și eu. Dacă aș fi cunoscut numele uzinei, aș fi însărcinat de mult pe... d-voastră i-ați numit, „reprezentanții" -- din Germania pentru a afla amănunte asupra acestui lucru. Dar nu e așa de simplu, Dr. Jefferson. Până acum știm numai că postul german AE întrebuintează astfel de sârmă pentru ancorarea rețelei. Nici aceasta nu o știm în mod absolut sigur, ci o presupunem cu multă probabilitate."

„Uzina—AE este o întreprindere a concernului Bergmann, dacă nu mă înșel...", se amestecă profesorul Curtis. „S'ar putea presupune că sârma provine din fabrica de cabluri a acestui concern. Poate, că acolo..."

Headstone desaproabă energic: „Nu, domnule profesor, acolo au și cercetat oamenii mei. Nu de acolo este livrată sârma pentru uzina germană AE."

Headstone crezu că nu e nevoie să spună ceeace știa în această privință; amuse că fabrica de cabluri a concernului Bergmann a livrat și ea înainte o armă de susținere pentru uzina AE, dar numai o armă de oțel de o rezistență cu mult mai mică.

„Livrarea s'a efectuat dintr'un loc", continuă el, „care mai înainte nici nu se ocupa cu fabricarea sârmei ușoare de metal, după cum se pare. Dacă reprezentanții d-voastră vor să întreprindă ceva pe baze atât de puțin sigure, atunci să încerce, domnule profesor. Oamenii mei sunt la limita artei lor, v'o spun aici, deschis."

„Este puțin, mai puțin decât puțin", murmură Dr. Jefferson pentru sine. Headstone se sculă.

„Faceți, domnule profesor, ce puteți", spuse el la despărțire. „Dacă reușiți să rezolvați problema, să nu aveți nici o grijă de debușeul produsului d-voastră. Vor fi întrebunțate multe mii de kilometri numai în America. Veți avea comenzi în cantitate considerabilă, de lungimea cablului transatlantic."

Headstone părăsi casa „Aluminium Corporation", pentru a pleca la aerodrom. În drum, opri automobilul în fața poștei centrale și dădu o lungă cablogramă, adresată lui Mister Henry Turner, actualmente în Braunschweig, Germania.

Peste puțin timp, Mister Turner ținea telegrama lui Headstone în mână și citea cu speranță și dubiu. Să găsească locul de producție al știutei sârme! Ușor de spus, dar greu de realizat, mormăi priceputul agent al lui Headstone, citind și recitind a doua și a treia oară cuvintele telegramei. Ce mândru și mulțumit de sine trimisese el în America acel ghem, ca mostră fără

valoare. Acum, — după câteva săptămâni — ajunsese așa de departe, încât blestema ora în care i-o dăduse acel cioban bătrân.

Să mai încerc încă odată la uzinele Bergmann? Pe cât de repede îi veni această idee, pe atât de iute o înlătură. Faptul că uzinele Bergmann erau un loc foarte periculos pentru agenții străini, nu-l înspăimânta în definitiv pe un om ca Henry Turner. Dar rapoartele celorlalți „reprezentanți” nu mai lăsau nici o îndoială, că deacolo nu puteai afla absolut nimic.

Turner reflectă îndelung. Cablograma trimisă de Headstone după amiază din Buffalo fu primită de el, din cauza diferenței de ore, deabia seara târziu. Avea deci noaptea la îndemână, pentru a stabili un plan. Pela miezul nopții, îi veni o nouă idee. Trebuia să se pună iar în legătură cu ciudatul bătrân care-i dăduse blestematul obiect — dar al zeiței Danae — îl numi Mister Turner, amintindu-și fugitiv de orele îndepărtate de școală. De aci, în adevăratul sens al cuvântului, trebuia să reia firul cercetărilor și să vadă încotro îl va duce.

Evident, va trebui să nu bată la ochi. Să pară o simplă întâmplare, și să-l caute pe bătrân într'un chip care să înlătore dinainte orice bănuială. Mister Turner, ca om încercat într'o meserie cam dubioasă, era hotărât asupra acestui punct. Voia ca a doua zi să-și pună planul în aplicare.

A doua zi, agentul o porni din zori la drum. Automobilul îl ducea iute prin bărganul german. Pela ora zece dimineața opri în fața aceluiaș birt, unde fusese acum o lună împreună cu bătrânul. Câteva auto-

camioane mari, cari opriseră în fața birtului, îi atraseră atenția când coborî din mașină.

De astădată preferă localul în locul grădinii și intră în birt. Nu era singur în încăpere; la o masă de lângă fereastră, ședea patru bătrâni îmbrăcați cu mantale de piele, cari era cu siguranță cu autocamioanele de afară. Mâncau felii de pâine unsă, de mărime apreciabilă și beau cafea. Și Turner comandă o cafea și începu să-și stabilească planul de lucru. Cel mai nimerit ar fi, dacă mai întâi ar încerca să intre în conversație cu birtașul, pentru a putea avea lămuriri asupra bătrânului — își reamintea că se numea Zacharias.

În timp ce se gândea la aceasta, dela masa cealaltă auzi câteva crâmpEE de frază.

„Ții minte, Hinrich, când aveam cursele cele grase pentru uzina—AE?” întreabă unul dintre șoferi.

La auzul cuvintelor; „uzina—AE”, Turner își ascuți urechile.

„Da, da, Klasen!” răspunse un altul, cu gura plină. „Pe atunci veneam de cinci ori dela Düren până aci. De fiecare dată încărcam câte zece roate de cablu; erau timpuri bune.”

Henry Turner își lăsă cafeaua să se răcească. Sub masă, ținea un carnet pe genunchi și nota cu zel ceea ce povesteau șoferii dela masa alăturată... Duceau zece tone de cablu dela Düren pentru uzina germană AE. Am dat de o urmă mai bună decât speram azi dimineață. Și în tăcere se felicită de ideea fericită ce-a avut, de a se întoarce la cârciuma izolată din sat.

Între timp, șoferii de alături își terminară mâncarea.

„Așteptați-mă, Tid, Hinrich!” spuse unul dintre

cei patru șoferi dela masă. „Trebuie să pornim”. Se sculă și chemă pe birtaș să-i facă socoteala. Plătiră și ceilalți. Toți patru părăsiră birtul și îndată se auzi de afară pufăitul și zarva produsă de mașinile urlașe, puse iar în mișcare.

Turner rămase singur în birt. Ceeace aflase, printr’o întâmplare fericită, valora, după părerea lui, o ceașcă de cafea. Mai merita să continue să stea ici? Mai avea rost să iscodească pe birtaș? N’ar fi mai nimerit să plece chiar acum la Düren? Va trebui s’o ia spre vest. Și autocamioanele au pornit spre vest. Poate că în drum ar putea să se mai întâlnească odată cu șoferii în vreun alt birt și cu această ocazie să afle mai multe. În definitiv, ce ar putea afla dela bătrân? Găsise ghemul undeva pe câmp și mai mult n’ar putea nici acum să spue.

Agentul se pregătea să cheme pe cârciumar, pentru a-i plăti cafeaua.

Când Mister Turner cobora din mașină la cârciuma din bărăgan, Zacharias se afla la Dr. Frank. Ei se găseau în altă cameră decât aceea în care, cu câteva zile mai înainte arătaseră consilierului Bergmann și profesorului Livonius, catodul rece. Era o încăpere ce măsoara zece metri pe zece, iar înălțimea era dublă.

Pe pereții de curând făcuți, se vedeau urmele scândurilor care la construire folosiseră drept cadru pentru bătătorirea betonului. Pe un perete era tabloul de distribuție cu instrumente de măsurat și întrerupătoare la distanță. În afară de acestea, se mai afla un piston de sticlă de formă tubulară al cărui volum respectabil umplea sala, așa încât ea nu părea goală. Intregul corp de sticlă strălucea într’o lumină

particulară nedefinită. Zacharias privea un instrument de măsurat, al cărui indice se urca încet dela zece la doisprezece.

„Douăsprezece milioane de volți, domnule doctor”. Vorbea încet, întorcându-și privirea din nou asupra tubului. „Cred că în niciun alt laborator din lume nu s'a atins acest curent.”

„Este curentul care cauzează transformarea materiei”, răspunse Dr. Frank. „Vedeți aliajul pe partea de jos a tubului. Din cauza izbirii electronilor — ei lovesc materia cu un procent de nouăzeci și patru la sută din iușeala luminii — dar nu numai că o izbesc și o schimbă în vapori, ci acolo are loc și transformarea dorită, ce dă naștere materiei pentru catodul rece.”

Bătrânul stătu câțva timp cufundat în meditații în fața tubului strălucitor. „Ați stabilit teoria procedeei, domnule doctor?” întrebă el după o lungă tăcere.

Dr. Frank dădu din cap afirmând. „Am pregătit o ipoteză, dar... — un surâs ușor i se ivi pe buze, — „știți d-voastră ce înseamnă astfel de teorii; trebuesc mai întâiu întărite prin practică. Sper că peste câteva săptămâni voi reuși să fac cercetările necesare”.

„Desigur, domnule doctor, îmi închipui. Deocamdată, practica și teoria se unesc într'un mod admirabil în lucrările d-voastră. Ați reușit să înlăturați această...”. Zacharias căută cuvântul ca să continue, „această inexplicabilă rezistență a suprafeței, care în calculele electricienilor noștri apare mereu, ca cea faimoasă limită integrală de suprafață. Electronii ies din cotelul rece mai ușor și mai liber ca din metalele încălzite la maximum.”

„Adevărat, domnule Zacharias. După presupunerile mele, așa trebuie să fie. Dar ar fi cu totul altfel dacă s'ar dubla curentul din tub. Atunci materia, după teoria mea, ar trebui să sufere schimbări, care pentru proporțiile noastre pământești, sunt aproape de neînchipuit...”

În ultimele cuvinte ale doctorului Frank se amestecă sunetul telefonului.

„Sunteți chemat, domnule Zacharias”, spuse el, după ce luă receptorul. Acoperi microfonul cu mâna și vorbi încet bătrânului: „după voce, este cârciumarul Horn.”

Zacharias luă aparatul și auzi ceea ce se spunea din partea cealaltă a firului.

„Bine, Horn, în cinci minute sunt acolo. Ai grije, ca domnul să mai stea atât” răspunse el și puse receptorul la loc. „Americanul e iar la cârciuma din băragan”, se adresă el apoi doctorului Frank. „Credeti că e o simplă întâmplare?”

Dr. Frank dădu din umeri.

„Iau bicicleta d-voastră, domnule doctor. O voiu lăsa în drum la fierarul Haspe,” spuse Zacharias și plecă în grabă.

„Bagă de seamă, domnule Zacharias! Americanul e șmecher”, strigă după el doctorul.

La cârciumă, Mister Turner voia să-și plătească consumația și se uita după birtaș. Acesta nu se zărea nicăeri. După tețghea sta un băețandru, care-i răspunse la întrebare într'un dialect ce nu era ușor de înțeles.

„Domnul Horn e în pivniță. Destupă un alt butolu; va veni îndată.”

Henry Turner se așează iar pe scaun, în definitiv, câteva minute întârziere nu contau. Cu automobilul său ușor, va putea totuși să ajungă autocamioanele cele grele. Poate că era chiar mai bine să mai rămână puțin.

Mai grăbit părea un client de afară din grădină, care bătea tare cu bastonul în masă, chemând pe birtaș. Mr. Turner îl auzi și în acelaș moment tresări. Vocea i se părea cunoscută. Nu era a bătrânului pentru care venise el azi dimineață aci pe băרגان? Când auzi strigând a doua oară, îndoiala se risipi, era absolut sigur. Se duse cu băgare de seamă la ușa cu geam, pe unde putea vedea în grădină și holbă ochii.

Exact: bătrânul sta iar acolo. Banca de sub teiu părea a-i fi locul de predilecție. Ținea în mână un obiect cam de mărimea unui pumn, după cât putea observa, pe care-l freca și curăța puternic cu batista. În zadar Mister Turner strânse ochii, pentru a pătrunde cu privirea; nu putea deosebi ce fel de obiect era acela pe care bătrânul îl lustruia. În timp ce el se ostenea zadarnic, birtașul apărură din fundul pivniței.

„M'ăți chemat, domnule?” întrebă el pe american.

Turner băgă în buzunar banii pe care-i avea în mână pregătiți. Între timp, își luase seama.

„Da, domnule birtaș”, spuse el, „aș mai vrea ceva de băut. Imi puteți da o sticlă de apă minerală?”

„Da, domnule, apa noastră e minunată. Se bea și la Berlin. Vă servesc imediat, un moment...” Își întoarse capul spre grădină, unde singuratecul client atrăgea atențiunea din nou. „Trebuie mai întâiu să văd repede, ce vrea bădăranul de-afară.”

În timp ce birtaşul deschise uşa, se sculă şi Turner şi-l urmă o bucată. Din vorbele ce birtaşul strigă bătrânului încă dela uşe, nu putu înţelege, cu toată buna lui voinţă, decât câteva frânturi. Cel puţin observă mai bine ceea ce făcea bătrânul. Freca obiectul de metal, după cât i se părea lui Turner, dar când observă pe birtaş şi un alt străin în spatele lui, îl băgă repede în buzunar şi apoi discută însufleţit cu birtaşul. Turner nu înţelese mai nimic, cu toate că-şi închiipua că vorbeşte ca un german.

„Aşi dori să stau şi eu în grădină”, spuse el, când se întoarse birtaşul, păşind spre teiu.

„Ah, domnul Zacharias, dacă nu mă înşel”, spuse el, apropiindu-se. „Am avut plăcerea să te cunosc. E o lună de atunci! Nu ştiu dacă îţi mai aminteşti...”

Sunt 27 de zile, pungaşule, gândi Johannes Zacharias, examinând pe Turner şi frecându-şi fruntea ca pentru a-şi aduce aminte.

„A, da... îmi amintesc...” începu el după ce se gândi. „M'aţi condus atunci o bucată cu maşina. Între timp, aţi văzut multe la noi în Germania? Vă place ţara noastră?”

„Da, foarte mult”, se grăbi să răspundă Mr. Turner. „Dacă nu te deranjez, am să iau loc lângă d-ta. Afară este mai plăcut decât înăuntru în cameră”.

În timp ce Turner se așeza lângă Zacharias, veni şi birtaşul şi aduse cele comandate. Bătrânul duse paharul la gură, reflectând şi combinând, tot atât de repede şi hotărît ca vicleanul agent al lui Mister Headstone

Gândul i se învârtea în jurul unui singur punct: cum să ajungă colecatorul de raze în mâinile Yan-

cheului? „Să-l scot aci pe masă și să continui a-l curăța? Desigur, mă va întreba de proveniența lui. Aș putea să-i spun iar că l-am găsit pe câmp. Că aș putea, eventual, să i-l vând pentru câțiva bani... Numai de n'ar bănuî ceva!... Ar trebui să încerc în alt mod. Să pui obiectul în așa fel, încât să-i vie pofta să-l ia... fără să ceară voie. Imputare morală?... De asta nu se sinchisește vrednicul agent al lui Mr. Headstone”.

Printr'o întâmplare — rămâne nehotărât cine a cauzat-o — Turner ședea tocmai lângă buzunarul cu pricina, în care bătrânul băgase obiectul de metal și batista cu pătrățele albastre cu care îl curățase. Când Zacharias se hotărî, lăsă paharul jos, scoase batista din buzunar, își șterse barba cu ea și o băgă în alt buzunar. Și iar se întâmplă ca buzunarul mantalei să rămână mult căscat, dupăce scoase batista, așa încât Mr. Turner putea să vadă ușor înăuntru. După părerea lui, se vedea un corp rotund într'o parte, iar de cealaltă cilindric. Părea că stătuse câteva zile și nopți afară în ploaie, dar în locurile frecate de bătrân, se cunoștea strălucind un metal asemănător bronzului.

Curiozitatea americanului creștea din ce în ce mai mult. Ce ușor ar putea o mână dibace să se strecoare în buzunar... și mâinile lui Turner erau destul de pricepute. Ce simplu ar fi să tragă obiectul și — deabia atunci ar începe greutatea — să dispară cu el neobservat.

„Frumos e la d-voastră în Germania, Mister Zacharias”, deschise Turner discuția, arătând băraganul care strălucea de un verde timpuriu de vară. „Cine știe de-mi va mai plăcea în America”.

Bătrânul își luă iar paharul. „Poți să mai stai și pe la noi puțin, gândi el, ducându-și paharul la gură. Mai avem multe de făcut cu tine, băietel! Poate că însuși Mister Headstone ne va face onoarea să ne viziteze, după ce mai întâiu va studia îndeajuns colecatorul de raze”.

„Da, da, domnule!” continuă el tare. „Se poate trăi bine, la noi în Germania. Dincolo, la d-voastră, trebuie să fie îngrozitor câteodată, după cum am citit în ziare. Furtuni de nisip... inundații... Tornados... Am citit de curând, că din cauza furtunii de nisip, s’au prăpădit peste trei milioane de oi și cu această ocazie au pierit și câțiva ciobani”.

Mister Turner se mișcă pe scaun încoace și’ncolo. Nu acesta îi era interesul, să discute cu bătrânul despre clima din America. În timp ce-și făcea de lucru cu paharul, se gândea cum să dea convorbirii o altă întorsătură, pentru a putea aduce iar vorba despre blestemata sârmă.

„Îți mai aduci aminte, cum m’ai scos atunci din șanț?”, începu el.

„Nu era mare lucru”, spuse Zacharias. „Hinrich cu bulldogul său ne-a salvat”.

„Dar am avut mare noroc că ai avut sârma aceea nimerită, d-le Zacharias”.

Bătrânul, stăpânindu-și deabia râsul, se mai apropie încă puțin de Mister Turner. Atât de aproape, încât buzunarul întredeschis cu obiectul de metal, sta pe bancă aproape lipit de mână dreaptă a lui Turner.

„Ah, Dumnezeu!” vorbi el mai departe, „un bătrân ca mine, care cutreeră bărăganul, are buzunarele pline cu tot felul de năzbâti. Găsești pe câmp

odată una, altădată alta — ei, și lumea spune pe aici: țigănu și ciobanul nu lasă nimic pe jos" —. În timp ce vorbea, băgă mâna în buzunarul care era de partea cealaltă a lui Turner și scoase o bucată mică de metal, de formă curioasă.

„Privește puțin acest obiect, d-le Turner", spuse el, punându-l pe masă. „L-am găsit azi pe câmp, aproape de uzina AE. Cu siguranță că l-au pierdut zidarii pe acolo. Il tot car cu mine și-mi rupe buzunarele cu muchiile lui".

Turner învârtea obiectul în mână, cu mare interes. După aprecierea lui, părea un clopoțel dublu, destinat fixării unui obiect mai mare la o sârmă sau la un cablu.

„Și ce ai de gând să faci cu el, d-le Zacharias?" întrebă Turner. „Lucrul cel mai simplu ar fi să-l înapoiezi zidarilor". „Știi, cei dela zidărie ar fi nepoliticoși dacă li l-aș înapoia", spuse Zacharias râzând. Nu le-ar place să li se amintească neglijența".

„Atunci ce vrei să faci?" întrebă Turner nerăbdător.

„Poate, îl voi arunca în primul șanț" răspunse bătrânul cu indiferență.

— „Păcat!"

— „Nu merită nici doi fenigi.. Dacă vă face plăcere, îl puteți reține". Și dădu obiectul lui Turner.

Dacă nu-mi șterpelește colectorul din buzunar, voi fi nevoit să l-l dăruiesc și pe acesta, se gândi el cam supărat.

„O, Doamne", spuse el, „trebuie să plec imediat!". Bătu tare cu bastonul în masă, strigând spre curte: „Allo, Klas, plata, plata!"

În timp ce plătea birtașului câțiva fenigi pentru con-

sumație, dorința i se îndeplinea. Mister Turner nu mai putu rezista ocaziei favorabile ce i se oferea. Băgă încetisor mâna în buzunarul vecinului. Într-o clipă scoase colectorul și-l băgă sub haină, cu o iuțeală care trăda un anumit exercițiu...

Chiar în clipa următoare, bătrânul se sculă, salută făcându-i cu mâna și plecă.

Cum dispăru, Turner luă bucată cucerită și o băgă în buzunarul hainei de dedesubt. Chiar când va observa că-i lipsește, nu va bănui că l-am luat eu, se consolă agentul. Așa grăbit cum a pornit... ar fi putut să-i cadă dela sine din buzunar.

După această întâmplare, Mr. Turner nu mai avea nimic de făcut la cârciumă. Plecă spre vest. Mai întâiu, la Düren avea multe de făcut și al doilea... poate că o întâmplare fericită îl va pune în prezența șoferilor de mai înainte și poate, cu această ocazie, va mai afla multe. Ziua de azi pare a fi rodnică pentru mine, gândea Mister Turner, punând în mișcare motorul automobilului.

*

Când postul de cercetare american se nimici, în urma năprasnicei deslănțuirii a vântului Tornado, Headstone zări la o mare înălțime, ceva strălucitor gonind spre vest.

Pela ora prânzului, într-o zi foarte călduroasă de Iunie, Fosdick și Cowper ședeau în fața unei cârciumi făcută de curând din tablă și scânduri nedate la rindea și-și dregeau gustul lunchului cu whisky cald.

Întârișarea celor doi ingineri se schimbase mult, din ziua aceea nenorocită din Kansas. Nu mai purtau, ca atunci, când Headstone și Brooker îi vizitase la post, halate de laborator albe și curate, ci niște overalls, acele haine tipice ale lucrătorilor americani, care-i acoperă dela tălpi până la gât, țesute dintr'o bucată, din pânză albastră groasă.

„Blestemată întâmplare!” injură Cowper infulecând o bucată de carne ațoasă cu o înghițitură de whisky. „Acum opt zile, nici prin gând nu-mi trecea că ne vom afla în binecuvântatul stat Colorado!”.

Fosdick îi făcu semn să tacă. „Lasă, Cowper. A fost încă foarte frumos din partea patronului că nu ne-a dat drumul. E greu al dracului să găsești azi în America un job suportabil. Dealtfel, să ne cățărăm aci pe munți, pentru noi e ceva nou. În orice caz, mai amuzant decât activitatea dela afurisitul acela de post. Dumnezeu să-l țină! Amin!”.

Fostul inginer șef Fosdick, după ce sfârși de vorbit, bău o înghițitură bună de whisky și se scutură.

„Proastă băutură, Cowper”.

„Din fericire, am descoperit rețeaua blestemată”, continuă Cowper convorbirea. „Sunt curios să aflu ce ne va răspunde bătrânul la telegramă”.

„Pot să-ți spun eu de pe acum”, răspunde celălalt. „Desigur, va trebui s'o aducem jos dela locul unde s'a încurcat în stânci și s'o transportăm într'un loc potrivit. Trebuie s'o salvăm, Cowper! Asta înseamnă să coborâm la șes întreaga rețea cu toate angaralele, de la două mil de metri înălțime, înțelegi? Cu fiecare ba-

lon, cu flecare colector, care atârnă de ea. O muncă tare plăcută, pot să te asigur de pe acum”.

La flecare cuvânt al lui Fosdick, Cowper se înfunda mai mult în scărunelul pe care sta. Se grăbi apoi să răspundă: „Singuri, e imposibil s'o transportăm; cântărește câteva tone și va trebui cu siguranță să angajăm cel puțin doisprezece oameni și mai mulți catări. Va fi o muncă grea. Locuitorii de aci sunt leneși. Dracu știe, dacă o vom scoate la capăt!”.

Fosdick privi șiret pe tovarășul său.

„Ia spune-mi Cowper, nu-ți dă prin cap dece nu ne-a gonit atunci bătrânul?”

Cowper își frecă fruntea. „N'am idee, Fosdick. Într'adevăr nu știu dece ne-a reținut Headstone”.

„Și încă cu acelaș salariu de mai 'nainte, Cowper. Minunat, nu-i așa? Poate îl consideri pe Headstone un filantrop și un binefăcător al omenirii?”

Cowper, dădu din cap nedumerit.

„Îți voi explica”, continuă Fosdick. „Îi trebuie ingineri pentru coborîrea rețelei. Îi trebuie oameni care o cunosc bine și o pot coborî la vale cu cât mai puține stricăciuni. Asta e singura cauză pentru care ne-a reținut și ne-a încredințat nouă lucrul. Acum ai înțeles, Cowper?”

După înfățișare, se vedea că e tot nedumerit.

„Da, de fapt...” începu el nesigur, „de fapt am fi putut să-i cerem și mai mult, Fosdick. Unde ar mai putea găsi oameni care să îndeplinească toate condițiile?”.

„Am fi putut, nu înseamnă că putem”, îi tăie vorba Fosdick. „Acum nu mai putem schimba nimic. În calitate noastră de ingineri, trebuie să ne gândim bine

cum să începem lucrul. Cu ocazia ultimelor expediții în munți, am constatat că multe dintre baloane au rămas nevătămate și și-au păstrat o mare parte din forța de susținere; ținând seama de aceasta, întreaga problemă va putea fi rezolvată, poate, mult mai ușor decât ni se pare acum”.

Cowper reflectă aproape zece minute asupra celor auzite, în timp ce — fie din cauza frământării intense a creierului, fie din cauza căldurii zdrobitoare din acea zi — de pe frunte îi picurau broboane mari ca niște perle. Apoi, deodată, ideea lui Fosdick i se păru plauzibilă.

„Minunat, omule!” strigă el bătând în masă, încât sticlele și paharele se clătinară. „Cum nu mi-a venit și mie în minte această idee?! Natural! Noi avem doar baloanele, care cred că nu s’au stricat mult. Dacă avem noroc, putem să coborâm rețeaua împreună cu toate angarelele numai cu câțiva catâri”.

Fosdick dădu din cap, desenând cu degetul pe masă tot felul de figuri dintr’o picătură de apă.

„Nu te încălzi așa, Cowper!” spuse el înfărșit. „Principalul, deocamdată, e că am găsit rețeaua și că șeful a primit telegrama. Cu salvarea, să nu te primum. Dealtfel...” — își propti capul în mână — „să nu-ți închipui că e așa de simplu! Și d-ta însuși ai văzut că rețeaua e agățată de niște colțuri scârboase. Ne va da mult de lucru, va fi greu să ne cățărăm până acolo ca s’o liberăm și deabia atunci va trebui să lucrăm cu cea mai mare atenție; altfel, s’ar mai putea întâmpla incidente neplăcute”.

„Cum?” zise Cowper, privind pe Fosdick întrebător.

„Așteaptă, dragă Cowper. Deocamdată n'are nici un rost să ne frământăm capul cu asta”.

Headstone primise telegrama lui Fosdick și afară de aceasta și o scrisoare dela Turner. Sta la biroul lui din New-York, unde avea o lungă convorbire cu directorul Brooker. În ceea ce privește discuția asupra banilor, au căzut relativ repede de acord.

„N'avea grije, Headstone, de câteva sute de mii de dolari”, spuse disprețitor Brooker. „Suma o vom trece în contul cheltuielilor de instalare. Banii îi vom recăpăta înzecit la prima emitere a acțiunilor. Important este să avansăm cu lucrarea în sine. De asta depinde totul. Cred că mă înțelegi. Nu trebuie să se mai întâmple ca mai înainte, ca la un moment dat Germanii să dea publicității un lucru gata realizat, în timp ce noi în America să fim deabia la început. Trebuie să se lucreze mai departe intens, după planurile pe care le-am stabilit împreună”.

„E foarte frumos în teorie, dragă Brooker, dar în practică nu-i așa simplu de executat”, insinuă Headstone. Brooker privi o bucată de hârtie scrisă, de pe birou și continuă:

„Ai în vedere, te rog, Mr. Headstone, următoarele puncte:

În primul rând, nu mai trebuie să așezăm noul post într'un loc neprielnic din punct de vedere al climatului; unde bântue Tornados, Ciclonul sau Dumnezeu mai știe cel. Va trebui să te pui în legătură cu experții Institutului Meteorologic din Washington, înainte de a stabili locul noului post. În al doilea rând, trebuie să avem neapărat acea sârmă, din care te-ai procurat o mostră vrednicul d-tale agent”.

Headstone voi să obiecteze ceva, dar Brooker îi tăie vorba, cu un gest.

„De unde o vei procura, este egal. Headstone. De sigur, ar fi mai bine să ne-o poată livra oamenii noștri dela „Aluminium-Corporation“. Dar, dacă ei nu pot, o vom lua din Germania. E un lucru, la care Mr. Turner ar putea fi de mare folos...”.

„Am primit o cablogramă dela el, în care-mi spune că ar avea o urmă sigură”, întrerupse Headstone.

„Cu atât mai bine. În al treilea rând, trebuie să ne procurăm noii colectori de raze, germani. Aceasta trebuie realizat, în orice caz; pune totul în joc în acest scop... Dealtfel, mă cam îndoiesc dacă mai merită să se alerge după rețeaua cea veche. Probabil că salvarea ei va costa mai mult decât procurarea alteia nouă”.

„Imi dai voie, Mister Brooker” întrerupse Headstone. „Oamenii mei au și descoperit-o în Rocky Mountains. În curând o vom avea”.

„Cât despre mine, Headstone, poți face cum crezi. Colectorii de raze rămân punctul cel mai important”.

Înfârșit, veni și rândul lui Headstone să joace ultima carte. Băgă mâna în buzunar și puse pe birou, în fața lui Brooker, un obiect de metal. Semăna într-o măsură cu o lampă de sudat, iar partea de sus era un adaus în formă de pieptene, dar cu totul diferit.

„Acesta e colectorul de raze, german”, spuse el împingându-l pe birou în fața lui Brooker. Neașteptata apariție îi opri pentru un moment puterea de a vorbi. Luă aparatul, încercă să-l învârtască și observă că partea superioară se putea desuruba.

„Bagă de seamă, Mr. Brooker! Să nu strici ceva. Este un obiect foarte delicat”, încercă Headstone să-l reție. Dar Brooker îl și desfăcuse și ținea într-o mână partea superioară, în cealaltă pe cea inferioară și din ele căzu un bilet scris mărumt. Brooker își aruncă ochii pe el, apoi îl dete lui Headstone. „Pare a fi pe nemțește, Mr. Headstone. Înțelegi mai bine ca mine această limbă. Te rog, citește d-ta”.

Headstone apropie hârtia mult de ochi, luă și o lupă ca să descifreze semnele și cu cât citea mai mult, fața i se lumina.

„Un noroc orb, Brooker”, strigă el, când termină lectura. „Este îndrumarea completă a întrebuintărilor colecătorului. Totul stă scris precis... Așezarea fiecărui jigler, chiar și înălțimea flăcărilor exact pe milimetru... by Jove, Mr. Brooker, de data asta iar a lucrat Turner ca un adevărat maestru”. Din cauza surexcitării, nu putea sta pe loc, sări în sus și începu să alerge în cameră încoace și încolo.

„Costă scump, băiatul, dar merită”, spuse Brooker, dându-și osteneala să unească iar cele două părți ale colecătorului.

„Tare aș dori să știu cum a reușit să șterpelească piesa nemților. Ei își păzesc tainele, al naibii de bine”.

„Dragă Brooker, calitatea rămâne calitate. Henry Turner est un om de valoare”. Headstone spunea aceste vorbe cu un aer așa de mândru, ca și cum el personal ar fi cucerit colecătorul german. „Pe Turner l-am crescut eu însumi și sunt mândru de el”.

„Dar cum o fi pus mâna pe colecător?” repetă Brooker întrebarea.

„Agenții își păstrează trucurile pentru ei, Mr. Brooker, dar de data aceasta, în scrisoare, Turner tot a răsuflat ceva. Știi cum a procedat?” Headstone se aplecă peste birou și vorbi în șoaptă, ca și când ar fi ascultat cineva la ușe: „Inchipește-ți, Mr. Brooker, într’un saloon german — un restaurant, înțelegi”, ultimele cuvinte le suflă numai, „l-a escamotat din buzunarul unui inginer dela uzina germană AE.”.

La auzul acestor cuvinte, Brooker se dădu un pas înapoi. „Dar în cele din urmă, tot va observa celălalt și agentul va fi bănuț”, izbucni el. „Nu știu Headstone, dar după părerea mea, un agent iscusit nu trebuie să lucreze în acest mod”.

Headstone surâse viclean. „Nu-l disprețui pe Turner. Știe el pe cine-și alege să-l scotocească în buzunar. Lămurește în scrisoare că — înțelegi — respectivul băuse binișor înainte. Cum dracu mai putea să știe, unde și cum i-a dispărut colectorul!”.

Brooker aprobă plin de înțeles. „Hm, hm, intoxicație, înțeleg, Headstone, un bun truc din partea agentului. Acum ne mai trebuie sârma și putem începe lucrul cu mare nădejde”.

Povestea cu intoxicația — pe românește: beție — era o calomnie la adresa bravului bătrân Zacharias. Dupăce-și băuse paharul cu bere, plecase lucid dela cârciumă și se plimba încetinel dealungul străzii satului. Numai dupăce văzu automobilul lui Turner pornind și dispărând la celălalt capăt al satului, se opri și se întoarse încet spre cârciumă. Puse tot felul de

întrebări birtaşului asupra celor ce-l interesau și primi unele răspunsuri. De exemplu, cine a mai fost la birt, în afară de american. I se răspunse repede: numai doi șoferi de autocamioane, cu ajutoarele lor; Krischan Jürgen din Hildesheim și Hannes Schulte din Nienburg. De mulți ani făceau ei curse între Berlin și țara Rinului și obicinuiau, dacă era posibil, să poposească la cârciuma din bărăgan.

Zacharias voia să știe încotro au plecat. Birtășul nu-i putea răspunde exact. I se pare că a ruzit: spre Düren sau Aachen. Și apoi — birtășul ținea mult să fie pe placul bătrânului — îi dădu un sfat.

„De obicei, prânzesc la Strömen, când fac cursa. Peste două sau trei ore, cred că s'ar putea vorbi cu ei la telefon”.

Mașina lui Turner mergea în goană spre vest, pe șoseaua lată și netedă ca oglinda. Deseori era ispitit să apese cu piciorul pe pedala de accelerare și câte-va secunde aparatul de viteză arăta chiar peste o sută de kilometri — dar îndată și-l retrăgea. N'avea nici un sens să gonească așa, dacă voia să găsească pe șoferii autocamioanelor la popasul următor. Aceștia făceau, cu mașinile lor grele, cel mult șaiszeci de kilometri pe oră, deci era indicat să fie și'el la aceeași viteză, ca să-și execute rațional planul, și mai ales neobservat.

Automobilul trecea atât de repede, încât pomii de pe marginea șoselei văjâiau, iar stâlpii de telegraf răsunau.

Dacă Mr. Turner ar fi avut idee de ceeace se petrece în firele strălucitoare de sus de pe izolatorii albi,

ar fi fost poate mai puțin sigur de izbândă. La întreaga dibăcie a lui Turner, mai lipsea și ceva material tehnic pentru meseria sa. Dacă ar fi avut, de exemplu, o pereche de cârlige de cățărare pe stâlpii de telegraf și un mic aparat telefonic, care se poate putta cu ușurință în buzunar, i-ar fi fost în acest moment de mare folos. Ar fi putut cu ușurință să se pună în legătură cu firele din drum și să audă ceea ce discutau tocmai atunci domnul Horn, birtașul cârciumii de pe bărăgan, cu birtașul din Strömen, și fără îndoială, s'ar cam fi mirat.

„Ascultă, Krischan!” vorbea Klas Horn în acest moment din cârciuma sa și credincios, curentul electric ducea graiul la o sută cincizeci de kilometri depărtare spre vest. „Cam pe la ora trei vor veni cei doi șoferi ai autocamioanelor — știi, cel gras și cel înalt — să ia masa la tine. Chiamă-mă, când sosesc!”.

„S'a făcut, Klass”, spuse birtașul din Strömen și agăță receptorul.

Mister Turner nu putea, din cauzele arătate, să audă nimic din această convorbire. El își continuă drumul spre vest cu o viteză care era, pentru mașina lui mică, prea exagerată, până ce după câțva timp apăru turnul bisericii din Strömen. Apucă pe străzi înguste și întortochiate. Poate că, oamenii pe care-i căuta, au făcut haltă aci. Și de fapt n'a trebuit să caute prea mult. În fața singurei biserici din târg, era o piață și acolo staționau mai multe vehicule. Unde ar fi găsit ocazia să mănânce, decât în acest orașel bogat? Lângă piață, se afla un han vechi. „La Coroana”, sta scris pe firmă, iar jos se vedea și desenul emblemei.

Să încerc aci, se gândi Turner oprind mașina lângă celelalte și intră în local.

Bănuiala nu-l înșelase. Cei patru prieteni, pe care-i căuta, ședeau la o masă lungă împreună cu alții de aceeași meserie. Probabil că cei patru din urmă intraseră de puțin timp în birt, căci nu aveau încă nici băutură pe masă, pe când ceilalți mâncau. Mr. Turner se așază aproape de ei, căutând să prindă câte un cuvânt și aștepta ocazia să se amestece și el în vorbă.

Prea mult n'a așteptat. Cei dela masa vecină începură să vorbească despre cârciuma din bărăgan. Era o bună ocazie pentru Mr. Turner să intre în discuție și să laude, cât nu merita, cârciuma de care era vorba. Ceilalți nu erau însă de aceeași părere și făceau tot felul de obiecțiuni asupra cafelei de acolo. Veni vorba apoi despre alte localuri și Mr. Turner căuta să aducă vorba pe nebăgate de seamă în așa fel, ca să apuce spre vest în Rheinland. După Essen și Köln, ajunseră încet-încet la Düren, căci acolo voia Mr. Turner, după cum le explica, să pornească imediat pentru a vizita un prieten vechiu.

Despre acest oraș, șoferii putură să-i dea multe indicații. Düren e destul de frumos și se grăbiră a-i da sfaturi în ceea ce privește birturile și hotelurile. Chiar și șoferii veniți mai de vreme se amestecară cu voieșie în această conversație.

Poate le făcea plăcere să fie de folos lui Mr. Turner, pe care l-au recunoscut după accent că e străin.

Dar agentul domnului Headstone insistă mai puțin asupra birturilor decât asupra uzinelor și chiar află despre ele ceva care i se părea de mare folos și de

mare importanță. Nu putea să-și noteze, căci prea era în văzul celorlalți, dar își întipări bine în minte. Mai ales despre marea uzină metalurgică, de unde unul dintre șoferi adusese cabluri la uzina-AE. Când auzi acest nume, știu despre ce e vorba. Era aceeași uzină care furniza materiale de construcție, dintr'un anumit aliaj de aluminiu, pentru dirijabilele germane.

Numai asupra unui singur lucru nu putea el să se lămurească. Oamenii nu plecaseră încărcăți cu cablu numai dela Düren spre bărgan, ci mai târziu l-au transportat înapoi. Turner tocmai căuta să mai capete ceva lămuriri asupra acestui lucru, când birtașul apărură și chemă pe unul dintre șoferi: „Hinrich, vino la telefon!”

„Lua-o-ar dracu de societate”, momăi supărat cel chemat. „Ar trebui să ne căutăm altă cârciumă, ca să mâncăm nederanjați”.

Spunând acestea, dispărură într'o cameră din fund, unde era telefonul, convins fiind că societatea voia să-i dea vreo însărcinare pentru luarea în primire a noului transport.

Dar nu societatea îl chemase.

În locul ei, auzi vocea cunoscută a bătrânului Zacharias și ceea ce-i spusese îl puse pe gânduri.

„Ei, ce vrea șeful?” îl întrebă ajutorul său, când se întoarse la masă.

„Proastă afacere! Desigur, iar vreun transport greu. Trebuie să schimbăm direcția”, răspunse el supărat. „Da, Peter, trebuie să-ți explic exact”. Cu aceste cuvinte îl trase spre fereastră și-i sușoti câteva minute. Când se întoarseră la masă, ajutorul spusese vecinului

său câteva fraze într'un dialect pur, din care Mr. Turner nu înțelese nici un singur cuvânt.

Acela transmisese vestea celui de lângă el și din acel moment, discuția fu pentru Mr. Turner fără nici o valoare.

Nu că s'ar fi întrerupt. Dimpotrivă, comesenii își dădeau toată silința să dea sfaturi pentru găsirea unui adăpost și îngrijire și trebuie recunoscut că se pricepeau în acest domeniu, ca oameni de specialitate.

Numai în privința uzinelor, Turner nu mai putu afla nimic. Toată osteneala sa se irosea și chiar când prindea câte ceva, putea singur să-și dea seama că era de mică valoare sau de nici un folos.

Mr. Turner îndeplinea de prea mult timp actuala funcțiune, ca să nu-și dea seama că situația se schimbă. Cauza era probabil convorbirea telefonică, dar acum nu se mai putea schimba nimic. În tot cazul, și cele ce auzise înainte de convorbire meritau popasul la birt. Mai luă parte la convorbirea generală câteva minute, apoi salută și se urcă în automobil. Dören era acum ținta călătoriei lui. Până seara, putea să ajungă, cu o viteză mare. Ziua următoare, voia să-și continue cercetările.

Pe biroul domnului Headstone din New-York, flutura o scrisoare cu ștampila poștei: „Crippel-Creek, Colorado". Răspunsul, care conținea consimțământul lui Headstone la propunerile lui Fosdick și pe deasupra un cec respectabil, se înapoie la Colorado și în consecință Mr. Fosdick luă măsurile necesare.

A salva rețeaua găsită în Rocky Mountains, se părea la prima vedere foarte simplu. Cine însă a fost

martor ocular al dezastrului produs de o sârmă de oțel, liberată și lăsată în voia ei fără nici o pledică, acela va vedea problema cu alți ochi. Faptul că o astfel de sârmă se strâmba în cele mai nebune încolăcitură și curbe ca un turbat șarpe urlaș, este poate cel mai inofensiv punct al dezastrului. În cazul de față, ținutul unde a aterizat rețeaua sburătoare, a contribuit și el ca factor distructiv. La o altitudine de două mii de metri, avea colțuri și vârfuri stâncoase de forme fantastice și unde, pe alocurea, se afla un loc drept, era acoperit cu tufișuri de pini piperniciți, cari și ei contribuiau la nimicirea rețelei, odată atât de frumoasă și de regulată.

După puțină oboseală, Mr. Fosdick găsi un neamș care de mult era fără lucru și care în lipsă de ceva mai bun, se angajă la acest job*). Omul se numise înainte Schmidt; acum se chema desigur Smith, era de profesiune fierar, deci se potrivea într-o oarecare măsură la munca ce trebuia să îndeplinească aci. În afară de el, trupa lui Fosdick se compunea din doi oameni corciți care erau cel puțin obișnuiți cu frigul, căci voința de lucru era cam îndoelnică și în sfârșit mai aparțineau expediției încă șase mulatri puternici, care treceau drept oameni cei mai muncitori ai trupel.

„Hotărît, nu veți putea aduce rețeaua la vale, într-o bucată” susținea Mr. Smith energic, când fu inițiat în amănuntele lucrării. „Va trebui să tăiem împletitura de sârmă în bucăți potrivite și să le transportăm pe câte un catâr.”

După sfatul lui, se aprovizionară cu foarfece mari

*) îndeletnicire, treabă.

de tablă și alte unelte de lucru a căror utilitate o recunoșteau și Fosdick și Cowper. Au plecat astfel echipați și au urcat dealurile, relativ ușor. Unul dintre cătări ducea echipamentul, iar pe ceilalți cinci călăreau membrii expediției; nu trebuia să cunoști în mod deosebit arta de a călări, pentru a te menține în șea.

Mai greu fu a patra zi, când ajunseră pe adevărații munți înalți. De fapt, cătării mergeau și aci destul de sigur în pasul lor legănat, dar priveliștea prăpăstiilor lipite de poteca îngustă era, pentru oamenii din șes, puțin plăcută și domnii Fosdick și Cowper vedeau verde și albastru înaintea ochilor. Ei preferară să continue drumul pe jos și să lase animalele libere, să-î urmeze.

Urmă o noapte petrecută sub cerul liber, la înălțime de două mii de metri, când cei doi ingineri, cu toate că aveau pături de lână, au făcut un foc mare, pe care l-au ținut toată noaptea, și tot au degerat îngrozitor.

A doua zi, după câteva ore de urcuș, văzură însfârșit rețeaua strălucind în apropiere, dar starea în care se găsea era foarte puțin îmbucurătoare.

Fosdick și Cowper o descoperiseră acum câteva săptămâni, când au trimis telegrama domnului Headstone. Dar atunci o zăriseră dela o depărtare de mulți kilometri printr'un binoclu bun. Acum o aveau în față și puteau să-și dea seama că era într'o stare de plâns, cu partea de jos foarte încurcată. Chiar munții aceștia înalți trebuie să fi fost băntuiți de vânturi vijelioase, căci altfel nu se putea explica cum atât resturile scurte ale sârmei de susținere, atârinate încă de baloane, se încolăciseră de zeci de ori în jurul vârfurilor stâncoase, cât și rețeaua însăși se răsucise în multe

locuri și forma cu tufișul o încurcătură de nedesfăcut.

Mister Smith băgă mâna în buzunar și căută foarfecele. „Lucrurile sunt așa cum am prevăzut, gentlemen, vom putea coborî rețeaua numai dacă o tăiem în bucăți mici”, spuse el privind cele dinaintea ochilor. „Patronul d-voastră — care se numește Headstone, după câte știu — pare a fi un neghiob, care nu cred că se va bucura de aceste bucăți pe care le vom putea salva, în cel mai bun caz. Dar principalul e să căpătăm punctual cecul nostru săptămânal. Și acum să ne apucăm de lucru. Să scoatem rețeaua din blestematele tufe de pini și s'o tăiem în bucăți potrivite, pentru a putea fi apoi încărcate pe catări. O să ne facem mâini frumoase! Sunt rășinoși și înțepă cam neplăcut, dacă nu umbli cu băgare de seamă. — Stai, neghiobule!”

Mister Smith dădu un ghiont corcitului, care se întinse, cât era de lung. „Bagă de seamă, omule, cu foarfecele astea poți să-ți tai degetele mai repede decât crezi! Uită-te mai întâiu la noi cum lucrăm cu ele”. Zicând acestea, Mr. Smith se trânti la pământ și începu să taie rețeaua de sârmă, în lung, retezând cu foarfecele și tufișul care-i stătea în cale.

„După părerea mea, gentlemen,” spuse el, „o sută pe sută de metri, ar fi povara potrivită pentru un catâr”.

Fosdick și Cowper stăteau deocamdată și nu luau parte la lucru.

Smith își da toată osteneala să învețe pe cei doi corciți cum să întrebuințeze foarfecele. Deseori era gata să-i lovească peste degete, atât de neglijent iureauă cu periculoasele unelte.

„Acum, gentlemen, la lucru !” se adresă el celor doi ingineri. „Dacă voiți să trimitem la vale șase catări încărcati, până nu se întunecă, trebuie să ne străduim puțin !”

Fără îndoielă, planul lui Smith era bun, dar el nu avea în vedere baloanele de susținere. Trei dintre ele se sfâșiaseră în ciocnirea cu stâncile ascuțite și nu mai erau decât sfărâmături nefolositoare. Celelalte patru însă, erau pline în aer și ideea pe care o desbăteau cu zel Fosdick și Cowper, ca anume cu ajutorul lor să tragă direct la șes o parte mai mare din rețea, nu era fără judecată. Rămânea numai să se stabilească o anumită parte din rețea a cărei greutate să echivaleze cu puterea de susținere a baloanelor. Numai în acest caz ar putea să reușească lucrarea și ei să coboare veseli în trap pe catări, trăgând după ei prin aer partea mai mare a instalației naufragiate.

Fosdick inclina mai mult pentru planul lui Smith. El se mai gândea să golească baloanele rămase nevătămate și să coboare întreaga rețea cu toate cingărele pe spatele catărilor. Cowper ținea la ideea cealaltă și pentru că era alpinist dibaciu, se cățăra el mai întâiu pe muchia colțuroasă, de care se prinseseră baloanele cu resturile sârmelor.

În zadar striga Smith după el prevenindu-l; staturile-i se pierdură în vânt.

Cowper ajunsese la muchia stâncii și încerca să descurce sârma baloanelor învârtită în jurul creștelor. Curând, recunoscuse însă că lucrul nu era așa de ușor cum și-l închipuise. Trebuia să ia foarfecele și să taie fir cu fir din sârma cea groasă.

Era un lucru mai mult decât greu în poziția inco-

modă în care trebuia să stea cățărât pe stânca primejdioasă. Sudoarea-i curgea șiroace, chiar și câteva picături de sânge din cauza neobicinuinței de a mînuî foarfecele cele grele, dar însfârșit reuși. Liberă primul balon, care ridica cu el o parte din rețeaua din tufiș.

Smith, care între timp tăiasă fără răgaz cu cei doi corciți pătrate mari de rețea, îl privea cu grije și striga din toate puterile spre stânca crestată peste prăpastia ce-i despărțea, dar ca și prima dată sfaturile-i rămăseră neauzite. Fosdick era în dilemă. Ideea lui Cowper începuse să-i placă și lui. Dacă problema se putea astfel rezolva, anume să târască netăiată o mare parte din rețea împreună cu baloanele, era mult mai de preferat decât procedeul lui Smith, care era mai sigur, dar și mai migălos. Rămănea întrebarea, dacă forța celor patru baloane bune echivala cu greutatea părților de rețea ce mai atârna de ele. Aceasta îl îngrijora și de aceea strigă și el lui Cowper sfaturi, cari fură nimicite însă din cauza vântului, ca și înjurăturile lui Smith.

Cu furia unui îndrăcit, Cowper lucra fără întrerupere. Își închipuia, plin de mândrie, cum va merge vesel în trap, la vale, cu cele patru baloane și cu partea nu prea mare a rețelei, care după îmbucătățirea lui Smith, mai atârna încă de baloane. Se și observa lămurit, cum baloanele liberau de pe pământ, una după alta, părți întregi de rețea. Ceeace lucra Smith cu trudă, tăind și smulgând împreună cu ceilalți doi, înfăptuia aci forța baloanelor ce devenea dela sine din ce în ce mai mare. Ele eliberaseră și ridicaseră din tufiș aproape o mie de metri pătrați de

rețea, până la locul unde lucra Smith cu ceilalți — când deodată se întâmplă ceva, înainte ca Fosdick și Smith să priceapă anume ce.

Ultimele tăieturi, pe care le executaseră cei doi ajutori, în încurcătura firelor, trebuie să fi fost cauza. Cele patru baloane se ridicaseră drept în sus la o înălțime mare, trăgând după ele o bună bucată de rețea în ale cărei ochiuri mari, sta pipernicit ca un păianjen, Mister Cowper. Se înălțară aproximativ cinci sute de metri, apoi o apucară repede spre vest, mânate de vârtejul unui vânt răcoros. Balioanele deveneau din minut în minut mai mici. Cowper se mai vedea numai ca un punct lipit de rețeaua care sbura în aer.

Fosdick sta cu gura căscată și urmărea spectacolul amuțit de spaimă. Se temea să nu vadă pe Cowper prăbușindu-se din plasă și sfărâmându-se de stânci. În realitate, teama nu-i era întemeiată, căci ochiurile tari ale rețelei fostului post de cercetare american din Kansas, erau destul de tari... Cowper își băgase fiecare picior în câte un ochi, sta relativ în echilibru și se uita incremenit la munții de sub el, care deveneau din ce în ce mai mici.

Smith își aruncă uneltele și sări în sus, înjurând în gura mare, toate înjurăturile din repertoriul său german și englez. Trebuie să adăugăm că s'ar fi putut nota, spre știința generațiilor viitoare, toate expresiile grosolane ce debita el în acel moment, dar accidentului de față din Rocky Mountains nu putea să-i ajute întru nimic.

Rețeaua devenea din ce în ce mai mică, era aproape invizibilă și balioanele se mai vedeau în atmosferă doar ca niște punctulețe.

Cowper, care făcea fără voce acest voiaj atmosferic, nu se mai vedea, apoi și ultimele urme ale ansamblului nu se mai deslușiră și dispărură pe cerul albastru.

Deabia acum încetă Smith cu injurăturile și înșfârșit Fosdick își recăpătă și el graiul. Ceeace exprimă el în engleza Yankeilor, s'ar putea traduce prin aceste două fraze: „Am făcut-o fiartă! Ce ne facem acum, Mr. Smith?”

Acesta se liniștise, relativ.

„Dacă Mister Cowper se susține în rețea — și după părerea mea va reuși — va scăpa teafăr. Principalul e să scape până trece de crestele lui Rocky Mountains. Dacă izbutește, va ateriza probabil la câteva sute de mile mai departe spre vest și se va alege din această aventură cel mult cu câteva zgârieturi. Nu putem să-l ajutăm cu nimic în momentul de față, Mr. Fosdick. Eu v'aș propune să începem iar lucrul și să preparăm înainte de a se însera, cât mai multe porci pentru animale. Sau doriți să mai petrecem încă odată noaptea aci?”

Numai la gândul acestei posibilități, Fosdick începu să dărdăie.

„Al dreptate, Smith, vom continua cu râvnă”, spuse el, și în minutul următor patru foarfece erau iar în lucru, îmbucătățind plasa naufragiată.

Mr. Turner își puse planul în aplicare. Încă în seara aceleiași zile, în care aflase la hanul „La Corcana” unele lucruri importante, ajunse la Düren, iar

În dimineața următoare se prezintă la domnul Kämpf, directorul uzinelor metalurgice. Americanul se bucura de favoarea de a putea prezenta valoroase scrisori de recomandatie: o scrisoare dela Mr. Headstone și alta dela directorul Brooker. Aceste două nume erau cunoscute în lumea industrială internațională și celor ce le prezentau li se deschidea orice ușe.

Că directorul Kämpf mai primise o scrisoare cu 24 de ore înainte dela consilierul Bergmann, care scrisoare se ocupa tocmai de persoana domnului Turner, era o afacere absolut particulară despre care americanul nu știa nimic și despre care directorul se ferea să vorbească, din motive bine determinate...

Primirea fu destul de prietenoasă, așa cum se cuvenea unui om bine văzut; și Kämpf deveni și mai amabil, când Turner îi comunică intenția de a face o cumpărătură mai mare dela uzina metalurgică.

„Desigur, Mr. Turner, cu cea mai mare plăcere”, se grăbi directorul să răspundă, și peste câteva minute biroul la care ședea era acoperit de mostre de tot felul de funii și sârme. Dar Turner începu să le găsească cusururi. Odată nu-i convenea una, apoi alta. Aceasta avea greutatea specifică a aliajului sârmei prea mare și la aceea făcea tot felul de obiecțiuni asupra rezistenței. Directorul admitea toate obiecțiunile. Cu o bună dispozițiune fără margini, aducea mereu alte mostre și probe, dar ca și mai înainte, Turner nu era mulțumit. „Totul e frumos și bun, Mr. Kämpf”, spuse el însfârșit, „dar nu este ceea ce caut eu!”.

Directorul Kämpf se aplecă un moment peste birou, ca să nu i se vadă fața. După explicațiile lui Berg-

mann știa precis ce căuta americanul, dar nu voia să dea de bănuît, pentru a nu ușura sarcina clientului său.

„Dar, pentru Dumnezeu, ce căutați d-voastră, Mr. Turner?” întrebă el înșfârșit, când expresia figurii sale redeveni normală. Turner se hotărî să dea cărțile pe față.

„Well, Mister Kämpf”, izbucni el imediat, „caut o sârmă metalică ușoară, cu o lungime de rupere de o sută de kilometri”.

„O sută de kilometri?! Cred că greșiți, Mr. Turner”. Directorul se lăsă brusc pe spatele scaunului și părea într’adevăr înmărmurit.

„In nici un caz, nu sunt în eroare”, continuă Turner. „Imi dau seama că este vorba de o lungime de rupere neobicinuită — dar știu, domnule director, că ați fabricat și ați livrat astfel de sârmă. În felul acesta caut, tocmai pe aceasta o cer dela d-voastră. Plătesc cu bani ghiață, Mr. Kämpf!” și făcu gestul plății banilor.

Directorul Kämpf se făcu că reflectează îndelung, trecându-și degetele prin păr și deranjându-și cărarea. Deabia după câteva minute i se păru că a găsit soluția.

„Intr’adevăr, Mister Turner, pentru că susțineți acum cu atâta fermitate, îmi reamintesc și eu. Aveți dreptate; am livrat acum câțva timp o astfel de sârmă, dar...”

„Vă rog, nici un dar!” îi tăie cuvântul Mister Turner.

Directorul Kämpf se sucea și se învârtea ca un țipar. „Da, stimate Mr. Turner, din păcate trebuie să

vă spun: aceea a fost o întâmplare fericită. De atunci n'am mai reușit să producem sârmă de o calitate asemănătoare. Evident, oamenii noștri lucrează cu febrilitate în laboratoare, dar până acum fără succes".

Turner își ascundea cu greu necazul. Deabia se așezase fericit la izvor și acum i se părea că izvorul secase.

„Nu mai aveți deci nimic în depozit?” întrebă el, fără speranță.

Directorul Kämpf apăsă pe butonul unei scenerii și ceru registrele depozitului. Pe birou se înșirară vrafuri mari și el însuși căuta cu zel, cu toate că de fapt ar fi putut îndeplini acest lucru funcționarul respectiv al depozitului, în locul directorului uzinei.

Însfârșit, găsi ceea ce căuta. Opri degetul la o însemnare, adresându-se vizitatorului:

„Intr'adevăr, Mister Turner! Mai avem în depozit o cantitate din acest fabricat. Dar nu știu”, continuă el, ezitând, „dacă e în conformitate cu principiile uzinei noastre să vi se cedeze acest rest!”

Oricine ar fi cunoscut scrisoarea consilierului Bergmann adresată directorului Kämpf, ar fi trebuit să elibereze celui din urmă o diplomă de artist eminent, atât de bine expresia figurii se prefăcea că ezită, că se apără și totuși că dorește să încheie afacerea.

„Dacă nu aveți nevoie de o cantitate prea mare din acest material, Mr. Turner...” începu el cu precauțiune după câteva ezitări.

„Cât mai aveți în depozit, Mr. Kämpf?” răspunse Turner printr-o întrebare. Directorul se uită iar în re-

gistru, ca și cum ar fi trebuit să se încredințeze exact, apoi răspunse:

„Mai sunt trei mii — nu, două mii nouă sute patruzeci și cinci de metri, Mr. Turner”.

„Din sârma cu lungimea de rupere de o sută kilometri, domnule director, — este cel puțin sigur?”

Directorul Kämpf aprobă. „Absolut sigur, Mister Turner. Datele sunt trecute aci în registrul depozitului. Voiți să vă convingeți personal?”.

Turner trase registrul la el și privi țintă cifrele; aceleași cifre, care de săptămâni întregi se puteau citi și în corespondența lui cu Headstone. Aceste cifre pe care și în somn le-ar fi putut repeta exact, le vedea acolo negru pe alb.

„Iau întreaga cantitate, Mister Kämpf. Cât costă?” izbucni Turner.

Directorul Kämpf se uită iar în registru, notă prețul la sută de metri, făcu o scurtă înmulțire și înșfârșit spuse totalul, pe care Turner îl admise fără obiecțiuni.

„Afacerea e încheiată, domnule director Kämpf”, strigă el întinzându-i mâna.

Celălalt îi strânse mâna, adăogând: „Mister Turner, prețul se înțelege franco uzină. Ambalajul, transportul și taxele vamale vă privesc pe d-voastră”.

„S’a făcut!” aprobă Turner.

„Imi pare bine că v’am putut fi de folos”, spuse vicleanul director. „Știm să apreciem un client ca „United Electric”.

Făcu un gest, spre a se ridica de pe scaun, ca și cum ar fi vrut să dea de înțeles că vizita luase sfârșit, dar Turner încă nu terminase. Contrariu lui Kämpf, se

așeză mai comod pe scaun, ca și cum adevărata discuție deabia de acum avea să înceapă.

„Îmi trebuie încă o cantitate foarte mare din această sârmă, domnule director”, reluă el convorbirea. „În total aș avea nevoie de aproximativ șaiszeci de kilometri”.

Directorul Kämpf își dădu osteneala să pară surprins. Consilierul Bergmann îi și menționase în scrisoare această cifră și stabilise și prețul cu care s'ar putea livra americanului dorita cantitate în decursul următoarelor patru luni.

„Vom face ce ne va sta în putință, Mr. Turner”, replică directorul Kämpf, în dorința de a-l servi, „cu singura rezervă: dacă reușim să găsim în laborator cauzele care au determinat realizarea acestei fabricațiuni”.

„Am speranța că veți reuși”, spuse Turner. Știința germană e renumită în toată lumea. Nu cred să-și vâre dracul coada și să nu reușiți”.

„Și eu sper, Mister Turner”, se grăbi să răspundă Kämpf. „De câteva zile am chiar motive serioase să aștept cu oarecare siguranță. În ultimile săptămâni am făcut progrese, care ne dau dreptul la cele mai frumoase speranțe. Dar aceasta va mai dura, vrând-nevrând va trebui să acceptați termenul de furnizare cam peste patru, cinci luni”.

Turner se bătu supărat peste genunchiu.

„Al dracului de târziu, Mr. Kämpf! Nu s'ar putea grăbi furnizarea?”

Kämpf dădu din umeri. „E o lucrare științifică foarte subtilă. Știți și d-voastră Mr. Turner, că cere timp. Nu trebuie să forțăm lucrurile. Ar putea mai mult dău-

nător decât folositor. V'am dat termenul la care cred cu singuranță că vom putea furniza ceea ce doriți".

„Prețul la kilometru va fi cel stabilit azi?” întrebă Turner mai departe. Kämpf dădu iar din umeri.

„Aceasta nu v'o pot spune de pe acum, cu cea mai mare bunăvoință, prea stimatul meu domn. Va trebui să calculăm din nou, să adăogăm cel puțin în parte, durata efectuării lucrului, dar vă rog să fiți convins că vom face tot posibilul spre a servi societatea „United Electric”.”

Cu toată osteneala, mai mult nu putea să scoată de la director, vrednicul Turner. Dar că acesta-i spusese cai verzi pe pereți și prețul pentru livrarea viitoare era notat în scrisoarea consilierului Bergmann, de aceasta habar n'avea. Iși luă înfârșit rămas bun, aproape neîmpăcat. Bilanțul rezultatelor obținute făcut în timp ce cobora treptele casei de administrație, îl satisfăcu numai în parte. De fapt reușise să capete o bucată respectabilă din acel cablu minunat, cu un preț potrivit; cât despre restul livrării, era încă destul de nesigur.

Când străbătu curtea uzinei spre automobilul său, zări un autocamion mare, încărcat cu cablu. Nu cunoștea șoferul, care sta lângă mașină, nici acesta nu știa nimic despre Mr. Turner și nici că trebuie să fie foarte precaut în toate direcțiile față de el.

„Dar încotro?” întrebă Mister Turner, făcându-se că se ocupă de mașina sa.

„Afară, spre Est. Iar spre Lüneburg!” răspunse șoferul.

„Drum bun, Mister” îi ură Turner, punând în mișcare motorul și pornind la drum.

Deabia în timpul călătoriei i se clarifică în minte tot ceea ce văzuse și auzise în ultimul timp. Cablul din autocamion era înfășurat numai cu o sârmă foarte subțire. Pentru a produce un fabricat de vânzare din această sârmă, trebuia după părerea lui Turner — americanul se pricepea puțin la tehnică — să fie împletită mai întâiu în sârme mai groase în mașinile de cablu, care erau destul de numeroase aci la uzina metalurgică. Dece se cărau aceste fire subțiri sute de kilometri, până la Lüneburg?

În timp ce Mr. Turner își bătea capul cu această întrebare, își aduse aminte de o altă indicație, trasă cu urechea, dela masa șoferilor la „Coroana“, înainte de a interveni avertismentul telefonic. Nu pomenise un șofer de acolo, că ducea adesea roate de fire subțiri dela Est spre Düren?

Cum se împăcau aceste două lucruri? Să se ducă sârma — foarte probabil liță subțire — mai întâiu de la vest la est, apoi să se aducă înapoi la vest, unde deabia se împletesc firele pentru a forma sârma? Vrednicul american aflase desigur între timp că sârma de susținere a postului german era furnizată la Düren. Dar la ce bun mai întâiu această plimbare înapoi și încolo a materialului semifabricat? Un procedeu care, fără îndoială, contribuia la scumpirea produsului final!

Cu cât Mr. Turner reflecta mai mult asupra observațiilor sale, cu atât vedea mai clar că la mijloc era o taină și că deslegarea acestei taine trebuia căutată pe băרגан. Când ajunse la această concluzie, acceleră viteza mașinii, luând direcția spre Est. În acel moment n'avea un plan bine determinat. Îl vedea nu-

mai în linii mari și destul de vagi. Voia mai întâi să poposească la cârciuma din bărăgan și de acolo să înceapă ancheta.

*

Era aproape ora trei după amiază, când Mr. Turner ajunsese la acest punct al combinațiilor și reflecțiilor sale. La New-York, ceasornicele arătau în acest timp era nouă dimineața, când deabia începea să ia avânt viața comercială și mișcarea uriașului oraș. Așa se explică de ce Mr. Headstone intrând în redacția revistei „Electric Engineer”, la ora nouă fix, nu găsi încă pe redactorul șef; această întâmplare îi strică și mai mult dispoziția, care de altfel nu era prea bună. Al doilea redactor, Mr. Walker, își da toată osteneala să îndeplinească dorințele temutului vizitator, ca să evite toate neplăcerile, căci Mr. Walker știa prea bine ce valoare avea personalitatea lui Mr. Headstone pentru revista lor: informațiile economice din departamentele de cercetare ale atotputernicului „United Electric”, care pentru secția redacției erau de neprețuit și afară de aceasta, — știa precis Mr. Walker, cu toate că fiecare se temea să se pronunțe pe față — pagini de publicitate, care măreau simțitor fondurile revistei. Ce căuta Mr. Headstone la redacția revistei „Electric Engineer” la o oră atât de matinală? Cauza era un articol scos dintr’un număr anterior al acestei reviste, acum destul de mototolît și urît la vedere, pe care Headstone, chiar dela începutul vizitei sale, îl scoase și-l întinse sub nasul redactorului confuz. El întrebă, pe un ton aproape arrogant, cine ar

putea fi acela care trimisese revistei articolul de față. Păstrarea secretelor redacției era absolut imposibilă față de un om ca Headstone, așa că Mr. Walker își da osteneala să scoată tot felul de registre și liste, în care erau trecute inițialele și pseudonimele diferiților colaboratori ai revistei. Dar răsfoi în zadar dela A la Z, inițialele J. Z., cu care era semnat acel mic articol, nu erau trecute.

Headstone devenea din ce în ce mai roșu și era cât pe aci să explodeze, când, din fericire, apărură Mr. O'Brien, redactorul șef al revistei și luă asupra lui continuarea discuției. El își aminti repede de amănuntele cazului de față. Anunțul pomenit aparținea unui colaborator permanent al revistei, al cărui nume se bucura de o aleasă reputație în cercurile științifice. În general, obicinuia să semneze articolele mai scurte cu inițialele Z. V.

La ce bun ar fi semnat acest articol cu alte inițiale, dorea să știe Mr. Headstone și era gata să izbucnească de mânie, când observă atitudinea jenată a redactorului șef.

Numai după multe ezitări, acesta scoase zdevărul la lumină. Articolul îi păru autorului atât de important, din punct de vedere științific, încât nu voise să-l treacă cu vederea, dar pe de altă parte, părea atât de neverosimil, încât refuzase să semneze cu inițialele lui atât de cunoscute în cercurile de specialitate. În sfârșit a căzut de acord cu Mr. O'Brien să semneze cu inițialele celui german dela care avea aceste date. Așa se făcea că articolul fusese semnat cu literile J. Z.

Pe la apusul soarelui, sta în fața lui Voucher, în camera de lucru și începu convorbirea, care pentru profesorul Voucher era mai mult un interogatoriu neplăcut decât o simplă discuție. Avea în fața lui, pe birou, acel articol de rău augur, tăiat acum câteva săptămâni în Kansas din revista „Electric Engineer” de către temutul conducător al societății „United Electric” și afară de acesta, un carnet unde nota tot ce era mai important din cele ce aflase dela profesor.

Headstone mai voia să știe dacă Voucher a văzut minunata sârmă.

Profesorul negă.

„Dacă aș fi văzut-o, Mr. Headstone, nu aș fi avut nici un motiv să nu semnez articolul cu inițialele mele”, încercă el să se scuze.

„Hm, așa”, mormăi Headstone supărat. „Atunci eu știu mai multe decât d-voastră. Am avut chiar sârma în mână. Priviți-o. O puteți examina.”

Cu aceste cuvinte, băgă mâna în buzunar și aruncă pe birou, cu o mișcare bruscă, acel mic ghem care de multe săptămâni producea necazuri și muncă, de amândouă părțile Atlanticului.

Obiectul îl interesă pe profesorul Voucher în cel mai înalt grad. Il apucă și începu să-l desfășoare, trase de el, aduse o lupă bună și era gata să se adâncească în domeniul științific.

Dar Headstone nu-l lăsa să meargă așa departe, căci dorința lui era de altă natură. Voia acum să știe dela cine a căpătat profesorul informațiile asupra sârmei și știu să respingă cu energie orice șovăire din partea acestuia. Chiar și aci, la institutul Carnegie, numele lui Headstone avea valoare, încât nu-i mai

rămase încercatului profesor decât să spună adevărul.

El povesti cum, ultima dată când a fost în Europa, a întâlnit pe băraganul din nordul Germaniei un om... Dela auzul primelor cuvinte, Headstone își ascuți urechile. Iar era vorba de acel băragan german, unde agentul său Turner găsisse sârma minunată și unde se învârtea iar de săptămâni întregi, fără a putea motiva cauza.

Profesorul Voucher continuă povestea și cu cât înainta cu atât i se părea lui Headstone mai încurcată această istorie. Ce curios om, ca să nu spunem țișnit, trebuie să fie acela cu care se întâlnise profesorul și dela care luase informațiile !

Un om care, după înfățișare, părea țăran sau un cioban bătrân și care se comporta ca atare, un bătrân căruia i-ai fi putut da eventual cinci cenți ca să scapi de el. Întâmplător, profesorul Voucher îi ceruse să-i arate drumul, într-o germană proastă, iar omul îi răspunse într-o curată și frumoasă engleză. Voucher fu surprins de cunoașterea perfectă a limbii lui, dar bătrânul îi dădu o explicație care nu părea neverosimilă. Spunea că ar fi fost mai mulți ani fermier în America și cu această ocazie ar fi învățat-o. Profesorul se mulțumise cu răspunsul. Mergând mai departe împreună, au intrat în discuție și spre marea sa mirare, savantul american constată că acest curios țăran se pricepea într-un mod uimitor în chestiunile tehnice, cu care el însuși se ocupa pe vremea aceea. Bătrânul, pe care Voucher l-ar fi considerat cel mult bun să meargă în urma unei turme de oi, vorbise despre cele mai moderne aliaje de metale ușoare și posibilitățile

lor de dezvoltare, încât profesorul rămase pur și simplu înmărmurit. Fără să vrea, au ajuns cu discuția și la posibilitățile viitoare și bătrânul îi vorbise despre o sârmă cu lungimea de rupere de o sută de kilometri. El n'ă vorbit numai de posibilitatea de a produce astfel de sârmă, ci a susținut chiar că ea ar exista.

Când se despărțise de cioban, după o jumătate de oră, profesorul Voucher mai era încă zăpăcit complet în urma convorbirii. De abia mai târziu a putut să-și noteze câteva însemnări din memorie, și astfel făcuse acel articol din „Electric Engineer”, care pricinuise lunga călătorie a domnului Headstone la Wyoming.

Headstone lăsase pe profesor să vorbească, fără să-l întrerupă. Acum intră și el iar în convorbire. Voia să știe numele acestui bătrân enigmatic. Nu era așa de simplu, căci profesorul Voucher nu-i dăduse nici o importanță și în consecință îl uitase. Dar după ce Headstone îi puse înaintea ochilor inițialele știutului articol, începu să-și amintească.

J. Z... da, John sau Johnny trebuie să fi fost prenumele lui, Z... hm, acesta trebuie să fie un nume foarte vechiu, Zabakuk sau Zacharias. Profesorul Voucher reflectă destul de mult, în timp ce Headstone tremura de nerăbdare. În sfârșit, se decise pentru numele Zacharias. Da, acum era mai mult ca sigur... omul se numea Zacharias.

Cu această informație, Headstone își luă rămas bun, pentru a se întoarce chiar în acea noapte la New York.

*
* *

În timp ce pe șoseaua întinsă automobilul lui Turner se îndrepta în viteză spre răsărit, el încerca să se calmeze și să se reculeagă, dar nu izbutea; era tot mai surexcitat. Instinctiv, bănuia o cale care, bine apucată și urmată, l-ar putea duce la descoperiri mai importante. Uitase aproape de cele ce-i reușiseră puțin mai înainte la uzina metalurgică din Düren și, în definitiv, nu erau tocmai atât de fără valoare: întâiu cumpărarea a trei kilometri din acea sârmă minunată, după care conducătorul dela „United Electric” alerga de două luni ca dracul după un biet suflet. Și apoi asigurarea uzinei metalurgice — în acest moment Mr. Turner era convins că promisiunea era adevărată — de a-i furniza în cursul lunilor viitoare, alți șaiszeci până la șaptezeci de kilometri. Era, în orice caz, un succes ce merita să fie raportat la New York.

Turner opri în orașul următor, în fața poștei și trimise o cablogramă lui Headstone. Ca localitate, unde ar putea să i se adreseze răspunsul ulterior, indicase Kassel, unde avea de gând să rămână peste noapte. Pe înserate, ajunsese în vechiul oraș amintit și dădu imediat ordin să fie trezit chiar în mijlocul nopții, dacă s'ar întâmpla să-i vie o telegramă din America. Apoi își luă dreptul bine meritat de a se odihni și făcând bilanțul întâmplărilor din acea zi, în fața unei mâncări bune și a unei sticle de vin de Rin, totul i se înfățișa în bine. Mr. Headstone îl va lăuda fără îndoială, pentru capacitatea lui și aștepta cu nerăbdare răspunsul.

Acesta veni mai repede decât ar fi crezut. Îi fu adus încă pe când lua masa; dar conținutul lui era de așa natură, că-i strică buna dispoziție. De laudă era prea puțin vorba. Din cuvintele telegramei reșea

mai mult nerăbdare iritată și la sfârșit un ordin scurt : să strângă informații cât mai repede posibil asupra persoanei unui anume John Zacharias, care locuiește undeva pe bărăgan.

După impresia telegrammei, Mr. Turner pricepu, că Mr. Headstone e din nou rău dispus peste măsură și că era o adevărată tortură să lucreze pentru un astfel de om. Însă cauza actualei stări sufletești a lui Headstone, el n'o putea bănuî. De exemplu, faptul că o parte din plasa postului american împreună cu patru baloane — și ce era mai trist — și cu unul dintre inginerii postului, se desprinsese din Rocky Mountains și sburase spre o direcție necunoscută, aceasta, bine înțeles, nu o știa, dar Headstone o aflase aproape în același timp cu primirea telegrammei lui Turner.

De incidentul în sine, îi păsa prea puțin lui Headstone. Dacă prostul de Cowper sburase și el cu baloanele, din cauza nepriceperii lui, singur trebuia să-și bată capul cum să ajungă iar jos cu oasele nefrânte ! Ce era mai trist, ceea ce-l făcea pe Headstone să verse venin, era mai mult faptul că ziarele din New York aflaseră întâmplarea și profitau de ea publicând articole senzaționale. Lui Headstone îi venea să turbeze auzind articolul senzațional pe care-l strigau vânzătorii de ziare pe Broadway.

„Inginerul Cowper ridicat în aer de baloane, cu ocazia operei de salvare a postului american AE. Probabil pierdut !” sau „Inginerul Cowper dela postul de cercetare AE, victima profesiei sale; smuls de Tornado și purtat în aer; cadavrul încă negăsit !” Rândurile din urmă erau mai acceptabile. Headstone regreta în tăcere mai mult baloanele pierdute și porțiunea de

plasă, decât pe măgarul de inginer. Dar situația deveni și mai rea.

Unele ziare, în dorința de a birui concurența, făcură apel la emotivitatea cititorilor. Titlurile acestora fură pentru Mr. Headstone mai mult decât penibile, ele făceau pe Cowper unicul fiu care întreținea pe sărmana sa mamă bătrână — întâmplător Headstone știa că inginerul avea încă șapte frați sdraveni — și care fusese trimis la moarte de către un multimilionar fără inimă; ele mai relatau tot felul de născociri menite să excite glandele lacrimale ale cititorilor și să coboare dispoziția lui Headstone sub zero.

James Headstone nu se gândea nici un moment să trâmbițeze în lume o desmințire, inventată dela început până la sfârșit, despre salvarea lui Cowper, căci cunoștea indeajuns presa din New-York, pentru a-și putea da seama că în momentul de față ar fi dat greș. Vestea despre inginerul care a sburat în aer era mult prea senzațională și folositoare ziarelor, încât nici unul dintre ele nu ar fi renunțat la ea. Din cauza acestor împrejurări, telegrama lui Headstone era în așa fel redactată, încât lui Turner îi pieri pofta de mâncare citind-o.

Supărat, mototoli hârtia cu vestea rea și o băgă în buzunar, sau mai bine zis, voia s'o bage în buzunar. Faptul că alunecase alături, căzând pe podea, trecu neobservat de Turner, în starea sufletească în care se găsea. Bău dintr'o înghițitură ultimul pahar și începu să reflecteze.

La o recunoștință din partea patronilor dela „United Electric”, nu se putea aștepta. Trebui să se resemneze și să îndure să se poarte cu el ca și cu un vâxui-

tor de ghete, cu toate că îndeplinea serviciul de mare valoare — după părerea lui. Cel puțin, să plătească din gros, pentru ceea ce vor să știe ! Mr. Headstone binevoia să ceară acum lămuriri cât mai amănunțite despre acel bătrân bătăran—acel Zacharias. Gândindu-se la cele ce știa până în prezent despre el, Turner se mai înveseli puțin. Ceea ce mai trebuia să afle, era în definitiv un lucru destul de mic. Să plece iar la cârciuma de pe bărăgan, să se stabilească acolo, la nevoie pentru câteva zile și să iscodească sistematic pe birtaș și pe clienți. Apoi Mr. Headstone să primească curând rapoarte, care poate îl vor îndemna să se adreseze pe un ton mai prietenos. Dar mai înainte de toate, să bage mâna adânc în buzunar și să-mi plătească bine. Acestea-și propuse agentul cu hotărîre și când se sculă de la masă, pentru a se duce în camera sa, era decis și asupra modului cum ar trebui să înceapă lucrul.

A doua zi dis de dimineață, Turner se urcă în automobil și plecă mai departe spre răsărit, pe șoseaua întinsă. El intenționa să ajungă la birtul din bărăgan încă în după amiaza aceea, pentru a-și putea începe cercetările. În drum, întâlni și întrecu diferite autocamioane mari care, în cea mai mare parte, purtau pe tablita numărului semnul ținutului de pe Rin ; aceasta n'avea prea mare importanță. Dar îi dădu multe de gândit, faptul că mai toate erau încărcate cu roate mari de cablu înfășurate cu sârmă subțire. Privindu-le mai bine, îi venea mereu în minte acea idee salvatoare, care-i apăruse întâia dată în curtea uzinei metalurgice.

Aproape în acelaș timp, când Mr. Turner pleca din

Kassel, Zacharias se găsea la Dr. Frank, în camera de lucru a acestuia. Laborator nu mai putea fi numit, căci procedeele ce se practicau aci semănau mai degrabă cu fabricațiuni, în care rolul principal îl juca un tub acumulator de o mărime neobișnuită, un tub de peste zece metri lungime și un metru grosime, plin de o lumină strălucitoare, care umplea partea principală a sălii din clădire. De o parte a lui, sta o astfel de roată de cablu pentru care Mr. Turner își bătea capul de 48 de ore. Sârma subțire se desfășura încontinuu depe roata de cablu, fiind trasă de un motor, trecea în câmpul orbitor de luminos de sub tub și era înfășurată în acelaș mod, de partea cealaltă, pe o roată de lemn.

Procedeul era ușor și înainta relativ repede. Principalul era ca sârma, care trecea repede pe sub tub, să fie supusă cascadei de electroni care cădeau cu o viteză aproape egală cu a luminii. În câteva fracțiuni de secundă, dobândeă în acest mod acea tărie extraordinară, la care cei dela „Aluminium Corporation” se osteneau până acum zadarnic să ajungă. Pentru obținerea acestui rezultat minunat, totul depindea de viteza electronilor. Nu putea fi vorba să se lase instalația să funcționeze singură. Dr. Frank sta în permanență în fața tabloului de distribuție și mișca regulatoarele, îndată ce curentul se abătea cu cea mai mică fracțiune dela valoarea indicată. Lângă el, sta Zacharias și privea fără să rostească un cuvânt.

„M’ați însărcinat cu o frumoasă lucrare, d-ța domnule Zacharias și consilierul Bergmann”, întrerupse Dr. Frank tăcerea. „Vă dați seama ce înseamnă pre-

pararea pe cale electrică a firelor de liță pentru șaptezeci de kilometri de cablu? Voiu avea de lucru cel puțin paisprezece zile, numai pentru ca americanii să-și capete sârma, în loc să lucrez la altceva mult mai important. De mult ar fi trebuit să termin catoziii reci pentru postul nostru, dar la aceasta nici nu pot să mă gândesc, deocamdată”.

„Cele patrusprezece zile vor trece, doctore”, spuse Zacharias, sec.

Răspunsul său enervă mai mult pe Dr. Frank: „Și cealaltă, Zacharias! Ultima, cea mai mare. O știi. Ți-am vorbit despre ea, numai duminică, Zacharias. Nimămui altuia, până acum. Dacă reușește, tehnica electricității germane va fi de neîntrecut — dar acum... Noul tub mare stă aci neîntrebuințat, încă n'am avut timpul să-l probez. Ca să vorbesc deschis, dragă prietene, nu-l înțeleg deloc pe consilier; de ce ne dă de lucru un astfel de fleac, când avem, de fapt, ceva mai bun de făcut.”

Bătrânul lăsase pe Dr. Frank să vorbească în tihnă. Acum, la momentul potrivit, interveni:

„Este imposibil să se dea licența societății „United Electric”, doctore. Nu trebuie să o inițiem în procedeul nostru, și să i-l cedăm, pentru a-și fabrica singură sârmele. Am discutat cu Bergmann mult timp asupra acestui lucru și suntem de părere să nu dăm Americanilor nici o îndrumare, căci ar deduce repede și celelalte intențiuni ale noastre. Mr. Headstone să-și cumpere sârma trebuincioasă dela noi, cu un preț suportabil, dar să nu le dăm nici un indiciu asupra fabricației ei. Este, și așa, mai curios decât se cuvine. Agenții lui forțotesc până în acest ținut.” Zacharias

vorbiise liniștit, dar ultimele cuvinte îl supărară pe Dr. Frank.

„Agenții lui Headstone, aci la noi? Este posibil, domnule Zacharias? Dece nu se arestează acești oameni și nu se fac nevătămători?”

Bătrânul dădu din cap. „Crezi că ar fi mai bine, Dr. Frank? Noii oameni pe care Headstone i-ar trimite apoi, ar trebui mai întâiu să-i cunoaștem cu încetul. Cei vechi ne sunt cunoscuți și le știm rostul. De exemplu, aș putea să-ți spun cu precizie ceeace face, ceas cu ceas, aci în ținut... Mr. Turner, cel mai bun om al lui Headstone; și când știi toate acestea, doctore, e ușor să te aperi.”

„Nu știu, domnule Zacharias”, spuse Dr. Frank, „dar mi se pare că vă jucați cu focul.” ;

Obrazul brăzdat al bătrânului se destinse într'un surâs.

„In orice caz, nu e periculos, doctore, ci foarte amuzant. Ia privește.” Băgă mâna în buzunar. „Am aci, de exemplu, o telegramă interesantă, pe care Mr. Turner a primit-o ieri după amiază dela Headstone, în Kassel. Citește-o, căci te va interesa și pe d-ta. Turner este iar în drum dela Kassel spre birtul de pe bărăgan.”

„Dar pentru Dumnezeu, Zacharias,” — pe figura doctorului se zugrăvi o teamă, în timp ce lua hârtia, — „cum ai ajuns în stăpânirea acestei telegrame?”

Zacharias râse. „Foarte simplu, doctore. Conținutul nu este prea îmbucurător pentru Turner. Fiind supărat, a pus-o alături de buzunar și a căzut sub masă, fără ca el să observe. Unul dintre oamenii mei, care-l urmărea pe Turner încă dela Düren, a ridicat-o îndată

ce Americanul a părăsit sala și mi-a adus chiar în noaptea asta. Vezi, faptele se limpezesc dela sine. Trebuie numai să ai ochii în patru."

„Și astfel ai avut ocazia să citești așa ceva!" Cu toate că era supărat, Dr. Frank începu să râdă, citind telegrama. „Nostim te-a descris Mr. Headstone. Un bădăran bătrân, fără ocupație anumită, un hoinar zdrențaros de pe bărăgan, care a dat unui reprezentant al revistei „Electric Engineer", informații importante într-o engleză curgătoare... Cum se explică aceasta, domnule Zacharias?"

Bătrânul păru un moment încurcat. „Recunosc doctore, c'am făcut atunci o greșeală. Ar fi fost poate mai bine să fi făcut pe prostul, dar Yankeul era prea curios. Atunci n'am putut rezista și am început să-i torn la minciuni... Cred că, încet, încet, își va da seama și Headstone că n'au fost decât niște piroane...! Și atunci voi fi iar pentru el un simplu lăudăros, un hoinar al bărăganului și cu asta se va termina povestea. Acestea sunt incidente la care trebuie să ne așteptăm, în jocul nostru. Dar să lăsăm la o parte toate acestea, doctore; aș dori să discutăm despre altceva."

„Poftim, vorbește, dragă domnule Zacharias!" spuse doctorul.

Bătrânul se așează pe scaun și-și trecu de câteva ori mâna prin barba căruntă. „Știi, doctore, începu el după o scurtă chibzucală, aș dori să locuiesc paisprezece zile la d-ta."

„Așa?" răspunse doctorul mirat. „Cu plăcere, ești totdeauna un musafir binevenit. Dar ce se va alege în acest timp de florile și de albinele d-tale?"

Zacharias făcu un gest liniștitor cu mâna. „N’avea grijă de ele. Este un tânăr vrednic aci în sat, care se va ocupa de toate.” Și bătrânul se pierdu în amănunte.

„Îți spun, doctore, un grădinar de prima calitate și un stupar clasa întâia. Afară de aceasta, tânărul vorbește dialectul nostru, din care Mr. Turner n’o să înțeleagă nici un cuvânt, dacă i-o trece prin minte să mă viziteze în timpul absenței mele. Numai cu multă greutate va pricepe că am plecat într’o lungă călătorie la Braunschweig; atât o să poată scoate dela el.”

„Ideea nu e rea, domnule Zacharias”, aprobă doctorul rânzând. „Așa dar, te poți considera oaspetele meu pentru câteva săptămâni. Camere sunt destule. Biblioteca mea îți va sta, bine înțeles, la dispoziție. Să sperăm că nu te vei plictisi prea tare, fără iubita-ți grădină.”

„Nici gând, doctore. Am intenția să lucrez intens aici.”

„Să lucrezi, dragul meu Zacharias?” Dr. Frank dădu mirat din cap. „Oare n’ai renunțat prin jurământ la vechea ocupațiune, pentru totdeauna?”

„Dacă e nevoie de un om, jurământul nu mai valorează nimic, domnule Dr. Frank. Cred că nu e bine să pierzi d-ta patrușprezece zile cu prepararea sârmelor, lucru pe care l-ar putea îndeplini tot atât de bine oricare laborant priceput. Și cred că și bătrânul Zacharias ar mai putea face atât. Azi după amiază, te voiu mai asista. Apoi, poți să te bizui pe mine și să te consacrî unor lucrări mai importante.”

Dr. Frank ezită un moment. El știa prea bine că ni-

meni n'ar putea să îndeplinească acel lucru mai bine și nu-i venea să creadă că Zacharias venea la el numai pentru a se ascunde de Turner. Vedeă în acest gest un sacrificiu al bătrânului. Numai după câteva cuvinte foarte hotărâte ale lui Zacharias, se decise să-i primească propunerea și pactul fu pecetluit cu o puternică strângere de mână.

*
* *

Ce se întâmplase cu Mr. Cowper? Pe când sta pe stânca îngustă și tocmai tăia ultima sârmă de susținere, fu asvârlit deodată de pe creasta stâncii. În cădere, pipăi cu mâna în jurul său și ajunse să apuce câteva ochiuri din plasa care mai atârna de baloane. Din instinct de conservare se agăță tare de ele, căută și cu picioarele să găsească o bază și ajunse cu ele în alte două ochiuri de rețea. Peste puțin își dădu seama că în acest mod avea un reazim bun și era relativ în siguranță.

Un lucru însă era trist: rețeaua, care încă mai era pe pământ în parte încurcată în tufișul de pini, se desprinsese cu totul și se înălța, trasă de cele patru baloane bune. Se și vedeau ultimele părți libere în aer, înălțându-se mereu cu o înălțime enormă. Jos pe câmpie, oamenii și cămilele se făceau din ce în ce mai mici, tot mai mici; acum nu se vedeau decât ca niște muște, apoi se pierdură cu totul în gol.

Ar fi putut să-și scrântească gâtul. Cowper, întorcându-se spre a-l vedea, căci el sta în plasă în direcția sborului, cu fața spre Vest. Picioarele-i erau băgate până la coapse în două ochiuri, iar pânza

groasă a hainei de lucrător, împiedeca să simtă strânsorile firelor. Cu mâinele, se ținea bine de celelalte ochiuri și astfel poziția-i era asigurată. Dar când se uită înainte se înspăimântă îngrozitor. În față, se ridica creasta principală a munților stâncoși, înaltă de aproape patru mii de metri și vântul rece mâna rețeaua cu baloanele tocmai într'acolo.

Cu spaimă crescândă, vedea apropiindu-se masivul stâncos și socotea aproximativ momentul când se va sfărâma de el. Mai aprecia distanța încă de vreo cinci kilometri, acum numai de doi. Își vedea, îngrozit, apropiindu-se sfârșitul inevitabil. Dar, între timp, se înălțaseră fără încetare și baloanele cu plasa. Le ridicase o forță dublă: întâiu, forța lor proprie, care numai ea singură putea înălța o bucată bună din restul relativ mic de plasă ce mai atârna și apoi vântul care se ridică de obicei, din cauza curentului de pe coastă.

Acum suișul era îngrozitor de repede; Cowper își dădu seama de aceasta, după o pocnitură în urechi. Trebui să deschidă gura și să inspire cu putere aer de mai multe ori, pentru a înlătura supărătorul fenomen. I se făcuse frig deabinelea. Cu un sfert de oră mai devreme transpirase lucrând și acum îngheța, cu toate că era îmbrăcat gros.

Încă cinci sute de metri — acum numai două sute — aprecia el distanța, uitându-se în depărtare spre cea mai înaltă stâncă. Baloanele ajunseră la înălțimea crestei și-și continua ascensiunea cu aceeași iuteală; planau deasupra crestei... au trecut de ea. Cu un suspin de ușurare Cowper se uită în jos. Văzu sub el câmpuri de zăpadă, văzu cum ultimele capete ale

plasei lăsau urme în zăpadă, spulberând-o în nori mici.

Înainte, la o oarecare depărtare, mai zări câteva creste de munți mai mici. După ei, ținutul cobora simțitor și știa după hartă, că la o depărtare de vreo sută de kilometri se afla un șes întins. Să mai ajungă cu bine până acolo, și apoi să aterizeze! Aceasta-i era dorința cea mai fierbinte, care-l însuflețea. Frigul de aci, mai mare de zece grade sub zero, creștea mereu. Cu dibăcie, găsi posibilitatea de a-și băga mâinile înțepenite în mânecile hainei groase, ca cel puțin să fie apărate de gerul aspru. Dar soarta mai avea de gând să-l pue și la alte încercări pe Mister Cowper, ca să nu ajungă așa de repede la îndeplinirea dorințelor sale.

Se știe că vântul care se formează pe coastă, bate încă o bucată bună mai departe, peste partea de sus a crestei; așa se întâmplă și aci. Dacă Mr. Cowper, care sta agățat, pierdut și înghețat în rețeaua de sârmă, ar fi avut la el vreun instrument pentru măsurarea altitudinii, ar fi putut constata că sbura la o înălțime de peste cinci mii de metri, în aerul care se rărea și se răcea mereu și că acum ajungea la limita primejdioasă de șase mii de metri. Dar Mr. Cowper n'avea un astfel de instrument, așa că putea constata numai din ochi că munții și câmpul de zăpadă se aflau la o adâncime care nu se mai putea aprecia, iar sborul său continua cu aceeași iuteală spre Vest.

Din când în când se iveau în față nori mici și atunci plutea timp îndelungat într-o ceață deasă, încât nu-și putea vedea mâna dinaintea ochilor. Norii rămaseră iar sub el, agitându-se într-o parte și'n alta ca o mare

fantomatică, iar el sbura sub soarele luminos și simțea binefăcătoarea căldură a razelor lui.

În astfel de momente, ar fi prins din nou curaj, dacă nu i-ar fi venit amețea. Respirația-i devenea din ce în ce mai grea. Se simțea tot mai slab și mai pierdut. De abia mai avea putere să se susție cu brațele vârite până la umeri în plasă. Se găseau într-o stare de somnolență și de indiferență covârșitoare. Să-și dea drumul, să cadă, acesta-i era ultimul gând pe care-l mai concepu cu mintea oarecum limpede — apoi căzu într-o toropeală înăbușită.

Fără să știe, Mr. Cowper mai avea tovarăși de suferință în sborul său aventuros. Erau cele patru baloane, care trăgeau plasa. Ele nu erau prevăzute cu o deschizătură ca baloanele libere, care să permită egalarea constantă a presiunii dintre interiorul baloanelor și aerul din afară, ci fiind legate prin șurme pentru a susține rețeaua la o înălțime anumită, erau construite ca baloanele captive, deci închise ermetic. Din cauza marei înălțimi la care pluteau acum, presiunea gazului interior apăsa tot mai tare asupra pereților — aceste baloane sufereau în felul lor de amețea — și conform legilor naturii, se întâmplă ceea ce trebuia să se întâmple.

Un pârâit; mai întâi o ruptură, apoi o explozie al cărei răsunet de abia putea fi auzit în aerul rarefiat dela acea înălțime — cel mai slab dintre cele patru baloane crăpase. Pânza lui goală, flutura destinată în aer. În minutul următor, se repetă același spectacol; încă un balon plesni, împrăștiind în atmosferă gazul. Mr. Cowper nu auzea și nu vedea nimic din cele ce se petreceau. Își pierduse cunoștința și sta agățat în

rețea. Numai această cramponare favorabilă îl ferise până acum de a se prăbuși.

Dar în curând se resimțiră efectele exploziei anterioare. Puterea celor două baloane rămase în bună stare, nu mai era suficientă pentru a susține plasa, cu atât mai mult, cu cât aci și forța vântului era redusă în întregime. În coborîrea treptată, pânzele celor două baloane distruse jucară rolul de parașute uriașe și micșorară vehemența căderii. În sbor încet, îndreptându-se mereu spre Vest, rețeaua se cobora metru cu metru, în timp ce presiunea atmosferică și temperatura creșteau.

La înălțimea de o mie de metri, Cowper se deșteptă din amorțeală. Cu sentimentul vieții recâștigate, privea jos livezile verzi, în locul râpelor înzăpezite de mai înainte. Avea presimțirea din ce în ce mai sigură că sălbatecul sbor involuntar se apropie de sfârșit și că acest sfârșit va fi favorabil. Putea recunoaște acum turmele și oamenii, care se uitau mirați în sus. Veni în sfârșit și momentul când rețeaua atinse pământul cu vârful cel mai de jos și se lăsă în parte.

Dar, se iviră greutăți noi pe care Cowper nu le bănuise. Sub influența unui vânt ce se stărnise pe pământ, fu târît cu sălbăticie spre o țință care deocamdată nu se putea prevedea. Plasa fu zdruncinată și smucită, fiind împiedecată, la întâmplare, de obstacole mai mici, încât Cowper trebui să-și adune ultimele puteri, pentru a nu fi asvârlit afară. El aprecia lupteala cu care sbura aproape de pământ la cel puțin treizeci de kilometri pe oră și se ruga în tăcere, fierbinte, cum nu se mai rugase de mult, ca vreun

obstacol mai puternic să oprească însfârșit sălbateca goană.

Dar mai trebui să îndure încă mai bine de o jumătate de oră, până ce i se împlini ruga făcută cu atâta ardore. Un stejar mare bătrân de vreo două sau trei sute de ani, sta singuratec pe pajiștea verde, întinzându-și în aer crengile urlașe investmântate de un strălucitor verde primăvăratec. El sta tocmai în calea rețelei și numai când aceasta ajunsese la ramurile lui, se întâmplă ceea ce așteptase: plasa se prinse puternic cu ochiurile sale mari de ramuri și ancoră.

Zadarnic trăgea vântul cu violență celelalte două baloane rămase intacte. El le ridica și apoi iar le lăsa la pământ; porțiunea de plasă care atârna de ele dansa în sus și în jos în salturi sălbatece, iar Cowper simți gustul anticipat al răului de mare.

El pândea o modalitate spre a se elibera din poziția încă destul de nesigură în care se afla.

După multe necazuri și osteneală, reuși să-și scoată picioarele amorțite din cele două ochiuri de rețea. Se cățăără ca o muscă dela un ochiu la altul până ce ajunsese la marginea rețelei și apoi, când baloanele, sub influența unui vârtej, se izbiră încă odată de pământ, își dădu drumul și căzu din încărcătura de sârmă.

Mare noroc avu Mr. Cowper, de scăpă teafăr, căci în clipa următoare marginea rețelei, pe care de abia o părăsise, se ridică iar la peste douăzeci de metri înălțime, și de acolo căderea ar fi avut desigur urmări grave. Și acum, când căzuse numai dela trei metri, nu-și mai simțea oasele, dar se simțea însfârșit salvat.

Cu puțină trudă, reuși să se țină pe picioare. Făcu câțiva pași împleticindu-se și-și dădu seama că nu-și fracturase nici nu i se scrântise nimic. Rețeaua, care tocmai se izbise din nou de pământ aproape de el, îl sili să sară repede într-o parte, hotărându-l să se îndepărteze în grabă de această vecinătate periculoasă. Lăsă deci rețeaua în seama bătrânului stejar, să termine el într'un fel cu ea! Măreața-i coroană avea acum un aspect destul de trist, căci sârmele mișcându-se în sus și în jos, îi tăiaseră frunzișul fraged.

Mr. Cowper băgă mâna în buzunar și găsi, spre marea sa bucurie, bani destul. În ținutul necunoscut în care se afla, acesta era un fapt liniștitor. Se uită apoi de jur împrejur și zări la o depărtare nu prea mare — să fi fost cel mult doi kilometri — un grup de mai multe case, care păreau a alcătui un mic cătun sau târgușor. Și începu să meargă în mod automat spre ținta zărită. La început, ideile-i erau confuze, de abia în timpul mersului se limpeziră cu încetul.

În orice caz, se gândea el, voiu da de oameni acolo. O fi chiar și vreun local unde aș putea să iau un întăritor! Din ce în ce, Cowper simțea mai mult nevoia să bea ceva, după această aventură istovitoare și poate, își continuă el gândirea, voiu găsi și un serviciu poștal, ca să pot înștiința pe Fosdick unde mă aflu și că am scăpat teafăr.

Tot chibzuind, ajunsese la locul dorit și găsi mai mult chiar decât nădăjduse. Descoperi un local destul de plăcut, al cărui proprietar era în același timp și șeful poștei din acel târgușor. Astfel că putu imediat trimite lui Fosdick o telegramă, încunoștințându-l de salva-

rea sa. Aruncându-și ochii pe telegramă, birtaşul-șef de poștă îl privi foarte mirat, crezând că Mr. Cowper nu e în toate mințile. Tot ce era scris pe hârtie, părea o poveste dintr'o revistă senzatională. Dar își schimbă repede părerea, când Cowper îl trase în fața ușii și-i arătă în depărtare, unde se deslusea clar mișcarea celor două baloane și jocul cunoscut în coroana stejarului. Omul care venise la el îmbrăcat cu halat de lucrător, fără pălărie și cu mâinile zdrelite, era eroul unei aventuri periculoase și deci trebuia să găsească cea mai bună primire și îngrijire.

În timp ce birtaşul se așeză la aparatul Morse și începu să apese pe clapă, un băiat aduse lui Cowper, fără prealabilă comandă, un whisky de mărimea celor ce se obișnuiau în statul Colorado. Funcționarul poștei se transformă apoi iar în birtaş și pregăti oaspe-lui său aventurier un lunch respectabil; acesta mai comandă un al doilea și un al treilea și se hotărî să aștepte liniștit în acest loc ospitalier, evenimentele ce vor urma.

* * *

Klas Horn nu păru prea mirat, când Mr. Turner își exprimă intențiunea de a locui câteva zile la han. Ba, dimpotrivă, o găsi foarte naturală și afirmă că mulți domni cu automobile proprii au locuit la el timp mai îndelungat, pentru ca de acolo să plece în excursii spre a cunoaște mai bine băraganul nordic german. Prețul ce i-l făcu birtaşul era convenabil, așa încât căzura repede la învoială. Mr. Turner obținu pentru persoana sa o cameră frumoasă și spațioasă, la primul etaj, iar pentru automobil, o bună parte din grajdul cailor și în aceeași zi se și stabili.

Nu sosise tocmai neașteptat, căci în seara precedentă, bătrânul Zacharias îl luase pe jupân Horn deoparte într-o cameră a birtului și avusese cu el o lungă convorbire — o convorbire cu cele mai diferite subiecte, între care se numărau și șoferii care poposeau acolo și comunicarea că el, Zacharias însuși, trebuia să plece într-o călătorie de câteva săptămâni pentru o moștenire.

Tocmai bine venite, nu-i erau lui Mr. Turner, propunerile birtașului, căci în momentul de față nu-i era aminte să se plimbe cu automobilul pe bărăgan. Avea intențiunea să intre în legătură cu clienții birtului și mai ales să cunoască mai de aproape pe bătrânul Zacharias; căci adevăratul lui scop pentru care venise la birt era de a afla dela el cât mai multe și dacă era posibil, chiar să-i facă o vizită. Dealtfel, Mr. Turner avea idei ingenioase și-și imagina în ce mod ar putea să-și ajungă scopul. Cel mai bun automobil putea, cu puțin ajutor, să sufere odată o pană. Aceasta i-ar da prilejul să intre în legătură cu meseriașii ținutului și mai ales cu fierarul, dela care mai auzise câte ceva. Și o legătură cu șoferii, care veneau întâmplător la birt, putea să-i fie de folos. Pe scurt: cu toate greutățile el vedea totuși unele căi pentru a ajunge la ceea ce-și propusese.

Prima seară, pe care o petrecu în local, îi aduse o surpriză plăcută în forma unei cablograme din partea lui Headstone. De când era cârciuma aceasta pe bărăgan — puteau fi, după cum era gravat pe piatra fundamentală, aproape două sute cincizeci de ani — încă nu venise aci o telegramă tocmai din America; cu toate acestea, poștașul o puse pe masă în fața

lui Turner, ca și cum avea de a face cu un lucru obișnuit.

Firește, telegrama era făcută după codul american, dar Turner avea codul în valiză și deci se urcă în cameră pentru a o descifra, în timp ce sătenii din birt începură să vorbească pe șoptite tot felul de lucruri.

Când avu în față textul descifrat, agentul citi și mai uită unele necazuri din ultimele zile. Se vedea bine că Headstone, pe când concepuse această telegramă, fusese în toane mai bune, decât atunci când scrisese ultima dată și Turner putea chiar să deducă din text și cauza acestei schimbări. În primul rând, reușise să salveze întreaga rețea a vechiului post, cu cheltuieli relativ mici. Chiar sborul involuntar al lui Cowper nu urcase prea mult spezele. Și mai departe: colectorul de raze german era excelent. Specialiștii dela „United Electric” s’au ocupat în mod amănunțit de el. Au instalat flacăra după cum era prescripția găsită în aparat și au constatat că întrecea de două ori capacitatea celui mai bun colector american. Era un succes frumos, care izbuti să împace pe veșnic nemulțumitul Headstone și o parte din buna lui dispoziție se răsfărâse prin telegramă și asupra lui Turner.

Se întoarse vesel în local, decis că în timpul cinei să încerce legăturile intenționate. Chiar dela început, avu un prilej favorabil. Birtașul îi primi invitația și se așază la masa lui cu plăcere, recomandându-i un vin bun. Peste câțva timp discutau cu vioiciune despre situația satului și ținutului învecinat.

Birtașul știa multe și binevoi a da lămuriri Americanului asupra unor amănunte dela uzina germană AE,

pe care el încă nu le cunoștea. Le află cu oarecare necaz, dându-și seama cât de înaintați erau Germanii față de compatrioții săi.

Reflectând asupra acestei situații, telegrama din buzunar, începu să-l apese. De abia acum înțelegea el bine, de ce Headstone în ultima parte insistase încă odată cu atâta tărie asupra furnizării neîntârziată a știutei sârme. Slavă Domnului, se fabricau în America colectori după voce, după mostra adusă de el, dar fără sârmă tot nu se putea încă plasa ancora la o înălțime favorabilă.

Turner își aminti și de celelate însărcinări ale lui Headstone: să caute să afle cât mai multe despre persoana cam misterioasă a bătrânului holnar din bărăgan.

Cu iscusință, aduse vorba despre el, dar avu prima desamăgire a acestei serii.

„Bătrânul e plecat într-o călătorie. Mi se pare că are o moștenire undeva”, răspunse birtașul cu nesiguranță. Turner își încleștă degetele pe sub masă. Un ușor „Dammie”! îi scăpă fără să vrea, de pe buze. Noroc că birtașul n’a înțeles, sau cel puțin părea că n’a înțeles. Aceasta fi spulbera tot planul! Dacă bătrânul nu se va întoarce câteva săptămâni, nu-i va fi posibil să-l cunoască mai de aproape.

Cercetă mai departe cu precauțiune, unde era plecat; dar și asupra acestui punct, birtașul nu era sigur. Întâiu era vorba la Braunschweig, dar la urmă cruzise de o călătorie la Berlin. „Ar putea fi foarte posibil”, încheie birtașul, căci după câte știa el, bătrânul ar avea numeroase rude la Berlin, care plecașeră din bărăgan de mulți ani.

Supărat, Turner se uita țintă în pahar. Să cauți un om la Berlin, ar însemna să vrei să găsești acul din carul cu fân. N'are rost nici să încerci așa ceva. Nici asupra duratei probabile a lipsei bătrânului nu-i putea spune nimic sigur birtașul — câteva săptămâni, dar poate și luni.

Turner mai voia să știe dacă bătrânul putea să plece de acasă așa, cu una cu două. Birtașul îi dădu acum lămuriri ample.

„Sigur că poate, domnule Turner”, spuse el. „N'are așa multe de îngrijit bătrânul pustnic. Numai grădina și albinele. Ați auzit, poate, că e un priceput apicul-tor și că posedă patruzeci de stupi. Dar în acest anotimp, nu prea ai de lucru cu albinele, care găsesc tot ce le trebuie în natură și până la strângerea mierii, mai e timp. Mai rămâne, de fapt, grădina cea mare. Aceasta trebuie desigur îngrijită în permanență și stropită. Deaceea, și-a luat un om de aci din sat. Lumea spune că n'ar fi așa întreg la minte, dar — vorbind deschis, domnule Turner — eu nu cred. Mai curând cred că Iochen Dannewald este mai șiret decât pare. Acum doarme în căsuța bătrânului și-i păzește toate lucrurile.”

Mr. Turner înțeluse că pentru moment nu mai putea să continue cu întrebările, fără să bată la ochi. Vinul era pe sfârșite și alți clienți nu se mai aflau în cameră. Și birtașul căscase de câteva ori destul de vizibil. Turner se hotărî deci să încheie pentru acea zi. Încă o „Noapte bună!” și urcă treptele, ce scârțâiau îngrozitor, spre camera sa.

Astfel de scări îi erau tot atât de puțin simpatice lui Mr. Turner ca și ușile care scârțâiau. Între uneltele din

valiza sa, avea și o tulumbiță cu ulei, cu care reduse repede la tăcere ușile și ferestrele rebele, căci ocupația lui îi impunea să iasă adesea și în cursul nopții, și dorea să nu atragă atenția vecinilor. Dar aceste trepte cioplite din stejar vechiu, nu era chip să le faci să tacă. Zadarnic le încercă el când se urcă, mergând când pe o parte, când pe alta — la fiecare pas, grinda veche scârțâia de răsuna toată casa. Ajungând sus, agentul, tare necăjit, se trânti într'un fotoliu.

Astfel stând lucrurile, nu mai avea rost să întreprindă, după cum intenționase, o mică plimbare nocturnă. Intreaga orânduială a hanului nu-i era pe plac. Birtașul părea că se scoală când cântă cocoșii și se culcă odată cu găinile. Nici cheie la cameră nu căpătase Mr. Turner și nici invenția unui așa numit clopoțel de noapte nu pătrunsese încă până în satul izolat. Incepu să se desbrace încet, nemulțumit de orânduiala casei birtașului ca și de orânduiala lumii întregi.

Cu totul în altă dispoziție, se găseau în același timp două persoane, care locuiau la o depărtare de câțiva kilometri de Mr. Turner și se aflau într'o sală de laborator.

„A avut omul acesta, într'adevăr îndrăzneala să vină până aici?" întrebă Dr. Frank.

Johannes Zacharias aprobă mângâindu-și mulțumit barba lungă. „A sosit așa cum ne așteptam și stă în gazdă câteva zile la Horn. A și primit o telegramă din America. Am să încerc mâine să aflu ce stă scris în ea."

„Nu pot înțelege, dragă Zacharias, cum lași pe acest om periculos, să se învâртеască pe-aci în apro-

piere. Printr'o întâmplare neprevăzută, pot totuși să-i cadă în mâini lucruri care nu sunt destinate pentru ochi străini. Și nu cred că Headstone să-și fi ales pentru scopul său, vreun prost. Sunt convins că e destul de copt, băiatul."

Zacharias n'avea astâmpăr pe scaun, de bucurie. „Bine înțeles, Dr. Frank. Suntem departe de a considera pe Headstone și oamenii lui. Agentul e un mare pișicher. Dar ce e mai frumos în această afacere, e tocmai faptul că-l cunoaștem perfect de bine, îl putem pândi și că el, cu toată viclenia lui, habar n'are de asta. De exemplu, acum e sub paza prietenului Horn. Fii sigur că nu va face nici un pas, fără să fim anunțați."

„Așa? Ești atât de sigur de el, domnule Zacharias?" întrebă încă neîncrezător doctorul. „Dacă de exemplu, se furișează noaptea dela cârciumă și vine în împrejurimi, ce n'ar putea descoperi pe aci?"

Bătrânul izbucni într'un râs cu hohot. „Întrebarea e nostimă, Dr. Frank. Se vede că nu cunoști vechea cârciumă de pe bărăgan. În definitiv, nici nu ți se poate pretinde. Dar poți fi foarte liniștit, Mr. Turner nu poate face nici un pas în timpul nopții în clădirea veche, fără ca jupân Horn să nu se trezească și să-i vină pe urmă. Fii sigur că trimisul lui Headstone este păzit noaptea, nu numai bine, ci foarte bine."

„Dar zlua, domnule Zacharias? Se plimbă simplu cu mașina, o lasă undeva pe bărăgan și spionează împrejur după bunul său plac. În casa d-tale, nu va putea descoperi în definitiv prea multe, deși poate s'ar găsi lucruri de valoare pentru el. Dar închipuiește-ți că odată, cu o astfel de ocazie, ar putea desco-

peri și casa aceasta! La urma urmelor, clădirea e destul de mare și de voluminoasă aci pe bărăgan. Atunci, d-le Zacharias?"

Până acum bătrânul surăse bine dispus, dar ultimul cuvânt însă deveni serios.

„Prea stimată domnule Dr. Frank, este evident, că Mister Turner va vedea odată această clădire; n'are decât s'o vadă. A vedea nu înseamnă a fi înăuntru, știi și d-ta tot așa de bine ca mine. Noi am luat însă dinainte măsurile necesare ca, în cazul când vreun nechemat ar încerca să pătrundă aci, să cadă în cursă."

Dr. Frank dădu din cap. Iși amintea de numeroase curse dibace, care lăscu musafirul nepoftit să pătrundă până la un anumit loc și apoi îl prindea.

„Ai dreptate, Zacharias", spuse el, aprobându-l, „dar omul nu va mai avea astâmpăr, de îndată ce ne-o afla casa. Ce se va întâmpla apoi? S'a dus munca noastră liniștită și neobservată."

Bătrânul Zacharias se așeză comod pe scaun, ca și cum ar fi vrut să-și petreacă noaptea astfel. „Dumnezeule", spuse el înfârșit, căscând încet, „doctore, câte odată ești greu de cap! Știi, doar, ce are de gând Bergmann cu Headstone și cu „United Electric". Headstone vrea să spioneze — sau mai bine zis să fure, — aceasta o știm destul de bine. Noi însă vrem să-i vindem invenția d-tale, domnule doctor, cu un preț destul de bun. E vorba de obiecte care valorează milioane, deaceia pricepem intenția în sine a lui Headstone, dar nu vrem să fim călcați în picioare de Americani. Atunci când va recunoaște că fără ajutorul nostru nu poate înainta, „United Electric" va trebui să

bage mâna adânc în pungă. Dar până atunci, vom mai avea, evident, încă multe necazuri și tot felul de lovituri mai mult sau mai puțin dibace din partea agentului lui Headstone."

„Să se arunce câțiva pumni de dinamită în această bandă!" momăi Dr. Frank supărat.

„Dar pentru ce, dragă doctore?" întrebă Zacharias împăciuitor. „Până acum, lucrurile merg după dorința noastră. Vezi de exemplu sârma, ne-o și cumpără Headstone la prețul dorit de noi. Catodul rece, va trebui deasemenea să ni-l ceară îndată ce-și va da seama că l-am tras pe sfoară cu colectorul. Nici nu s'ar putea închipui o persoană mijlocitoare mai bună decât Mr. Turner, pentru a-l face să înțeleagă. Dar dacă îi vom mai vinde ultima invenție, vom vedea mai târziu de vom ajunge așa departe. Deocamdată, mai avem timp..."

„Mai întâiu trebuie să furnizăm pentru propria noastră uzină AE, noi catozi reci", întrerupse Dr. Frank. „Mulțumită ajutorului ce mi-ai dat, am înaintat frumuseț. Jumătate din ei sunt gata. Trebuie să-ți fac un compliment, dragul meu Zacharias. Ai lucrat cu sârguință. Măine dimineață putem încărca și transporta la Düren două autocamioane pline cu sârmă."

În timp ce în laborator avea loc această convorbire, Mr. Turner se ocupa încă de toaleta sa de noapte. Căutându-și o pijama în valiză, dădu peste o scară de sfoară. Era un model în felul ei, împletită din cea mai bună mătase naturală, dar cu toată finețea, destul de tare pentru a susține greutatea unei persoane ca Mr. Turner.

Se jucă cu ea printre degete, trecu apoi la una din

ferestre și o deschise. O privire în jos, îl convinse că lungimea scării ajungea toamai bine până la pământ. Ii veniră tot felul de idei. Să întrebuințeze noaptea la o plimbare? Faptul că în tot timpul lipsei sale, trebuia să lase scara atârnată afară la fereastra deschisă, îl făcea să nu se hotărască, cu atât mai mult cu cât începuse să cadă o ploaie caldă, mărunță, care desigur era foarte folositoare pentru câmpii și livezi, dar mai puțin plăcută pentru o plimbare nocturnă. Băgă iar scara în valiză și închise fereastra, aproape în același timp când Horn, deșteptat de sunetul unui clopoței de lângă pat, începu să injure infuriat: „Ce dracu deschide nebunul de American fereastra în mijlocul nopții!”

*
* *
*

James Headstone și directorul Brooker opriră automobilul în fața celui mai mare hotel din vestul Seginaw-ului. Se vedea după mașină că făcuseră un drum lung și destul de anevoios. Într'adevăr, fuseseră în partea cea mai de Nord a statului Michigan, cam aproape de locul unde lacul Michigan se unește cu Huron. Drumurile bune sunt rare acolo sus și azi încă, după mai bine de două secole, țara suferă din cauza nimicirii pădurilor, care în câteva decenii a schimbat locul cu pădurile cele mai dese și mai frumoase într'un ținut în cea mai mare parte pustiu și mlăștinos.

Se odihniră într'o cameră frumos mobilată și comandară o gustare. Headstone întinse pe masă o hartă, în care era încercuit cu roșu un ținut și spuse arătând cu degetul:

„Zău, locul nu e deloc frumos, Brooker. Nu prea cred că vom putea ține oamenii aci timp mai îndelungat.

Directorul Brooker făcu o mișcare, contrazicându-l. „Nu, nu, Headstone ! Sunt destui ingineri fără ocupație care ar fi mulțumiți să găsească o slujbă mai ca lumea. Vrei să pariem pe un whisky, că și inginerii noștri vechi, Fosdick și Cowper s'ar duce cu plăcere ?”

James Headstone îl refuză. „Mai bine să nu pariem, Brooker. În definitiv, ar fi destul de proști ca să admită postul.”

Brooker bătu în masă. „Dece proști, Headstone ? Gândește-te la perspectivele pentru viitor ale acestor doi oameni ; dacă reușim, au amândoi favoarea să instaleze și să conducă viitoarele posturi mai mari. Oricare s'ar grăbi să ocupe un astfel de serviciu.”

„Ce ți-a venit să alegi tocmai locul cel mai puțin prielnic, Brooker ? E mlăștinos dela un capăt la celălalt.”

Brooker râse. „Pentrucă-l vom căpăta pe un preț de nimic, Headstone. M'am informat mai întâiu. Locul aparține unui fost proprietar de joagăr, care de mulți ani s'a mutat cu mașinile spre Nord, în pădurile Canadei. Mai păstrează locul pentrucă nu poate să se scape de el în nici un mod și va considera fiecare dolar ce va căpăta, ca un câștig neașteptat. Bine înțeles, trebuie să procedăm cu dibăcie ; nu trebuie nici măcar să bănuim că „United Electric” se interesează de o astfel de broscărie. În acest scop, vom trimite în Canada un om priceput. Am chiar în vedere pe cineva, care ne va face afacerea repede și ieftin.

De îndată ce avem noua sârmă, transportăm acolo tot ce mai e utilizabil din vechiul post și-l instalăm din nou."

Headstone era ocupat cu un pui, preparat după bucătăria franceză și care făcea onoare restaurantului.

"Nu-i așa Brooker", observă el între altele, "că și de data asta a nimerit-o Turner? Am primit ieri ultimul lui raport. Căpătăm sârma furnizată de uzina metalurgică din Düren, în timpul cel mai scurt — în total șaptezeci de kilometri — de calitate dorită."

Directorul Brooker dădu la o parte o bucată de carne, cu care nu se împăca și-și șterse gura cu șervetul. „Foarte frumos de spus, Headstone: căpătăm, furnizat! Dacă ne-am fi fabricat-o noi singuri, am fi economisit suma rotundă de două sute de mii de dolari, deci douăzeci până la douăzeci și cinci la sută. Trebuie să-ți spun verde, Mr. Headstone, chiar dacă te doare: domnul Turner al d-tale este în ochii mei un mare prost."

Headstone făcu o mișcare, se așeză mai drept, iar șervetul îi alunecă jos.

"Cum poți spune așa ceva, Mister Brooker?" izbucni el supărat. „Turner este cel mai bun din oamenii mei din Europa. Nu a rezolvat el până acum toate afacerile cu care l-am însărcinat? A găsit firma care a fabricat sârma..."

Brooker îl întrerupse, făcându-i semn cu mâna: „Am fi găsit-o și noi, probabil, de aci din America, tot atât de bine, cu ajutorul cartelelor noastre. Uzinele metalurgice din Düren sunt o afiliațiune a concernului Bergmann. Directorul ei general — îl cunoști poate —

un anume consilier Bergmann — încasează acum câștigul de cincizeci de mii de dolari care ar fi putut intra în casa noastră, dacă acest Mister Turner al nostru ne-ar fi procurat procedeul.”

„Cheltuiala se face numai odată”, încercă Headstone să-l liniștească.

„Nu face pe naivul, Headstone!” spuse Brooker supărat. „Știi foarte bine că mai târziu vom continua să construim, că vom înființa alte posturi mai mari. Și atunci, să cumpărăm iar dela acel bătrân consilier, care probabil se distrează pe socoteala nepriceperii noastre?”

Headstone părea foarte încurcat.

„Vreau să-ți mai povestesc ceva”, continuă Brooker. „L-am luat mai din scurt pe tânărul acela plictisitor dela „Aluminium Corporation” și poți fi sigur că a ajutat.”

Headstone îl privi întrebător.

„Da, cred că te miri”, continuă acesta. „Pot chiar să-ți destăinuesc că Mr. Turner al d-tale, asupra căruia de altfel n’aș dori să-mi schimb părerea, a contribuit puțin la aceasta.”

„Turner?! Așa dar totuși Turner!” exclamă Headstone.

„Fără îndoială, Mister Turner era”, continuă Brooker. „Am citit și eu rapoartele lui și am găsit ceva, care poate ți-a scăpat.”

Headstone încercă să se apere. Studiase cuvânt cu cuvânt rapoartele agentului și nu-și putea închipui să fi trecut cu vederea ceva important.

Brooker nu-l lăsă să vorbească. „Mă refer la acele pasagii din raport, în care Turner comunică faptul că

firele de liță sunt transportate mai întâiu dela Düren undeva pe băרגan și apoi sunt aduse iar înapoi la Düren, unde se răsucește cablul din ele. A raportat numai, dar n'a mai dat nici o lămurire. Vezi, Headstone, aceste observații mi-au pricinuit câteva nopți de insomnie, dar în urmă am atacat pe oamenii dela „Aluminium Corporation“. I-am constrâns să reflecteze adânc asupra acestei comunicări și azi, pot să-ți afirm că au ajuns până acolo, încât fabrică firele de liță după metoda electronilor, care îndreptățește cele mai bune speranțe. Nădărduesc că pe viitor nu vom mai avea nevoie să comandăm sârma la consilierul Bergmann.”

Restauratorul veni în persoană să strângă resturile de mâncare și să servească desertul. Idată ce părăsi camera, James Headstone luă iar cuvântul.

„Așa dar, tot lui Turner al nostru îi datorăm acest succes! Nu uita, Brooker, ce greutăți întâmpină. Un singur pas necumpănit, și s'ar termina cu el pentru totdeauna.”

„Nici de cum!” mormăi Brooker supărat. În locul unui om ca el, se găsesc ușor mulți alții. Dacă ar fi riscat tot, am fi economisit cincizeci de mii de dolari. Agenții care nu sacrifică tot nu sunt, în ochii mei, de mare valoare.”

Headstone se hotărî să schimbe subiectul; nu trebuia în nici un caz să-l supere pe Brooker, magnatul banilor, de a cărui bună dispoziție depindea dezvoltarea viitoare a postului-AE american.

„Pari a nu fi prea convins de aptitudinile lui Turner”, continuă el cu precauțiune. „Dar ia spune-mi; te rog, ce părere ai de ultima sa lovitură? Să escamo-

tezi, pur și simplu, cel mai nou colector de raze, din buzunarul unui inginer șef dela uzina germană AE! Cred că este o lovitură de maestru, care nu poate fi imitată de altul așa de ușor! Dintrodată am îmbunătățit, prin aceasta, capacitatea postului nostru, cu mai mult de jumătate."

Brooker se ocupă câțva timp cu fructele sale glasate, înainte de a răspunde.

„Ei da, Headstone", spuse el înfârșit, „acela a fost un lucru bun, prin care s'a reabilitat într'o oarecare măsură. Dar gândește-te că Nemții lucrează fără încetare la îmbunătățirea uzinei lor AE. Ceeace azi e cel mai nou și cel mai bun, mâine poate, va fi în trecut. La aceasta trebuie să se gândească mereu omul d-tale. Funcțiunea sa permite, mai puțin ca oricare alta, să se odihnească pe laurii de mai înainte. Nu pierde din vedere de a-i atrage atenția asupra acestui lucru, în instrucțiunile următoare. Poți să-i comunici și ceeace am aflat noi aci, despre îmbunătățirea sârmei. Poate că-i dăm un imbold și va izbuti înfârșit să descopere locul unde lucrează Germanii după metoda electronilor. Că se află undeva, pe bărgan, reiese clar din rapoartele sale. Dar n'a depus destulă energie, altfel l-ar fi găsit de mult."

Headstone își înăbuși un suspin de ușurare. Bine că a dat Dumnezeu, de s'au împăcat lucrurile între Brooker și Turner. În orice caz, el își puse în minte să-i scrie foarte serios lui Turner, nelăsând la o parte nimic din cele enumerate de Brooker.

Timpul se îmbunătățise simțitor și soarele luminos pătrundea prin micile ferestre ale camerei.

„Ce-ar fi, Brooker, dacă am pleca acum să facem

un tur până la Detroit ?”

„Nu la Detroit, Headstone ; mai bine să trecem Port Huron spre Buffalo. Dacă șoferul conduce bine, putem ajunge înainte de închiderea uzinei. Aș vrea să mă conving, încă odată, cât de departe au ajuns cei dela „Aluminium Corporation” cu noua metodă a electro-nilor. Ultima dată, lungimea de rupere lăsa de dorit.”

Brooker se sculă și Headstone îi urmă exemplul. Se urcară în automobil, iar în clipa următoare porniră într'un tempo infernal către partea de Est a orașului.

*
* *

Mr. Turner încă nu primise acea scrisoare provocată de convorbirea dintre Headstone și Brooker, dar cablograma precedentă o mai avea încă la stomac. Jupân Horn îl sfătuisese să plece pe vremea aceea admirabilă într'o excursie pe bărăgan, însă el, într'una din diminețile următoare, își cercetă cu deamănuntul camera și dacă Mister Brooker ar fi fost prin apropiere cu ocazia acestei inspecții, și-ar fi atenuat poate aprecierea aspră asupra agentului.

Turner cercetă sistematic pereții odăii, pentru care, cu toată dimineața luminoasă nu refuză ajutorul unei lămpi de buzunar. Nu scotocea de mult, când dădu peste un lucru care prezinta pentru el un mare interes. Un fir de aramă subțire ca un fir de păr, înfășurat cu mătase verde mergea de-a-lungul tapetului de aceeași culoare, ascuns într'o săpătură îngustă.

Mr. Turner constată cu ușurință că firul venea în cameră prin ușa acelei scări infame care scârțâia. Cărând descoperi un al doilea fir, în apropierea primului

și apoi fără multă greutate le urmări pe amândouă până la ambele ferestre ale camerei, deși erau ascunse cu o dibăcie de necrezut.

Între cunoștințele necesare funcțiunii lui Turner, era și puțină electrotehnică, astfel că avea în valiză câteva unelte trebuincioase. Reuși deci să constate că firul electric secret avea curent și deduse că trebuie să sune în vreun alt loc al cârciumii, de îndată ce se deschidea una dintre cele două ferestre, întrerupând astfel curentul.

Turner se felicita în tăcere, că renunțase până acum la plimbări nocturne. Ar fi fost o mare nenorocire, dacă în timpul unei astfel de excursiuni ar fi sunat în casă și i-ar fi fost trădată absența.

Ceeace rămânea de făcut, era simplu pentru un om ca Henry Turner. Mai întâiu uni cele două sârme și constată cu un instrument, că prin acestea curentul rămânea neschimbat. Deschise apoi fereastra și descoperi acolo ceeace bănuise; în balamalele ferestrelor erau montate contacte foarte subțiri, aproape invizibile, prin care trecea curentul, atât cât ferestrele erau închise, însă care se întrerupea de îndată ce erau deschise.

„Începători nepricepuți!” murmură agentul, privind lucrarea proastă. „Noroc, că cei de aci din bărăgan nu știu nimic despre sistemul cu trei conductori cu curent de lucru și de repaus, altfel afacerea ar fi fost ceva mai neplăcută”. Mulțumit de succes, încuie valiza și se hotărî să urmeze totuși bunul sfat al birtașului. Își scoase încetîșor automobilul din grajd, umplu rezervorul, ca pentru un drum de o zi și plecă liniștit.

„Johannes Zacharias” — numele era scris în ultima telegramă a lui Headstone și-l lăpăsa în fiecare zi mai mult. Întăiu să afle ce fel de om era în adevăr, unde locuia și cu ce se ocupa. După aprecierea lui Turner, trebuia totuși să fie un fel de cioban. I se povestise între timp că ciobanii germani nomazi posedau un capital destul de mare în turmele lor. Acum, spre nenorocirea lui, individul mai și călătorea... Dar...! Turner își aminti de convorbirea cu birtașul. Acesta-i spusese despre o grădină mare și o mulțime de stupi. Fără îndoială că trebuie să aibă și o căscioară. Dar cum s'o găsească? La cârciumă nu putea întreba. Înaintă cu mașina pe bărăgan, până ce dădu de un tufiș de pini. O ascunse bine înăuntru și se întoarse agale spre sat. Încercă să-și amintească bine prima sa convorbire cu bătrânul, atunci când îl condusesese o bucată cu automobilul și apoi coborîse la cârciumă. El indicase totuși un loc carecare unde îi era casa.

Dar toată osteneala lui Turner rămase zadarnică. Vrînd-nevrînd, trebui să se adreseze trecătorilor, însă întâmpină noi greutăți. I se răspundea într'un dialect din care putea ghici câteva cuvinte. Era aproape să renunțe, când o fetiță, care trecea strada cu o oală de lapte, se opri la întrebarea lui și arătă sprintenă o casă. Ceeace spuse copila, fu mai greu de înțeles pentru Mr. Turner decât cele auzite până acum, dar gestul nu-l putea înșela. Fără îndoială, casa pe care o arăta micuța, trebuie să fie a celui căutat.

Mr. Turner rămase pe loc și se frecă la ochi. Era o casă în stilul obișnuit în localitate, a vreunui țăran pământean înstărit. După aprecierea lui, putea să

aibă șapte sau opt camere, dar nu corespundea deloc cu imaginea ce și-o făcuse agentul despre hoinarul de pe bărăgan. O astfel de clădire, de așa mărime, însemna pentru un bătrân cioban un palat, o locuință cu adevărat princiară. Și-ar fi închipuit ca bătrânul să aibă cel mult o cameră și o bucătărie, dar nicidecum o astfel de casă spațioasă.

Turner crezu că acel copil, care-i dăduse informația, se înșelase, — sau, mai era și o altă posibilitate — bătrânul putea fi angajat aci ca grădinar și Turner căută cu privirea vreo colibă ascunsă în întinsa grădină, unde probabil locuia bătrânul. Fără îndoială, așa trebuie să fie.

Voind să se convingă, trecu strada spre gardul proprietății. Ajunse la același tufiș frumos din dosul căruia, acum câteva săptămâni, consilierul Bergmann și profesorul Livonius priveau pe Zacharias cum lucra în grădină și, ca și el, găsi mai potrivit să inspecteze de acolo mai întâiu terenul. Dar cu cea mai mare bunăvoință, nu descoperi nimic deosebit. Văzu o grădină, care mai presus de orice avea straturi frumoase de arbuști și un rosarium care ar fi fost o podoabă și într-o grădină princiară. În fund, era o casă, dar după tot ceea ce pricepea el în apicultură — din păcate foarte puțin — nu putea fi altceva decât acea stupină despre care-i vorbise birtașul. Nici nu i-ar fi trecut prin gând s'o ia drept casa bătrânului.

Pe când Turner se gândea dacă trebuie să-și părăsească locul de observație și să se ducă mai aproape de gard, văzu un tânăr ieșind cu bicicleta din casa cea mare. Era, fără îndoială, așa numitul Jochen Dahnwald, acel tânăr care îngrijea de gospodărie în

lipsa bătrânului. Turner îl văzu cum se duce la stupi, își făcu acolo de lucru și la urmă puse o ladă de lemn alături, pe un scaun. Încălecă apoi pe bicicletă și plecă prin fund. Vădit, grădina mai avea o a doua ieșire pe altă stradă.

„Bine, foarte bine!” murmură Turner, pentru sine. „Am scăpat de singurul om din casă. Acum voi cerceta puțin la fața locului.” Părăsi punctul de observație și merse mai departe de-a-lungul gardului, până ce ajunsese la poartă; dar aci Turner avu iar o decepție. Pe poartă era o singură tăbliță și pe aceasta sta scris cu litere simple, numele care de zile întregi îl urmărea, „Johannes Zacharis”. Deci, bătrânul trebuie totuși să locuiască în această casă mare, și tot ceace-și închipuise Turner despre bătrânul cioban hoinar, se spulberă.

Poarta era încuiată. Alături se afla un buton de sonerie și agentul apăsă cu putere de câteva ori. Doar o mai fi locuind în definitiv și altcineva în casă. Dar cum nu se arătă nimeni, Mr. Turner era asigurat de contrariu. O poartă încuiată nu era niciodată pentru el o piedică și mai ales o poartă simplă de grădină.

În câteva secunde o deschise, intră și se furișă cu băgare de seamă spre casă. Și aci era ușa încuiată; dar Mr. Turner dispunea de o legătură de chei bine asortată.

Într-o secundă ușa se deschise, agentul se uită în jurul său și rămase înmărmurit. Mobila elegantă de răchită și pereții căptușiți cu tăblii de lemn. Între altele, pe o măsută lucrată din aramă, se afla un serviciu masiv de fumat. Trebuie să fie cel puțin un om bine situat dacă nu chiar bogat, cel care și-a amena-

jat pentru bătrânețe o astfel de locuință! Tot ceea-ce-și închipuise Turner despre bătrân, se nimici la aspectul acestui interior.

Nu mai era nimic deosebit de descoperit aci. Turner îndrăsni să înainteze și intră într-o altă cameră. O sufragerie, deasemenea cu mobilă foarte luxoasă și masivă, dar Mr. Turner nu se interesă prea mult de ea. Dacă, într'adevăr, era oeva interesant pentru el, nu se putea afla decât în camera de lucru a bătrânului.

Trebuia deci s'o găsească și deaceea se decise să urce scara din coridor. Spre marea sa bucurie, aceasta se deosebea cu totul de scara monstruoasă și scârțâitoare dela han; fără zgomot, ajunse sus și la încercarea următoare avu real noroc. Încăperea, în care pătrunse, era chiar camera de lucru a bătrânului.

Primul lucru ce-i atrase privirea și nu-l bucura de loc, era un dulap modern de oțel. Chiar unei bande de hoți înarmată cu uneltele cele mai perfecționate, i-ar fi trebuit multe ore spre a deschide acest safe de ultima modă. Pentru Turner, lucrul era dela început fără sorți de izbândă, căci nu se așteptase la așa ceva și trebuî deci să renunțe la tezaur.

„Dracu știe ce comori o fi păstrând acolo bătrânul!” Mai rămânea biblioteca cea mare, făcută din rafturi băgate în pereții deasemenea căptușiți cu tăblii de lemn. Nerăbdător, Turner se repezi la ea, ca cel puțin aci să găsească un indiciu, dar încă odată — pentru a câta oară! — rămase decepționat. Biblioteca conținea aproximativ câteva mii de volume, îndeosebi opere din domeniul horticulturii. Găseai nu numai

publicațiile cele mai bune ale literaturii germane în acest domeniu, ci și operele engleze și franceze asupra artel grădinăritului și îngrijirii florilor.

Turner alege din raft altă carte și iar alta, dar îi cădeau în mână numai opere de specialitate, de felul arătat. Supărat, puse ultimul volum înapoi și-și dădu seama că acolo nu era nimic pentru el căci, deși avea Turner unele calități, nu-l puteai atribui, cu cea mai mare bunăvoință, nici un fel de interes pentru arta grădinăriei.

Arunându-și ochii la ceasornicul din cameră, îi veni o altă idee. Era de mai bine de un sfert de oră în casa părăsită. Tânărul plecase cu bicicleta poate numai pentru a îngriji de ceva prin apropiere. În aceste condițiuni, se putea întoarce în orice minut și atunci situația lui Mister Turner n'ar fi fost prea plăcută. Incuie cu băgare de seamă toate ușile și ieși în grădină.

Se gândea să se întoarcă spre poartă pe drumul cel mai scurt, peste pajiște, când se întâmplă ceva ce nu putea fi prevăzut nici de băiatul care îngrijea de casa lui Zacharias și cu atât mai puțin de Turner.

Unul dintre stupi era pe cale de a roi. Jochen observase încă înainte de plecare, dar nu putea rămâne în grădină să aștepte evenimentul, căci avea de îndeplinit o treabă urgentă pentru gospodăria casei. Nădăjduia să se întoarcă în cel mult douăzeci de minute, cu ajutorul bicicletei și credea că sborul roiului va mai întârzia atât.

Oricum, înainte de a pleca puse pe un scaun aproape de stup prinzătoarea, un fel de ladă de lemn, pe care o văzuse Turner dela locul său de observație de

după tufişul de soc. Dacă lucrurile se vor petrece în mod normal, roiul se va muta în prinzătoarea prevăzută cu pereţi de faguri, după întoarcerea lui Jochen. În caz contrariu, va sbura în apropierea stupului în vreun pom sau tufiş şi la întoarcerea sa, Jochen Dannewald — în faţa unei probleme pe care o mai rezolvase de atâtea ori — îl va prinde şi-l va băga într'un stup gol.

O mică împrejurare încurcă ordinea lucrurilor — o împrejurare de care Jochen Dannewald habar n'avea şi cu atât mai puţin Mr. Turner, ale cărui cunoştinţe în domeniul apiculturii se mărgineau exclusiv la micile porţii de miere ce i se serveau la hotel la micul dejun.

Incidentul fu produs de pălăria de panama de un galben deschis şi strălucitor, pe care M. Turner obicnuia s'o poarte cu oarecare mândrie. După o noapte de poker în Florida, în care norocul i se arătase foarte favorabil, a doua zi, mânat de intenţii bune, intră într'una din cele mai distinse prăvălii şi-şi cumpără cu câteva sute de dolari o pălărie de panama veritabilă.

Lui Turner nici nu-i trecea prin minte că în timp ce el şopăia peste pajişte, întregul roi de albine îşi luase sborul şi conducea alaiul de nuntă la o înălţime apreciabilă pe deasupra lui. Singura sa dorinţă, era să ajungă repede la poarta grădinii şi să iasă afară.

Dar pălăria de panama, care strălucea atât de frumos în soarele de Iunie, avu o deosebită putere de atracţie asupra reginei albinelor. Se lăsă din sbor pe ea şi este lucru ştiut că unde se aşează regina, vine întregul roi, astfel că în câteva minute se formă cu-

noscutul ciorchine viu din peste zece mii de albine, care în timpul roiului înțepă mai cu predilecție.

Înainte ca Mr. Turner să-și fi dat seama că regina roiului își alesese ca loc de odihnă frumoasa sa pălărie, simțea din ce în ce că se îngreuna și la un moment dat, atârnav de pe marginea ei o mulțime de albine care-i zbârnâiau pe la urechi. Și apoi — probabil că făcuse o mișcare de apărare cu mâna — simți o înțepătură insuportabilă în obraz, care-l făcu să uite de prudență și reflecție.

Cu o mișcare bruscă își smulse pălăria de pe cap și o aruncă departe, ceea ce-i pricinui încă o jumătate de duzină de înțepături în mâini. O secundă, albinele zbârnâiră mai tare dar după aceea — regina nu-și părăsise locul — se grămădiră iar într'un ciorchine des, așa încât nu se mai vedea nimic din împletitura fină de pae.

Înțepat, chinuit de dureri mari, Turner nu mai era în stare să judece clar în momentul de față. Își amintea din tinerețe tot felul de întâmplări cu roiuri de albine furioase, care uciseseră un cal mare, ba chiar un bivoli. Un lucru pricepea clar : că nu trebuia să se mai apropie de această pălărie îngrozitoare, pe care sta acum întregul roi.

După câte vedea el, unele albine lucrătoare începură să construiască fagurii de ceară ; dar cu vederea Mr. Turner sta grozav de prost. Un ochiu i se umflase complet, din cauza unei înțepături în pleoapă și pe celălalt nu-l putea deschide decât puțin, cu multă trudă și durere.

Singurul lui gând era să fugă. Din câțiva pași reperi, ajunse la poartă și renunță, forțat de împreju-

rări, să se mai folosească de cârligul de încuiat. Iși făcu vânt și sări gardul, neluând măcar în seamă sârma ghimpată care pricinui marl stricăciuni atât persoanei sale cât și hainelor. Pe jumătate orb, plecă dibuind de-a-lungul străzii satului și fu mulțumit că nu-l întâlni nimeni.

Urmă un sfert de oră plin de chinuri, până ce ieși din sat și ajunse pe bărăgan. Găsi cu greu tufișul, în care ascunsese mașina și cu mai multă greutate, automobilul însuși. Fu o mare artă să scoată cheia din buzunarul vestei, spre a-l descuia. Turner primi, resemnat, ca din partea soartei, încă vreo câteva înțepături bune dela niște albine care se rătăciseră în buzunarul hainei, în timpul aventurii, și-și trădau acum prezența în acest mod.

Se întinse istovit pe perna scaunului dinapoi, ca să capete iar puteri și să-și vie în fire. Dar se ridică înspăimântat, zărindu-și obrazul într-o oglindă fixată în mașină. Cerule Sfânt, cum îl mai schimonosiseră mizerabilele insecte! Vreo șase înțepături îi încadrau obrazul, care se umflase, căpătând o circumferință aproape dublă.

Avea impresia tristă, că în momentul de față, oricare varieteu mare din New-York l-ar fi angajat cu plată bună, spre a face pe clownul excentric. Și nu era numai atât. Din cauza unei înțepături în pleoapa dreaptă, ochiul i se închisese complet, iar pe cel stâng trebuia să-l deschidă cu mâna, dacă voia să vadă ceva, căci umflătura se pronunța din ce în ce. El era absolut indiferent cum va ajunge, în halul în care se găsea, până la cârciuma din bărăgan. În automo-

bil își va reveni puțin și s'ar fi simțit chiar mai bine, dacă înțepăturile nu l-ar fi durut atât de grozav.

Se lăsă în voia soartei, pe perna comodă a mașinii și încet, încet, îi veniră ideile în șir. Își amintea confuz că undeva în dreapta sau în stânga era o geantă, în care se afla un fel de farmacie portativă sau o cutie cu pansamente. Până acuma nu se sinchisise niciodată de ele. Incepu să le caute și le găsi repede.

Dulăpiorul cel mic din metal nichelat conținea chiar mai multe decât se așteptase el. Era o adevărată farmacie cu tot felul de sticlute și instrumente.

Primul lucru pe care-i căzură ochii, era o oglindă șlefuită de pe partea interioară a capacului. Turner constată cu groază că în timp de câteva minute fiziologia-i devenise mai grotescă și mai observă încă un lucru, care până acum îi scăpase. În fiecare loc al înțepăturii mai era încă înfipt acul cu venin pe care, după cum se știe, albina care înțeapă și-l rupe din trup.

Mr. Turner trebui să ia măsuri; băgă mâna a doua oară în cutie și găsi un instrument potrivit, o pensetă, deasemenea fin nichelată, cu care nu era greu, ajutat fiind de oglindă, să apuce fiecare ac și să-l tragă din rană. Era o ocupație foarte dureroasă, dar de îndată ce o termină, Turner simți o oarecare alinare, cel puțin îi scăzură simțitor arsurile de nesuportat și mâncărimea.

Incurajat de acest prim succes, căută mai departe în folositoarea casetă și găsi o a doua sticlută. Pe etichetă scria: „amoniac a se întrebuința extern, nedituat, la înțepături de insecte și mușcături de șerpi.” Turner luă repede sticluta, băgă în ea un tampon de

vată și începu să-și șteargă cu zel obrazul. După câteva minute simți efectul. Arsurile dispărură aproape cu totul, chiar și umflătura dădu înapoi încât putea să deschidă ochiul fără ajutorul degetelor.

Ajuns aci, mintea-i începu să se preocupe de următoarea întrebare : Încotro ? Să se întoarcă la cârciuma din bărăgan, era imposibil în halul în care se afla. Din fericire, se aprovizionase de dimineață pentru un drum mai lung și-i prindea bine acum. Se decise repede : mai întâiu să meargă mai departe, cel puțin vreo șaiszeci de kilometri în nordul bărăganului. Să-și petreacă noaptea în automobil dacă altfel nu se putea ; să tragă la oricare alt han și să rămână acolo, până când va putea să apară iar între oameni. În farmacia portativă, mai găsisse o sticlută cu acetat de aluminiu, cu care intenționa să se răcorească, de îndată ce va găsi o gazdă potrivită și mâine, sau cel mai târziu poimâine, nădăjduia că va fi complet vindecat.

Pe cât de repede luase hotărîrea, pe atât de iute o puse în practică. După câteva minute motorul zurai, automobilul cârmii puțin nesigur — nu se conducea cu un ochiu tot atât de bine cum se conducea cu doi — ieșind din tufișul de pini, merse încă o bucată pe bărăgan și ajunsese într'o șosea care ducea spre Nord. Turner porni într'un tempo mai accelerat.

* * *

După vreo zece minute dela plecarea lui Turner din grădina lui Zacharias, Jochen Dannewald se întoarse dela treburile sale. Întâiu se duse la stupină și dintr'o

privire se convinsese că nimic nu se schimbaseră. Lada sta goală ca mai înainte, lângă stufi. Dar Jochen era apicultor prea vechi și prea încercat, ca să se lase înșelat de aparență. După experiența sa, era probabil că roiul să se fi așezat pe unul din numeroșii pomi ai grădinii. Lăsă cumpărăturile și bicicleta la o parte în fața casei și începu să caute cu deamănuntul prin grădină, netrecând cu vederea nici un pom sau tufiș. În felul acesta, parcurse cea mai mare parte a locului și era gata să renunțe când, deodată, privirea-i se opri pironită pe un loc de pe pajiște, între un strat de trandafiri și poarta din față a grădinii.

Acolo, era mult căutatul roi! Dar nu atârna de o cracă în forma unui chiorchine, ci se stabilise direct pe pajiște, în forma unei emisfere mari. Jochen Dannewald nu mai văzuse așa ceva în practica-i îndelungată. Mai constată apoi că albinele erau foarte sălbatice.

Prevederea este partea esențială a vitejiei. Jochen procedă conform acestui proverb, dându-se mult înapoi de lângă roiul agresiv. Fiind în siguranță, începu să gândească la cece trebuie să facă. Să aducă pompa spre a liniști primejdioasele insecte cu un duș rece. Era, fără îndoială, lucrul cel mai necesar, căci în caz contrar, roiul putea să-și ia iar zborul și să se ducă, Dumnezeu știe încotro. Și atunci, cum ar mai fi răspuns Jochen cu arta sa în fața bătrânului Zacharias?

Mergând să aducă pompa și o găleată de apă, fu cuprins de altă teamă. Roiul avea o formă foarte nefavorabilă pentru a fi prins. Un chiorchine atârnat de cracă se putea prinde cu ușurință, dar aci era mult

mai greu. Jochen se apropie împingând lada și încercă să măture cu o pană de găscă întregul roi înăuntru.

Dar reușita era problematică; chiar la prinderea obicinuită a unui roi de pe cracă, se iau de obicei doi oameni ca ajutor. Nu era, în definitiv, mai bine să se ducă la bătrânul Zacharias? Știa cu siguranță că-l găsește la Dr. Frank. Dar nu va râde de el, la auzul acestui lucru? Era bine să-l deranjeze dela lucrările importante ce le făcea cu doctorul?

După ce reflectă îndelung, Jochen se decise să lucreze pe răspunderea sa proprie. Căută coșul de prins, care i se păru mai potrivit. Apoi își puse o pălărie de pae cu marginile mari, cu o plasă de apărare. Aprinse o pipă, al cărei fum gros îi făcea rău. În sfârșit, apucă găleata și pompa, nu uită nici aripa de găscă și plecă la fața locului.

Stropitul avu rezultatul dorit. Sub influența dușului rece, roiul, care între timp devenise neastâmpărat, își redusese volumul la jumătate. Cu o mișcare pricepută, Jochen reuși să împingă partea deschisă a lăzii până sub roi, și scoțând fum din pipă, goni în prinzătoare restul de albine care zbâmâiau sălbatece, apoi lăsă să cadă capacul.

Astfel că izbutise mai repede și mai bine decât cutezase să creadă. Când se închise capacul lăzii, o piatră se ridică de pe inima lui Jochen. Nu-i păsa că mai zbâmâiau prin aer câteva sute de albine. Știa că vor intra curând prin gaura din cealaltă parte a lăzii și se vor uni cu roiul dinainte. În sfârșit, întregul roi era bine prins și Jochen putea lăsa lada pe loc o oră sau două. Cealaltă lucrare, mutarea roiului din ladă în stupul propriu zis, va veni mai târziu.

Jochen Dannewald era mândru că îndeplinise singur o treabă nu tocmai ușoară, fără ajutorul bătrânului Zacharias. Scăpase fără înțepături, deoarece se apăraseră bine. Își jucase mai bine rolul în lupta cu roiul decât Mr. Turner, care în acest timp își scotea ultimele ace din obrazul înțepat.

Gândindu-se mai liniștit la cele întâmplate, Jochen își aminti un fapt curios pe care, în surescitarea lucrului, de-abia îl observase. Când împinsese coșul de prins, simțise rezistența unui obstacol, înlăntat parcă în mijlocul roiului. Zadarnic își frământa capul să știe ce putea fi acolo. Era o enigmă și faptul că mai multe sute de albine strivite de greutatea lăzii zăceau moarte pe pajiște în acel loc.

Un singur lucru era sigur: în acel loc pe pajiște se afla un obiect care a îndemnat roiul să se lase tocmai acolo. Fără îndoială că și acum era cu roiul în ladă și poate că la mutarea în celălalt stup va întâmpina alte greutăți. Deocamdată, Jochen Dannewald mai avea destul timp. Își duse în casă bicicleta și cumpărăturile și constată că totul era în cea mai mare ordine. Mr. Turner, după vechiul său principiu, fusese foarte prevăzător, așa că nimic nu-i trăda vizita. Numai un prea bun cunoscător al bibliotecii ar fi observat poate că o operă franceză de horticultură și una engleză își schimbaseră locul din raft.

Aflându-se în bucătărie, unde despacheta cumpărăturile, Jochen ajunse cu gândurile atât de departe, încât își schimbă decizia de mai înainte. Aruncă deodată la o parte cuțitul cu care tocmai curăța sfeclă și sări în sus. După puțin timp, se urcă pe bicicletă și plecă. De astă dată alegea drumul care ducea dela lo-

cuința bătrânului Zacharias la Dr. Frank. Pe jos făcea zece minute, cu bicicleta, putea ajunge numai în trei.

Avea o cheie a clădirii. Intră în camera din față și merse înainte. Pași următori îl duseră în primul laborator, în care Johannes Zacharias lucra de zile întregi lița pentru sârma de susținere americană. Dar Zacharias nu era acolo. Tubul de fulgere nu era pus în funcțiune. Jochen nu pricepea, dar nu voia să se întoarcă fără nici un rezultat. Astfel că merse mai departe prin încăperi în care nu intrase niciodată până acum și ajunsese în sfârșit în ultima sală, în care se găsea cel mai mare și mai nou tub de fulgere.

Ceeace i se întâmpla aci, îl făcu să-și uite toate grițile de albine și roiuri. Partea de jos a tubului, în care se găsea o mică masă metalică strălucitoare, era plesnită. Făcea impresia că se întâmplase o explozie puternică. În fața tubului sta întins pe podea, palid, în nesimțire, Dr. Frank. La prima vedere, nu-ți puteai da seama dacă trăește sau e mort. După ce mai căută, Jochen găsi și pe bătrânul Zacharias. Părea că fusese aruncat de explozie într-o parte, spre fereastră. Jumătate zăcea, jumătate atârna acolo între cutele perdelei, tot așa de palid și nemișcat ca și doctorul Frank.

Uitându-se la tabloul de distribuție, Jochen constată că nu era curent în aparat. Indicele tuturor instrumentelor se aflau la zero, distribuitoarele de gaz, care ocupau aproape întreg peretele al treilea al încăperii, nu funcționau.

Ideea ce-și făcu omul lui Zacharias despre cele întâmplate era logică și dovedea, împotriva celor susți-

nute de cei delă cârciumă, că era totuși în toate mințile.

Bănuia că printr'o întâmplare, pe care n'oi putea constata acum, partea de jos a tubului enorm se sfărâamase. Din această cauză, s'a distrus și vidul tubului și atunci proporțiile de electricitate din interior se schimbăra cu totul. Curentul din tub se urcă la o valoare neobișnuită și apoi distribuitoarele de gaz întrerupseră curentul. Așa trebuie să fi fost și nu altfel, după câte pricepea Jochen, din cele văzute întâmplător, pe când bătrânul Zacharias lucra cu tubul cel mic, în camera din față.

Dar acum nu foloseau teoriile mai mult sau mai puțin juste; trebuia dat ajutor victimelor. Jochen se ocupă întâiu de Dr. Frank. Il ridică, il duse în camera de alături și-l puse pe pat. Prin câteva fricțiuni, se convinse că mai e în viață. Doctorul nu fusese atins de curentul de înaltă tensiune; era vorba poate numai de un șoc în urma exploziei. Jochen il descheie la haină și începu să-l fricționeze în partea inimii cu o pricepere pe care n'oi fi bănuț-o din partea unui simplu grădinar și crescător de albine; în curând se văzură urmările.

Pulsul bātu mai tare, corpul încercă să facă câteva mișcări, apoi Dr. Frank întredeschise gura și rosti câteva cuvinte greu de înțeles la început, dar articulate, după cum se părea, o întrebare. Jochen voia tocmai să răspundă, când din camera cealaltă îi răsună la ureche o voce; a voce cam aspră, dar care-i era cunoscută de mulți ani.

„Ei, Jochen, blestematule, de mine nu-ți pasă? Ce cauți aci, nătângule?“. Din câteva sărituri fu în odaia

de alături pentru a da ajutor, dar rămase înmărmurit. Jochannes Zacharias se desfăcuse singur din perdea, sta deocamdată cam nesigur pe picioare și începuse-l injure când îl văzu apropiindu-se grăbit.

Insultele ce curgeau pe capul lui Jochen erau atât de puternice, încât acesta se convinsese imediat de un lucru: stăpânul său nu mai avea nevoie de niciun ajutor, căci cine poate certa așa bine și vorbi așa mândros, e destul de sdravăn. În cascada insultelor bătrânului, mereu revenea întrebarea: ce-a căutat în camera aceea? I s'a spus doar de atâtea ori că poate intra numai în odăile din față.

În zadar se scuza că avea nevoie urgentă de domnul Zacharias și nu-l găsisese în prima cameră. Toate răspunsurile se loveau de dispoziția rea a bătrânului, până când deodată Dr. Frank care-și mai venise în fire apără în prag și puse capăt certei cu câteva cuvinte.

„A avut intențiuni bune”, încercă să apere pe Jochen. „Și dealtfel” — trase pe Zacharias deoparte la fereastră vorbindu-i pe șoptite și curând necazul bătrânului dispăru.

„Ești sigur că într'adevăr am reușit?” întrebă el încet.

„Nu încapă nicio îndoială!” răspunse doctorul tot așa de încet. „N'am avut în vedere greutatea materiei noi, cu toate că în mod teoretic ne era cunoscută. Greutatea ei a zdrobit tubul. Data viitoare, vom fi mai prevăzători.”

Zacharias își mângâie barba argintie. „Va trece mult timp, doctore. Multe săptămâni, poate luni, până

vom avea un nou tub." Mâhnit, voi să se întoarcă, dar Dr. Frank îl reținu de umăr.

„N'avea nici o grije, Zacharias! Am un plan determinat. Nădăjduesc ca peste câteva săptămâni să pot pune în mișcare un nou tub, dar sunt de pe acum încredințat că ne-am ajuns scopul.”

„Atunci, deocamdată nu mai am nimic de făcut aci”, spuse bătrânul și rostind aceste cuvinte dădu cu ochii de Jochen, care aștepta în prag.

„De ce mai stai aici, omule? Te credeam de mult în grădină.”

Jochen își adună tot curajul. Acum, când nu mai vedea niciun pericol, îi veni în minte iar cu o persistență îndoită, grijile sale de albine.

„Ah, domnule Zacharias, din cauza albinelor”, începu el cu băgare de seamă, „a roit un stup...”

„Și tu, prostule, ai lăsat roiul să sboare aiurea?” îl întrerupse Zacharias supărat.

„Nu, domnule Zacharias, nu e așa”, încercă Jochen să se apere. „L-am prins în ladă, dar—”. Și Jochen Dannewald începu să-i povestească din fir în păr, ceea ce pățise cu blestematul roi și că venise pentru a-i cere ajutor...

Bătrânul râse de el și făcu câteva reflecții nu prea lăudabile, relativ la priceperea lui în arta apiculturii.

„Ar fi curios, Jochen, să nu putem băga roiul în stup”, sfârși el vorba. „Am timp, vom merge îndată.”

Plecară împreună înapoi pe câmp și ajunseră repede la poarta grădinii. Jochen deschise și o luă înainte. Zacharias rămase pe loc la gard, privind cu atenție câteva bucățele de stofă dintr'un postav gros, care atârnau de sârma ghimpată. Se osteni chiar

să tragă una afară și s'o privească cu atenție cu lupa. Apoi o împături într'o hârtie și o băgă în buzunar.

„De s'ar afla cui aparține haina, am fi cu un pas înainte,” murmură el ca pentru sine.

Porni apoi peste pajiște spre locul unde era lada cu roiul prins.

„Aș vrea să știu, domnule Zacharias, de ce năsdărvanele s'au așezat tocmai aci pe pajiștea netedă?” întrebă Jochen Dannewald.

„Și eu, fiul meu”, răspunse Zacharias.

„Mă duc să aduc tot ce trebuie”, spuse ajutorul. Zacharias îi făcu semn să stea pe loc.

„Nu, lasă fiul meu, voi aduce eu singur, tu poți rămâne aci de pază”, spuse el după ce se gândi îndelung; apoi se duse spre încăperea de lângă stupărie. Jochen se uită după el clătinând din cap. Doar știa și el destul de bine ce trebuia adus în acest caz; de ce-l lăsa bătrânul să stea și cotrobăia singur?

Așteptă cam mult, până îl văzu întorcându-se și aducând cu totul alte unelte decât se aștepta Jochen, lucruri pe care încă nu le văzuse niciodată în toată practica lui de albinărit de până acum. Era, de exemplu, un obiect de metal, care semăna cu o lampă. Sau îl puteai chiar asemăna cu colectorii de raze, germani. Mai departe, un tub prelungitor de metal, o bucată de furtun și altele multe.

„Nimic de făcut, Jochen”, spuse Zacharias observându-i mirarea. „Trebuie să procedez altfel”. Apoi aprinse lampa. Ardea cu o flăcără albastră și răspândea un fum tare care te făcea să tușești dacă te apropiai de ea. Puse adăosul de metal, un fel de cilindru mare, pe deasupra flăcării, așeză furtunul peste

cilindru și-l băgă în gaura lăzii. Se potrivea exact astfel că lada era ermetic închisă.

„Așa, dragul meu Jochen, acum să așteptăm puțin. Va dura o jumătate de oră.”

Spunând acestea, se așeză pe o bancă din apropiere și invită pe Jochen să ia loc lângă el. Consecințele procedurii sale erau ușor de observat. Întâiu era liniște în prinzătoare. Apoi se auzi un z bâmâit și un bâzâit, de-ți făcea impresia că roiul voia să spargă pereții închisorii. După câțiva timp, sgomotul se mai potoli și însfârșit se făcu liniște absolută. Jochen nu mai putea să-și stăpânească curiozitatea.

„Ce înseamnă asta, domnule Zacharias?” întrebă el. Bătrânul nu răspunse numaidecât, și ceeace-i spusese în sfârșit, nu-l lămuri deloc pe Jochen.

„Asta nu te interesează”, spusese el scurt; „un bun apicultor nu trebuie să cunoască toate acestea. Dar sunt excepții....” Nu termină fraza și trase iar cu urechea spre prinzătoare, din ale cărei crăpături ieșea un fum cenușiu. Se sculă, se duse la lampă, o stinse și scoase cilindrul și furtunul.

„Așa, acum ajută-mi să duc prinzătoarea la loc.” Așezară amândoi, cu băgare de seamă, lada pe masă. Jochen murea de curiozitate și rămase în picioare așteptând noi ordine, dar bătrânul îl goni aproape cu răutate.

„Nu mai ai nimic de făcut aci, du-te în casă și vezi-ți de treabă!”

Amărit, Jochen o luă din loc și auzi cum bătrânul încuie ușa de două ori după el.

Rămas singur, Zacharias deschise capacul dinapoi al lăzii. Nu mai era nici o vîietate înăuntru. O masă

puțin atrăgătoare de albine moarte, miere și ceară topită. Incepu să curețe lada cu o lopățică, și după puțin timp zări obiectul pentru care-și bătuse capul, înainte de a fi luat hotărîrea să ucidă întregul roi prin gaz de pucioasă. În mijlocul grămezii de albine moarte și miere, sta ceva galben, tare ca paiul, îmbibat cu ceară.

O pălărie, pe care o purtase poate necunoscutul. Roiul se lăsase, din întâmplare, pe ea. În disperarea sa, intrusul și-a smuls-o din cap, și sărind apoi peste sârma ghimpată, și-a agățat haina. Astfel se zugrăvea tabloul în închipuirea bătrânului. Zacharias își mai putea imagina clar, după lunga sa experiență de apicultor, cam cum trebuia să arate acel om. Înțepat și umflat, de nerecunoscut. Dacă l-ar vedea acum, ar fi ușor de stabilit cu certitudine, că el e autorul.

Cine putea fi? Fără să vrea, gândurile bătrânului se agățară de Mr. Turner. N'ar fi greu să constate cam unde se află acum. Se duse repede în casă, la telefon și chemă pe birtașul din bărăgan.

„Mister Turner, Americanul? Da, desigur, domnule Zacharias! S'a aprovizionat la mine cu benzină, pentru un drum de două zile și a plecat. Unde e dus, nu vă pot spune. Am auzit că intenționa să plece spre Nord, pe bărăgan”.

„Mulțumesc, domnule Horn!” Necăjit, Zacharias puse receptorul la loc. Chiar dacă acest trimis al lui Headstone este amestecat în aventura cu albinele, după două zile se va putea constata cu greu. Și cine știe, dacă vulpoiul nu va rămâne mai mult timp acolo, până ce dispar și ultimele urme? Singura dovadă rămînea

pălăria din prinzătoare cu pucioasă. Zacharias se întoarse la ea, destul de rău dispus.

Cu ajutorul lopăței și al unui clește de lemn, din acelea care sunt mult întrebuințate în apicultură la scoaterea și așezarea ramelor de faguri, trase afară din prinzătoare corpul delict și-l ținu timp îndelungat sub un robinet, lăsând să curgă apa. Astfel se spălară bine toate resturile de miere și albine moarte. Dar ceea ce rămase, nu prea bucură pe bătrân. Albinele din roiu trebuie să fi luat pălăria lui Mr. Turner drept o pradă de pae, căci altfel nu se explică zelul cu care au început imediat să formeze înăuntru și pe din afară, faguri de ceară.

Chiar după spălarea radicală, panamaua ușoară, care în mod normal poate avea douăzeci de grame, cântărea acum mai bine de o jumătate de kilogram. Și acest plus de greutate, era ceară curată, materie care se dizolvă cu greu în puține substanțe chimice și numai la căldură.

Jochannes Zacharias recunoscuse întreaga greutate a problemei. Se întoarse fuga în casă și scotoci zadarnic în bibliotecă, consultând diferite opere de apicultură. Ceea ce găsi, nu-i putea ajuta întru nimic și nu-i spunea nimic nou. Nici unul dintre proiectele discutate cu Dr. Frank în ultimile luni nu-i făcuse atâtea greutăți ca această problemă de batjocură: transformarea unei pălării vechi într-una nouă. Avea noroc Jochen că nu i se iveră în cale, căci dispoziția bătrânului, în momentul de față, nu era deloc bună.

Dar o decizie trebuia luată și, după mai multe ezitări, Zacharias se hotărî la cea mai practică, să fiarbă obiectul în apă. Impletitura de pae va fi mai puțin

strică de apă, decât de substanțele chimice. Dacă va ține cu atenție temperatura apei cam la șaptezeci de grade, ceara se va topi și va pluti pe apă, iar el ar putea s'o scoată. Se hotărî să procedeze după acest plan.

Peste puțin timp, un vas smălțuit destul de mare, sta plin cu apă pe o mașină de gaz. Zacharias controla cu un termometru temperatura apei și împingea pălăria înăuntru. Scotea, fără osteneală, ceara liberată și o puneă în alt vas.

Lucră astfel câțva timp și bătrânul se miră de enorma cantitate de ceară ce ieșea prin acest procedeu. Pălăria se făcuse atât de ușoară, încât era greu s'o ții în fundul vasului; Zacharias trebui să toarne de câteva ori altă apă, când, deodată, făcu o descoperire nu tocmai plăcută. Pielea dinăuntru suporta febrearea mai puțin decât paiul. Apa se colorase și bucățelele de piele se ridicară la suprafață.

„Proastă calitate! Ce fel de piele americană, ordinară, putredă!” mormăi el. „Trebuia să mă fi gândit înainte și s'o fi scos! Acum nu mai e nimic de făcut!” La suprafața apei se forma numai spumă. Apoi încetă și aceasta. Bătrânul își împlinise scopul: pălăria se liberase și de ultimele urme de ceară; dar ce aspect avea, când o scoase din vas! Din pricina fierbei își pierduse forma, însă Zacharias suferi cu calm această nouă lovitură. Și iar începu să făurească planuri noi. Dacă ar lăsa să se usuce puțin plăsmuirea pocită și apoi ar călca-o cu atenție, și-ar recăpăta poate vechea formă. În sfârșit, se va mai găsi vreo piele potrivită și mai departe se va gândi el ce trebuie făcut.

Duse pălăria, jertfa regretabilă a atâtor lupte și os-

teneli, înapoi în casă și porunci lui Jochen, care sta în bucătărie, să facă totul curat în cameră și să pună la loc toate uneltele întrebuințate. Se simți apoi tare obosit.

Ziua aceea îi adusese destule necazuri: explozia tubului mare, apoi istoria cu Jochen și tot ce urmăsea. Puse pălăria să se usuce, apoi se culcă pe canapea și așteptă să doarmă.

Dar nu reuși. Mereu se uita la rândurile de cărți din bibliotecă. Ceva nu era la loc? Cartea cea mare engleză și cea corespunzătoare franceză stăteau altfel ca de obicei? Mereu căuta o lămurire, fără s'o poată găsi. Puțin înainte, intrase foarte enervat în bibliotecă, scosese tot felul de lucrări de apicultură și nu le pusese probabil iar în același loc. Să-i fi scăpat din vedere schimbarea celor două opere? Gândindu-se la aceste două posibilități, veni înfărșit somnul și bătrânul adormi.

*

* *

Mr. Turner făcea același lucru ca Zacharias. Drumul, cu un ochiu închis și cu altul care se umfla mereu, n'a fost prea ușor. Mersese câteva ore fără întrerupere spre Nord, până ce ajunsese într'un oraș măricel. Dorința de odihnă și destindere îi era mereu mai mare. Ca într'un vis, vedea înaintea ochilor o cameră nu prea luminoasă, răcoroasă, în care să se întindă cu plăcere și să-și poată îngriji rănila.

Un hotel mijlociu din piață, îl îndemnă să oprească. Își duse mașina la garaj cu multă greutate și intra în restaurant.

„Domnule! Ce înfățișare aveți?” îl întâmpină birtașul. „Ați intrat în drum, în vreun roi de albine? Da, da, pe bărăgan este acum timpul roitului. Li s'a mai întâmplat la fel și altor automobiliști”.

Mr. Turner aprobă părerea birtașului, povesti că o ceață de albine i-ar fi sburdat deodată pe deasupra capului și apoi întreabă de o cameră. Obține una aproape așa cum dorise: răcoroasă, nu prea luminoasă, plăcută. Se învîl repede cu birtașul. „Trebuie să vă odihniți, dragul meu domn, să vă culcați imediat și să puneți mereu comprese reci. Aveți ceva potrivit? Dacă nu, vă voi trimite dela farmacie”.

Turner numi acetatul de aluminiu din caseta sa.

„Păstrați-l, mai bine”, spuse birtașul. „Vă voi aduce altceva dela farmacie și voi pune un lighean cu comprese lângă pat. Sunteți înțepat îngrozitor, domnule. Faceți-vă imediat comod. Vin eu sus, de îndată ce voi avea medicamentul dela farmacie”.

După câteva minute, Turner se întinse în pat și în curând veni și birtașul și-i aduse cele necesare.

„Dacă aveți nevoie de ceva, sunați de două ori. Vă voi trimite mâncarea sus. Ar fi însă mai bine, să nu mâncați nimic deocamdată. Principalul este să stați liniștit și să puneți comprese reci”, repetă el prima dată. „Măine, cel mai târziu poimăine, veți arăta iar ca un om”.

Mr. Turner simți cu plăcere compresele răcoritoare pe obraz și în curând, ca și bătrânul Zacharias, dela șaptezeci de kilometri depărtare, spre Sud, adormi adânc.

Într-o situație cu totul diferită, se afla Dr. Frank. Întâmplarea de dimineață nu-l descurajase, ci dim-

potrivă, îi înarmase cu o nouă energie și dragoste de muncă. Mai întâiu, trimise o lungă telegramă consilierului Bergmann. Apoi se întoarse în sala mare și privi încă odată, acum nestingherit de nimeni, cu tot calmul, câmpul de luptă.

Părea destul de pustiu. Partea de jos, în formă de piston, a uriașului tub, era făcută țandări, sub influența unei mari greutate. Cu puțină osteneală, izbuti să dea de-o parte mai multe bucăți de cuarț, care străluceau numai și nu erau acoperite de metal. Altele, mai mult sau mai puțin acoperite de metal, opuseră o rezistență de neînvins și de-abia le mișcă cu ajutorul unei pârgii de oțel. Singurul lucru ce putea face, era să spargă în alte numeroase locuri cuarțul tubului distrus.

Privirea-i rămase ațintită asupra instrumentelor de distribuție de pe perete. Toate indicatoarele se aflau la zero. Își aminti însă exact cifrele atinse când se întâmplase catastrofa de dimineață care distrusese deodată tubul cel mare. În timpul experienței, în tub era tensiunea enormă de treizeci și cinci de milioane de volți, iar indicatoarele curentului tremurau între zece și cincizeci de miliamperi. A trebuit să pună în funcțiune ultimele mașini de rezervă, pentru a produce puterea electrică pe care o putea înghiți tubul în acest caz.

Când deodată — Dr. Frank își amintea precis tăria curentului și tensiunea lui și se grăbi să și le noteze — marea cantitate de metal a tubului se prefăcu în lichid și spumă, reducându-se la o particică din volumul dinainte.

Apoi se întâmplă nenorocirea. Tubul plesni, sfărâ-

mându-se în bucăți. Într'o clipă, vidul fu distrus și arătătoarele curentului se urcară la o intensitate enormă în același moment. Din fericire, întrerupătoarele funcționară în aceeași miime de secundă, oprind tensiunea uriașă de treizeci și cinci de milioane de volți.

Nici nu-i venea să-și imagineze catastrofa ce s'ar fi putut întâmpla în caz contrariu. Cel puțin un incendiu uriaș, distrugerea întregii clădiri, iar el și bătrânul Zacharias nu s'ar mai fi numărat printre cei vii!

Pe de o parte, Dr. Frank era mulțumit sufletește de descoperirea care părea a fi destinată să deschidă o cale nouă întregii științe a electrotehnicei, o invenție care se putea compara numai cu aceea a dinamului sau a acumulatorului, o creație care, după părerea lui, era menită să deschidă o eră cu totul nouă în tehnica electricității.

Dar, pe de altă parte, îi era penibil gândul că încercarea care reușise de dimineață va trebui repetată încă de nenumărate ori, înainte de a se stăpâni în întregime noua tehnică și că se terminase totuși cu o catastrofă. Câți ani lucrase pe cale teoretică, calculase, făcuse încercări și iar socoteli, până ce căpătă aliajul, acel amestec dozat exact, mărunț ca praful, care, sub acțiunea electronilor ce cad cu iuțea luminii, urma să fie bătut, topit, ciocănit, până ce se obține noua materie. Materia minunată care nu se găsea până acum pe pământ și despre a cărei existență pe un astru întunecos, la depărtare de pământ de mulți ani lumină, nu știau decât astrofizicienii...

Gândindu-se la viitor, Dr. Frank se îndreptă cu seame. Alături de numele celor mai mari cercetători, alături de fizicieni ca Helmholtz, Hertz, ca Lord Kel-

vin și Ramsay. Curie și alții, va rămânea și numele său nemuritor, atât cât vor trăi pe pământ oameni care cugetă.

Un sgomot în anticameră îl sustrase din gândurile sale. Să fi și venit consilierul, în urma telegramei? Era aproape de neînchipuit, chiar dacă Bergmann ar fi luat imediat cel mai rapid avion. Ieși prin anticameră și portal. Un șofer trăsese la scară și întreba de domnul Zacharias. Omul nu păru mulțumit cu răspunsul, că nu se află acolo. Lămuri, că ar veni dela Düren, că ar fi călătorit toată noaptea și ar vrea să încerce acum, pentru uzina metalurgică, un transport de fire de liță pe roate de cablu.

Dr. Frank, care considera vizita neașteptată ca o binevenită odihnă, îi spuse că se duce să se informeze și intră în camera în care lucrase Zacharias până în ultimul moment, când îl chemase lângă tub pentru a-i arăta succesul, căruia îi urmă apoi imediat catastrofa. Se uită în cameră și rămase înmărmurit. Bătrânul trebuie să fi lucrat în ultimele zile cu multă sârguință pentru a efectua toate acestea. Era gata pentru transport un întreg șir de roate, îndeajuns de multe pentru a umple autocamionul și suplimentul său.

I se părea nepotrivit să lase pe șofer și pe ajutorul său în cameră, pentru a scoate roatele. Până acum, era luat ca ajutor pentru astfel de lucruri, Jochen Dannewald. Dar unde să-l găsești în grabă? Cine ar putea ști în ce loc se află acum? Dar în definitiv, nu erau multe de văzut. Tubul nu funcționa, roatele de cablu se aflau destul de departe de el.

Astfel că doctorul se decise să cheme pe șoferi înăuntru și le dădu ordin să încerce sârma pregătită.

Lucrul se îndeplini repede. Intr'un sfert de oră, totul era gata și mașinile porniră pocnind și pufăind. Dr. Frank mai stătu câțva timp în fața casei, privind cerul albastru și încălzindu-se la soarele de vară, După munca intensă din ultimele zile, îi făcu bine o astfel de destindere.

În timp ce privea, observă un punctuleț alb, care se apropia repede pe cerul albastru și în curând se arătă a fi un avion de mare viteză. Mirat, observă că ateriza pe pajiștea întinsă de lângă clădire, apoi doctorul strânse cu putere mâna lui Bergmann. Telegrama nu-i dăduse pace consilierului. Se grăbise să vină cât mai curând, spre a vedea cu ochii lui proprii izbânda doctorului. Acesta mai așteptă să mai iasă și altcineva din avion. În sfârșit, întrebă: „Cum se face, domnule consilier, de data aceasta fără domnul Livonius?”

Consilierul râse. „Câte odată trebuie să plec și fără el. Are mult de lucru în uzină și până la obținerea brevetelor mai este câțva timp. Dar voiam să văd eu însumi succesul. Dacă ar fi numai jumătate din ceea ce reiese din teoriile d-tale, atunci cred, domnule doctor, că va trebui să așezăm pe alte baze concernul nostru — un surâs se ivi pe fața consilierului, — în ceea ce privește pe vechiul nostru prieten Headstone, cred că-l vor apuca toți dracii când va auzi cel mai mic zvon despre succesele noastre. Atunci „United Electric” va depinde de noi.”

Dr. Frank o luă înainte, iar consilierul îl urmă în camera cea mare. Rămase mut în fața tabloului de prăpăd ce i se înfățișa înaintea ochilor.

„Și rezultatul,” întrebă el în sfârșit?

Dr. Frank îi arată o bucatăică de metal cam de mărimea unei cutii de chibrituri, care se afla jos pe ciment, între bucățile de cuarț ale tubului.

Bergmann se aplecă spre a ridica bucata, dar toate încercările-i fură zadarnice. Avea impresia că era înșurubată cumva în pământ. Dr. Frank de abia-și mai putea stăpâni râsul, văzând osteneala fără succes a lui Bergmann.

„Uitați greutatea specifică, stimate domnule consilier. Bucățica aceasta cântărește mai mult de două mii de kilograme. O vom ridica cu macaraua.” Se îndreptă spre o macara făcută pentru montarea uriașului tub și o manevră până deasupra bucății de metal, așa încât putu însfârșit să apropie clama de ea. Apoi vorbi mai departe.

„Mă indoiesc, domnule consilier, că ați putea lua bucata aceasta mică în avion, chiar dacă aparatul ar fi în stare să suporte încă o greutate de două tone; nu cred totuși să se afle vreun loc în avion care ar putea suferi această greutate concentrată într'un singur punct, fără a-și pierde echilibrul.” Vorbind, doctorul se aplecă și împinse ghiarele clamei deasupra metalului.

„Să sperăm că rezistă clama”, spuse el punând lanțul macaralei în mișcare. Bergmann observă cum dinții cleștelui scârțâiau pe metalul nou și cum lanțul se întindea tare sub mânăuirea doctorului. Privea hipnotizat bucata de metal, pricina acestor efortări, cum se ridica încet de tot dela pământ, milimetru cu milimetru și se înălța încetișor în sus.

Consilierul Bergmann era un bun cunoscător, care putea să aprecieze rezistența unei macarale diferen-

țiale de felul celei întrebuințate aci. Neliniștit, se apropie și apucă el însuși de lanț, pentru a-și da seama de forțele necesare pentru a mișca și a ridica milimetru cu milimetru această bucată de metal ridicol de mică.

„Atențiune, domnule consilier!” Strigând aceste cuvinte, Dr. Frank apucă pe Bergmann de umăr și-l trase de o parte, tocmai în momentul potrivit, căci dinții cleștelui alunecaseră și bucata de metal căzu la pământ dela o înălțime de un metru. Dacă o cutie de chibrituri obicinuită cade dela această înălțime, este în general un lucru fără importanță. Dar întâmplarea capătă o altă înfățișare când o astfel de bucată are o greutate aproape de neimaginat, de peste două tone. Metalul căzu cu zgomot pe pardoseala de beton. Ca un glonte intră pe jumătate în el, formând în toate părțile crăpături colțurate.

Dr. Frank îngălbenise. „Am avut noroc, domnule consilier”, articulă el deabia respirând. „Avem de aface cu o materie neobicinuită. Acum cred că înțelegeți cum numai greutatea acestei mase a putut sparge tubul, de îndată ce se concentrase în câteva locuri, în timpul transformării”.

Consilierul își căpătă iar graiul cu încetul. „E minunat, Dr. Frank, minunat! Izbânda d-tale este deasupra tuturor așteptărilor!” spuse el apucând mâna doctorului. „Văd și eu că nici nu poate fi vorba să iau în avion metalul de față. Vom avea nevoie de autocamioane grele, pentru a-l aduce la uzină. Dar ce vom face apoi cu el?”

„E numai o posibilitate”, răspunse Dr. Frank, după o scurtă gândire. „Trebuie să încercați prin încălzire

a-l întinde la laminor în plăci cât se poate de subțiri. Cred că nu e cu puțință o prelucrare cu alte unelte, fie ele chiar din cel mai bun oțel. Dar dacă isbătim să-l întindem în părțile de o zecime de milimetru, atunci am câștigat partida. Intrece de zece mii de ori toate materiile izolatoare cunoscute. Vom putea atunci fabrica și condensatori, de care nici nu visează lumea de azi. Trimiteți cât de repede posibil mijloace de transport potrivite și începeți imediat încercarea de prelucrare. Restul depinde de reușita d-tale. Eu voi construi aci între timp un nou tub, mai rezistent, pentru noua încercare”.

„Bine, domnule doctor, voi da ordine cât se poate de repede”. Consilierul se uită întrebător împrejur. „Dar spune-mi doctore, unde este bătrânul nostru Zacharias? Mi-a scris că, din anumite cauze, va fi oaspetele d-tale timp de paisprezece zile, pentru a se face oarecum nevăzut”.

Dr. Frank surâse. „La ce ajută cele mai bune intenții, când e timpul roitului pe bărăgan! A fost aci până la prânz. Apoi omul care-i îngrijește în acest timp de gospodărie, i-a adus vestea că trebuie prins un roi și atunci bătrânul n'a mai putut rezista. Fără nici o precauțiune, a dat fuga cu Jochen acasă. Sunt convins că-l mai găsești și acum acolo”.

Consilierul se uită la ceas. „În definitiv, aș avea timp destul”, spuse el. „Aeroplanul poate aștepta o oră. Aș vrea să văd ce face bătrânul meu Johannes. La revedere, domnule doctor! Se va pregăti totul, după dorința d-tale”.

Peste câteva minute, ajunse în fața bine cunoscutei porți și apăsă pe butonul soneriei. Jochen Dannewald

apăru și-și manifestă bucuria sinceră față de vizitator.

Consilierul voia să știe unde se află domnul Zacharias.

Jochen răspunse cu importanță:

„Domnul Zacharias doarme, a prins azi la prânz un roiu. Era îngrozitor, domnule consilier. Eu singur n'as fi izbutit”.

„Dar unde este?” întrebă consilierul nerăbdător.

„Înăuntru, domnule consilier, pe șez — pe șezlong”. Bravul Jochen se ostenise zadarnic de nenumărate ori să exprime cuvântul străin. De data aceasta, reuși numai în parte și Bergmann se amuză în tăcere.

„Vrednici sunteți”, spuse el glumind. „Dormiți când e cel mai frumos soare pe cer! Poți rămâne aci, voi căuta singur pe stăpânul tău”.

Găsi pe prietenul Zacharias în bibliotecă, după cum îl anunțase Jochen, dormind profund. Bergmann ar fi lăsat deoparte orice glumă, dacă ar fi știut câte nopți jertfise Zacharias, în timpul din urmă, la fabricarea sârmei de susținere pentru Americani. Dar așa, își dădu frâu liber dispoziției, se apropie de bătrân și-l trezi cam greu, mișcându-l.

„Ce este...? Tu aici, Franz? Ce s'a întâmplat?” spuse în sfârșit Zacharias somnoros.

„Voleam să te întreb”, răspunse consilierul: „Voi dormiți ziua'n amiaza mare și Americanii așteaptă cablul?”.

Între timp, Zacharias se trezi de-abinelea. „Cablu-rile sunt gata, Franz. Poate pleca la Düren ultimul transport...”. Vorbind bătrânul se așează și în sfârșit Franz Bergmann găsi ocazia să-i strângă mâna.

„Sunt gata, prietene — dar îți spun sincer, c'a fost muncă, nu glumă. Dacă nu era mare nevoie de mine, n'aș fi făcut-o de dragul nostru”.

„Dar aveai pe doctorul, el nu putea?” Se vedea după fața bătrânului că-l supărase întrebarea. „Doctorul avea ceva mai bun de făcut”, răspunse el aspru. „Trebuiau terminați colecatorii și s'au și terminat... ce, te miri? N'am fost leneși. Și cea de a treia mare problemă pare a fi rezolvată. Cred că ai fost pe acolo. Ai văzut rezultatul?”

Consilierul aprobă. „L-am văzut, Johannes, și dacă nu mă înșel, suntem în fața unei epoci a tehnicii cu totul nouă. „Spunând acestea, privi mai atent pe bătrân și observă cu părere de rău că acele zile de muncă intensă lăsaseră urme adânci. Voi să-i spună câteva cuvinte relativ la aceasta, când Zacharias continuă:

„Încă puțin, și aș fi pierdut și un roi cu această ocazie. Dar l-am salvat în ultimul moment, slavă Domnului. Am avut mare noroc”.

„Ce importanță are, dragă Johannes, alături de atâtea lucruri de seamă care ne preocupă, un roi de albine în plus sau în minus! Ai, zău, destule”.

„Judeci fals, Franz! Roiul mă interesează în mod deosebit și sunt convins că în curând te va interesa și pe tine”.

„Scuză-mă, dragă Johannes, dar aci nu ne potrivim. Preferința ta pentru agricultură și creșterea animalelor depășește uneori orizontul meu. Ce-ar putea să mă intereseze, pe lumea aceasta, tocmai unul din roiurile tale?”

„Roiul nu, dar ce era în el, dragă. Ia privește dincolol Ce crezi că e?”

Consilierul întoarse capul în direcția indicată. Deasupra sobei atârna ceva galben, diform. Se apropie, luă obiectul în mână și-l învârti și pe o parte și pe alta.

„Ei, ce crezi, Franz?”

„Habar n'am, dragă Johannes. Ceva ce nu se poate defini; la pipăit pare a fi o împletitură de pae. Nu pot ghici; spune-mi, deci, ce reprezintă”.

„O pălărie, o pălărie foarte fină de panama. Ai fi putut constata asta, de la prima privire”.

Consilierul făcând un gest de nedumerire, învârtind bucata în mâini, încoace și încolo.

„Dragă Johannes, spuse el după câțva timp, trebuia să-i pui o etichetă, ca la obiectele dela muzeu”.

„Ei”, continuă nerăbdător Zacharias, „doar poate vedea orice om cu minte, că e o pălărie de panama. Rămâne numai întrebarea, dacă aparține prietenului Turner”.

„Turner? Cum ai dedus că această corabie sfărâmată ar putea aparține lui Turner?”

„Bazat pe o mie de motive întemeiate. dragă Franz. Am bănuiala îndreptățită că a fost la mine în vizită nepoftit, în timp ce Jochen avea treabă în sat. Presupun mai departe că roiul, care tocmai ieșise, și-a ales această pălărie ca punct de odihnă. Cred că, Americanul înțepat după toate regulile artei cu această ocazie, și-a smuls-o disperat și a aruncat-o pe jos”.

Consilierul Bergmann ascultă cu mare atenție afirmațiile prietenului său, dând din când în când din cap.

„Multe presupuneri, Johannes, multe afirmații — dar unde sunt dovezile?” Întrebă el îndoelnic.

Johannes Zacharias scoase portofelul și-i arătă o bucățică de stofă.

„Iată proba, că omul și-a luat picioarele la spinare și a fugit”, lămuri el pe Bergmann. „N'a mai avut nici putere și nici timp să deschile poarta și a sărit, simplu, peste gard. Am găsit aceste bucățele mai târziu în sârma ghimpată pe care am reînnoit-o de curând. Cum vezi, și-a făcut datoria, pedepsind pe musafirul nepoftit, fie el Turner sau altul. Care a fost vizitatorul... vezi, Franz, trebuie să știm cui aparține pălăria căci, fără îndoială, aparține vizitatorului”.

„Dar nu te-ai interesat unde era Mister Turner în acel timp?”

„Ba da, Franz. Am chemat la telefon pe cârciumar, înainte de a mă culca și am primit răspuns. că Americanul telefonase de undeva, cu puțin înainte, comunicând că are intenția să facă o excursie de mai multe zile cu automobilul”.

Zacharias continuă râzând: „Imi închipui că nu-i convine să se arate a doua zi, dacă albinele mele l-au pocit așa cum nădăjduesc”.

„Trebuie să-ți spun, Johannes, cu cât îmi povestești mai mult, cu atât mi se pare mai verosimil. Așa dar, să ne dăm toată osteneala, să dovedim că Mr. Turner a fost până acum posesorul acestui obiect — hai să-i spunem, al acestei pălării. Și ce ai de gând să faci?”

„Voiam să reflectez, după ce mi-aș fi făcut somnul. Principalul este ca pălăria să-și recapete forma dinainte. Cred că voi izbuti cu o mașină de călcat”.

Consilierul îl privi mirat — adresându-i încet aceste

cuvinte: „Johannes! Johannes, prietene, mi se pare că încetul cu încetul ai devenit un adevărat țăran! Altădată, la ședințele noastre dela Berlin, n'ai fi făcut astfel de propuneri”.

„Poftim, procedează tu mai bine!” răspunse Zacharias, fără să se mai supere de reproșul prietenului său.

„Voiu da pălăria la cel mai bun specialist dela Berlin. Va fi supusă la toate operațiunile tehnice moderne. Pusă în aburi... în presă... sau, știu eu, ce mijloace mai sunt! Dar un lucru știu, că tu cu procedeul tău primitiv n'ai fi făcut decât s'o strici mai rău. Voiu pleca imediat înapoi la Berlin. Vrei să-mi împachetezi această diformitate, ca să nu mă fac de râs față de pilotul meu? Voi proceda foarte rapid și nădăjduiesc să ți-o trimit înapoi în patru-cinci zile”.

Nu fără oarecare împotrivire tăcută, se despărți Zacharias de prada sa, dar trebui înstârșit să admită că prietenul său avea dreptate. Un scurt rămas bun, și consilierul plecă spre avion.

Ducea cu el, în locul unei mostre din noua materie curioasă a doctorului Frank, o plăsmuire diformă pe care nici acum nu-i venea s'o numească „pălărie”.

*

* *

A doua zi, pe seară, Turner nu mai avea răbdare să stea în patul de suferință. Umflăturile dăduseră atât de mult înapoi, mulțumită compreselor reci permanente, încât își recăpătase înfățișarea omenească, cu toate că mai lipsea mult ca să arate ca înainte. După o cină copioasă, se decise să plece chiar în acea noapte. Avea intenția să se ducă încă odată la Düren,

pentru a se informa, la fața locului, de starea lucrurilor. Avea în subconștient trista presimțire că-l așteptau iar la cârciuma din bărăgan câteva scrisori sau telegrame neplăcute, din partea lui Headstone. Nădăjduia să le țină piept printr'un bun raport dela Düren, și această perspectivă îi întări hotărîrea.

Dimineata, trecând podul din Köln, decise să se întărească mai întâiu, printr'o gustare. Luă loc la un restaurant de pe cheiul Rinului și constată că se simte mai bine după călătoria din timpul nopții. Mîncînd, răsfoi cu interes ziarele de dimineată și se opri uimit la un anunț care făcea reclamă de pălării bărbătești de toate formele și calitățile. Până acum, nici nu-și dăduse seama că-și pierduse pălăria. Da... își amintea de-abinelea. O aruncase în timpul aventurii cu roiul de albine. Poate că insectele mușcătoare o mîncaseră în întregime — Mr. Turner nu știa nimic, nu cunoștea știința albinăritului.

Totuși, un lucru era probabil sau chiar sigur: că pălăria va cădea în mâinile proprietarului acelui roi blestemat. Al doilea, trebuia în orice caz să-și cumpere o pălărie; și al treilea, era de dorit ca cea nouă să semene cât mai mult cu cea veche, pentru a împiedeca vreo bănuială supărătoare.

În timp ce termina pe îndelete gustarea, Turner se mai gîndi și în sfârșit se hotărî. Își copie adresa din anunț, se interesă de drumul pînă acolo și află că era în apropiere. De aceea, lăsă mașina și plecă pe jos, spre centrul orașului.

La prima stradă laterală, trebui să sară în lături, pentru a se feri de un autocamion. Privirea-i căzu uimită pe transport. Erau roate de cablu, înfășurate cu

aceeași liță strălucitoare ca argintul din care, după cum știa sigur de mult se împletea la Düren sârmă pentru „United Electric”, Observă și semnul mașinii care trecea în goană. Era acela al Renaniei. După direcție, se putea deduce că venea dinspre Est.

Turner cumpăni un moment dacă nu era mai bine să-și părăsească planul dinainte și să urmărească imediat autocamionul. Dar se răzgândi. Până la Düren erau patruzeci de kilometri. Dacă șoferii poposeau în drum, îi va ajunge el în orice caz, cu mașina lui iute și mică. Dacă nu, atunci nu mai era nimic de făcut. Turner se lăsă la voia întâmplării și-și continuă drumul spre centrul orașului.

Găsi curând prăvălia și-și exprimă dorința. În fața lui se înălțară repede, teancuri întregi de pălării; dar Mister Turner nu era prea încântat de ce i se arăta. Cele mai bune erau imitații, din cele ce se fabricau în întreprinderile elvețiene. Mr. Turner dădu la o parte modelele, cu un gest de refuz și explică mai precis. O pălărie de panama veritabilă, lămuri el cu energie, cu care ocazie se învederă mai mult ca de obicei accentul său american. „O panama veritabilă **you know gentlemen**”, își încheie el lămurirea, după care vânzătorii, care și înaintea îi trataseră cu destulă politețe, se purtau ca și cum ar fi avut de a face cu fiul lui Vanderbilt sau al lui Ford. Încercară chiar să-i vorbească englezește, ceea ce însă nu primi. Apoi îi fură aduse câteva pălării pe care vânzătorii le țineau ca pe niște obiecte prețioase, pe care le-ar fi scos din tezaur.

„Panama veritabil, Sir”, spuse primul vânzător aproape pe șoptite, de emoție.

„Cea mai scumpă, pe care o avem mai de mult în depozitul nostru”, spuse al doilea cu un respect profund, adresat în parte lui Mr. Turner, în parte pălărilor. Americanul nu se lăsă convins nici de unul, nici de celălalt. Apucă una și după ce o pipăi, se convinse că avea de aface cu o marfă bună, dar că nu egala pălăria cea veche, jertfa albinelor lui Zacharias.

Incepu să probeze puțin cam indispus și găsi repede una care-i venea minunat. Aceasta-i schimbă dispoziția. Il bucură mai mult însă ștampila aceleiași firme americane, dela care-și cumpăraseră vechea pălărie. Liniștit, scoase un pachet de bancnote, plăti prețul cerut, salută și ieși din prăvălie.

În timp ce vânzătorii șușoteau între ei despre Americanul, pe cât de vădit de bogat pe atât de posomorît, Turner ajunse pe drumul de pe malul Rinului. Peste câteva minute, plecă cu mașina spre Düren.

Avea interesul să nu accelereze mersul, fiind stăpânit de o singură dorință: șoferii autocamioanelor să staționeze în timpul călătoriei pentru a lua masa cum se cade.

După vreo douăzeci și cinci de kilometri, Mr. Turner crezu că găsise ceea ce căuta. În fața unei cârciumi din sat, staționa un autocamion. Americanul recunoscu din depărtare că era încărcat cu roate de cablu, dar, privind mai de aproape, avu o desamăgire. Roatele nu erau înfășurate cu liță din aceea de care căuta el, ci cu sârmă groasă. Nu mai avea deci rost să poposească aci.

Să sperăm că voi avea noroc mai târziu, încercă el să se consoleze; pe drumul ce duce la Düren, sunt încă multe cârciumi pe șosea. Părerea lui Mr. Turner

era justă, fără îndoială, dar îi scăpa un singur lucru din vedere: în uzinele metalurgice se aflau și cantine bine amenajate de care se puteau folosi furnizorii și tocmai de acest lucru voiau să profite șoferii pe care-i urmărea Turner. Ei călătoriseră toată noaptea, pentru a ajunge în timpul prânzului la Düren, unde puteau căpăta o masă ieftină și totuși bună.

Turner păgubi astfel din două puncte de vedere. Nu pierdu numai pe șoferi ci, ajuns tocmai la ora mesei, trebui să aștepte mult până ce reuși să vorbească cu conducătorii uzinei.

Însfârșit, se află în fața directorului Kämpf, dar cuvintele acestuia erau puțin îmbucurătoare pentru el.

„Vreau să vă vorbesc deschis”, începu discuția directorul general. „Nu mai știu drept cine să vă iau.”

Turner se făcu roșu. „Nu vă înțeleg, d-le director”, răspunse el nesigur.

„Atunci am să mă explic. Sunteți împuternicitul lui Mister Headstone sau un —”. Înghiți cuvântul „șarlatan” care-i venea pe buze.

„Bine înțeles că sunt împuternicitul lui, domnule director Kämpf.”

Turner scoase un act ștampilat și-l puse în fața lui Kämpf. Era un act luat dela un notar american care-i da între altele dreptul și împuternicirea să încheie cumpărăturile și vânzările pentru „United Electric” în Europa.

Directorul general îl cetii și-l înapoie interlocutorului său.

„Da, într’adevăr Mister Turner. Imi retrag cuvintele; nu înțeleg însă purtarea lui Headstone”. Băgă mâna într’un dulap și scoase un teanc de scrisori.

Turner recunoscu dela prima vedere trăsăturile caracteristice ale scrisului lui Headstone.

Printre scrisori, se aflau și cablograme, a căror apariție numai ajungea să-i strice dispoziția. Kämpf le citi una după alta și ascultând, agentul își făcu despre Headstone aceeași părere ca directorul.

Ceeace cuprindea textul acelor scrisori s'ar putea traduce exact prin cuvintele franceze : ordre, contre-ordre, désordre. La început, Headstone consimțise prima cumpărare de material a lui Turner și dispusese imediat printr'o bancă din Europa, plata unei sume mai mari. După câteva zile urmă o scrisoare cu numeroase obiecțiuni asupra prețului convenit. Apoi, o telegramă pentru a înceta imediat fabricarea. După câteva ore urmă alta : să se reînceapă lucrul și continuă astfel încă de câteva ori, într'un fel și'n altul.

Turner putea pricepe această corespondență tot atât de puțin ca și directorul, căci nici unul nu cunoștea diferitele incidente ce avuseseră loc, în acest timp, la Aluminium Corporation în Buffalo, și care erau pe punctul de a duce pe Headstone până la nebunie.

De-abia venise vestea îmbucurătoare că noua metodă de tratare electrică a mărit rezistența sârmei într'un mod neașteptat. Apoi, câteva ore mai târziu, vestea unei mari pagube, spulberarea tuturor viselor. Adesea, sârmele erau mai proaste după prelucrarea electrică, decât înainte. Totul depindea de o anumită tensiune a curentului din tub și de tehnica specială pe care Dr. Frank o dezvoltase muncind ani de-arândul în laboratorul său. Dar se vede că cei din Buffalo nu cunoșteau toate acestea. Ei mai dibuiau încă în întunec. Se realizau mici succese, după care urmau pr-

gube, iar corespondența lui Headstone cu uzina din Düren era, ca să zicem așa, barometrul care marca această stare de lucruri.

Kämpf închise dosarul. „Ce spuneți de asta, Mister Turner?” întrebă el.

Acesta dădu din cap. „Habar n'am, domnule director. Dar mă bucur că din toate reiese că Mr. Headstone a aprobat în cele din urmă toate angajamentele ce am luat față de d-voastră.”

„Da, așa reiese mai ales din cablograma primită acum trei zile. Dar cine ne poate garanta că nu-și va schimba părerea, mâine sau poate încă azi?”

Turner dădu din cap, disperat. „E absolut imposibil să închei afaceri în acest fel!” izbucni el. „Dar îmi permit să vă întreb, ce ați întreprins în urma acestei corespondențe?”

Directorul răsă. „N'am luat în seamă toate aceste nimicuri și am fabricat cei șaptezeci de kilometri comandați de d-voastră. Ultimul rest de câțiva kilometri este încă în mașină și va fi gata până mâine. Am oprit însă restul de trei kilometri de cablu, deși e plătit de „United Electric”. Dacă Mr. Headstone rămâne până mâine la părerea de azi, va primi o înștiințare din partea noastră, că s'a executat comanda și cablul întreg va fi expediat contra plata sumei stabilite, încă în aceeași zi pe adresa „United Electric”. Dacă însă își schimbă părerea încă odată, toate plățile făcute până acum se consideră anulate și cu aceasta, afacerea e terminată pentru noi.”

„Da, domnule director, dar ce veți face cu cei șaptezeci și trei de kilometri de cablu special, care va fi greu de plasat în altă parte?”

Directorul răsese iar. „N’aveți nici o grije de asta, d-le Turner”, spuse el continuând să râdă. „Avem mai mulți cumpărători decât credeți. Dacă Mister Headstone renunță s’o ia, peste câteva zile marfa va avea altă destinație. Vă fac o propunere”, urmă el după ce se gândi puțin. „Cred că e foarte nimerit să vă convingeți la uzină, că într’adevăr cablul e aproape gata. Cu această ocazie, îl puteți încerca cu ajutorul mașinii de lungime de rupere și apoi telegrafiați imediat d-lui Headstone că trebuie să se decidă neîntârziat să ia cablul, căci în caz contrar vom dispune în alt mod de el.”

Turner nu putea primi o propunere mai convenabilă ca aceasta. Ea îi da prilejul dorit, de a trimite lui Headstone o telegramă importantă și în același timp de a scoate în evidență capacitatea și necesitatea persoanei sale. Dacă în aceste zile de grea cumpănă, i-o fi telegrafiat lucruri neplăcute, tot el, Turner va ieși cu fața curată, dacă afacerea reușea acum.

Primi deci propunerea directorului cu plăcere. Urmă o scurtă plimbare prin uzină, cu ocazia căreia Turner se mărgini la câteva încercări de lungimi de rupere, care-l convinseseră pe deplin de calitatea mărții ce trebuia să primească. Trimise apoi o cablogramă cu conținut bogat lui Headstone, la conceperea căreia nu făcu economie de cuvinte, spre a-și pune în valoare serviciile. O expedie pe la trei și jumătate, după ora Europei centrale. Așa dar Headstone o va primi cam pela nouă și jumătate, după ora americană. Deci va avea răspunsul în cel mult două ore.

Turner se hotărî să rămână în noaptea aceea la Düren, mai ales că menționase să-i trimeată răspuns

neîntârziat. Părăsi uzina mai bine dispus de cum venise, pentru ca după munca depusă să-și caute un loc bun de odihnă.

Nu era potrivit să spună sau să scrie ceea ce Mr. Headstone gândea despre electricienii și chimiștii dela „Aluminium Corporation”, în urma ultimei sale călătorii la Buffalo. Își da seama că va trebui să mai treacă ani, până ce Corporația va ajunge să realizeze ceva asemănător cu sârmele germane și-și formula părerea, poate cam aspră, că avea de afăce cu niște idiști.

În această dispoziție, trimisese un șir întreg de telegrame lui Turner, care nu era de găsit în ultimele patruzeci și opt de ore, din motive cunoscute; și ultima telegramă către uzină, care cu puțin înainte fu arătată agentului său.

Când primi telegrama lui Turner dela Düren, i se luă o piatră de pe inimă.

Numai de formă, avu o scurtă convorbire cu directorul Brooker și apoi două telegrame, redactate în dublu, trecură oceanul; una către uzina metalurgică, cealaltă lui Turner la adresa indicată de el.

Acesta era tocmai la masă, când apăru directorul Kämpf, pe neașteptate și-i puse pe masă o telegramă.

„Vedeți, Mister Turner”, strigă directorul bine dispus, „de astădată am isbutit. Puțin imbold ajută întotdeauna. Iată confirmarea comenzii cu două semnături și dispoziția bancară. Totul e în ordine. Măine dimineață, trimitem marfa. De data asta, vizita ce ne-ați făcut a fost de folos.”

Vorbind, directorul se așeză la masa lui Turner și

comandă un aperitiv. Agentul citi foaia de câteva ori înainte de a o înapoia.

„Sunt cam surprins că eu n'am primit nici o veste. Dar să sperăm că totul e în ordine.”

Directorul răsese. „Uitați, domnule Turner, că uzina noastră are legătură directă cu serviciul poștal principal. Prin aceasta, noi căpătăm telegramele cu un sfert de oră mai devreme. Deaceia am venit imediat, să vă aduc vestea îmbucurătoare. Dacă Mr. Headstone v'a scris în același timp, telegrama va sosi, cred, peste câteva minute”.

De-abia terminase fraza, când intra poștașul în cameră.

„Iat'o !” spuse directorul Kämpf, și Turner o și deschise. Din fericire, nu se adevăra teama că ar conține vreun pasaj supărător. Era de fapt o repetare a celor spuse în telegrama sosită înainte. De astă dată, Headstone părea mulțumit de agentul său. Turner începu să mănânce cu poftă, în timp ce directorul Kämpf se înapolea la uzină.

* * *

Domnii Fosdick și Cowper aveau iar de lucru. Ba, aveau chiar peste puterile lor, după cum se exprimase odată Cowper.

Intr'adevăr, le da mult de lucru terenul mlăștinos, pe care Headstone și Brooker îl cumpăraseră de câteva luni, pentru instalarea noului post american AE.

Ce repede se schimbaseră totul aci ! Un sistem de canale ducea apa, care până acum curgea în multe locuri la suprafață, printr'o scurgere spre lacuri.

A fost o muncă grea, executată de echipe de oameni angajați din toate Statele Unite, sub comanda măștrilor specialiști, cărora nu le lipsea revolverul nici ziua nici noaptea. Nu purtau armele pentru a demonstra unele obiceiuri sălbatice, ci din cauza șerpiilor cu clopoței, care apar aproape la fiecare pas în acest ținut și devin periculoși, dacă din nebagare de seamă sunt călcați. Cu toate acestea, nu s'au putut înlătura câteva incidente, până ce a început să funcționeze sistemul de canale, scurgând apa spre lacuri.

Însă primele care pieriră, fură broaștele, pentru care mlaștinile de până acum erau un adevărat paradis. Curând, plecară și șerpii cu clopoței, deoarece broaștele le constituiau hrana. Și ei dispărură spre Nord, astfel că se putea lucra mai ușor pe terenul uscat.

Era totuși încă destul de greu, căci acum intrară în funcțiune mașinile de beton. Trebuiau să se instaleze în șanțuri blocuri uriașe pentru sârmele de susținere; și când se termină cu aceasta, se începu clădirea noului post, care era de asemenea făcută din beton, însă mult mai mare decât cea veche, care fusese distrusă de Tornado.

Urmară trei zile de repaos, pe care Fosdick și Cowper le folosiră pentru odihnă. Apoi sosiră noile mașini. Amândoi rămaseră încremențiți, deși se cam așteptau la astfel de dimensiuni. Postul vechi producea cel mult nouă sute de kilowați. Cel nou va da șase mii patru sute, dacă se ancorează plasa la opt kilometri înălțime, cu ajutorul sârmei cumpărate din Germania și afară de aceasta dacă se montează cu colectorii de raze germani.

Mai trecu încă o săptămână și jumătate, în care

echipole de zi și de noapte lucrau cu schimbul.

Mașinile fură instalate în clădirea nouă, tablourile de distribuție montate, totul fu pus la punct. Astfel că iar se realizase o parte a planului de lucru. Venea la rând ultima, care lui Mr. Cowper îi era prea puțin plăcută, din cauze ușor de priceput.

Era vorba de părțile tăiate din vechea rețea, care trebuiau întinse pe teren și atașate iar una de alta. Până acum, au fost dispensați de vizita lui Headstone. Numai o singură dată, la începutul lucrărilor, venise să inspecteze și voind să împingă cu umbrela ceva greu de definit ce se mișca în fața lui pe jos, auzi deodată o pocnitură de armă. Speriat, Headstone se uită în jur și văzu un minier care era lângă el cu revolverul fumegând. Înainte de a spune sau a-l întreba ceva, omul arătă pe pajiște, unde se afla spirala ce-l interesase pe Headstone și care în luptă cu moartea se întinsese; era un șarpe de aproape un metru lungime.

Palid și mut, Headstone părăsise locul și plecase neîntârziat. Incercarea era prea tare, chiar pentru nervii lui! Dar între timp aflase că au scăpat de plaga șerpilor și tocmai acum, când se începea lucrul la rețea, apărui iar. Mister Cowper căuta, pe cât îi era posibil, să fugă din calea lui; trebui, totuși, să îndure câteva observații usturătoare asupra sborului său involuntar și pe deasupra și întrebarea, dacă n'are de gând să mai facă o plimbare suplimentară pe socoteala lui „United Electric”.

Cowper răspunse: „Niciodată, Mister Headstone! A fost destul de rău prima oară, dar acum la opt mii de

metri înălțime..." Se cutremură, cuprins de frică și se plecă iar asupra lucrului.

Headstone plecă mai departe. Era în firea lui, să spună astfel de răutăți inferiorilor săi și cu cât observa că izbutește, cu atât îi părea mai bine. Conduc de Fosdick, vizită încăperile postului, instalațiile mașinilor și prive cu scepticism noii colecători de raze, neputându-și stăpâni observația că poate Germanii au progresat între timp și că ei rămân iar în urmă.

„Mi se pare c'am auzit că dispunem actualmente în Germania de un serviciu excelent..." își permise să adauge Fosdick.

Headstone îl întrerupse brusc : „Cine ți-a spus aceasta, este cel mai mare mincinos al secolului, Mr. Fosdick. Serviciul nostru de informații din Germania este mai prejos de orice critică. Mi-e teamă că vom mai avea de furcă, dacă nu izbutim să schimbăm lucrurile." Bagă de seamă, că aci cel puțin să fie totul în ordine, pentru ca postul să funcționeze în curând. Știi, Mr. Fosdick, ce importanță are pentru slujbă și pentru viitorul d-tale."

Cu aceasta, Headstone și-a împrăștiat toată otrava și-a plecat. Cowper își făcu de trei ori semnul crucii, când văzu automobilul dispărând în depărtare.

„Mulțumesc lui Dumnezeu, că a plecat!" spuse el respirând ușurat. Apoi, amândoi cercetară lucrările ce mai erau de făcut până la punerea în funcțiune a postului și găsiră că mai aveau extrem de multe. Nici Fosdick, nici Cowper nu aveau timp de odihnă. Acum, ca și mai înainte, lucrau șaisprezece ore pe zi. Și vor mai trece multe zile, sau chiar săptămâni, până ce postul va fi în stare să lucreze. Era vorba ca întâiu să

pună șaiszeci de colectori în rețea, apoi trebuia să se monteze conductele de combustibil la toți acești colectori și mai departe, să le conducă de-a-lungul unei sârme de susținere până în partea de jos, pentru ca flacăra colectoarelor să se alimenteze de acolo. La sfârșit, se vor ocupa cu ridicarea uriașei rețele până la înălțimea de opt kilometri, cu ajutorul baloanelor.

O muncă grea, covârșitoare ! Dar dacă Fosdick și Cowper ar fi aflat de cele ce se petreceau, cam în acelaș timp, pe bărăganul din Nordul Germaniei, s'ar fi așezat amândoi în iarba îmbelșugată de pe terenul postului și n'ar mai fi pus mâna pe nimic ; căci în curând puterea pe care o atingeau ei, va fi cu mult întrecută acolo !

Dar nu aflaseră nimic. Ei știau numai că Mister Headstone se interesa mereu dela New York de post și cerea, cel puțin la trei zile odată, un raport amănunțit asupra mersului lucrărilor ; astfel că munceau neturburați, cu toate că Mr. Cowper își exprimase de multe ori părerea că și negrii din Sud, care lucrează la plantațiile bumbacului, o duc mai bine ca inginerii dela „United Electric”.

* * *

Tot cam astfel gândea și Mr. Turner, care după o lipsă de mai multe zile, apărură totuși la cârciuma din bărăgan, unde găsi alături de alte scrisori și câteva telegrame dela Headstone. Evident, afacerea cu sârma se încheiase chiar cu lauda agentului. Inșă cererile formulate de Headstone, în felul său obicinuit, lipsit de considerație, erau acum mai impetuoase. Cerea in-

formațiuni amănunțite asupra hoinarului din băרגan. Voia să știe ce mai e nou la postul german și telegrama mai cuprindea încă o veste, pe care Turner o considera ca o nedreptate față de persoana sa. Headstone părea a nu mai voi să încredințeze rezolvarea acestor probleme lui Turner singur, anunțându-i sosirea unui profesor american, Voucher, care se va prezenta în curând la han.

Supărat, Turner rupse telegrama și voia s'o asvârle pe fereastră, dar în ultimul moment își dădu seama și arse bucățelele de hârtie. Se plimba enervat prin cameră, dela un capăt la altul, gândindu-se la noua situație... profesorul Voucher.... Habar n'avea ce fel de om era acela pe care Headstone i-l trimitea pe cap; dar își da seama că funcțiunea sa se micșorase.

De-abia se întinse pe scaunul lung, când cineva bătu la ușe. Să fie indezirabilul profesor?

„Come in!” strigă el supărat. Ușa se deschise, dar în cadrul ei nu apărură nici un profesor american, ci băiatul pe care Turner îl cunoștea prea bine, ajutorul birtașului.

„Vi s'a adus aceasta, Mr. Turner”, spuse el, punând pe masă un pachet alb, umflat...

„Adus...? Pentru mine...? Dela cine...?”

Nu primi nici un răspuns. Tânărul ieșise, trântind ușa după el, iar scârțâiturile scării dovedeau îndejuns că da fuga jos. Curios, Turner se sculă de pe scaunul de odihnă și se apropie de masă. Văzu pachetul alb ca zăpada, ce nu purta semnul vreunei firme. Il apucă, îl ridică și când simți greutatea-i mică, îi veni în minte un gând negru. Cu mâinile tremurânde, îl desfăcu. Apărură, strălucitoare, împletitura fină a unei

pălării de panama. Mișcând între degete materia ușoară, Turner luă o deciziune.

Nu trebuie, în nici un caz, ca aceasta să fie vechea lui pălărie, chiar de ar fi de zece mii de ori. Dar în definitiv, era? Sub acțiunea tratamentului cam grosolan ce i-l administrase Zacharias, paiul pierduse mult din finețe și toată arta pălărielului berlinez, căruia Bergmann i-o încredinșase, nu putuse îndrepta aceste stricăciuni.

Părea încă o pălărie destul de bună, dar de sigur nu mai bună decât cealaltă pe care și-o cumpăraseră din Köln. Se uită la pielea dinăuntru.

„Dacă vrei să faci pe deșteptul, mai rău te prostesti”, răsă el, apăsând pe buton. Peste puțin timp intră însuși birtașul.

„Ce doriți, Mr. Turner?”

„Doresc să știu, domnule Horn, ce e cu acest pachet! Mi s'a trimis o pălărie străină.”

Klas Horn ezită un moment, înainte de a răspunde.

„O pălărie străină, Mr. Turner? Este cu siguranță pălăria d-voastră de panama. Am văzut-o doar de atâtea ori.”

Mr. Turner se duse la dulap, scoase pălăria cea nouă și o întinse sub nasul birtașului uluit.

„Aceasta e pălăria mea, domnule Horn”, îl lămură el energic. „Uite pielea dinăuntru, cu firma americană, dela care am cumpărat-o...”

Cu un gest elegant și-o puse pe cap și continuă: „De cealaltă nu-mi pasă. Dracu știe a cui o fi! Ia-o, te rog, n'am nevoie de ea aci!”

Vrând-nevrând, birtașul trebui să se retragă cu al doilea exemplar. Părăsi camera, mormăind câteva

scuze. Turner se uită după el râzând, până ce ușa se închise. Apoi deodată deveni serios.

Afurisită comedie ! Ce noroc pe el că-și cumpăraseră din timp încă una ! Cu toate acestea, situația era încă destul de critică. Acela care-i trimisese pălăria, desigur că-l bănuia. Cine poate fi ? Reflectând, se opri la Zacharias. Dar e plecat în călătorie... sau terminase între timp cu moștenirea și se întorsese ?

Atacul e cea mai bună apărare ! Adevărul acestui vechi proverb se dovedise de multe ori în cariera lui Turner ; se decisese să-l ia și acum ca exemplu. Planul era simplu : să-și pună pălăria cea nouă și să meargă să întâlnească, curajos și îndrăzneț, pe bătrân, apoi... ce va urma nu știa deocamdată. Se va decide el când vor fi față în față. Cu această hotărîre, părăsi camera, îndreptându-se spre sat. Nădăjduia că și acum bătrânul îi va ieși în cale, dar dorința nu i se realiză.

Zacharias se afla în acest timp la Dr. Frank, care-i citea raportul lui Bergmann, asupra primelor experiențe cu noua materie grea, raport sosit cu poșta de dimineață.

La fiecare frază citită de doctor, bătrânul era mai mulțumit. Tot ceea ce Dr. Frank formulase ca probabil și posibil, se îndeplinise mai presus de orice nădejde și așteptare.

Noua materie, a cărei coheziune moleculară era mai mare decât a tuturor celor cunoscute, nu se putea prelucra cu nici un fel de unelte.

Nu se putea găuri sau sparge, dar se putea la nevoie întinde cu cilindrul în foi subțiri și tocmai aceasta dorea Dr. Frank. În laboratoarele concernului

Bergmann, se procedă la întinderea ei în plăci subțiri ca foița ; aceste straturi fine aveau o putere de izolare mai mare decât a tuturor materiilor cunoscute. Se reușise, mai departe, a se stampa această tablă de o sutime de milimetru și a o uni prin falțuri.

Zacharias nu-și mai putea reține admirația. „Minunat, doctore, strigă el mulțumit, bătând în masă”. De asta avem nevoie. Cu ea vom face condensatorii care ne vor apăra uzina-ĂE de orice fulger. Va fi o minune! Numai de i-am avea odată !”

„Stai, stai, dragă Zacharias, nu te grăbi ! Bergmann scrie mai departe că ne-a trimis prin poștă, în același timp și prima mostră de condensator. Mă mir că n’a sosit.”

„O fi fost puțin prea greu pentru un poștaş de o constituție obicinuită”, spuse Zacharias râzând. Poate că l-au predat la poștă vreunui vehicul, care are drum pe aci. Nu m’as mira să-l fi încărcat iar în căruța lăptarului. El e de obiceiul toporul de oase.”

Dr. Frank se uită la ceas. „Vorbești de căruța dela fermă, Zacharias ? Trebuie să treacă acum.”

Amândoi se îndreptară spre fereastră și priviră pe drum.

„Exact, doctore, presupunerea s’a adevărit ! Uite căruța venind, dar nu pare că bătrâna Lisa ar avea ceva peste măsură de greu de tras.”

„Un pachet pentru d-nul doctor”, spuse căruțașul oprind, „dar e greu al dracului.” Arată o ladă de lemn nu prea mare. „Singur n’o pot ridica, va trebui să-mi ajutați.” Dr. Frank apucă cu putere, Zacharias ajută și el puțin și toți trei izbutiră să aducă lada până la masă. Zacharias băgă mâna în buzunar și căru-

tașul plecă mulțumind de mai multe ori ; nu căpătase încă niciodată un bacșiș așa de gras dela bătrân.

De-abia plecase omul, și amândoi se interesară de ladă. Scoaseră capacul repede și zăriră talași. Mereu talași și iar talași. După ce dădură deoparte tot acest material de umplutură, apăru un carton mic, de mărirea unei cutii de chibrituri. Apucară de el spre a-l scoate din ladă, dar osteneala le fu zadarnică. Mereu le aluneca din mâini, din cauza greutatei lui... până ce Dr. Frank aduse un instrument cu care îl apucă și-l scoase în sfârșit afară. Înălătură repede învelișul de carton. Iar găsi talași, apoi foiță și în sfârșit apăru un bloc micuț, cam cât o brichetă, de culoare închisă, având strălucire metalică.

Pe una din fețe, era mângălit ceva cu lac alb. Zănumai : „microfarad, curent treizeci de milioane de volți.”

Dr. Frank își rezemă fruntea între mâini și se uită timp îndelungat la micul aparat. Numai înfățișarea și o ușoară mișcare a capului trădau cât de intens gândeste. „Știi ce înseamnă asta, Zacharias ?” întrerupse el în sfârșit tăcerea.

„Ce însemnează, doctore ?” răspunse Zacharias cu un ton triumfător. „Inseamnă că putem prinde orice fulger care poate strica postului nostru, ca într-o cursă de șoareci. Suntem în posesia ultimei minuni ce ne trebuie pentru postul-AE. Stăpânim fulgerul, ca altădată Jupiter, regele zeilor.” Apucă micul condensator. „Il avem în mână și dispunem de el după voie.”

Dr. Frank se bucură în tăcere, observând osteneala zadarnică a lui Zacharias de a mișca condensatorul, care cu tot volumul lui mic, cântărea vreo sută de

kilograme. „Renunță, Zacharias”, spuse el surâzând. „Prezicerile par a se potrivi, dar pumnul nu-ți este atât de puternic ca al Zeus, nu e în stare să agite fulgerul ca bătrânul rege al zeilor.”

„Totuși, am dreptate!” se apără Zacharias.

„Nici nu contest”, îl întrerupse doctorul, „dar întrebarea mea de adineauri se referea la altceva. Vream să te întreb ce înseamnă că în acest nou condensator este concentrată o cantitate de electricitate de treizeci de culombi într'un mic spațiu de câțiva centimetri cubi. Ți voi spune eu”, continuă el, văzând nedumerirea bătrânului. „Inseamnă ceva enorm, ceva ce n'a mai fost niciodată. Se vor realiza fenomene electrice, ce nu s'au putut observa niciodată până acum, fenomene pe care le vor studia savanții încă multe decenli. Sunt curios să văd primele încercări cu acest aparat. Dacă îndeplinește ceea ce promite, atunci tehnica noastră se află la punctul de trecere dintre două epoci.”

„Cred, doctore”, spuse bătrânul Zacharias, „dar...” — un surâs trecu pe obrazul lui brăzdat — „tare aș vrea să știu ce ar spune amicul Headstone de acest lucru”.

„Va veni ziua, dragul meu Zacharias, când va ști, când va trebui să știe, spre a căpăta licența pentru „United Electric”. Dar până atunci, mai e mult. De ajungem însă așa așa departe, d-ta vei fi acela care va împărtăși cunoștințele, lui sau agentului Turner. D-ta ai oarecare experiență în acest domeniu, d-le Zacharias.”

Bătrânul îi dădu mâna. „Ne-am înțeles, doctore; n'aș vrea în nici un caz să pierd această plăcere!”

Se sculă și se îndreptă spre ieșire, urmat de doctor; voia tocmai să-și ia rămas bun, când sosi băiatul dela birt. Se opri în fața scării și dădu lui Zacharias un pachet alb.

„Ce e asta, Hinrich?” întrebă Zacharias.

„Domnule, Americanul care locuiește la noi spune că n'ar fi pălăria lui, i-a arătat-o d-lui Horn pe a lui cu ștampila americană, și asta nu-l interesează. V'am adus-o deci înapoi.” Înainte de a băga de seamă, Zacharias se trezi cu pachetul, iar băiatul plecase înapoi la birtul din bărăgan.

„Te-ai ars, dragă Zacharias!” râse doctorul, care fusese martor la toată scena. „Nu trebuie să-l crezi pe Turner prea prost. De astă dată, a ieșit din încurcătură, dar”, — doctorul deveni serios, „bănuiala nu e înlăturată și un lucru e stabilit. În casa aceasta agentul nu trebuie să intre niciodată. La prima încercare, va păți ceva mai grav decât aventura cu albinele. Și acum” — doctorul continuă dispus, „te felicit pentru frumoasa-ți pălărie, dragă Zacharias! Poart'o sănătos, dar n'o pune pe timpul roitului! Știi că ar putea să-ți meargă prost!”

Bătrânul își luă ziua bună dela doctor, puțin cam amărit. Acesta-l petrecu cu privirea o bucată de drum, de-abia stăpânindu-și râsul, văzând pe Zacharias cum merge ținând pachetul.

*

* *

Amărit, Turner se întoarse la cârciuma din bărăgan, dupăce cutreerase zadarnic satul și toate împrejurimile. Tocmai se gândea, dacă ar fi bine să riște să

întrebe încă odată de Zacharias, când birtașul îl întâmpină cu o altă veste.

„Domnule Turner, v'a sosit un compatriot, un Mister Votsch, sau așa ceva. N'am reținut bine numele. Vorbește puțin germană; am înțeles numai că e un bun cunoscut al d-voastră și vrea să vă aștepte.”

Blestematul profesor, pe care mi-l trimite Headstone pe cap! gândi Turner.

„Bănuiesc că e prietenul meu, profesorul Voucher”, răspunse birtașului, ascunzându-și supărarea. „Unde e?”

„In camera d-voastră, Mister Turner”, răspunse Klas Horn. Turner se necăji pe birtaș, pentru că poftise cu dela sine putere pe un oarecare străin în camera sa. El spuse tare: „Bine; mă voi duce sus.”

Urcă inevitabila scară scârțâitoare, deschise ușa și văzu în fața sa un om necunoscut.

„Domnul profesor Voucher, bănuiesc?” Celălalt se sculă de pe scaun și-i strânse mâna cu putere.

„Exact, Mister Turner. Sunt profesorul Voucher și viu din ordinul lui Mister Headstone. Vă aduc o scrisoare de recomandăție, într-o oarecare măsură...” Înmână, surâzând, plicul închis lui Turner.

Între timp, agentul avu ocazia să privească pe nepoftitul trimis al lui Headstone. Un obraz tipic de profesor american. O pereche de ochelari tari, părul cărunt, obrazul ras, altceva nimic deosebit.

„Vă rog, stați jos, domnule profesor!” spuse el invitându-l cu un gest și deschizând scrisoarea lui Headstone. Citi răvașul voluminos și se posomorî. Iar vechea litanie: ordine pe care Headstone le mai repetase și încă nu erau îndeplinite. La sfârșit, comu-

nicarea îndeosebi neplăcută lui Turner, că dela această dată trebuia să lucreze împreună cu profesorul, după directivele acestuia.

Lăsă scrisoarea și se adresa lui Voucher: „Cunoașteți conținutul?”

„Desigur, Mister Turner. Mister Headstone mi-a făcut totul cunoscut.”

„Și ce părere aveți de această afacere?”

„Cred că e foarte simplă” spuse profesorul. „Întâiu, vreau vizita uzina AE și apoi —”

Turner izbucni în râs.

„Să vizitați uzina, profesorule? În ce mod? La prima încercare de a pătrunde, veți fi prins și în cazul cel mai bun expulsat ca străin indezirabil, sau de nu —”, Turner făcu o pauză, pentru a întări impresia cuvintelor sale — „vi se va întâmpla ceva mai grav.”

Profesorul Voucher surâse. „Cred că vedeți lucrurile prea în negru, Mr. Turner. Voiu da cărțile pe față, mă vreau prezenta și legitima colaborator al revistei „Electric Engineer”.

O, inger neștiutor! se gândi Turner. Te vor da afară politicos, dar sigur. Continuă tare: „Mă tem, domnule profesor, că nu vă veți ajunge scopul pe această cale. Mister Headstone cere lucruri imposibile. În ultimele luni, am întâmpinat destule greutăți.”

„Al doilea”, continuă Voucher neclintit, „trebuie cercată personalitatea cam misterioasă a celui hoinar din bărăgan. Mister Headstone era foarte contrariat, că încă n'ați aflat-o.”

„Vorbiți de Mr. Zacharias, d-le profesor? Din păcate e plecat într-o călătorie de mai multe zile. După cum am auzit, la Berlin, pentru o chestiune de moște-

niere, altfel poate așa fi putut informa pe Mr. Headstone despre el."

„Hm, asta-i supărător, Mister Turner. Știi când se va întoarce?"

Turner dădu din umeri. „Foarte nesigur, d-le profesor. Nici nu pot întreba direct, — așa putea da de bănuț."

Profesorul îl aprobă : „Aveți dreptate, Mister Turner. Nu trebuie să deșeptăm bănuiala, în nici un caz. Va trebui să așteptăm până ce se întoarce."

Turner nu rosti ceeace gândea ! Dacă ai ști câte bănueli sunt aci, în ce situație critică ne aflăm, n'ai mai vorbi așa ; se gândi să-i arate imediat primejdioasele contacte dela ferește, dar se hotărî să le lase de o parte deocamdată.

„In al treilea rând", continuă Voucher, „trebuie să fie, pe aci prin apropiere, o clădire nouă. Știi, o casă nouă de tot. Mister Headstone are motive să bănuiască că acolo se lucrează în taină noutățile pentru uzina AE."

Turner își trecu mâna pe frunte, gânditor. „O casă nouă, d-le profesor ? Nu știu nimic. Locuințele din împrejurimi sunt mai toate vechi de o sută de ani. De data aceasta, a fost rău informat Mr. Headstone..." Reflectă un moment înainte de a continua. „Construcții noi sunt numai uzina AE și — dacă vrei s'o numești casă — transformatorul electric. E o clădire masivă de beton, în care intră circuitul de înaltă tensiune și iese cel de tensiune mijlocie. Transformatorul se află afară din sat, pe câmpul liber. L-am văzut odată din depărtare. Nu se poate bănuî că e altceva acolo decât un transformator obicnuit — iar nu vreo șandramă

de invenții, cum poate presupune Mr. Headstone. Mă pricep și eu puțin la astfel de lucruri, d-le profesor. Circuitul care merge înăuntru și afară, nu-ți lasă nici o îndoială asupra rostului acestui edificiu."

"Aceasta e o părere, Mister Turner", replică profesorul. „Vreau să mă conving. Voiu inspecta clădirea de aproape și dacă e posibil, și dinăuntru. Rapoartele pe care Mr. Headstone le-a căpătat dintr-o a treia sursă sunt atât de precise, încât consider aceasta ca necesar."

Turner dădu din cap. „În ceea ce mă privește, fă cum crezi, d-le profesor. Dar bagă de seamă; am aflat întâmplător că circuitul de înaltă tensiune vine în transformator cu trei sute șaptezeci de mii de volți. Astfel de tensiune, nu e prea sănătoasă."

„Știu, Mister Turner, nu-mi e necunoscut. Totuși, trebuie să limpezesc situația. Voiu folosi noaptea ce vine pentru aceasta. În definitiv, nimeni nu-mi poate interzice să fac o plimbare nocturnă pe bărăgan..."

Turner socoti necesar să arate profesorului contactele dela fereastra sa. „Nu știu ce cameră ți se va da", continuă el, „dar nu m'aș mira dacă și acolo se vor găsi aceleași instalații chibzuite."

„Foarte primitiv, Mister Turner, dar primejdios", spuse Voucher, când fu încunoștiințat de măsurile luate. „Well, Mister Turner, voiu cere o cameră lângă a d-tale și voiu dispărea la noapte pentru câțva timp."

Seara, Turner și profesorul Voucher cinară împreună la birt. Conform înțelegerii, discutară numai despre lucruri fără importanță, căci nu era imposibil, după cum Voucher se convinsese, câteva luni în urmă, cu hoîna-

rul din bărăgan, ca vreunul dintre clienți să știe engleza.

Pe la orele zece se urcă în cameră, făcând scara să scârțâie mai tare și răsând de acest lucru. Ajunși sus, Voucher veni imediat în camera lui Turner. Prin mijloace pe care Turner le cunoștea, întrerupse legătura cu firele dela fereastră, iar scara din valiza agentului fu agățată.

„Când te vei întoarce, să flueri de trei ori”, spuse Turner, după ce descrise încă odată drumul la transformator. Apoi Voucher coborî repede și abil. Când ajunse jos, Turner trase scara înapoi și închise fereastra.

Ingrijorat, se așează în fotoliul vechiu și începu să se gândească. Profesorul e un biet începător. Habar n'are ce periculos e aci. Nu voi putea închide ochii, până nu-l voi vedea înapoi. Căzu pe gânduri și-și imaginează tot felul de primejdii ce i s'ar putea întâmpla.

Între timp, profesorul Voucher mergea spre țintă, pe drumul indicat. Unde nu era suficientă descrierea lui Turner, se ajuta de busola de buzunar cu scara luminată și în curând zări în depărtare la lumina slabă a lunii, conturul nedeslușit al transformatorului. Se apropie cu băgare de seamă și trebui să dea dreptate lui Turner. Liniile curentului de înaltă tensiune, care mergeau înăuntru și alte fire care ieșeau îi dădeau aparența unui transformator. Nici mărimea construcției nu desmintește acest lucru.

Inconjură casa de câteva ori, fără să poată lua o hotărîre, și ajunse iar la intrare. Stătu mult în fața ei, chibzuind. Poarta aceasta, era singurul lucru ce nu-i plăcea, ce nu i se părea lucru normal. Profesorul Vou-

cher văzuse în viața sa multe transformatoare și știa că aveau porți grele de fier pe care se afla semnul internațional, un fulger roșu și cuvintele „Atențiune ! Curent de înaltă tensiune ! Pericol de moarte !” Aci lipseau toate acestea. În schimb, era o poartă mare de lemn cu o clanță simplă.

Profesorul ezită încă. Nu mai era dispus să intre ; pe de altă parte, se temea să se întoarcă fără nici un rezultat. Astfel că se hotărî, se îndreptă spre poartă și apăsă pe clanță.

Trebuî să apese cu amîndouă mâinile pentru a izbuti s'o tragă în jos și această rezistență își avea scopul ei. Când profesorul Voucher urni clanța, puse în legătură firele electrice ale unei baterii de condensatori încărcată cu curent de înaltă tensiune, ce se afla în casă. Intr'o clipă se uni curentul condensatorilor, dînd un curent de peste o sută de milioane de volți. Profesorul nu mai avu timp să se mai gîndească la ceva, căci în acelaș moment i se părea că luase foc. Un fulger uriaș se ridică deasupra clădirii și în aceeași clipă urmă un tunet asurzitor. Fie din cauza fulgerului, fie din a tunetului sgomotos, fie din cauza presiunii aerului — profesorul Voucher fu aruncat înlături la vreo douăzeci de metri și rămase în nesimțire.

Turner, cu toate că era îngrijorat, ațipise puțin, când deodată fu trezit de un tunet năprasnic. Speriat, dădu fuga la fereastră și privi. Se aștepta să vadă un cer întunecos de furtună, dar se înșelase. Nu era nici un noraș pe cer, satul dormea în pace sub lumina slabă a lunii. Clătinînd din cap, se întoarse iar la scaun, dar acum somnul îi pierise. Avea presimțirea neagră că fulgerul din cer senin, — după tăria tunetului, de-

duse că era în apropiere — avea oarecare legătură cu întreprinderea periculoasă a lui Voucher.

Profesorul Voucher n'a mai avut timp să-și dea seama ce se întâmplase. Acel fulger atât de nebanuit și atât de puternic nu căzuse din cer pe drugul de pe acoperișul clădirii. Dimpotrivă, ieșise de acolo în atmosferă, unde voia să se scurgă energia deslănțuită.

Când își veni în fire, profesorul nu știa cât timp trecuse. Încă amețit, își scoase cu mâinile tremurânde ceasul, dar văzu că nu mergea. Nu-i folosi nici o mișcare. Arătătorul secundelor sta pe loc. Voucher scoase busola de buzunar, dar și aceasta mergea anapoda. Acul nu mai arăta nici o direcție sigură.

Se ridică cu greu, se orientă după stele și clătinându-se și împleticindu-se, ajunse în sat și apoi la căruciuma din bărăgan. Fluieratul stabilit dinainte îi veni pe buze jalnic și slab, dar Turner era treaz și veghea. Imediat deschise fereastra și lăsă în jos scara. Voucher însă nu era în stare să se urce singur. Turner trebui să coboare și să susțină pe cel încă jumătate amețit.

Respiră ușurat când îl aduse în cameră, îl așeză pe pat și închise iar fereastra. Apoi se întoarse la el.

„Apă ! Dă-mi apă, Turner !” gemu profesorul. Bău toată apa cu lăcomie și-și mai reveni puțin. Turner încercă să-l întrebe câte ceva, dar căpătă un răspuns bâlbâit, de vorbe fără legătură. Luă iar paharul, îl umplu cu cognac și-l sili pe Voucher să-l bea. Alcoolul tare își făcu efectul. De-abia acum pacientul își reveni de-a-binelea în simțire.

„Ei, ce s'a întâmplat, d-le profesor ?” îl întrebă iar Turner.

„Ingrozitor!”, răspunse celălalt gemând încet. Pe frunte sudoarea-i apăru ca perle luminoase, în timp ce continuă: „Infiorător! Nu e un transformator — e casa necuratului!” izbucni enervat, încercând să-și învingă slăbiciunea și să se ridice.

Turner îl reținu, silindu-l să stea liniștit. „Casa necuratului, spunei Voucher? Eu cred totuși că e un simplu transformator.”

Voucher râse înăbușit. „Transformator — casa sata-nei, casa cu stafii, care aruncă fulger la cer, când îi miști clanța!” O surescitare crescândă luă locul slăbiciunii de mai înainte. „Headstone are dreptate de o mie de ori!” strigă el. „Acesta e locul unde-și fac Nemții invențiile — invenții de care noi în America nici nu visăm — știu ei să se păzească”, scrâșni din dinți, „câinii blestemați! Fulger și tunet aruncă asupra ace-luia care încearcă să le afle tainele...!”

Respiră adânc și se culcă iar. Slăbiciunea îl cuprin-se din nou. Turner sta tăcut la căpătâiul lui. De-abia după câteva momente îl întreabă:

„Ce ai de gând să faci, d-le profesor?”

Voucher răspunse istovit: „Voiu scrie lui Headstone că e imposibil să-i îndeplinesc însărcinarea.”

„Mi-e teamă că lui Mister Headstone n'o să-i fie prea plăcut răspunsul”, spuse Turner.

„Plăcut sau neplăcut”, replică Voucher, „îi voi scrie că bănuiala-i era justă, că în acea casă de beton e locul unde lucrează inventatorii germani, că s'au apărat cu mijloace supraomenești și că în orice încercare de a intra și a spiona este o adevărată nebunie.”

Turner se sculă, scoase din farmacia portativă un medicament calmant și întăritor și-l dădu lui Voucher.

Il luă în brațe ca pe un copil, îl duse în camera sa și-l culcă în pat. Așteptă cu răbdare, până ce profesorul ațipl. Apoi se întoarse încetișor în camera sa. Dar era încă prea surescită ca să se poată gândi la odihnă. Se aruncă iar în vechiul fotoliu, unde-și petrecuse aproape jumătate din noapte, reluându-și firul gândurilor.

Ele erau de două feluri. Pe de o parte, îi părea rău de profesor; căci era sigur că scăpase dela moarte ca prin urechile acului. Pe de altă parte, îi părea oarecum bine. Headstone îl trimisese drept concurent și într-o oarecare măsură superior și chiar din prima zi a avut de suferit acest mare insucces. Incepu să-și facă în gând bilanțul faptelor sale. Ce îndeplinise el de luni de zile pe tărâmul periculos al funcției lui! Aflase înălțimea rețelei germane, apoi secretul sârmei de susținere și obținuse, în condițiuni destul de grele, un colector de raze. Erau realizări de o importanță de netăgăduit...

Adversarul, noua forță — Turner surăse — a căzut în cursă, din prima zi, pentru că nu cunoștea situația. Era convins că de el, Turner, Headstone va fi mulțumit. Un singur lucru îl neliniștea: dacă nu cumva nepriceperea lui Voucher înrăutățise într'atât situația, încât amândoi să fie nevoiți să părăsească Germania.

Când se hotărî să se odihnească în sfârșit, pe feastră se vedea strălucind aurora dimineții.

Atât Dr. Frank, cât și Zacharias dormeau adânc, dar tunetul care urmă aceluia fulger artificial, ar fi fost în stare să deștepte și morții. Amândoi se sculară și se îmbrăcară în grabă.

„A fost cineva la poartă”, spuse doctorul, când Zacharias apăru în prag.

„La aceasta m'am gândit și eu”, răsă bătrânul. „Să fi fost amicul Turner, acela, care...”

„Ar trebui să constatăm”, spuse Dr. Frank. „Nu cred să se fi întâmplat ceva grav, dar un leșin nu e imposibil. Vino cu mine, Zacharias. Cunoști personal pe American. Ne vom convinge de cele ce s'au întâmplat.”

Străbătând împreună camerele, doctorul scoase din circuit siguranțele fulgerului. Bătrânul deschise poarta fără nici un pericol și ieși afară. Luna lumina îndeajuns, pentru a recunoaște împrejurimile. Johannes Zacharias nu trebui să caute mult pentru a găsi la oarecare distanță un corp omenesc întins pe iarbă. Se apropie fără sgomot. Privind corpul mai bine, rămase înmărmurit. Nu era amicul Turner, ci altcineva care nu-i era necunoscut. Se aplecă cu băgare de seamă, apropiind urechea de gura celui ce zăcea și constată că respira. Apoi se întoarse încet spre casă.

„Ei, cine este?” îl întâmpină Dr. Frank.

„Nici o primejdie, doctore. Numai un leșin. Nu e Turner; dar — să fie oare cu puțință? — este profesorul american dela „Electric Engineer...”

„Față de care te-ai cam luat gura pe dinainte, dragă Zacharias! Nu-i așa?” îl întrerupse doctorul, amenințându-l în glumă cu degetul. Bătrânului nu-i prea conveneau cele amintite, și căută să întoarcă întâmplarea în favoarea sa.

„Cine știe la ce a folosit atunci, doctore! Astăzi, știu cel puțin cu cine avem aface. Cunoaștem pe noul agent pe care Headstone l-a trimis în Germania; îl

voiu încunoștința de grabă și pe consilierul Bergmann "

„Bine, dragă Zacharias, dar cred că nici n'ar fi nevoie. Presupun că noului agent i-a fost deajuns prima lecție, și se va întoarce repede în America."

Înapoiindu-se amândoi încet, doctorul puse iar în circuit condensatorii fulgerului.

„Pentru orice eventualitate", spuse el răsând, „poate că mai are și altul plăcere să ne viziteze. Hai să ne culcăm iar "

Cu mult mai devreme decât Turner și profesorul Voucher, se culcară Dr. Frank și bătrânul și curând dormeau duși.

*

* *

Fosdick și Cowper erau extenuați când, după o muncă încordată de încă două săptămâni, telegrafiară lui Headstone : „Rețeaua e gata pentru a fi montată."

Răspunsul sosi cu întoarcerea curierului : „Așteptați cu montarea, sosesc poimâine". Fosdick aruncă telegrama colegului său.

„Ar face bine șeful să rămână acolo unde e. Va veni el însuși poimâine... e chiar de prisos. Numai să ne deranjeze." Citind textul, și Cowper făcu o mutră acră. Incepu apoi să numere pe degete și enunță rezultatul.

„Patruzeci de ore, Fosdick, până la sosirea mult așteptată a șefului. E singurul nostru noroc. Douăzeci și patru de ore, nu primesc pe nimeni."

„Dar ce ai de gând?" întrebă Cowper mirat.

„Să dorm sdravăn, Fosdick ! În ultimele săptămâni, am dormit numai câteva ore pe noapte. Te sfătuiesc să faci la fel ! Vom putea primi cu atât mai bine pe șef.”

Cowper își ținu făgăduiala. Timp de douăzeci și patru de ore nu-i văzu nimeni chipul. Fosdick însă n'avu astâmpăr. Se sculă de dimineață și alergă în toate părțile pentru a se convinge că totul, până la cel mai mic lucru, era în ordine.

Măreța rețea era iar în perfectă stare, echipată cu noii colectori de raze. Colo se aflau sârmele gigantice pe șapte enorme blocuri de beton și pe fiecare vârtelniță, opt kilometri de sârmă nouă. Deasupra lor planau șapte baloane neumflate, umplute numai în parte cu helium. Umplerea era socotită cu precizie. La apăsarea mică a aerului, dela înălțimea de opt kilometri, gazul se va extinde. Balioanele vor plana în atmosferă, pline și rotunde.

Fosdick controlă toate amănuntele. Puse conductele de combustibil în funcțiune, pentru a le încerca. Aprinse colectorii și nu fu mulțumit decât când totul fu pus la punct.

Apoi veni și zina cea mare. Automobilul care aduse pe Headstone și pe directorul Brooker trebui să oprească departe de clădirea postului, în apropierea unuia dintre baloane, pentru a nu da peste rețea. Fosdick și Cowper stăteau gata să-i primească. Contrariu obiceiului său, Headstone părea bine dispus ; Brooker era dus pe gânduri, privind enorma rețea până la balioanele din depărtare, de partea cealaltă.

„Totul e în ordine ?” întrebă Headstone.

„Totul e în ordine !” veni răspunsul de pe buzele lui Fosdick.

„Incepeți !” ordonă Headstone. Fosdick dădu comanda la microfonul de lângă el. Din o sută de difuzoare răspândite pe marginea rețelei, vorbele se auziră ca un ecou. Din toate părțile, lucrătorii alergară pe rețea cu făclii aprinse ; oprindu-se în fața fiecărui colector și atingându-l cu torța, apărea o flacără de-abia vizibilă în lumina dimineții însoțite.

Încă o comandă la microfon și lucrătorii părăsiră în grabă rețeaua.

„Dați drumul la roate !” spuse Fosdick la microfon și în același timp electromotoarele enorme ale celor șapte roate fură puse în mișcare. Sârma se desfășura încet, baloanele se ridicau luând rețeaua cu ele. Laturile erau la înălțimea unui stat de om deasupra pământului, iar partea din mijloc mai era încă jos, când Fosdick dădu încă un ordin.

Lucrătorii alergară a doua oară de pe marginea rețelei, dar acum se aflau sub ea și în timp ce se ridica încet, trecură spre mijloc, liberând-o ici și colo de obstacolele în care se încurcase și aprinzând unii dintre colectorii ce se stinseseră din cauza smucirii dela suprafața pământului. Rețeaua se ridica în aer acum, liberă în toată întinderea ei. La o altă comandă, motoarele se învârtiră mai repede și rețeaua, trasă de cele șapte baloane, se înălță și ea mai repede. Era la o sută — două sute — cinci sute de metri înălțime. Fascinați de spectacolul deosebit, Headstone și Brooker priveau țintă în sus.

„Putem merge înăuntru, în post”, se adresă Fosdick lui Headstone.

„Ce să vedem acolo ?” întrebă Brooker, care părea

că se desparte cu greu de spectacolul rețelei ce plutea în atmosferă.

„Am putea da drumul aparatelor și urmări urcarea tensiunii în raport cu ascensiunea”, răspunse Fosdick.

„Da, desigur!” adăogă Headstone hotărît, trăgând după el pe Brooker, care se împotriva. Intrară în cameră, urmați de Fosdick și Cowper și cât de gânditor era Brooker mai înainte, acum părea mai dus pe gânduri, văzând puterea de nouă mii șase sute de kilowați a unui transformator. Headstone se uită curios cum Fosdick și Cowper lucrau la tablourile de distribuție.

Voltmetrul se urcă la două sute de mii de volți.

„In acest moment, rețeaua e la o mie de metri înălțime”. lămurii Cowper, în timp ce mânuia aparatele. Zuruind, electromotorul se puse în mișcare. El ducea curentul continuu strâns de colectori prin sârma dela mijloc spre post, înainte de a se îndrepta spre transformator. Apoi, indicele aparatelor de măsurat curentul începură a se urca. Colectorii noi realizau în aer ceea ce făgăduiseră în laborator.

Se scurseră sferturi de oră, se adunară jumătăți și ore întregi, iar indicatoarele tensiunii și curentului se urcau fără încetare. Voltmetrul atinsese de mult un milion și ajungând la 1,6 milioane volți, se opri. Se ajunsese la înălțimea dorită. Rețeaua plana la opt mii de metri deasupra postului. Curentul calculat dinainte, din nouă mii șase sute de kilowați, mergea dela partea de jos a transformatorului în firele care plecau dela încăperea postului spre linia distribuitoare. Se realizase tot ceea ce se calculase și se năzuise.

„Sunteți mulțumit, Mister Headstone?” întrebă Fosdick pe șeful său.

„Nu găsesc nici un cusur, Mister Fosdick. Vom vorbi mai târziu despre aceasta”, se întrerupse el, observând figura gânditoare a lui Brooker.

Urmărit de acesta, ieși afară. Cum se schimbaseră înfățișarea locului, în câteva ore! Privind cu atențiune, puteai recunoaște pe cer niște punctulețe argintii — erau baloane, care cu câțva timp mai înainte se aflau jos, de mărimea unor case cu mai multe caturi. Ceva flotant strălucitor între ele, părea a fi rețeaua, cu colectorii de raze, care respingeau fără încetare în atmosferă electronii veniți de la soare spre pământ. La acest spectacol, imaginația lui Headstone începu să lucreze. Instalația-i apărură în acest moment un **perpetuum mobile**, un motor uriaș alimentat de energia directă a soarelui.

„Nu spui nimic, Brooker?” întrebă el pe tovarășul său care sta mut.

„Am de spus două lucruri, dragul meu Headstone. Din punct de vedere tehnic, instalația pare a fi excelentă, dar din punct de vedere economic nu produce suficient. Nu-ți trebuie o astfel de instalație scumpă și întinsă, pentru a produce nouă mii șase sute de kilowați. Se poate căpăta același lucru prin mijloace mai ieftine.”

James Headstone se gândi câțva timp, înainte de a se hotărî la un răspuns; principalul era că Brooker, omul banilor, să nu fie supărat și să abandoneze noua problemă a posturilor AE ca imposibilă din punct de vedere economic.

„Apreciez ideea d-tale, Mister Brooker”, începu el

cu precauțiune, „dar nu trebuie să uităm că e vorba de ceva cu totul nou...”

„Știu asta, Headstone”, răspunse Brooker sec. „Profesorul Voucher, înainte de plecarea sa în Germania, mi-a ținut un întreg discurs asupra acestui lucru. Admit că ideea sună destul de atrăgător, să scoți energie solară direct din atmosferă ca electricitate, dar rezultatul nu e proporțional cu cheltuiala. Privită din punct de vedere comercial, afacerea mi se pare fără perspectivă.”

James Headstone se sperie la auzul ultimelor cuvinte. Fără perspectivă?! Ce alta însemna decât că Brooker nu va mai pune la dispoziție nici un mijloc pentru dezvoltarea problemei! De mai multe ori a întrerupt încercările, după ce înghițise milioane și a trecut suma la contul pierderi. Dacă se întâmplă astfel, atunci nimeni din America nu se va mai interesa de acest proiect. Ceea ce George Brooker dădea de o parte, era terminat odată pentru totdeauna pentru Wallstreet. Headstone hoări să nu lase lucrurile să ajungă până acolo.

„Gândește-te la uzina germană AE, Mister Brooker!” începu iar Headstone convorbirea. „Acolo nu se consideră problema fără sorți de izbândă. Sunt informat din nou că în postul german se lucrează zi și noapte și se perfecționează. Să ne lăsăm iar între cuți de Germani?”

Brooker ridică din umeri. Headstone voia să continue, când văzu venind un poștaş pe motocicletă. Acesta opri lângă ei și întreabă:

„Mister Headstone e aci?”

„Chiar eu sunt!” răspunse Headstone, primi tele-

grama și semnă. De-abia se putea stăpâni, până ce o deschise, și citind-o se enervă mai mult.

„Vezi Brooker”, strigă el, „avem confirmarea! Citește singur ce telegrafiază profesorul Voucher! Invențiunea continuă să se perfecționeze în Germania, în imediata apropiere a uzinei AE. Laboratorul în mijlocul bărăganului, pază îngrozitoare... fulgere artificiale de tărie nebănuită. Orice intrare absolut imposibilă... Astfel stau lucrurile! Germanii știu ce vor și lucrează mai departe, fără încetare. Nu trebuie, Brooker, să lăsăm baltă postul nostru AE; ar însemna o trădare față de țară!”

În timp ce Headstone vorbea cu o enervare crescândă, Brooker citi de mai multe ori telegrama lui Voucher. O lăsă jos și-și trecu mâna pe frunte gânditor. Apoi începu să vorbească încet și răspicat:

„Ai dreptate, Headstone! Germanii lucrează mai departe. Ți amintești că mi-am exprimat această bănuială de acum câteva săptămâni, că anume colecătorii pe care ni i-a procurat agentul d-tale sunt acolo poate de mult perfecționați?”

„Trebuie să urmărim chestiunea!” îl întrerupse Headstone.

Brooker, referindu-se la telegrama lui Voucher: „În laborator nu ajunge nici un străin cu viață. E scris clar și precis...”

Headstone era palid și turba de necaz. „N’au decât să se baricadeze nebunii cum vor”, strigă el, „odată tot vom avea ocazia...”

Brooker îl privi nedumerit. „Ce vrei să spui cu asta, Headstone?”

„La urma urmelor, vor trebui odată să-și publice

brevetul de invenții ! Bine înțeles, mai întâiu în Germania ; pentru cel din străinătate au tot timpul. Voiu însărcina pe agenții mei să urmărească brevetele înscrise cu mai multă atenție ca până acum...”

„Cu ce scop ?” întrebă Brooker, desaprobandu-l.

Headstone făcu o strâmbătură. „Ceea ce anunță Germanii la Berlin, anunțăm și noi imediat la Washington — evident sub alt nume. În felul acesta, ne asigurăm prioritatea. Apoi, când germanii vor anunța brevetele în U. S. A., putem protesta. Va fi proces, Brooker, și dracul să mă ia dacă nu vom câștiga prin avocații noștri ! Sunt sigur că în felul acesta îi vom păcăli pe Germani. Înțelegi ce spun ?”

Brooker dădu din cap. „Nu uita un lucru, Headstone : Germanii se pricep să publice un brevet care să le asigure drepturi depline asupra invențiunei, fără a-i trăda totuși secretul. Avem doar destule exemple.”

Headstone rămase neclintit. „Să fie oricum, Brooker. E ultima cale ce ne rămâne. Poate vom câștiga partida pe această cale.”

★

★ ★

După aventura sa nocturnă, profesorul Voucher dormi până a doua zi târziu. Turner se sculă de vreme, în seara precedentă își făcuse bilanțul faptelor îndeplinite, iar acum în timpul dejunului ce-l lua în cameră, se gândea la situația actuală. Nu era de tăgăduit că exista o bănuială asupra lui. Faptul că i se trimisese pălăria cea veche, era destul de elocvent. Dar care erau dovezile ? Își închipui că ar fi arestat

și supus unui lung interogatoriu. Atunci i s'ar confisca și corespondența. La acest gând, începu să suradă. În afară de câteva scrisori familiare de nici o importanță, nu s'ar găsi nimic la el. Arsese imediat după primire orice telegramă sau scrisoare dela Headstone, iar cenușa o împrăștiase. Acest obicei îi intrase de ani de zile în carne și în sânge. Îl săvârșea în mod mecanic, așa cum și-ar întoarce cineva seara ceasornicul.

Îl se făcu însă întuneric înaintea ochilor, amintindu-și de evenimentele ultimelor luni și de o telegramă a lui Headstone, pe care o primise în Kassel. Nu-și putea aduce aminte, când și unde o nimiciise.

Aproape nesigur, mai scotoci odată în corespondența întreagă din valiză; dar, din nenorocire, telegrama nu se afla acolo. Atunci, desigur că am distrus-o, se gândi el. Restul lucrurilor aflate în geamantan? — Scara de frânghie n'ar fi o prea bună recomandatie pentru el, în cazul unei inspecții. Se hotărî să se descotorosească de ea, într'una din următoarele călătorii. Să-i lege câteva pietre — și va dispărea pentru totdeauna în fundul vreunui râu.

Legătura de cârlige de încuiat și descuiat? Ar fi rău să cadă în mâna poliției! Nu se hotărî însă să se despartă deocamdată de ea, deși nu încăpea nici o îndoială că însemna o pată în imaginea de altfel atât de curată a inofensivului turist american Henry Turner. Autoritatea puțin binevoitoare ar putea chiar să-l ia drept un escroc internațional, din această cauză. Dar trebuia să riște, de nu voia să se lipsească de toate mijloacele sale de ajutor; scara, însă va dispărea fără întârziere.

Și-o înfășură în jurul pieptului, închise vesta și se duse spre automobil. Scoase o hartă, pentru a găsi un râuleț potrivit scopului său. Părea că sunt mai multe spre Est și de aceea, contrariu obiceiului său, plecă spre răsărit.

După un drum numai de cincisprezece kilometri, găsi ceea ce căuta ; un râu destul de lat, care curgea la o depărtare de vreo sută de metri de șosea. Turner se decise repede, își lăsă mașina pe câmpie, merse o bucată peste câmp, până la niște brazi care îl fereau să fie văzut din șosea. Găsi repede câteva pietre ; scara căzu în apă și dispăru la fund.

Mr. Turner nu vărsă lacrimi după ea. Se întoarse la automobil și era gata să pună motorul în mișcare, când un șgomot dinspre șosea îi atrase atenția. Sări afară din mașină și se strecură printre pomi până ce ajunse la marginea păduricii, de unde putea privi pe șosea, fără a fi văzut.

Un vehicul enorm pufăia, îndreptându-se spre apus. Turner își luă ochianul pentru a putea privi bine toate detaliile. Era una din acele mașini speciale uriașe, care se întrebuințează în ultimul timp la transportul pieselor de mașini prea mari și grele.

Potrivindu-și ochianul, agentul nu-și putea crede ochilor ; numără șaisprezece osii la partea dinainte a vehiculului, încă șaisprezece înapoi. Treizeci și două de osii... șaiszeci și patru de roate ! Ce piesă enormă trebuie să fie aceea care e transportată ! Atârna greu în mijlocul mașinii, ajungând până la caldarâmul șoselei, se ridica în sus atât, încât de-abia permitea să treacă pe sub poduri și se întindea

— Turner aprecia dela distanță — la vreo treizeci de metri lungime.

Aparatul semăna cu un transformator uriaș. Turner își forță privirea, spre a descifra literele albe de pe fondul negricios. I se părea că scrie : „Uzinele Bergmann” dar nu era sigur, din cauză că mașina între timp se îndepărtase.

Voia să se întoarcă la automobilul său, când auzi un alt sgomot. Un al doilea autocamion de aceeași formă se apropie cu sgomot și după el un al treilea. De data aceasta avu ocazia să descifreze literele de pe aparat. Era, într’adevăr, furnizat de uzinele Bergmann. Așteptă cu răbdare, în ascunzătoarea sa, până ce aerul se limpezi. Apoi ieși pe șosea. Porni încet după ele spre Vest, încercând să se lămurească asupra celor văzute. Ce fel de mașini uriașe erau acelea? Cărui scop le erau destinate? Numerele: treizeci și două de osii, șaiszeci și patru de roate, nu-l mai ieșeau din cap.

Încercă să calculeze. Se putea imagina, la această mașină specială cu roate duble gigantice, o apăsare de cinci tone asupra unei roți. Fiecare aparat enorm putea cântări vreo trei sute de tone. Cele trei pe care le văzuse aveau deci nouă sute de tone. Poate mai era ceva și împreună formau un transformator de o mie de tone. Henry Turner știa destulă electrotehnică, pentru a socoti puterea unui astfel de aparat colosal și ajunsese la niște numere care depășeau priceperea lui.

Fără să vrea, accelerează mersul automobilului, ajungând la distanța de câteva sute de metri de numitele vehicule. Încetini iar, rămânând înapoi. Planul îi era hotărât. Se va conduce după vechea sa idee dovedită

bună: va urmări vehiculele, va stopa și va poposi unde vor poposi șoferii și nu se va odihni până ce nu le va afla destinația. Putea dura călătoria oricât, rezervorului era plin.

Dar curiozitatea-i fu repede satisfăcută. Autocamioanele se apropiară de acea parte a șoselei unde se aflau curioasele tăblițe de circulație, care pentru Turner erau de mult o enigmă: acum ea se deslegă. Șoferii celor trei mașini speciale nu se sinchisiră de semnul de oprire. Una după alta, mașinile cotiră din șosea trecând peste câmp în bărăgan și curând dispărură printre pomi și tufișuri.

Privindu-le, inima lui Turner tresări. Acesta era deci drumul spre uzina-AE! Cu siguranță că noua mașinărie colosală era pentru această uzină! Nu-i venea să-și creadă ochilor. I se învâртеau în cap cifrele puterii socotite cu puțin înainte. Aproape amețit, întoarse automobilul și se îndreptă spre cârciuma din bărăgan. Acolo întrebă de profesorul Voucher.

„Șade în grădină”, îi răspunse băiatul dela teaguea. Turner înțelegea cu greu dialectul, dar pricepu și se duse afară. Privi și rămase încremenit. Pe bancă, sub teiu, sta profesorul și lângă el — pentru a doua oară în ziua aceea lui Turner nu-i venea să-și creadă ochilor — bătrânul hoinar de pe bărăgan. Ședeau împreună — aceasta mai mergea — dar erau adânciți într-o discuție vie și aceasta, mai ales, îl ulimea pe Turner. Știa că profesorul cunoștea câteva cuvinte germane de prima necesitate, de abia închejuns pentru a afla un drum sau pentru a comanda ceva de pe listă, la restaurant. Cum puteau deci să discute amândoi atât de aprins? Erău așa de adânciți, încât nici

au-l observară pe Turner. El se apropie cu băgare de seamă și avu o nouă surpriză. Bătrânul vorbea bine limba engleză, cu un învederat accent american. Uimit, Turner își trecu mâna pe frunte și încintă câțiva pași, producând astfel sgomot. Voucher auzi, se uită într'acolo și-l zări.

„Allo, Mister Turner! Am găsit un vechiu prieten! Cred că-l cunoști și d-ta!” strigă el în englezește.

„Da, am avut plăcerea”, confirmă Johannes Zacharias presupunerea profesorului, în aceeași limbă, privind cu satisfacție pe Turner. Agentul simți cum bătrânul îl măsoară cu privirea din tălpi până'n creștet și rămâne cu ochii țintă asupra pălăriei, acea pălărie de panamă care-i dăduse atât de lucru în ultimul timp.

„Vorbiți engleza, Mister Zacharias?” fu tot ce putu să exprime, surprins și încurcat.

„Desigur, Mister Turner!” răspunse Zacharias. „Am stat mult în America”.

În timp ce Turner se așeză, bătrânul vorbi mai departe. După cum aceea ce-i povestise profesorului Voucher, la prima lor întâlnire era o minciună considerabilă, tot astfel și ceea ce-i spunea acum era tot atât de departe de adevăr. Consilierul Bergmann ar fi roșit pentru vechiul său prieten Zacharias, dacă ar fi ascultat și el. Debită Americanilor o poveste întreagă destul de mișcătoare, fără să clipească.

Le spunea despre timpul petrecut în țările agricole americane. Cum a început el mai întâiu ca simplu plugar și a strâns încet, încet așa de mulți dolari, încât și-a agonisit pentru o fermă proprie. Istoriși de succese din ce în ce mai mari, de formarea unei familii

în America — bătrânul nu fusese niciodată căsătorit —, cum scumpa lui Kitty murise apoi și cum dorul de patrie îl adusese iar în bărăgan. Fiecare frază din povestirea lui era limpede și deslușită. Era o frântură de viață pe care au trăit-o și alți emigranți germani și curios, Turner sorbea fiecare cuvânt. Însfârșit, avea acum informațiunile pe care Headstone le cerea atât de imperios. Putea da un raport, care va însemna o notă bună în ochii lui Headstone.

Dar Turner nu știa că în realitate lucrurile erau cu totul altfel, bătrânul nu pomenise că în tinerețe lucrase în industria electrică americană înainte de a se întoarce în Germania și că intrând în concernul Bergmann, ajunsese director general. Pentru el cele auzite erau de ajuns. Se grăbea să plece și să-și înceapă raportul. Și profesorul Voucher părea că avea aceeași dorință. Bătrânul, care nu-l slăbise din ochi pe amândoi Americanii în timp ce le spunea verzi și uscate, nu scăpă acest lucru, și politicos spuse înainte:

„E timpul mesei, Gentlemen, mă duc acasă!” și se sculă. După o strângere de mână, părăsi grădina.

„Mulțumesc lui Dumnezeu, acum sunt edificat asupra bătrânului”, spuse Turner, după ce dispăru Zacharias.

Voucher dădu din umeri. „Poate că da și poate că nu, dragă Turner. Mă întreb, de unde posedă bătrânul cunoștințele sale electrotehnice”.

„Ei drace”, înlătură el obiecțiunea. „Toți fermierii noștri sunt jumătate electrotehnicieni și ingineri, d-le profesor! Trebuie să aibă aceste cunoștințe pentru motorizarea lucrărilor agricole. Aceasta nu mă miră nicidecum”.

Voucher admise cu oarecare ezitare, mai ales că avea ceva mai important de vorbit cu Turner.

„Vino la mine în cameră”, spuse el, „am să-ți arăt ceva important”.

Ajunși sus, profesorul scotoci câțiva timp într'un teanc de hârtii. „Știi, Turner”, îl lămurii el, „că Mr. Headstone a însărcinat pe agenții săi să urmărească cu atenție anunțurile brevetelor germane? Ordinul e să se procure tot ce e posibil în legătură cu uzina germană A.E. „Ridică pachetul de hârtii, suspinând. „Vezi acesta e rezultatul. Făcând exces de zel, oamenii au copiat pe capete toate anunțurile posibile și imposibile și eu am avut plăcerea să lucrez în această harababură. Nouăzeci și nouă la sută sunt desigur nefolositoare, dar am găsit totuși un anunț”, — scoase o foaie din pachet, „anunțul unui Dr. Frank asupra unui catod rece”.

„Catodul rece, d-le profesor? E o șarlatanie! Avem în America cel puțin o mie de brevete de catodi reci, care au fost repede date uitării”.

„Ai dreptate, Turner. Dar poate dintr'o mie, unul tot valorează ceva. Ceea ce m'a atras la acest anunț, este o oarecare asemănare cu procedeul fabricării sârmelor de susținere germane. Și aici e vorba de tratarea unor anumite aliaje cu electroni care cad cu mare viteză”.

Turner holbă ochii. „Hm, pot vedea anunțul, d-le profesor?”

Acesta-i întinse foaia. „Desigur, dragă Turner, dar mă tem că ai să pricepi din el mai puțin ca mine”. Turner începu să citească, în timp ce profesorul îl

privea ironic. Agentul nu citise nici jumătate și descurajat, lăsă jos foaia.

„Nu pricep nimic, d-le profesor. Drăcul să știe ce e aci ! Ce-o fi înțelegând doctorul prin: multiplu armonic între viteza electronilor cari izbesc obiectul și a electronilor din afară ai atomului ? Urmează apoi și numere, de ți se face negru înaintea ochilor...”

„Și care, cu siguranță, sunt false”, spuse profesorul.

Turner puse foaia înapoi pe masă. „Distrează-te d-ta cu ea, d-le profesor; pe mine nu mă privește. Trimite o cablogramă în America. Headstone va ști ce proiect are de făcut”.

Voucher îl aprobă. „Da, Turner, textul — și alături comentariile mele. Va fi lungă cablograma. Trebuie s'o cifrez. Imi va lua toată după amiaza. Ești de invidiat, Turner. Munca d-tale mi se pare mai ușoară”.

„Așa crezi d-ta, d-le profesor, dar te înșeli. Munca mea e un continuu joc de hazard. Ai noroc, îți reușește o lovitură. Dacă ai însă ghinion, poți să te străduiești săptămâni și luni întregi în zadar”.

„In general, ai avut însă mult noroc”, spuse Voucher surâzând. „Știi, lui Headstone nu-i prea place să laude și la urma urmelor e mulțumit de d-ta. Așa am avut impresia, la ultima noastră...”

„Ascultă, d-le profesor”, îi luă cuvântul Turner, „azi dimineață am avut încă odată noroc. Am putut observa că a fost adus la uzina AE un nou transformator greu de o mie de tone”.

„O mie de tone, Turner ?! Nu te înșeli ? E cu neputință...”

„Nu mă înșel, d-le profesor, e greutatea exactă. Vei putea calcula mai bine ca mine puterea aproxima-

tivă a mașinii urlașe. Evident, și aceasta trebuie telegrafiat imediat. Voiu termina raportul și adărogă-l la telegrama d-tale...”

Amândoi agenții lui Headstone fură ocupați în camerele lor până seara târziu cu rapoarte și cifrări. Se înoptase, când Turner plecă cu automobilul spre serviciul poștal din orașul învecinat. Poșta germană ceru o sumă destul de frumușică trimițătorului!

James Headstone era în biroul secției administrative al societății „United Electric” din New-York, când sosiră două cablograme. Iși dădu osteneala el însuși să le descifreze. Headstone voia să țină în strictă taină toate comunicările ce priveau uzina germană AE și găsisse pentru aceasta un mijloc rafinat. Privite superficial, telegramele păreau redactate în obicinuitul cod comercial american. În realitate, el compusese de mult un cod intermediar pentru agenții săi. Numai cu acesta, care de obicei era încuiat în safe-ul lui Headstone, se putea descifra sensul telegramelor. Dacă vreun funcționar curios dela „United Electric” ar fi încercat cu codul comercial, obicinuit, n’ar fi priceput nimic.

Codul secret era pe birou și Headstone descifra cuvânt cu cuvânt raportul lui Turner asupra bătrânului hoinar din bărăgan. Când îl termină, își încreți fruntea. Poate fi astfel, dar cine știe? îi trecu prin cap, punând telegrama deoparte, arzând-o ca de obicei, într’un vas de marmoră.

Inchise ochii, dus pe gânduri. Nu-l ieșea din cap numele lui Zacharias. I se părea că-l mai auzise odată undeva, dar încercă zadarnic să-și amintească cu ce ocazie. Obosit de atâta frământare, luă a doua tele-

gramă și o descifără cuvânt cu cuvânt, scriind textul în limba engleză, cu un interes crescând.

Anunțul asupra catodului rece, pe care-l trimetea profesorul Voucher, era poate ceva de valoare. Dar descifrând și explicațiile profesorului, care păreau că micșorează importanța anunțului german, Headstone se întristă. Dacă Dr. Frank și profesorul Livonius l-ar fi putut observa în acest moment, ar fi avut cu siguranță o mare satisfacție, căci anunțul pe care-l compuseseră de câteva săptămâni, era într'adevăr o capodoperă. Proteguia deplin invențiunea, fără a-i trăda tainele. Supărat, lăsă un moment creionul jos. Restul telegramei se compunea oare tot din astfel de comentarii? Dar n'avea ce face. Trebuia s'o descifreze până la capăt. Continuă lucrul, rău dispus, și se opri iar după câteva rânduri. Acum începea altceva. Un raport al lui Turnier asupra unui transformator uriaș pentru uzina germană AE. De data aceasta nu arse hârtia, după ce o descifră, ci luă telefonul și chemă pe directorul Brooker.

„Este așa de urgent?” întrebă Brooker, intrând în birou, după câteva minute. „Am pe cineva în vizită, n'aș vrea să las omul să aștepte mult.”

„Foarte important, Brooker. Cine e la d-ta?”

„Mister Pellham, șeful secției noastre de brevete”. Headstone telefonă lui Pellham să vină la el peste cinci minute, unde-l va găsi și pe Brooker. Apoi întinse acestuia textul descifrat al telegramei lui Voucher. Directorul citi, clătinând din cap.

„Foarte bine, Headstone, că l-ai chemat imediat pe Pellham. În materie de brevete, el este omul cel mai priceput. Anunțul nostru trebuie să plece încă azi la

Washington. Data poștei este hotărîtoare pentru prioritate."

Vorbi și citi în același timp mai departe. Apoi lăsă telegrama și privi țintă pe Headstone, fără a scoate un cuvânt.

„Da, da, dragul meu Brooker, Germanii ne sunt iar cu mult înainte! Avem în postul nostru nouă mii șase sute de kilowați; transformatorul german trebuie să dea — scrise câteva cifre pe un carnet — o sută cincizeci de mii, până la două sute de mii de kilowați".

Brooker își trecu amândouă mâinile prin păr. „De necrezut, Headstone! — De douăzeci de ori cât producția noastră! — Imposibil! De neînchipuit!" Rosti ultimele cuvinte aproape strigând. Headstone dădu din cap. „Raportul vine din partea lui Turner, Mister Brooker. N'a îndeplinit totdeauna ceea ce i-am cerut, dar ce ne-a comunicat a fost adevărat."

Brooker puse mâinile pe masă. Păru-i era în desordine, fața-i era când palidă, când roșie.

„Găsești vreo explicație?" întrebă el aproape gemând. Headstone arătă prima parte a telegramei. „Iată explicația, Brooker. Anunțul asupra catodului rece. Germanii au renunțat la colecții de raze. Invenția nouă mărește de douăzeci de ori productivitatea uzinei AE". Când termină ultimele cuvinte, se găzi bătând la ușa. Mister Pellham intră.

În timp ce Brooker îl poartă să ia loc, Headstone luă o foarfecă și tăie din manuscris pasagiul referitor la uriașele mașini germane. Restul, îl întinse lui Pellham.

„Citește, Mister Pellham. Cel mai târziu peste două

ore, cu trenul de ora unu, anunțul nostru trebuie să plece la Washington."

„Nu cu trenul de unu, angajează un avion!" întrerupse Brooker.

Între timp, Pellham citi anunțul și ajunsese la explicațiile lui Voucher.

„Ce ai de spus?" îl întrebă Headstone nerăbdător.

Pellham se întinse pe scaun, privind pe Headstone drept în față.

„N'are rost să ne ocupăm acum de explicațiile lui Voucher. Ne trebuie zile întregi spre a le studia în întregime. S'ar pierde timp prețios. Principalul este prioritatea. Voiu preface puțin anunțul german. Într-o oră, poate pleca cu avionul. Dacă ștampila ce marchează timpul dela serviciul de brevete din Washington e pusă numai cu cinci minute înainte decât pe anunțul german, am câștigat partida. Vom putea da ulterior în liniște lămuriri suplimentare."

La ultimele cuvinte, Pellham se sculă. „Trebuie să ne grăbim, gentlemen".

„E drept, Mister Pellham. Termină cât mai repede cu putință!" mai strigă Headstone după el.

Peste treizeci de ore, profesorul Voucher sosi cu avionul la New-York. O cablogramă urgentă din partea lui Headstone îl chemase înapoi. Avură loc conferințe peste conferințe. Mai întâiu, o convorbire între Voucher și Pellham, cu al cărei rezultat plecară la Washington șase suplimente de anunțuri. Apoi, o ședință a celor mai de seamă specialiști dela „United Electric", pe care o prezidă Headstone.

În urma experiențelor ce au dat greș la „Aluminium Corporation", se decise ca perfecționarea invenției să

ile făcută de „United Electric” prin unirea tuturor mijloacelor marelui concern electrotehnic american, pe baza indicațiilor din anunțul german. Fără îndoială, ideea în sine era bună, dar din cauza redactării confuze și laconice a textului făcut de Dr. Frank și profesorul Livonius, părerile membrilor ședinței se ciocniră în ziua următoare.

Era evident că Germanii lușrau cu electroni care cădeau cu mare viteză, sau poate cu viteză enormă. Era de asemenea sigur că aveau nevoie de tuburi de fulgere de dimensiuni și tensiuni încă necunoscute — dar oare de ce mărime trebuiau să fie? Cu ce tensiune lucrează ei? Cu ce înțeață cad electronii pentru a schimba aliajele? Erau întrebări asupra cărora nu se putea cădea de acord. Cifrele anunțului german puteau fi interpretate diferit.

„Să începem cu un tub de cinci milioane de volți”, propusese inginerul șef Longmans.

„Cred că e prea puțin”, spuse Fred Norton, specialistul în tuburi de fulgere. „Trebuie să avem neapărat zece milioane de volți”.

„Nu va fi de ajuns, gentlemen!” se amestecă Edward Harting care lucra în domeniul atomilor. „Luați un tub de treizeci de milioane de volți și veți fi mai aproape de adevăr.”

Cei cari erau de altă părere îl contraziseră cu asprime. Contradicțiile, care semănau mai mult a ofensă, deveniră din ce în ce mai tari.

„Treizeci de milioane de volți? Cum îți imaginezi realizare acestei tensiuni?” strigă Carrington, specialist în înaltă tensiune. „N'avem materie izolatoare

pentru o astfel de tensiune. E o nebunie numai să te gândești la așa ceva!"

Părerile se ciocniră cu brutalitate, până când Headstone reuși să se facă ascultat.

„Ce părere aveți, d-le profesor?" întrebă el privind pe Voucher. Profesorul își frecă bărbia gânditor.

„Aș dori să vă răspund la întrebare tot printr'o întrebare, Mr. Headstone. Îmi poate spune cineva ce tensiune e necesară pentru a arunca în aer un fulger de o lungime de trei sau patru kilometri?"

Veniră răspunsuri din toate părțile mesei, dar unul nu era la fel cu celălalt.

„Zece milioane de volți!" strigă Norton.

„Treizeci de milioane de volți!" strigă mai tare Harting.

„Nonsense!" mormăi Longmans. „Nu se poate răspunde la o astfel de întrebare. Totul depinde de gradul de încărcare electrică al atmosferei. Tensiunile cele mai diferite pot produce un fulger de această lungime."

„Nu înțeleg rostul întrebării", se adresă Headstone profesorului. „Ce legătură are cu celelalte chestiuni cu care ne frământăm noi mintea?"

„Foarte mare, Mister Headstone. Am văzut ieșind un fulger dintr'o anumită clădire" — continuă privindu-l în ochi — „și intrând în pământ la o depărtare de trei sau patru kilometri."

Longmans, Norton și ceilalți electricieni strânși în jurul mesei priviră pe profesor nedumeriți. Numai James Headstone pricepu.

„Gentlemen", se adresă el celorlalți, „întrebarea d-lui Voucher e de mare însemnătate. Dacă știm ce

tensiune necesită un astfel de fulger, atunci cunoaștem și tensiunea cu care lucrează tuburile germane de fulgere."

Headstone tăcu și păreriile contradictorii începură iar. Se telefonă la bibliotecă. Fură aduse cărți care să poată răspunde la întrebare; dar rezultatul nu era mulțumitor. În textele științifice, cifrele variau între zece și o sută de milioane de volți. Nu se ajunsese la nici o înțelegere, până ce înfârșit Headstone bătu cu pumnul în masă.

„Deajuns cu aproximațiile, gentlemen! „United Electric” va construi un tub de fulgere de treizeci de milioane de volți. Secția transformatoarelor va lucra și ea în acest scop cât de repede posibil. Am spus cât de repede posibil, gentlemen; aceasta înseamnă: muncă neîntreruptă zi și noapte. Trebuie să ajungem superioritatea germană. Puneți totul la contribuție, pentru a produce curând treizeci de milioane de volți!”

Era în amurg, când Headstone luă această hotărâre. Inchise ședința cu cuvintele: „Aștept rapoarte curente asupra progreselor d-voastră.”

* * *

Turner voia la început să rămână numai câteva zile la cârciuma din bărăgan; locuia acolo de trei săptămâni și nu se putu despărți de cartierul său nici după plecarea lui Voucher, cu toate că simțea că situația era mai critică.

Ceea ce-l reținea, era birtul în care intenționau să prânzească lucrătorii care instalaseră noile mașini ale uzinei AE. Putea sta frumos acolo în fața unui pahar de bere, în dosul unui ziar cât mai mare și să tragă cu

urechea la păreriile când dela o masă, când dela alta. Vorbele aruncate în discuția lucrătorilor dela uzina germană păreau fără importanță și valoare, dar Turner, cu spiritul vior, le uni într'un mozaic care reda tabloul destul de just al lucrurilor petrecute la uzina AE.

Lucrurile aflate în acest mod, fără să bată la ochi, și transmise imediat printr'o cablogramă cifrată din orașul învecinat lui Headstone, se pot rezuma în: montarea mașinilor noi este pe sfârșite. Instalația va avea o putere de două sute de mii de kilowați. Numai atât confirma telegrama sa, lucru ce Headstone îl știa, sau îl putea deduce singur. Agentul mai află că rețeaua uzinei AE va trebui în curând lăsată jos, o observație pe care Turner n'o poate pricepe, dar Headstone citise telegrama respectivă și o puse în legătură cu catodul rece. Se auzeau în conversațiile lucrătorilor dela mese, în ultimele zile, de mai multe ori vorbele, „cursă de șoareci.”

Zadarnic își ascuți Turner urechile pentru a prinde ceva, spre a face o legătură; nu izbuti. Auzi cu această ocazie numai numele Bergmann și Frank. Cugetă îndelung, dacă avea rost să telegrafieze lui Headstone ceva despre aceasta. Insfârșit, se hotărî, căci de multe ori informațiuni cari i s'au părut lui neînsemnate, s'au dovedit mai târziu de multă valoare.

Telegrama expediată, produse lui Headstone un ușor acces de turbare. Mânios, o trânti pe biroul lui Brooker.

„Citește, Brooker!” strigă el enervat. „Acesta e ultimul atù ce-l joacă Germanii și noi n'avem nici idee despre ce e vorba”.

Brooker era mai calm. „In definitiv, știm că există

consilierul Bergmann și Dr. Frank", spuse el după ce citi telegrama. „Cuvântul „cursă de șoareci” — **non-sense** ! — este poate o poreclă pentru o parte oarecare a aparatului. Am auzit că Germanilor le plac astfel de expresii. În tehnica lor, există jumătate din grădina zoologică: lupi și vulpi, pisici, urși, pați și mai știu eu ce. Turner al nostru mi se pare că bate câmpii. Eu în locul lui, nici nu m'aș gândi la „cursele de șoareci.”

„Dar eu mă gândesc, Brooker”, îl întrerupse tovarășul său. „Să nu-mi mai spui pe nume, dacă în dosul acestor cuvinte nu se ascunde o nouă invenție.”

Brooker dădu din umeri. „Ce ai de gând, să faci în cazul acesta ?” întrebă el sceptic.

„Întâiu am să-i dau la dracul pe idiloții pe cari i-am pus în sălile de lectură ale oficiului german de brevete !” izbucni Headstone. „Voiu trimite alți oameni mai buni !”

Mr. Headstone avea dreptate, directorul Brooker, nu. De câteva zile plecase o telegramă dela Dr. Frank spre consilierul Bergmann. O telegramă scurtă, modestă, dela care poșta germană încasă mult mai puțin decât dela cablogramele lungi ale lui Turner. Conținea puține cuvinte. „Cursele de șoareci sunt gata”, telegrafie Dr. Frank consilierului Bergmann. „Sosesc poimâine”, răspunse acesta.

Dar ceea ce se ascundea în dosul acestor cuvinte inofensive, erau curse de fulgere, fabricate prin întrebuințarea materiei grele la construirea condensatorilor. Montate la locul lor, înghițeau și reduceau orice fulger, orice descărcare electrică în plus, care putea oarecum amenința uzina AE. Dr. Frank îi dase acest

nume curios, dintr'un capriciu. Lucrătorii l-au auzit. Nu i-a scăpat nici urechilor ascuțite ale lui Turner și acum Mr. Headstone, la New-York, putea să-și bată capul pentru a-i pricepe sensul.

În ziua fixată, consilierul Bergmann se găsea la Dr. Frank; nici Johannes Zacharias nu lipsea dela această adunare. Pentru moment, lăsară deoparte lucrările tehnice și vorbiră de una și de alta la o ceașcă de cafea.

„Amicul Turner se ține tare“, spuse Zacharias râzând lui Bergmann. „Mai stă încă la cârciuma din bărăgan și trage cu urechea la înțelepciunile spuse de lucrătorii tăi“.

„Să se trimeată odată peste graniță acest străin indezirabil“ adăogă Dr. Frank. „Celălalt Yankeu — îl cunoști Zacharias — a plecat de bună voie.“

„Vorbești de profesorul Voucher“, spuse bătrânul. „Da, acela s'a săturat de cunoștința noastră dela prima experiență și s'a înapoiat în America. Dar de celălalt nu trebuie să ne supărăm. Nici nu-ți închipui Dr. Frank, ce folositor ne e“.

Doctorul clătină capul desaprobând. „Nu sunt de aceeași părere, Zacharias. Un spion rămâne în ochii mei tot spion și nu poate să ne aducă decât pagube.“

„Te înșeli, domnule doctor“, se amestecă Bergmann. „Câte odată mă întreb, dacă acest Turner lucrează pentru noi, sau pentru Headstone“.

„Oricât aș vrea, nu pot pricepe, d-le consilier“, răspunse doctorul, fără a-și ascunde indispoziția, „în ce mod credeți?“

„Îți voiu lămurii, doctore“, spuse Zacharias. „Acest

agent activ, fără să vrea, face pe Headstone să nu ne mai poată rezista."

"Raportele care conțin lucruri false și juste îl prăjesc pe îndelete pe foc, până ce îl vor determina să înceapă tratativele cu noi. Dealtfel", — Zacharias schimbă tema, „ai vești din America?"

"Au sosit rapoarte noi dela agenții noștri", răspunse Bergmann. „Amicul Headstone și-a mutat reședința dela New-York la uzina de înaltă tensiune United, la Detroit. S'a eliberat o întreagă aripă a uzinei pentru dezvoltarea noilor încercări. Se lucrează ziua și noaptea cu echipe care se schimbă de trei ori. Dar, din păcate, oamenii noștri n'au putut afla de ce lucrări se ocupă. Ne informează însă în mod sigur, că Mr. Headstone e prezent în noua secțiune, de dimineața până noaptea târziu, că l-ar fi însărcinat pe directorul Brooker cu toate îndatoririle sale, pentru a se consacra în întregime unei probleme noi".

Dr. Frank ținea buzele strânse și ochii aproape închisi. Zacharias clătină capul cărunț într-o parte și'n alta.

"Vrea să recâștige în câteva săptămâni ceea ce noi am izbutit muncind ani de-arândul", spuse el dus pe gânduri. „Dar va avea crude desamăgiri".

"Aș!" Exclamația venea depe buzele doctorului. „Nebunii!" începu el să vorbească pentru sine. „Vor să stăpânească treizeci de milioane de volți, fără a poseda mijlocul. Nu au materia grea!"

"Poate tot ar fi posibil", adăogă consilierul Bergmann. „Ar putea încerca cu vechile materii izolatoare, dar poate că atunci instalația ar trebui să fie mai mare decât întreaga secție a tensiunii înalte.

James Headstone și inginerii săi își vor da seama de aceasta — și vor lucra în consecință?”

„Nebunie!” izbucni Dr. Frank.

„O nebunie care îi va duce la o catastrofă!” adăogă Zacharias.

„Societății „United Electric” îi vor trebui nu luni, ci ani pentru a ne ajunge”, spuse consilierul Bergmann. „Să sperăm că James Headstone va recunoaște mai repede că e preferabil să lucreze cu noi”.

* * *

Mr. Turner era din ce în ce mai neliniștit. De zile întregi nu mai primise vești de la Headstone și începu aproape să simtă lipsa obișnuțelor scrisori și cablograme ale stăpânului său, deși rare ori conțineau vești plăcute. El nu știa însă nimic despre noile lucrări care îl ocupau atât de mult pe Headstone. De aceea se întreba cum ar putea să rela legăturile și găsi curând singurul mijloc posibil. Trebuia să trimeată iar un raport. Se năștea o a doua întrebare: despre ce să raporteze?

Izvorul de noutăți care curgea atât de abundent în ultimele săptămâni secase între timp, căci noile mașini erau gata de pus în funcțiune la uzina AE și majoritatea lucrătorilor străini părăsise satul. Așa dar, trebuia acum să spioneze ceva cu ochii, în locul urechilor, să pândească ceva nou. Se plimbă zile de-a rândul cu automobilul prin bărăgan, sondând terenul cum ar putea să se apropie de uzina AE, nevăzut și fără pericol.

Erau mari greutăți, căci un gard înalt de sârmă ghimpată înconjura terenul postului și Turner nu era

de părere să treacă acest obstacol. Dar în călătoriile sale, descoperi un locșor plăcut, la depărtare numai de vreo sută de metri de acest nesuferit gard de sârmă, de unde avea posibilitatea să vadă o mare parte din terenul uzinei, printre luminșurile pomilor. Vedeă chiar și clădirea postului. Locul părea făcut parcă special pentru acest scop.

Chiar în ziua următoare, Turner îl căută iar. Cu automobilul făcea o jumătate de oră. Un tufiș des îi oferî ocazia să-i ascundă mașina. Era la loc sigur în ascunzătoarea sa; numai de nu i-ar fi dat de urmă femeile sau copiii care culeg fructe. Se așeză pe o moviliță, lângă un pin bătrân, scoase un suport și înșurubă o lunetă.

Așa! Era cu totul altceva decât observația cu ochii liberi. Postul, care se afla la depărtare de vreo nouă sute de metri dela locul de observație al agentului, fu apropiat cu luneta puternică la vreo treizeci de metri. Mr. Turner îndreptă luneta în toate părțile, privi și se minună. Baloanele erau aproape de pământ. Vreo doisprezece lucrători alergau pe rețea și — lui Turner nu-i venea să-și creadă ochilor — lucrau cu mult zel la deșurubarea colectoarelor și la scoaterea lor din rețea. Deci încă ceva nou. Germanii au iar colectori mai buni, îi trecu prin minte. Se gândi cum ar putea să-și procure și el un model, când altceva îi atrase atenția. Își potrive luneta mai bine, se uită mai atent; nu mai încăpea nici o îndoială: cu ajutorul unor clești mari, lucrătorii scoteau conductele de combustibil ale colectoarelor de raze. Îi putea urmări bine cum strângeau tubulețele desprinse și le aruncau de-oparte.

Orele se scurgeau. Trecuse de mult timpul când

trebuia să se întoarcă la cârciuma din bărăgan pentru masa de prânz, dar Turner nici nu se gândea la aceasta. Urmărea fără întrerupere pe lucrătorii de partea cealaltă a gardului și fiecare observație era pentru el o nouă enigmă. Târîndu-le, aduseră mici sfere pe care începură a le monta la rețea. Până acum lucrau după ordinele unui lucrător mai mare, apoi erau îndrumați de un tânăr, îmbrăcat civil, care trebuie să fi fost vreun inginer. Mergea încoace și încolo pe rețea, ținând un plan și un metru, arătând oamenilor locurile unde trebuiau montate misterioasele sfere.

Era aproape de apusul soarelui. Lui Turner îi era foame; mușcă lacom dintr-o pâinișoară uscată, privind în același timp prin lunetă; uimit, făcu un pas înapoi dinaintea ocularului. Un alt bărbat ieșise din post și venise lângă inginer. Un bătrân cu o barbă mare. Nu mai încăpea în doială. Cel care se afla pe terenul uzinei, atât de bine închis pentru orice străin și vorbea cu inginerul, era bătrânul hoinar din bărăgan.

Agentul se apucă cu mâinile de cap. Ideile i se ciocneau una cu alta, apoi un val i se luă dinaintea ochilor. Tot ce-i povestise bătrânul a fost minciună și înșelăciune; dela prima întâlnire, când i-a scos automobilul din șanț, până la ultima convorbire dela cârciumă, când povestise, fără a fi rugat viața sa ca fermier în America. Deci fals a fost și raportul pe care Turner îl telegrafiasse imediat lui Headstone. Figura bătrânului era învăluită de o taină pe care agentul trebuia s'o descopere, dacă ținea să-și păstreze postul la Headstone și la United.

Se îndreptă spre automobil, făcând tot feluri de planuri, scoase un mic aparat fotografic de o formă spe-

clală și-l înșurubă la ocularul lumetei. Urmărea cu un singur ochiu prin cealaltă lentilă întâmplările de pe întinsul uzinei. Din când în când apăsa cu mâna dreaptă pe butonul aparatului fotografic și de fiecare dată realiza o imagine. Bătrânul și inginerul, care nu era altul decât Dr. Frank, fură fotografiați de mai multe ori. Apoi și o a treia persoană, care se apropiase de ei între timp.

Turner observă prin lunetă că inginerul trata pe acesta din urmă ca pe un superior, în timp ce bătrânul vorbea cu el prietenește, ca dela egal la egal. Agentul îndreptă apoi luneta asupra lucrătorilor și obținu imaginea lor în timp ce montau sferele de culoare închisă, la rețea. Voi să mai apese odată pe buton, dar filmul se sfârșise. Nu-i părea rău, căci și lumina zilei slăbise simțitor, soarele era aproape de orizont. Turner deșurubă aparatele și le duse înapoi în automobil.

Acum, încotro? Stomacul îl îndemna spre mănncarea dela birt, dar agentul rezistă cererii lui. Încercând să-și astâmpere foamea cu o țigare, porni pe șosea spre Vest, spre orașul învecinat, care era în legătură cu rețeaua aeronautică. Numai după ce trimise un pachetel adresat lui Jeames Headstone, consideră ziua de lucru sfârșită și acordă stomacului drepturile sale.

* * *

Dacă Bergmann și Zacharias ar fi putut privi în sala cea mare de cercetări a societății United din Detroit, și-l-ar fi schimbat poate părerea despre Headstone. Era o minune ceea ce realizase aci în câteva săptămâni! Evident, timpul scurt nu permisesese să se facă pla-

nuri și să se construiască ceva nou în întregime. Cheștiunea fu tratată în mod provizoriu, după dispozițiile lui Headstone. Se montară în sala măreață zece transformatoare de vreo trei milioane de volți, din cantitatea suficientă care se afla în uzina de înaltă tensiune. Se întrebuință cea mai bună materie izolatoare în cantitate foarte mare, pentru a izola agregatele unele de altele și de pământ. În mijlocul sălii, se ridica un tub de fulger și dimensiunile nu erau mai mici decât ale aceluia cu care Dr. Frank lucrase la invențiile sale.

Se începea o altă zi de muncă după o noapte de lucru, când inginerii isprăviră ultimele legături între tub și transformatoare. La aceasta fu întrebuințat cablu înfășurat în materie izolatoare groasă de un metru. Se nădăjduia că astfel se va putea forța tensiunea enormă să rămână pe căile dorite. Și conform calculelor și experiențelor, ar fi trebuit să se izbutească pe aceașta cale.

Ceasurile uzinei indicau ora șase dimineața, când Jeames Headstone apărură: nedormit, cu o strălucire de febră în ochi, enervat și obosit de munca istovitoare din săptămânile precedente.

„Instalația e gata!” îl anunță inginerul șef Highfield. Printr'un semn scurt, Headstone îl lăsă să aștepte încă puțin și se apropie de tubul colosal. Trebui să aplece capul pe spate, pentru a se uita la partea de sus a plăsmuirii strălucitoare de cristal, care dispărea într'o scufie gigantică izolatoare. Iși îndreptă apoi încet privirea în jos, de-a-lungul întregului drum pe care trebuia să-l facă electronii în tub, din ce în ce mai lute din cauza tensiunii enorme, ajungând aproape la iuțea luminii.

Cu această nelimitată iuteală electrică a atomilor, va ajunge oare la același rezultat la care a ajuns omul de partea cealaltă a Atlanticului? Va izbuti să transforme aliajele cunoscute în materii cu proprietăți cu totul noi? Jeames Headstone o dorea din tot sufletul. Își încleștă mâinile. Cum sta așa, cu capul și privirile în jos, cu mâinile împreunate, părea că imploră puterea cerească să-i îndeplinească dorința. După câteva minute când își înalță capul pentru a da ordinul de a pune în circuit, era palid și vocea de abia îi se auzea.

Mâinile mișcă manivelele, roțile se învârtiră punând în funcțiune circuitul, un sgomot înăbușit, o zureală a transformatorului care, din cauza tensiunii înalte, umplu sala, se auzi mai tare, mereu mai tare, apoi începu în tubul de scântei o mișcare și o pâlpâire care arse întâiu izolat, apoi într-o lumină palidă continuă... Era atât de mare sgomotul energiei stăpânite, încât inginerul Highfield trebuia să-i strige lui Headstone la ureche pentru a fi auzit.

El arătă indicele tensiunii care ajunsese la treizeci de milioane, apoi marele bloc de sare ce se afla sub tub și care, atins de electroni, strălucea într-o lumină magică. Headstone confirmă dând din cap că vede și aude totul, dar gândurile nu-i erau la cele ce-i spunea inginerul. Ele se învârteau în jurul unui singur punct: „Am reușit? Am ajuns pe Germani?”

Privirea-i rătăcea prin sală, când la transformatoarele din fund, când la tubul de fulgere luminos, apoi spre un perete îngust. Acolo erau aliajele pe care le preparase tot în aceste săptămâni de luptă și muncă, aliaje care sub bombardarea electronilor trebuiau să

realizeze marea transformare — să devină materie nouă, sârme minunate, catozi reci și poate... și altceva... ceva, ce Germanii nu au încă...

Gândurile lui Headstone erau alurea. El nu mai vedea cele dimprejur. Incepu să viseze la era tehnicii viitoare cu noi materii de lucru, cu proprietăți necunoscute, neuzite... cu productivitate mare. Cu pleoapele închise, i se desfășurau înaintea ochilor, ca într'un film, anii și deceniile viitoare.

Un sunet străin îl deșteptă din visare. Se auzi ca un scurt șuerat și pocnet care-l făcu să deschidă ochii. Lumina tubului i se părea spălăcită, scânteierea strălucitoare a blocului de sare, mai slabă. Chiar zuretul transformatoarelor răsună altfel acum, mai puternic, ca și când erau încărcate peste măsură și ici-colo ieșea brusc din grămada de materie izolatoare ce le înconjura, câte un fulger scurt.

Headstone ședea ca o stană de piatră și privea spectacolul schimbat. Fulgerele ieșeau din ce în ce mai mari, răzbind astfel izolația. În aer, se simțea un miros slab de sulf.

„Scoateți din circuit!” răzni Highfield, trăgând pe Headstone cu forță spre celălalt capăt al sălii. Lucrătorul se repezi la întrerupător, dar era prea târziu. Înainte de a-l apuca, izolația se nimici sub acțiunea tensiunii uriașe. Un singur fulger străbătu sala, de la un capăt la celălalt, cu un vuet îngrozitor. Cu o putere nemărginită, energia încătușată timp îndelungat, își croi drum liber. Când Headstone, mai mult târît decât dus de Highfield, ajunsese la ușă, sala părea că se schimbase într'o mare de flăcări. Venea spre ei ca o

văpae, se învărtea, se ridica la câțiva metri în aer, apoi cădea jos.

Zăceau la pământ, aproape amețiți, când auziră iar o bubuitură fără sfârșit. Intreaga sală se prăbușea ca o casă de nisip. Toți cei ce se aflau acolo fură îngropați de vii.

Venindu-și în fire, Headstone deschise ochii, dibuind împrejur, încercând să recunoască locul unde se afla. Era într'un pat confortabil, camera aproape în întuneric. I se părea că recunoaște locul și că se află într-o cameră a uzinei.

Încercă să-și adune gândurile. Își amintea vag, că de mult, de mult, se întâmplase ceva îngrozitor... incendiu... foc... prăbușire. Făcu o mișcare spre a se scula, când un om, pe care nu-l observase până acum, veni la căpătâiu... halat alb... cruce roșie... Personalul sanitar al uzinei, îi trecu lui Headstone prin minte ca un vis, în timp ce omul îl sprijini și-i duse un pahar la gură. Headstone simți o băutură răcoritoare, avea gustul aromat, amărui... un medicament.

Se întinse din nou, simțind puteri noi în vine. Se scurseră iar minute, fără a le număra. Apoi deodată, se ivi o întrebare pe buzele sale: „Cât e ora?”

„Aproape șase, Mister Headstone!” veni răspunsul îngrijitorului. Dintr'o mișcare, Headstone era în picioare. Ora șase seara... Venise la uzină înainte cu douăsprezece ore... ore scumpe, ce nu pot fi înlocuite... stătuse leșinat! Acum își aducea bine aminte de tot ce se întâmplase.

„Ridică perdelele!” spuse îngrijitorului. Lumina pătrunse înăuntru. Headstone se ridică, merse prin cameră la început clătănându-se, apoi mai sigur, în

urmă se așază pe un scaun. Slăbiciunea dispărea cu încetul, privirea-i rătăcea prin cameră și rămase ațintită asupra unui telefon.

„Dă-mi legătura cu directorul Brooker, New-York!” Rosti cuvintele clar și energic. Cel ce dăduse acest ordin, era iar Headstone de altă dată, energicul industriș !

* * *

Să fi fost orele zece dimineața, când Henry Turner trecea încet pe ulița principală a satului. Avea intenția să se strecoare pe cât posibil neobservat spre bărgan, pentru a pândi dela locul său cele ce se petreceau la uzina AE. Tocmai voia să cotească pe un drum lateral, care ducea spre șosea, când auzi că cineva îl strigă pe nume.

„Allo, Mister Turner ! Incotro ?”

Turner stopă și se întoarce spre cel care-l chema. Era bătrânul Zacharias, care-i făcea cu mâna, bucuros, apropiindu-se de mașină.

Turner înghiți un „Damned !” Bătrânul îi ieșise în cale la cel mai nepotrivit timp.

„Spre Neustadt !” răspunse el, arătând cu mâna spre Vest, crezând că va scăpa repede de Zacharias.

„Vrei să mă iei și pe mine ? Am și eu treabă la Neustadt”, spuse bătrânul și lui Turner nu-i rămase alta de făcut decât să accepte. Se terminase pentru ziua de azi cu excursia pe bărgan ! Trebuie să ne folosim de ocazii, așa cum se prezintă ! gândea harnicul agent, în timp ce Zacharias lua loc lângă el. Poate că pe drum — erau vreo patruzeci de kilometri până la Neustadt — voi putea să-l trag de limbă !

Bine, c’am pus mâna iar pe el ! se gândea Zacha-

rias. Poate voi reuși să-i spun azi ceea ce intenționam de mult!

Când mașina ajunsese pe șosea, Turner voi să accelereze meșul.

„N'am putea merge mai încet?” întrebă Zacharias. „Bărăganul vara e atât de frumos!”

„Cu plăcere, Mister Zacharias!” îi îndeplini Turner dorința. Și lui îi convenea să câștige timp.

„Te interesează tehnica?” începu vorba Turner, în timp ce automobilul înainta încet pe șosea.

„Desigur, Mister Turner! Noi fermierii bătrâni suntem pe jumătate electrotehnicieni”.

„Atunci te interesează și noua uzină AE de aci din apropiere. Păcat că nu se poate vizita!” continuă Turner. „Ți-ar fi făcut plăcere s'o vezi?”

„Am văzut-o, Mr. Turner. Am fost de curând în post”. Bătrânul exprimă cuvintele cu indiferență, ca și cum era vorba de un lucru care se înțelege dela sine.

„E cu puțință?” îl întrebă Turner mirat. „Ai văzut uzina, deși intrarea e strict interzisă?!”

Zacharias dădu din umeri. „Printr'o întâmplare norocoasă, Mister Turner. Unul dintre inginerii cari au fost aci de curând, e rudă cu mine. M'a luat pe seama sa și m'a strecurat înăuntru. De fapt, nu e permis, dar sunt cunoscut aci de ani întregi și se știe că sunt un bătrân cum se cade...” Păreră lui Turner era din ce în ce mai nesigură. Așa cum înfățișa Zacharias vizita la uzină, pe care ei o observase prin lunetă, putea fi într'adevăr o ocazie cu totul nesuspectată. Bătrânul era rudă cu unul din ingineri? — La gândul acesta, îi veni lui Turner o altă idee.

„N'ar putea să mă ia și pe mine odată acest inginer sub aripile sale proteguitoare?” întrebă el mai mult în glumă.

Zacharias dădu din cap. „Nu merge. Ești American”.

„Ce legătură are una cu alta?” întrebă agentul cu o mirare prefăcută.

„Uiti de Mister Headstone, dragul meu”.

Lui Turner i se păru că primește o lovitură în cap.

„Cine este — cine este Mister Headstone?” încercă el să întrebe cât se poate de calm.

„O, nu-l cunoști? Mister Headstone, creatorul postului AE american? Mă mir. Se spune că aleargă după tainele uzinei germane. Se vorbește chiar de agenți cari sunt însărcinați să lucreze în Germania, din ordinul său. Intre noi fie vorba, Mister Turner, prietenul d-tale Voucher este bănuir că ar fi un agent al lui Headstone. Mai bine, pentru el că și-a luat tălpășița...”

Turner se simțea din ce în ce mai prost. Se hotărî să răspundă atacului printr'un contra atac. „Mister Zacharias mai tipsește acum să mă bănuiești și pe mine drept agent al acestui — Headstone l-ați numit?”

Zacharias făcu un gest de apărare cu mâna. „Nici de cum, Mr. Turner, nimeni nu se gândește la asta! Dar înțelegi că nu se pot lăsa turiști americani în uzină, fie ei oricât de desinteresați.”

„Păcat!” Lui Turner îi scăpă fără să vrea această exclamație. „Nici un American nu poate vedea uzina?”

Bătrânul dădu iar din cap. „Sunt și excepții. **Unuia** i s'ar arăta uzina cu multă plăcere.”

„Unuia? Cine e fericitul?”

„Mister Headstone!”

„Headstone?” Turner se uită zăpăcit la bătrân. „Nu

înțeleg ! Omul acela e cel mai mare concurent — și tocmai lui i s'ar arăta uzina ?”

„Da, imediat, Mister Turner. Dacă se decide să vină aci.”

„Dar, de ce ?”

„Headstone e un om priceput. El ar vedea repede ceea ce n'au văzut toți agenții săi”.

La ultimele vorbe ale bătrânului, Turner simți că-l furnică'n șira spinării.

„Interesant, Mister Zacharias ! Intr'adevăr, foarte interesant !” murmură el. „Se poate ști cam ce ar putea el vedea ?”

„Adevărul, adevărul curat, Mister Turner: că tehnica din Germania e superioară celei din uzinele United, că n'are nici un rost să încerce a ajunge acest progres prin mijloace neînsemnate și obscure, că o împăcare serioasă ar fi pentru ambele părți mai favorabilă”. Bătrânul urmă cu însuflețire. „Cel ce-i va comunica aceasta clar și deslușit va fi demn de recunoștință din partea uzinelor United. Va trebui să fie un om care să-și ia însărcinarea, un om în care Headstone are încredere — un om în adevăratul înțeles al cuvântului, Mister Turner ! Dar printre agenții săi, cred că nu se găsește. Mă tem că Headstone va mai băjbăi mult în întunec.”

Turner nu răspunse imediat. Mânui un timp volanul, fără un cuvânt, lăsând mașina să meargă mai încet ca până acum.

„Eu nu-l cunosc pe Mister Headstone”, începu el însfârșit. Zacharias ascultă minciuna, fără a clipi, — „dar după cele ce am auzit dela capii industriei

noastre, un agent care ar putea să-i vorbească astfel, ar sbura imediat în stradă”.

„Asta o poți ști d-ta mai bine ca mine, Mister Turner!” Zacharias exprimă aceste cuvinte cu indiferență, în timp ce Turner îl privea dintr-o parte, pe furie. Vorbele păreau cu totul inofensive, dar puteau să aibă și un dublu înțeles, periculos. Gândurile lui Turner începură să se invârtască în jurul unui punct: oare îl bănuia Zacharias? Știa că este agentul lui Headstone? Totul i se părea posibil din partea acestui bătrân ciudat.

Gândurile-i sburau mai departe. Să-i urmeze statul? Era sigur că-și periclita astfel postul. Numai dacă evenimentele ulterioare i-ar da dreptate, ar fi iar onorat la United. Să apuce pe această cale? Să lucreze mai departe în felul de până acum? Cel mai bun lucru i se păru drumul mijlociu. Se decise să comunice lui Headstone convorbirea avută cu Zacharias.

Și Zacharias era preocupat de gândurile sale proprii. Astfel că amândoi tăcură tot restul drumului până la Neustadt.

„Vrei să te întorci mai târziu iar cu mine?” întrebă Turner la plecare. Pretextând că are treabă mai mult timp acolo, bătrânul respinse invitația.

Supărat și neliniștit, agentul plecă singur mai departe.

„Ce să fac eu aici în localitatea asta mizerabilă? Ce fel de afaceri poate avea bătrânul aci?” mormăi el, cârmind mașina într-o uliță laterală. Făcând un ocol, ajunse iar pe șosea și luă drumul înapoi spre casă. Nu înaintase mult, când un alt automobil, care mergea cu o sută de kilometri pe oră, îl-o luă înainte.

Înăuntru erau două persoane. Turner nu putu să le observe bine într'un timp așa de scurt. Văzu că unul purta o barbă mare cărunță, întocmai cum poartă Zacharias. Celălalt — Turner își frământă capul — nu semăna cu persoana pe care o văzuse la uzina AE, împreună cu Zacharias și inginerul?

„Absurd! O închipuie, cu siguranță!” Își trecu mâna pe frunte, pentru a alunga gândurile rele.

„L-ai văzut pe omul nostru, Franz?” întrebă în același timp Zacharias, în mașina cu o sută de cai putere, pe consilierul Bergmann. „Cred că va înghiți cu greu hapul ce i-am dat. Poate îl aduce pe calea cea bună”.

Bergmann clătină din cap. „Nu cred Johannes. Agentul rămâne tot agent — are teamă de stăpân. Va trebui să întreprindem noi din partea noastră ceva, pentru a îmblânzi pe Headstone.”

După o jumătate de oră, Bergmann și Zacharias ședeau împreună cu Dr. Frank și se sfătuiau asupra aceleiași teme, care-i preocupase și în timpul întoarcerii dela Neustadt.

„Profesorul Livonius ajunge azi la New-York”, spuse Bergmann. „Cred că va face treabă bună.”

Zacharias dădu din umeri: „Nu știu, Franz, dacă va izbuti. E drept, e un excelent expert pentru brevete”.

„Așa este!” aprobă doctorul.

„Presupun”, continuă Bergmann, „că-l va supăra pe Headstone până la nebunie. Dar îl va aduce în stare să nu-i mai reziste? Pentru aceasta vor trebui mijloace mai puternice.”

Zacharias își mângâia barba, dus pe gânduri și începu să vorbească, mai mult ca pentru sine decât pentru ceilalți: „Primul atù în joc, prietenul Turner

— dar un atù slab; al doilea atù, profesorul Livonius— mai tare, dar nu îndeajuns. Al treilea atù — „Tăcu privind pe Dr. Frank.

„Vorbește mai departe, Zacharias !” spuse doctorul nerăbdător.

„— Al treilea și cel mai bun mijloc, doctore, vei fi d-ta !”

„— Eu ?” Dr. Frank se apără. „Nu vreau să am de a face cu Yankeii.”

„Va fi nevoie, domnule Dr. Frank, la momentul oportun.”

Zacharias rosti cuvintele ca o hotărîre ce nu admitea replică. Zadarnic încercă doctorul să se împotrivească încă odată.

În conversația ce urmă, se discută planul de atac și cucerirea adversarului.

Și la New-York avu loc o lungă convorbire cu subiect semnificativ, între Headstone și Brooker, cu care ocazie directorul a exprimat multe lucruri puțin plăcute lui Headstone.

„Sala de înaltă tensiune din Detroit s'a prăbușit prin experiențele d-tale ! Pierderile trebuie înregistrate la contul de spese al postului AE”, lămuri Brooker.

Headstone dădu din cap fără a rosti un cuvânt.

„M'a costat mulți bani ca să astup gura ziarelor”, urmă Brooker. „Le-ar fi plăcut mai mult să anunțe accidentul cu litere mari și să înzecească numărul morților.”

„Mulțumesc lui Dumnezeu că le-ai redus la tăcere !” spuse James Headstone.

„Mai primejdios e că acum vor să continue cercetările la uzina de înaltă tensiune”, urmă Brooker.

„Numai zece milioane de volți, Brooker!” îl întrerupse Headstone. „Vom înainta pas cu pas. A doua oară nu se va mai întâmpla nici un accident.”

„Nu văd rostul acestei încercări. Nu avem nevoie de aceste tensiuni pentru postul nostru AE. În definitiv, ce scop au?” întrebă Brooker.

În realitate Headstone ar fi trebuit să răspundă: „Ne trebuesc tensiunile înalte, pentru că le au și Germania!” Dar nu putea da un astfel de răspuns lui Brooker.

„Aceste tensiuni ne vor fi de mare trebuință la perfecționarea posturilor AE”, răspunse el evasiv.

„Posturile AE...” obiectă Brooker. „Avem vești rele despre postul nostru din Michigan. Tensiunea atmosferică e supusă la așa de mari variațiuni, încât nu s'a putut începe funcționarea regulată. Acolo”, arată o scrisoare, „sunt rapoartele lui Fosdick și Cowper. Până acum n'a fost posibil să se pună în circuit postul cu rețeaua electrică din ținut.”

„De necrezut, Brooker! Postul cel vechiu a lucrat totuși cu rețeaua...”

„Dar cel nou, nu, Headstone! Variațiunile tensiunii sunt prea mari. Am produce desordine în firele electrice din întregul ținut, dacă am încerca. Trebuie găsit un remediu și aceasta cât mai curând.”

Brooker tăcu și începu să umple cu cifre foaia unui carnet. Headstone se plecă puțin, încercând să citească ceea ce scria tovarășul său. Cifre și iar cifre. Citi sute de mii și apoi milioane. Brooker trase o linie și începu să adune.

„Optsprezece milioane de dolari, Headstone”, spuse el aruncând creionul pe bloc. „Niciodată nu s'a investit un astfel de capital pentru dezvoltarea unei sin-

gure probleme, și încă suntem departe de țintă. Nu știu, Headstone, dacă am ales drumul cel bun."

Headstone auzi, uluit, ultimele cuvinte de resemnare. Dacă Brooker pierdea gustul de a continua, atunci totul se sfârșea.

"Suntem pe drumul cel bun, Brooker! Peste câteva zile vom avea cele zece milioane de volți, la Buffalo. Vom învinge variațiunile tensiunii, vom egala superioritatea Germanilor..."

Headstone vorbea tot mai enervat, tot mai stăruitor, ca și când ar fi vrut să-l hipnotizeze pe Brooker și observă că vorbele sale nu rămaseră fără efect. Brooker se hotărî.

"Ultimul meu cuvânt, Headstone: merg până la douăzeci de milioane de dolari! Produce postul nostru electricitate care să poată fi folosită de alte ținuturi, bine, dacă nu —".

"Dacă nu?" întrebă Headstone.

"Dacă nu, trebuie să ne învoim cu Germanii." —

Pe biroul lui Headstone se strânseseră o grămadă de scrisori, din timpul ultimei sale călătorii la Buffalo. Li căzură în mâini mai întâiu reproducerile fotografice ale lui Turner, făcute la uzina germană. Erau dezvoltate și mărite. Cu toate acestea, le privi cu o lupă tare, studiindu-le cu atenție. „Germanii au colectori noi, fără conductă de combustibil. Lucrează cu catotzi reci! Rezemându-se de spărtarul fotoliului, rosti cuvintele aproape pe șoptite. „Vor lucra și la noi... zece milioane de volți... aliajul îl cunoaștem din brevetul german... încă vreo câteva zile și-i vom ajunge!"

Privi fotografiile următoare, superficial. Reprezentau

trei bărbați. Pe unul îl cunoștea, consilierul Bergmann; s'au întâlnit adesea în chestiuni privitoare la ocupațiunea lor. Celălalt, un tânăr — vreun inginer necunoscut; al treilea, cu barba lungă — deasemenea necunoscut. Dădu fotografiile deoparte și începu a citi rapoartele și cablogramele lui Turner.

Informațiuni noi asupra bătrânului hoinar din bărăgan.

„Nonsense!” mormăi el și aruncă foaia peste fotografia, luând pe cea următoare. Iar un raport al lui Turner, asupra călătoriei la Neustadt. Cu cât citea mai mult, cu atât dădea din cap mai des. Când termină lectura, în colțul gurii îi apărură un zâmbet bizar.

Vorbind încet ca pentru sine, încercă să-și dea socoteala de cele citite.

„Germanii vor să se unească cu noi. Vor să facă afaceri cu noi. N'am ajuns încă până acolo, domnule consilier! N'avem nevoie de voi... ne bizuim pe propriile noastre forțe! Veți veni voi spre a lua licențele invențiilor noastre!”

Pe figura sa se putea citi refuz și dispreț, în timp ce strânse hârtiile; le aruncă în vasul de marmoră și le arse. Voia să se întoarcă la poșta rămasă, când sună telefonul. Fu anunțată o vizită: profesorul Livonius dela concernul Bergmann.

„Să intre”, spuse el și puse receptorul la loc.

Acum, când se plimba prin cameră monologând, avea cu totul altă înfățișare.

„Par a se grăbi iubiții Germani! Intâiu, încercarea stângace cu Turner. Acum îmi trimit pe cap un profesor. Să vedem ce propune domnul!”

Nu trebui să aștepte mult. Peste câteva minute, Livo-

nus fu condus în birou. Headstone îl salută cu o indiferență prefăcută.

„Mă bucur că vă văd, domnule profesor. Mi s'a spus că veniți de la concernul Bergmann. Sunteți de mult în America?”

Livonius înțelese că era bine să arate același desinteres.

„De abia de câteva zile”, răspunse el calm. „Am avut treabă la Washington”.

„A! Voiati să anunțați D-voastră brevetele, domnule profesor?” întrebă Headstone, fără să vrea, ceva mai însuflețit.

Profesorul făcu o mișcare, ca pentru a nega. „Pentru aceasta avem avocați noștri speciali la Washington. Voiam numai să ajut oarecum. E destul timp ca anunțurile noastre să fie date publicității.”

Headstone schiță un surâs. „Pentru Washington, trebuie să aveți răbdare, domnule profesor. Pot dura luni, până ce se decide oficiul să publice brevetele importante.”

Livonius răspunse cu același calm. „E într'adevăr vorba de brevete importante, fundamentale...”

„Va trebui deci să aveți puținică răbdare, dragă d-le profesor”, îl întrerupse Headstone.

„Nu tocmai, Mister Headstone. Oficiul a hotărât ieri publicitatea. Am aflat cu această ocazie, neoficial, că s'au predat din partea concernului d-voastră anunțuri asemănătoare. Domeniile noastre de cercetări par a se întretăia.”

„În astfel de cazuri, hotărâște prioritatea, domnule profesor. Un minut mai devreme sau mai târziu, poate

fi decisiv. Nădăjduiesc că United să aibă acest minut în favoarea înregistrării sale."

Headstone exprimă aceste cuvinte cu convingere, deși siguranța îi cam șovăia în fața figurii de nepătruns a profesorului.

„Anunțurile noastre vor fi publicate azi la Washington", spuse Livonius scurt.

Headstone tăcu, mușcându-și buzele. Brevetele germane vor fi publicate. Aceasta nu însemna altceva, decât că United venise prea târziu cu anunțurile sale. Totuși, nu consideră încă partida pierdută.

„Aveți avocați buni, domnule profesor?" întrebă el.

„Concernul nostru a dobândit de partea sa pe cei mai buni avocați din America, Mister Headstone."

Headstone nu exprimă gândurile ce-i treceau prin cap. „Avocații dela United sunt cei mai iscusiți din America, dragă d-le profesor", se gândea el. „Va fi o luptă aprigă. Nu veți scăpa așa de ușor. În cel mai rău caz, licența ni se va elibera în baza folosirii anterioare. Poate că oamenii noștri vor obține mai mult."

„Vom vedea, d-le profesor", continuă el tare. „Trebuie să vă așteptați la proteste din partea noastră."

„Evident, Mister Headstone. Vor veni și alții cu pretenții. Așa merg lucrurile. Ar fi ciudat să fie altfel."

„Așa dar, să ne pregătim pentru lupta de brevete, d-le profesor..." Headstone dădu a înțelege că voia să încheie discuția, dar profesorul părea a nu pricepe. El dădu conversației o altă întorsătură.

„Ați avut de curând un accident la uzina din Detroit, Mister Headstone. De treizeci de milioane de volți am auzit."

Headstone făcu o mișcare bruscă. „Svonuri exage-

rate, d-le profesor. S'a sfărâmat un transformator de înaltă tensiune. Aceasta se întâmplă în orice uzină de tensiune înaltă. Chiar și la concernul Bergmann".

Curvintele lui Headstone trădau nerăbdare de abia stăpânită. Voia să scape de vizitatorul său, pentru a discuta cu Pellham chestiunea brevetelor, dar profesorul Livonius nu-l slăbea.

„Intre anunțurile noastre", urmă el cu o liniște de neînvins, „se află și un brevet pentru o nouă materie izolatoare, care rezistă în mod sigur la treizeci de milioane de volți."

Headstone făcu ochii mari. „Așa? Despre aceasta nu știu nimic!" îi scăpaseră vorbele, fără să vrea. În clipa următoare îi păru rău că se dăduse de gol. Profesorul Livonius se făcu însă că n'auze replica.

„Este al treilea mare brevet de bază", continuă el, ca și cum vorbea de pe catedră, „care numai împreună cu celelalte două face posibilă perfecționarea uzinei AE. Sunt trei lucruri, Mister Headstone: sârma de susținere, catodul rece și condensatorii contra supratensiunilor."

„Supratensiuni!" La acest cuvânt, Headstone își aduse aminte de neplăcerile ce avea cu postul din Michigan. Condensatori de apărare! Acesta era al treilea atu al Germanilor, de care auzise vag?

„Vorbiți despre cursele de șoareci, d-le profesor?" Rosti aceste cuvinte mai mult în glumă, voind să-și ascundă disperarea.

Livonius îl privi mirat. „Curios, Mister Headstone; cunoașteți expresia! De fapt, este o capcană de fulgere, în care prindem supratensiunile dăunătoare, ca pe șoareci."

„Frumoasă invenție, d-le profesor. Cred că noi nu vom avea nevoie de ea în America. Realizăm aceeași apărare prin distanță de amorsare”.

Headstone dădu acest răspuns pentru a spune ceva. Iși da seama însă din ce în ce mai mult că partida era pierdută pentru el.

„Distanță de amorsare? Și noi ne-am servit de acest procedeu înainte de a fi cunoscut altul mai bun”, continuă Livonius. „Apărarea nu e sigură în acest mod și se pierde multă energie în pământ. Cursa de șoareci e mai bună, credeți-mă, Mister Headstone!”

James Headstone era în dilemă. Ba voia să-l trimetă pe profesor la dracu, ba era curios să-l mai asculte.

Dar acesta părea că-și terminase comunicările.

„Am venit aci, nădăjduind că ar fi cu puțință o unire a concernelor noastre”, spuse el și voi să se scoale. „D-voastră vreți însă întâiu o luptă pentru brevete; faceți ce voiți!”

Livonius se ridică. Deschise servieta și scoase un carton mic. La prima vedere, Headstone îl luă drept o carte de vizită. Livonius apucă bucata mică de carton cu amândouă mâinile și o puse, cu o mișcare cam silită, pe birou.

„Vă las o probă din noua noastră materie izolatoare”, spuse el întinzând mâna lui Headstone și luându-și rămas bun. Incercați-o în uzina d-voastră de înaltă tensiune. Materia prezintă oarecum interes.”

Livonius plecase. Headstone sta singur la birou și privea țintă înaintea lui. În cap i se învârteau toate noutățile aflate. Privirea-i rătăci în toate părțile, până ce se opri asupra cartonului pe care-l lăsase profeso-

rul. Avea o strălucire specifică, cu nuanțe schimbătoare. Acum, părea de culoare închisă, aproape neagră. Headstone se miră că o confundase, în grabă cu o carte de vizită; totuși, privită dintr-o parte părea iar de culoare deschisă lucitoare, aproape albă. Mostra era de mărimea unei foițe de țigare, și părea cam tot atât de groasă. Headstone întinse mâna, spre a o ridica. Osteneala îi fu zadarnică. Ea rămase pironită pe placa de mahon a biroului. Nerăbdător, luă un briceag. Cu multă greutate, izbuti să bage lama sub ea.

Ținu într-o mână foița subțire, dar curând trebui s'o ia în ajutor și pe a doua. Mostra de materie nouă putea cântări vreo zece kilograme — o nouă surpriză, o nouă enigmă. Trase mâinile înapoi, voind să lase foița pe birou. Ea căzu cu mare sgomot.

Headstone nu mai avea plăcere să discute cu Pellham. Era mai important să cerceteze materia enigmatică. Treizeci de milioane de volți, spusese profesorul german; Buffalo, zece milioane de volți — peste câteva zile îi va avea. Era convins că vor izbuti să descompună materia curioasă în atomi. Voia ca apoi să dovedească repede de cealaltă parte a Atlanticului că invențiunea lor era un fleac. Se decise repede, — luă telefonul.

„Pilotul meu să se pregătească. Peste o jumătate oră plec la Buffalo.”

*

* *

„Două pahare de whisky, Joe!” comandă inginerul Cowper, într-o zi însorită de toamnă, la barul din Blantown, un orașel din apropierea postului AE. Stejarii și lărzarii de afară străluceau în toate tonurile de

vară, dela stacojiul viu până la galbenul aurului vechiu. Cerul, de un albastru deschis, râdea deasupra culorilor splendide, dar dispoziția lui Cowper era tot atât de întunecată ca aceea a lui Fosdick pentru care comandase al doilea whisky.

Cowper goli paharul dintr'o înghițitură. „Imi caut un alt Job, Fosdick“, spuse el.

„Joe, încă un rând!“ comandă Fosdick uitându-se în jurul său. Afară de cei doi ingineri, mai era un singur client în bar. Acela sta destul de departe de ei într'un colț dela fereastră, cufundat în lectura unui ziar și din când în când gusta din paharul de bere.

„E ușor de spus, dar greu de înfăptuit!“ răspunse Fosdick dus pe gânduri. „E greu să găsești azi un Job bun. Ai să te mai gândești!“

Cowper bău până la fund al doilea pahar. „N'am de ce să mă gândesc mult“, spuse el apoi. „Ce-am avut în ultimele săptămâni afară de necaz și mizerie, nopți nedormite și zile pline de jale... „Fiind necăjit, vorbea mai tare, fără a lua în seamă pe străin. „A intrat dracul în noul post! Nu putem obține nici o clipă tensiunea trebuincioasă. De abia o căpătăm, și când să punem în circuit postul cu ținutul, iar fulgeră în linia de apărare de scântei, tensiunea crește și nu putem pune în circuit. Nu, Fosdick!“ Bătu cu pumnul în masă. „Nu mai pot! Headstone să-și mai caute alt prost!“

„...Ei, Joe“, strigă el, văzând paharul gol, „încă un rând!“

„Nu bea așa de repede!“ îl preveni Fosdick.

„Ei, lasă!“ rosti Cowper. „Imi sună și acum în urechi veșnicile trosnete ale liniei de scântei. Azi e

Sâmbătă ! Insfârșit, o seară liberă după atâtea necazuri blestemate ! In sănătatea d-tale !”

După obiceiul american, trebuia să golească și Fosdick paharul și să mai comande un rând. Intre timp, discuția continua cu același subiect. Cowper avea multe pe inimă împotriva lui Headstone și acum își dădea drumul la tot necazul.

Și Fosdick deveni vorbăreț sub influența alcoolului.

A treia persoană lăsă jurnalul și urmări cu interes convorbirea, aprobând câte o observație de la masa inginerilor, sau dând din cap la alta. Fosdick băgă de seamă și-l făcu atent pe colegul său. Cowper se întoarse către străin, ridicând paharul. Acesta bău în sănătatea lui ; o vorbă aduse alta și peste puțin, primi invitația la masa celor doi ingineri.

Petrecerea urmă acum în trei. Cu toate că străinul vorbea bine limba engleză, Fosdick și Cowper recunoscură după accent că e German. Nu observară însă, în buna lor dispoziție, că știa și rostul posturilor AE de minune. Le scăpă și faptul că la fiecare rând de băutură el vărsa cea mai mare parte. Băgară de seamă numai că străinul era un băiat minunat, cu care se putea vorbi liber tot ce le sta pe inimă.

Razele soarelui cădeau oblic, curând amurgul de toamnă învălui încăperea. Stăpânul barului făcu lumină și aruncă o privire plină de grijă asupra lui Fosdick și Cowper.

Dela Blacetown până la postul AE, era un drum lung și greu. Réstauratorul se gândea dacă cei doi vor ajunge teferi acasă cu mașina lor. „Curios cât poate suporta Germanul” ! bombăni el și se întoarse iar la tejghea.

Între timp și străinul, care se recomandă Dr. Frank, aduse vorba cu precauțiune de întoarcerea acasă. Întâiu, Fosdick și Cowper nici nu voia să audă. Începură iar să vorbească de post, de grijiile și durerile lor personale.

„Dar nu e nimic mai simplu, gentlemen,” spuse doctorul. „Se pune un condensator paralel cu linia de scântei.”

„Condensator !” spuse Cowper cu ochii sticloși, punând degetul într-o pală de whisky și scriind pe masă „condensator”.

„Așa de deștepți suntem și noi, doctore!” răspunse Fosdick. „Am fi făcut-o de mult, dacă ar exista un condensator care să reziste!”

„Există, Mister Fosdick !” replică doctorul scurt. Fosdick negă. Doctorul își susținu părerea. Cowper se amestecă și el și propuse un rămășag.

„All right, doctore! Pariez pe — pe o mie de dolari” propuse Fosdick.

„Să spunem o mie din partea mea, contra o sută din partea d-tale !” spuse doctorul.

Patronul veni iar la masă. Voia să scape de clienți și nu știa cum să înceapă.

„Imi voi conduce prietenii cu mașina mea”, îi spuse Dr. Frank. „Automobilul lor poate rămâne aci până mâine”.

„De sigur, sir !” răspunse patronul ușurat. „Voiu trimite mașina mâine dimineată la post.”

Restauratorul sta în fața casei și privea pe cei care plecau. „Au luat cam mult la măsca tinerii, dar osiile nu se vor rupe”, râse el când vehiculul dispăru în depărtare. Era o mașină spectrală aceea cu care porni

Germanul pe șosea. Fără îndoială, un automobil de persoane, dar construit așa de puternic și masiv, ca pentru a suporta multe tone.

Fosdick și Cowper se așezară confortabil în fund, iar doctorul mânuiește volanul cu siguranță. Aerul rece al nopții le făcu bine, potolind efectul alcoolului.

„Minunat băiat doctorul!” spuse Fosdick.

„Condensator!” șopti Cowper întinzându-se comod în colțul său, pentru a trage un pui de somn.

„Iar a băut prea mult”, se gândea Fosdick.

Automobilul opri în fața postului AE. Ieși un păzitor și întreabă ce dorea șoferul necunoscut.

„Aduc pe prietenii mei Fosdick și Cowper”, spuse Dr. Frank arătând pe cei din fund. „Ajută-le puțin să coboare!”

Păzitorul deschise ușa mașinii. „Allo Jaky!” îl salută Fosdick și coborî. Mai greu merse cu Cowper. Paznicul avu mult de furcă până îl trezi. Înfârșit, sta și el în picioare. Dr. Frank se prepara să-și ia rămas bun; dar Fosdick nu primi.

„Pariul, doctore. Vino înăuntru să discutăm.”

„E prea târziu, gentlemen”, încercă Dr. Frank să se opună.

„Măine e Duminecă, putem dormi!” insistă Fosdick.

„Măine e Duminecă!” îl secundă Cowper, pe care somnul îl trezise din beție.

Dr. Frank nu se lăsă rugat și primi invitația. Fosdick îl conduse printr'un gang, într-o cameră cu mobilă confortabilă de club. Cowper îl urmă și se trânti pe un scaun.

„Înfârșit, e liniște odată în șandrama blestemată!” spuse el suspinând. Fosdick se duse în ca-

mera alăturată și se întoarce peste puțin cu o tavă pe care totul era pregătit pentru o gustare rece. „Servește-te, sir!” spuse el oferind doctorului farfurie și tacâm.

„Are dreptate Cowper!” urmă el în timpul mesei. „Însfârșit e liniște”.

„Ați coborât rețeaua? Ar fi lucrul cel mai cuminte pe care l-ați putea face!” spuse Dr. Frank.

„Până Luni suntem liberi. Apoi începe iar plaga”, se amestecă Cowper.

„Fulgere permanente de zece mii de kilowați și mai mult. — Îți vine să înnebunești”, completează Fosdick observația colegului său.

„Dacă nu se adaogă un condensator”, spuse doctorul.

„Întâiu să-l avem și apoi să-l punem”, strigă Cowper desnădăjduit.

„Da, pariul!” reluă Fosdick firul. „Cum stăm cu el? Când ni-l aduci doctore?”

„Când?” întrebă Cowper.

Dr. Frank sorbea liniștit o limonadă de lămâe, delarghiață.

„Când, gentlemen?” spuse el, punând jos paharul. „Când vreți. Am condensatorul în automobil.”

Furculițele și cuțitele căzură zăngănind pe farfurie, două perechi de ochi îl priviră încrămeniți. „Ai condensatorul aci?!” întrebă Fosdick.

„Atunci putem vedea cine a câștigat pariul, chiar acum!” adăugă Cowper.

Dr. Frank admise. „Dacă voiți, chiar imediat.”

Fosdick ezită un moment. Să lase un străin în post — mai ales un German? Era contra tuturor regulilor.

Ii veni în minte răspunderea sa și la ce ar putea să spună eventual Headstone de aceasta. Se sculă și se duse în camera sa de lucru, pentru a cumpăni. Trebuia să riște. — Ce s'ar putea întâmpla, în cazul cel mai rău?

Nimic! fu rezultatul la care ajunse. Va fi distrus și acesta în câteva secunde, din cauza tensiunii uriașe, ca toate celelalte condensatoare pe care le-au încercat. Apoi linia de străbatere a scânteiilor va face un scurt circuit și el va putea încasa o mie de dolari pentru pariu.

Nehotărit, se uită în jur și văzu pe birou o telegramă, o luă și o deschise. O nouă poruncă din partea lui Headstone, de a face ordine în post. Mai mult o amenințare decât un ordin. Mototoli telegrama. Orice încercare era îndreptățită. Să ia dracul toate aceste dispoziții și instrucțiuni!

Cawper refuză să-i însoțească în sala de mașini. „Azi e sărbătoare!” spuse el categoric și nu se mișcă de pe loc.

„Băiatul e extenuat”, șopti Fosdick doctorului.

Amândoi intrară în sala de mașini și Dr. Frank își aruncă repede privirea asupra instalației. În afară de mărime, nu se deosebea la exterior de cele din uzina germană. Ca și acolo, un transformator și un întrerupător cu vid care divizează curentul continuu din atmosferă, pentru a-l face accesibil transformatorului.

Fosdick învârti întrerupătorul. Apoi înlătură scurtul circuit al liniei de străbatere a scânteiilor. Într-o clipă, indicele tensiunii începu să se urce, ajunse la un milion, se urcă la 1,6 milioane de volți. Transformatorul zbârnâi înăbușit când ajunse la această ten-

siune. Fosdick și Dr. Frank tăceau. Privirea amândurora era îndreptată spre indicele tensiunii. Acesta oscila încet, în sus și în jos. Tensiunea atmosferei varia în jurul câtorva sute de mii de volți.

„Aveți condițiuni foarte nefavorabile, Mister Fosdick”, spuse Dr. Frank, când indicele ajunsese la două milioane de volți. „În Germania, variațiunile sunt —”

Restul cuvintelor se pierdură într'un tunet sgomotos. Supratensiunea ieșise din linia de scântei, afară, ca un fulger enorm și se scurse în pământ.

Apoi se făcu tăcere, o tăcere ce părea aproape nenaturală. Amețiți încă de tunet, de abia mai auzeau zurelul transformatorului. Se obicinuiră încet cu liniștea, când indicele începu iar să se urce, atingând încet al doilea milion și apoi un al doilea tunet tot atât de puternic...

Ușa fu deschisă brusc. Cowper sta în prag speriat și gesticula ca un nebun.

„Scoate din circuit, Fosdick! — scoate! Azi e sărbătoare!” răcni el până nu mai putu.

La un semn al doctorului, Fosdick întrerupse linia de scântei. Privi întrebător pe doctor, care păstra un calm neclintit.

„Împrejurările sunt mai nefavorabile decât în Germania. Cu toate acestea — poate să izbutim.”

Scoase un carnet, ceru lui Fosdick diferite valori electrice și magnetice ale transformatorului și făcu un calcul scurt.

„Merge, Mister Fosdick”, spuse el închizând carnetul. „Putem monta condensatorul”. Privi în jurul său. „Aveți aci o macara — de zece tone? E suficient. Ar trebui să viu cu automobilul înăuntru. E posibil?”

Fosdick apăsă pe un întrerupător. Electromotorul începu să funcționeze. O ușă lată de fier se deschise pentru a lăsa loc liber vehiculului.

Peste două minute, Dr. Frank intră cu automobilul în sala de mașini. Deschise capacul din partea dinapoi a mașinii. Fosdick se uită curios înăuntru. Văzu o ladă dintr'un metal închis, strălucitor, de mărimea unui geamantan mijlociu.

„Apropie macaraua, Mister Fosdick”, spuse Dr. Frank. Fosdick o apropie dând din cap nedumerit. Nu pricepea de ce se pune în mișcare o macara de zece tone, pentru o ladă așa de mică. Clama macaralei coborî încet. Dr. Frank o băgă în mânerul puternic al lăzii, pe care Fosdick îl observă de abia acum.

„Ridică!” spuse doctorul. Lanțul macaralei se ridică scârțâind și huruind pe roți. După sgomot, Fosdick își dădu seama că atârna de macara o greutate enormă. Îndeplinea ordinele doctorului fără a spune nimic, până ce curioasa ladă fu pusă la locul dorit.

Fosdick duse macaraua înapoi la locul ei, iar Dr. Frank se pregătea să scoată automobilul afară.

„Lasă-l aici” spuse Fosdick. „Dacă se va strica transformatorul, va trebui totuși să-l iei înapoi.”

„Cred că va rezista!”

Fie din cauza tonului puținelor cuvinte ce exprima, fie a privirii pe care i-o aruncă Germanul — Fosdick se găsea într'o stare sufletească cu totul deosebită. Așteptarea, teama de cele ce vor urma? N'ar fi putut spune. Așteptă răbdător până ce se întoarse doctorul. Ușile de fier se închiseră la loc.

Dela misterioasa ladă porneau două fire lungi. Ele păreau a fi din același metal închis, strălucitor; numai

la capete se putea observa că înăuntru erau de cupru, iar metalul închis forma un strat pe deasupra. Dr. Frank legă repede firul cu pământul, ceru o scară pentru a duce celălalt fir în partea de sus a izolatorului cu care se termina transformatorul.

„Ajută-mi, Mister Fosdick”, îl rugă el când se urcă pe prima treaptă a scării, trăgând firul după el. Fosdick apucă firul și se minună. Sârma subțire avea greutatea unui cablu de plumb greu. Trebui să tragă cu putere pentru a o sui sus. Scara tremura sub pașii săi.

După ce isprăvi, Fosdick luă scara de o parte, și-și șterse sudoarea de pe frunte. Nu pricepea nimic. Pe pământ se afla un fir subțire, puțin mai bine izolat decât un fir obicinuit de sonerie, și prin el trebuia să treacă o tensiune de peste două milioane de volți, de îndată ce se îndepărtează scurtul circuit de linia de scântei.

„Deschide scurtul circuit”, rosti Dr. Frank. Fosdick se uită la el cu spaimă și ezită. Vedeă înaintea ochilor cum energia deslănțuită izbucnește în sală. Vedeă venind după ea moartea și ruina...

Apoi minunea se înlăptui. Dr. Frank mișcă singur întrerupătorul îndepărtând scurt circuitul. Indicele tensiunii se ridică, oprindu-se la 1,6 milioane. Oscila încet în jurul acestui număr, dar variațiunile erau acum neînsemnate, din cauza lăzii vrăjite pe care doctorul o pusese acolo. Nici un fulger, nici un tunet. Condensatorul înghițea plusul de electroni și-i reda de îndată ce scădea tensiuna atmosferică. Dr. Frank se așeză pe scaun și se uită la ceas. Fosdick sta rezemat de perete, cu capul în mâini.

„De necrezut, doctore !”

„Vom aștepta un sfert de oră. Apoi telefonezi la centrala din Detroit, că punem postul în legătură cu întreg ținutul.”

Fosdick voi să spună ceva. Simți că i se lipise limba de cerul gurii. „Încă un sfert de oră...” rosti el încet și se duse în cameră. Dr. Frank îl urmă. Cowper îi văzu venind.

„Însfârșit, iar liniște !” spuse el cu o privire înfuriată spre doctor. „Liniște până Luni — Luni nu voi mai fi aci.”

„Dece, Mister Cowper ?” întrebă Dr. Frank foarte liniștit.

„Pentru că nimeni nu poate suporta asta !” strigă Cowper. „Sunt distrus ! Headstone, imbecilul, mă are pe conștiință. Mai bine pietrar, decât aici inginer...”

Dr. Frank luă un pahar și sili pe Cowper să bea câteva înghițituri de apă dela gheață. Fosdick luă și el un alt pahar, îl bău dintr-o înghițitură și se trânti pe un scaun. Privirea-i căzu pe ceasul din perete.

„Încă zece minute, doctore”.

„Încă zece minute, Mister Fosdick. Apoi...”

„Apoi ?! Ce este apoi... ?” strigă Cowper.

„Apoi punem în circuit postul nostru cu rețeaua electrică a ținutului, dragă Cowper.”

„Nu !” urmă acesta. „Fug îndată de aci dacă deschideți linia de scântei.”

Voi să se ridice, dar Dr. Frank îl sili să stea pe scaun.

„Nici o teamă, Mister Cowper. Postul lucrează și acum, linia de scântei e deschisă.” Desnădăjduit, Cowper își astupă urechile cu mâinile, ca și când se

temea în fiecare clipă de un alt fulger, de alt sgomot. Dr. Frank îl privea surâzând.

„Nu-ți fie teamă, Mister Cowper, am pus o cursă de șoareci, care prinde toate fulgerele. Poți dormi liniștit.”

„Să dorm liniștit...” șopti Cowper pentru sine. Se simți deodată istovit și ațipi...

„E timpul, Mister Fosdick”, spuse Dr. Frank uitându-se la ceas: „telefonează la Detroit!”

Fosdick ceru legătura. Schimbă câteva cuvinte. Puse receptorul la loc și se duse iar în sala de mașini cu Dr. Frank. O manevrare scurtă a întrerupătoarelor, lămpile de faze se stinseră. Electricitatea atmosferică dominată, era distribuită în ținuturi depărtate de sute de kilometri unde era întrebuințată spre binele și folosul omenirii.

Ceasul uzinei bătu miezul nopții, când Dr. Frank se ridică de pe scaun. „Trebuie să plec, gentlemen. Puteți dormi liniștit toată noaptea, postului nu-i trebuie supraveghere”.

„Imposibil, domnule doctor! Nu puteți pleca așa de simplu. Trebuie să raportăm la New-York. Trebuie să ne socotim...”

„A, adevărat, Mister Fosdick”, răsă doctorul. „Eu am câștigat pariul și cer cei o sută de dolari.”

„Bine înțeles, d-le doctor!” Fosdick scotoci în portofel, scoase o sută de dolari și-i dădu doctorului.

„Mă bucur mai mult decât dacă aș fi câpătat eu o mie dela d-ta. Dar condensatorul? Cât costă?”

„Nimic, Mister Fosdick.”

„Nimic?! Cum?”

Germanul surâse. „O mică atenție pentru Mr. Head-

stone. Spune-i complimente din partea mea, dacă-l vezi."

„Il cunoști pe Headstone?"

„Încă nu, personal, Mister Fosdick; dar cred că mă voiu întâlni curând cu el."

Dr. Frank era gata de plecare.

„Cel puțin adresa d-tale, domnule doctor!" ceru Fosdick stăruitor.

„Poftim!" Dr. Frank îi dădu cartea de vizită și se îndreptă spre automobil.

Lui Fosdick i se părea că visează. Gândurile i se amestecau sălbatec. Intră în cameră și văzu pe Cowper dormind. Se așează și el pe scaun suspinând adânc. Curând, suspinul se schimbă în căscat și adormi și el.

* * *

James Headstone se afla de câteva zile la Buffalo. Noua instalație de cercetări de zece milioane de volți se făcuse sub supravegherea lui în secțiunea de înaltă tensiune a uzinei United. Supravegherea pas cu pas construirea și se interesa de fiecare amănunt. Dacă n'ar fi purtat guler, cravată și pălărie, ar putea fi luat drept unul dintre inginerii sau lucrătorii care purtau halate albe.

Încă o noapte de lucru, și instalația va fi gata. Lucrătorii părăsiră secțiunea pentru o scurtă odihnă; James Headstone rămase singur. Înaintea ochilor i se înfățișa un tablou asemănător cu cel din Detroit, acum câteva săptămâni. Și aci, transformatoare și un tub mare de fulgere. Pe perete, întrerupătoare și instrumente de măsurat. Ar fi de ajuns o mișcare a întrerupătoarelor, pentru a da drumul la zece milioane de

volți în tubul de fulgere. Va rezista instalația de astă dată... ? Headstone închise ochii. Și cu pleoapele închise, vedea imaginea dezastrului... o mare de flăcări... energie deslănțuită... incendiu și prăbușire... Se va întâmpla și aci ca și în Detroit...?

„Mister Headstone !” Chemarea îi întrerupsese gândurile. În fața lui se afla poștașul care-i înmâna o telegramă. Headstone o deschise și o citi: Postul-AE lucrează bine de douăzeci și patru de ore cu rețeaua electrică a ținutului. Fosdick.”

...Postul lucrează... bine... James Headstone simți că i se ușurase apăsarea sub care trăia de săptămâni întregi. Postul lucrează ! Aceasta înseamnă că Brooker va rămâne de partea lui... că munca de atâtea săptămâni nu a fost zadarnică. Acum, trebuia numai să afle tainele Germanilor... trebuia să știe cu ce mijloace tratează ei aliajele, pentru a căpăta astfel de minuni, ca sârma de susținere, catozii reci și altele.

Headstone era în bună dispoziție acum, după primirea telegramei lui Fosdick. Azi e ziua norocului, când trebuiau să mai reușească și altele ! Cu pași repezi, se îndreaptă spre perete și întoarce un întrerupător. Tubul cel mare strălucea de o lumină magică, piatra de sub el sclipea în toate culorile. Zuruitul adânc, înăbușit și regulat al transformatoarelor umplu încăperea.

Când primii ingineri și lucrători se întoarseră, Headstone sta pe gânduri în fața tubului scânteietor. Văzând instalația în funcțiune, șoptiră fel de fel de păreri. Headstone nu le luă în seamă. Împărți ordinele mai mult prin semne decât prin vorbe. Fură aduse firele de metal pregătite și puse pe piatra sclipitoare,

unde trebuiau să cadă cu mare viteză electronii din tub. Headstone sta nemişcat ca o statuie. Numai privirea și-o îndrepta încoace și'ncolo între firele metalice și arătătorul ceasornicului. Ii veni în minte jertfa de sânge din timpurile foarte îndepărtate. Piatra luminoasă din fața lui nu era și ea o jertfă? Nu păreau sârmele de pe ea că se succesc și se mișcă, sub bombardarea electronilor, ca prizonierii de altădată încătușați, sub cuțit?

O privire asupra ceasului, îl readuse la realitate. „In mașina de rupere!” ordonă el scurt și aspru. Inginerii întinseră în mașină bucata iradiată de liță. Prin forța hidraulică, falțurile mașinii de rupere se depărtară una de alta întinzând lița. Headstone urmărea ținându-și respirația, indicele apanatului de rezistență; îl vedea ridicându-se și iar ridicându-se, ajungând la cincizeci la sută... șaptezeci la sută... optzeci la sută din tăria sârmei germane — apoi lița se rupse.

Optzeci la sută!... Mult, mai mult decât au obținut cei dela „Aluminium Corporation”... dar încă nu egala producția germană. Headstone era hărțuit de fel de fel de gânduri; credea totuși că e pe calea cea bună. Inginerii vor repeta această încercare în o mie de variațiuni, până ce vor atinge recordul german... sau poate îl vor întrece.

Iși aminti și de alt lucru: de acea foiță metalică cu greutatea enigmatică, pe care i-o dăduse profesorul german. Ceru să fie adusă, o băgă ca pe o fereastră într-o bucată de materie izolatoare și dădu apoi ordin să se dea drumul la zece milioane de volți, pe foaia subțire. Inginerii executau nedumeriți cele ce spunea Headstone și rămaseră împietriți văzând cele ce ur-

mară. Albastră, ca focul sfântului Elm, veni tensiunea de milioane de volți asupra foiței — dar nu o putu sdrobi. Se îndreptă mai departe spre placa izolatoare până ce ajunse la margine și ieși în atmosferă sub formă de fulger și tunet.

„O nouă minune!” bălbăi Headstone, când instalația nu mai funcționa. El puse să se scoată foița. Inginerii o priviră cu mirare, în care se amesteca un fel de teamă superstițioasă.

Această materie vrăjită va trebui cercetată pe cale chimică. Era principalul, după părerea lui Headstone. Se puse bucata pe nicovală, pentru a se scoate cu dalta și ciocanul o fâșie subțire pentru laborator. Un lucrător puse pe foiță dalta cea mai ascuțită și tare pe care o aveau, un altul lovi întâlu cu un ciocan obișnuit, apoi cu ciocane din ce în ce mai mari. Foița rămase neatinsă. Dalta se îndoi ca și când era făcută din plumb moale, nu din oțelul cel mai dur.

Headstone și inginerii săi erau în fața unei enigme noi. Minuscula foiță părea că-și bate joc de toate încercările ce întreprinseră, de toate eforturile ce făcură. Rupse cel mai mare tăiș al foarfecii, sfărâmă o stampă grea.

„Ar trebui s'o topim”, spuse cineva. Headstone îi ascultă statul. Se aduse un vas de platină, foița căzu la fund, cu sgomot. Se aprinseră lămpi de gaz oxihidric. Limbile flăcărilor albastre și fierbinți se întindeau în jurul vasului. Se înroșiră și curând străluci o vâpae albă. Trebuia să se bage de seamă să nu se topească platina la acea căldură. Flăcările erau îndreptate numai asupra foiței. Va rezista oare și la temperatura de patru mii de grade?

Foița începu încet să se strâmbe și să se îndoiască. Mișcarea moleculelor încălzite era prea puternică. Cătușele în care strânsese Dr. Frank atomii aliajului său când a fabricat materia grea, începură să se rupă. În vas se produse o mișcare de fierbere, ce dură o clipă. Foița de metal dispăru. În câteva secunde își mări volumul de douăzeci de mii de ori. Un lichid roșu arzând ieși peste marginea vasului, curse pe podeaua de piatră și arse cu flacără mai departe. Tot ce mai rămase era puțin abur și fum... Pe cât de repede și neașteptat căzuse în mâinile lui Headstone prăjită materie grea, tot așa dispăruse iar. Nu se mai putea cerceta. Numai despre proprietățile ei fabuloase, de minunile pe care le văzuseră atâți ochi în acele minute vor putea vorbi, dacă nu...

...Dacă nu izbutim să aducem din Germania mostre noi. Această idee era limpede în capul lui Headstone, când se pregătea să iasă din încăpere. Acolo nu mai avea nimic de făcut pentru moment. Inginerii și laboranții vor lucra zile și săptămâni, pentru a stabili taina sârmei de susținere germană.

Mostră nouă de materie grea... Care era omul indicat s'o procure? Headstone alese în minte și respinse. Mereu revenea la Turner. Numai de ar mai izbuti! În aceeași zi plecară spre Germania alte ordine și instrucțiuni, cifrate de însuși Headstone.

*

* *

Johannes Zacharias era în grădină, lângă gard, în apropierea porții. Jochen Dannewald îi ținea scara pe care era urcat. Zacharias se ocupa de un prunișor. În mâna stângă ținea o sticlură cu un lichid de culoare

închisă, în dreapta o pensulă pe care o muia mereu în sticlută pentru a stropi ultimul fruct singuratec ce se mai afla în pom.

„N'am făcut bine, Jochen, că am sădit pomul așa de aproape de gard", spuse el ajutorului său. „Ștregarii mi-au și furat patru prune. Dar cine o șterpelește pe a cincea, poate să se șteargă pe bot!"

În sticlută era tinctură de iod obicinuită. Bătrânul știa că nu va putea salva nici ultima prună, de băieții satului, dar mai știa că iodul e rău, foarte rău la gust; de aceea pensula fructul. Clopoțelul porții îl întrerupse. El dădă lui Jochen sticluta și pensula și se duse la poartă. Era poștașul.

„O scrisoare din America, pentru d-voastră, domnule Zacharias."

Bătrânul recunoscă după adresă scrisul doctorului Frank. Luă repede scrisoarea și aruncă o privire în geanta poștașului.

„Mai ai încă o scrisoare din America."

„Este pentru Americanul dela cârciuma din băרגan", răspunse funcționarul.

„Așa! Mai este încă aci..." spuse Zacharias.

„Pare că vrea să se stabilească aci", adăogă poștașul râzând și salută. Zacharias se așeză pe banca din grădină și citi scrisoarea.

„Headstone e încăpățânat ca un măgar", scria Dr. Frank. „Are ideea fixă să repete invențiile noastre".

Are puține șanse, se gândi bătrânul.

„Brooker e mai înțelegător" urma în scrisoare. „Are spirit comercial și înțelege că e mai avantajos să cumperi o invenție, decât să cauți a o imita. Deocamdată, e condus de Headstone. Trebuie să așteptăm re-

zultatul brevetelor, apoi vom putea face un pas înainte."

Nerăbdător, Zacharias citi mai departe. Ardea să afle ceva despre soarta condensatorului făcut din materia grea, pe care doctorul îl luase în America. Însfârșit, ajunsese și la acest pasagiu. Zacharias citi și zâmbi mulțumit.

„Minunat!" murmură el. I-a găsit pe amândoi băieții la sfârșitul săptămânii... cucul a ouat în cuib străin... aș vrea să văd ce mutră va face Headstone, când va veni la post!"

Turner își studia scrisoarea în același timp la birtul din bărăgan, dar era mai puțin mulțumit decât Zacharias. Headstone scria de o materie grea fabuloasă... absolut necesar să procure o mostră, să încerce prin orice mijloc...

Turner strânse scrisoarea suspinând și aruncă o privire afară, la ziua luminoasă de toamnă. În adâncul său, blestema ora în care se angajase la Headstone... se gândea că ar fi cu totul altfel dacă ar avea acum un job cumsecade în America, în loc să alege în Germania după afaceri dubioase.

Să procure o mostră din noua materie...? Bine înțeles că afurisita materie a fost fabricată în sinistrua clădire cu care Voucher făcuse o experiență atât de tristă. Turner se îngrozea numai la gândul de a întreprinde ceva. Profesorul Livonius îi dăduse lui Headstone o mostră. Materialul era adus dela locul unde se producea la uzinele Bergmann, probabil pentru a fi prelucrat.

Turner își urmă firul gândurilor. Materialul trebuie să fie transportat în autocamioane. De aci până la

uzinele Bergmann, e drum lung. Numai în timpul transportului s'ar putea încerca... să cauți o astfel de mașină... să te împrietenești cu șoferii. N'ar fi ușor... poate să-l îmbeți pe vreunul... nu e așa de simplu. Poate în alt fel...? Minteia lui Turner se întoarse la lădița cu medicamente din automobilul său, care alături de altele mai conținea și câteva somnifere. Era o posibilitate, dar o posibilitate disperată, în care își putea pierde și capul dacă nu izbutea. Dar zadarnic se gândea el la o altă cale. Nu-i venea în minte nici un mijloc potrivit. Cu capul rezemat în mâini, privea țintă înaintea lui, necăjit, când ușa se deschise.

Turner își ridică privirea și în același timp simți o mână pe umărul său. Lângă el sta bătrânul Zacharias.

„Bună ziua, Mister Turner! Imi permiți?” Se așeză la masa lui Turner. „Dispoziție rea, azi? Pari așa de supărat. Ai vești rele din U. S. A.?”

Turner se gândi la scrisoarea din buzunar. „Nu merge așa cum ar trebui, sir.”

„Se va schimba curând, dragul meu Turner. Am primit și eu azi o scrisoare din America.”

„Și d-ta?” întrebă Turner mirat.

„Da, Mister Turner. Cu această ocazie am văzut, că poștașul avea în geantă una și pentru d-ta.”

Turner se gândi la o scăpare. „Ai văzut bine, Mister Zacharias. Era o scrisoare dela rudele mele din Osvego.”

„Nepriceput șarlatan!” se gândi bătrânul, care văzuse bine pe scrisoarea destinată lui Turner ștampila poștei „Buffalo”.

„Îți mai aduci aminte de plimbarea noastră la Neustadt, Mr. Turner?”

Agentul făcu o mișcare, în semn de afirmare. Ii veni iar în minte discuția din timpul călătoriei. Raportase lui Headstone toate acestea, dar nu-i răspunsese nimic.

„Mi-ați vorbit atunci de un oarecare Mister—Mister Headstone”, spuse Turner ezitând, ca și cum ar fi trebuit să-și amintească numele.

„Ai dreptate, de James Headstone. Ar fi timpul să i se deschidă ochii. Peste câteva zile, poate ar fi prea târziu.”

Turner îl privi întrebător pe bătrân. „Nu înțeleg absolut nimic; la ce faci aluzie, Mister Zacharias?”

Bătrânul urmă fără șovăire: „Headstone se interesează acum de o materie grea, nouă, fabricată în Germania. Cere agenților să-i procure mostre...”

Turner se făcu roșu, apoi alb ca varul. Bătrânul care l-a pus în fața atâtor enigme, făcuse pact cu diavolul? Putea el citi prin stofa hainei, ce era în scrisoarea lui Headstone? Instinctiv, duse mâna la portofelul din buzunar și simți fâșâitul slab al hârtiei.

„Headstone n’ar trebui să-și mai obosească agenții cu astfel de însărcinări”, continuă Zacharias calm, „dacă ar ști că are tone din materia nouă în postul său AE. Dar nu știe. Ar trebui să vină cineva... un om fără teamă, Mister Turner, și să i-o spună. Acest om ar putea să fie fericit...”

Turner sta cu gura căscată, și se uita stăruior la bătrân, ca la o arătare. „Atunci i-am...”; i-am raportat convorbirea noastră, voia să strige el, dar în ultima clipă își strânse buzele.

„Nu se va mai găsi materia în Germania”, spuse Zacharias. „Câtă există, se află în uzinele Bergmann

încuiată dublu și triplu. Nici cel mai meșter agent n'ar putea ajunge la ea."

Turner tăcea. Planul ce și-l stabilise de curând, îl vedea pulberat...

„Dece-mi spui toate acestea mie?" Chinuit, Turner rosti aceste cuvinte; ședea cu ochii întredeschiși și nu îndrăsnea să privească în fața pe interlocutorul său; astfel că nu văzu surâsul curios din jurul buzelor acestuia.

„Credeam că ar putea să te intereseze, Mister Turner. Ți-am spus că am primit și eu azi o scrisoare de dincolo. Am început negocierile între concernul german și United. Inventatorul materiei grele se află de câțva timp în America. Cu directorul Brooker a și vorbit. Cu Headstone se va întâlni curând. Atunci, Mister Turner, va fi prea târziu pentru omul din Germania, să rostească cuvântul decisiv..."

Turner primi fiecare cuvânt ca pe o lovitură. Se reculese și lse adresă cu violență:

„Cine ești d-ta, Mister Zacharias?" Bătrânul își păstra calmul. „Cunoști povestea mea, Mister Turner. Sunt un bătrân fermier, care își petrece ultimele zile ale vieții aci în bărăgan".

„Nu, nu ești ceea ce vrei să pari. Altfel, n'ai putea cunoaște toate aceste lucruri!" Vocea agentului tremura de supărare. Bătrânul Zacharias nu-și pierdu liniștea.

„Permite-mi și mie o întrebare, Mister Turner: cine ești d-ta?"

Contra lovitura veni pe neașteptate. Turner răspunse fără convingere.

„Sunt turist american, Mister Zacharias".

Bătrânul râse. „Să rămână așa, Mister Turner. Eu sunt fermier, d-ta turist! La revedere, pe altă dată! Mă duc să trimit o scrisoare prietenilor din America!”

Turner rămase singur la masă și i se părea că-i fuge podeaua de sub picioare... Niciodată bătrânul n'a fost ceea ce voia să pară. Prea cunoștea multe relații dintre United și concernul german. Agentul vedea acum limpede. Ii ghicise și lui gândurile bătrânul ce se ascundea sub masca unui țaran sau hoinar. Prea lămurit era dublul sens al ultimelor sale cuvinte. Ele sunau ca un avertisment de a părăsi jocul nefolositor din Germania și de a apuca pe altă cale, înainte de a fi prea târziu... prea târziu, când ceilalți nu-l vor mai privi cu mâinile în sân... ci vor pune mâna pe el și-l vor închide.

Turner se sculă, hotărît să părăsească funcția din Germania.

*
* *
*

James Headstone se întoarse cu avionul dela Buffalo la New-York, foarte deprimat. Incercările făcute la uzina de înaltă tensiune nu înaintaseră cu nici un pas. Au rămas la aceleași valori pe care le atinseseră la prima încercare, adică la douăzeci la sută sub producția germană. Headstone își frământa capul să găsească mijlocul salvator și mereu revenea asupra aceleiași păreri: să producă o tensiune mai mare de treizeci de milioane de volți, să ia tuburi de fulgere mai mari, mai rezistente. ...Cu siguranță că și germanii au făcut la fel, când au fabricat sârma minunată.

În timp ce automobilul îl ducea dela aeroport spre United, se gândea la alte chestiuni. Expunerea brevetelor germane la Washington însemna o lovitură grea. Ce e drept, United protestase imediat contra anunțurilor și cine citea expunerile avocaților lor, rămânea cu impresia că Germanii făcuseră o mare nedreptate concernului american. Dar Headstone nu-și mai făcea nici o iluzie, după ce văzuse datete de primire ale anunțurilor germane... și ultima mare invenție, minunata materie grea, despre care nu se știa nimic la United până la vizita lui Livonius. Ei au anunțat apoi în grabă câteva pretențiuni foarte vagi... Numai dacă izbutesc s'o fabrice și cei din Buffalo, ar fi singura speranță de a căpăta brevetul.

Headstone intră în camera de lucru cu gândul la materia grea. Pe birou se afla o telegramă din Germania. O desfăcu și se pregăti s'o descifreze.

A înnebunit Turner? Ce telegrafiază? „Mai multe tone din noua materie grea se află la Michigan în postul A. E.". Headstone își luă pălăria și ieși din cameră. Un automobil îl duse înapoi la aerodrom.

„Michigan, aerodromul Blanctown!" spuse el pilotului. Zuruit de motor, vâjăit de elice, avionul decolă.

Inginerii Fosdick și Cowper aveau în fața lor un șah și jucau liniștiți o partidă.

„Păzește-ți regina, Cowper!" spuse Fosdick când, deodată sgomotul produs de un automobil ce se apropia, întrerupsese liniștea pașnică a zilei de toamnă.

„Primim o vizită", spuse Cowper și se îndreptă spre fereastră. „Un automobil. Dacă nu mă înșel, mașina restauratorului din Blanctown. Bătrânul vânzător de otrăvuri ne face o vizită?"

Se sculă și Fosdick și privi spre șosea, dar deodată tresări și-l bătu pe umăr pe colegul său.

„Sfinte Dumnezeule, ajută-ne! Headstone e cel ce coboară din mașină!”

Dintr'o săritură Cowper fu înapoi și făcu să dispară șahul și figurile într'un dulap, luă o perie și-și șterse puțin haina, apoi i-o dădu și celuilalt.

„Curaj, Fosdick! Șeful e acil Fuga e imposibilă! Trebuie să înfruntăm nenorocirea”.

Headstone era aproape de post, când Fosdick și Cowper ieșiră spre a-l întâmpina cu un salut politicos. Se întoarseră împreună în casă și Fosdick începu să-i raporteze.

„Postul lucrează ca și înainte, bine, Mister Headstone. Dela centrala din Detroit nu mai sunt...”

„Știu, Fosdick!” îl întrerupse scurt Headstone. „De aceea n'am venit.”

Fosdick tăcu. Observă surprins cum Headstone privește în toate părțile, ca și cum ar căuta ceva.

Dar ce era bătrânul? se gândea Cowper, în timp ce treceau prin coridor. Ce se uită așa de mirat după colțurile dulapului? Iar o ciureală a șefului.

Prin coridor și anticameră, ajunseră în sala de mașini, dar nici aci ochii lui Headstone nu stătură pe loc, o clipă. Se uită superficial la instrumentele de măsurat, apoi rămase cu ochii pironiți la o ladă de metal de culoare închisă, strălucitoare, ce se afla lângă transformator.

„Ce este aceasta, Fosdick?”

„Un condensator, Mister Headstone, cu care regulăm variațiile tensiunii”.

„De unde-l aveți? L-a furnizat United?”

Fosdick își mușcă buzele. „Nu, Mister Headstone. L-am primit din altă parte”, spuse Cowper.

„Hm! Lucrează bine?” Headstone de abia auzi răspunsul lui Cowper și merse mai departe. Se vedea bine că el căuta ceva. Deschise fiecare dulap și fiecare sertar din sala de mașini, scotoci îndelung în resturile căzute dela pilirea metalelor.

Când se ridică, trăsăturile feței trădau mânia de care era cuprins. Se uită încă odată de jur împrejurul sălii, examinând. Nu găsea blestematul metal greu german. Își aduse aminte că văzuse afară o grămadă de alice de fier. Să fie între acestea? Își dădu pălăria pe ceafă și se pregăti să meargă spre ușă, când călcă peste un fir subțire. Voi să-l dea deoparte cu piciorul și era gata să cadă, dacă Fosdick nu l-ar fi susținut.

„Ce e asta, Fosdick?”

Headstone se aplecă și apucă firul. Nu era mai gros decât o sfoară obicinuită, dar când îl ridică, rămase uimit de greutatea lui.

„Ce e asta?” întrebă el pentru a doua oară.

„Firul de legătură dintre condensator și transformator, Mr. Headstone”.

Headstone apucă firul cu amândouă mâinile, îl ridică cu greu și-l urmă, ca un vânător prada, până ce ajunsese în fața lăzii negre. Această curioasă strălucire metalică întunecată... foița de metal, ce îi-o dăduse Livonius nu era asemănătoare?

Pipăi suprafața netedă a condensatorului și trecu peste mânerul greu al macaralei. James Headstone înțelese că a găsit ceea ce căuta.

„De unde aveți condensatorul?” Văzu că Fosdick pălește, iar Cowper se uita încurcat în pământ.

„Veniți cu mine!” Headstone o luă înainte spre casă; amândoi inginerii îl urmau tăcuți.

„Luați loc!” Se așează și el pe scaun. Șovăind, Fosdick și Cowper îl urmau exemplul.

„Vă cer absolută sinceritate”, începu Headstone. „La primul neadevăr, vă treziți în stradă! Inșă dacă spuneți adevărul, lucrurile se pot întoarce în favoarea d-voastră. Întreb încă odată: de unde aveți condensatorul?”

Fosdick nu era în stare să rostească un cuvânt. Cowper se gândise adesea să plece el singur, așa că amenințarea lui Headstone nu-l speriasă.

„Dela Dr. Frank, Mister Headstone”, răspunse el la întrebare.

Headstone fluieră printre dinți. Un doctor Frank de la concernul german fusese la Brooker... Dr. Frank? Nu erau anunțate la Washington și brevetele germane sub același nume? Headstone făcu o legătură de idei încă destul de vagă; noua veste îi oprise inima în loc... Dr. Frank, inventatorul german...? Posesorul brevetelor...? Dr. Frank?, aci în postul lui, fără ca el, Headstone, să știe ceva și nici acum n'ar fi avut habar, fără cablograma lui Turner. În clipa aceasta, îi părea rău că fusese adesea aspru cu agentul său.

El urmă interogatoriul: „Cum ați cunoscut pe Dr. Frank?” Răspunsurile veniră șovăelnice și fragmentare.

„Într-o Sâmbătă seara, la Blanctown”, spuse Cowper, dar nu adăugă și cât au băut atunci.

„Așa dar, o cunoștință la un pahar de vin?” obiectă

Headstone. „Și ați luat omul aci la post, fără nicio precauțiune?”

„Automobilul nostru era în pană”, minți Cowper. „Dr. Frank ne-a condus cu mașina sa. A ascultat ne-cazurile noastre. Părea că se pricepe puțin la uzinele AE...”

Headstone mormăi ceva printre dinți. „Idioților!” i se păru lui Cowper că aude.

„Dr. Frank este specialist, înțelegeți, primul specialist al uzinelor germane AE!” izbucni Headstone. „Pe acest om l-ați lăsat aci în postul nostru! De necrezut, Fosdick — unde ți-era capul? Erai beat?”

Fosdick nu știa ce să răspundă. Nu putea suporta privirea pătrunzătoare a lui Headstone și întoarse capul. Cowper se hotărî să joace ultima carte.

„Dece să mint, Mister Headstone? Am băut câteva pahare de whisky la sfârșitul săptămânii. A fost destul de frumos din partea doctorului că ne-a condus acasă. Mai frumos că ne-a lăsat transformatorul aci. A fost un noroc, căci altfel am fi rămas mereu pe loc. A fost un noroc, Mr. Headstone, cum numai cei beți pot avea”.

Așa, bătrân scârbos, se gândea Cowper când terminase, acum dă-mă afară — ți-am spus ce am avut pe inimă!

Tăcut, Headstone clătina din cap.

Cowper își luă pălăria. „Să plec, Mister Headstone, să-mi caut un alt job?”

„O prostie, Sir!” Headstone îi aruncă o privire care intimidă și pe Cowper, cel decis să înfrunte orice.

„Rămâi aci și d-ta și Fosdick. Vă veți urma lucrul mai departe ...dar să nu scoateți o șoaptă față de ci-

neva despre condensator sau Dr. Frank. Luați bine aminte. Și acum veniți!”

Se înapoiară în sala de mașini. Headstone cercetă încă odată firul. Era destul de lung. S’ar putea tăia o bucată din el și restul ar fi suficient pentru legătura cu transformatorul.

După ordinul său, inginerii întrerupseră funcționarea postului și se pregătiră să taie o bucată din fir. Încercarea rămase fără succes, dalta sfărâmată, cleștele rupt; ca și când ar fi încercat să taie oțel cu un cuțit de os.

Stăteau descurajați între sfărâăturile uneltelor.

Cowper se juca cu un clește rupt, trecându-l dintr’o mână în alta; pipăia cu degetele partea care apucă și exprima cuvintele:

„Oțelul cel mai bun, mai tare... tocit ca plumbul... de neînchipuit...”

„Nu filosofa! Lucrează Cowper!” îi porunci Headstone supărat.

Cowper dădu drumul bucății. „Ce voiți să facem, Mr. Headstone?”

Acesta scrâșni din dinți de necaz, „Aduceți lampa de sudat, vom topi bucata”.

Fosdick și Cowper îndepliniră ordinul. Flăcările gazului oxihidric șuerară, îndreptându-se spre acea parte a firului, care rezistase celui mai bun oțel.

Oricare alt metal s’ar fi topit la dogoreala aceea de iad, dar minunata materie grea a doctorului Frank rămase intactă. La un moment dat, mișcarea moleculară produsă de temperatură, deveni prea puternică. Firul se umflă în partea încălzită și în clipa următoare arse cu o flacără luminoasă.

„La o parte cu flacăra!” strigă Headstone.

Fosdick și Cowper săriră înapoi, stinseră lampa de sudat și rămaseră cu ochii ațintiți asupra spectacolului înspăimântător ce se desfășura.

Flacăra cuprinsese firul mai departe. Metalul topit curgea pe podea, aruncând scântei, răspândind o lumină orblitoare. Focul se întindea ca flacăra unui fitil aprins.

Firul electric frumos se schimbă într-o clipă într'un șarpe dogoritor uriaș... ce se întindea spre condensator ca o limbă de foc.

Inginerii și Headstone se retraseră spre perete pentru a se feri de flacăra dogoritoare. Fiind și aci amenințați de focul care înainta spre condensator, fugiră la ușă și o deschiseră brusc. Se va opri aci? Așa se părea o clipă... dar numai oclipă. Părea că flacăra se stinge. Ea ardea însă în interiorul condensatorului. Se observa cum lada se cutremura ușor. La început fu un cutremur lent, apoi mai violent, — apoi —

Aveau impresia că o arătare răsbunătoare îi amăgește ziua 'n amiaza mare! Lada se mărea din ce în ce ...creștea în înălțime și în lățime... se făcu un cub enorm... se întinse mai departe, fără încetare, ajunse la partea de sus a transformatorului, se apropie mai mult de el... străluci deodată luminos, se topi în întregime și curse în lături, împrăștiind în sală râuri de flăcări fără sfârșit.

Headstone aproape nici nu simțise când inginerii îl luară cu forța afară. Nu simțise că haina îi era părțită de văpaia focului și că începuse să ardă ici și colo.

El sta cu ochii închiși. Gândurile-i fugeau sălbatec,

oprindu-se la o altă scenă. Atunci era numai o foaie subțirică ce se topise sub flacăra albastră. Acum, cantitatea materiei enigmatice deslănțuită prin încercarea sa nechibzuită era de o mie de ori mai mare. De o mie de ori mai mari fură și flăcările și dezastrul ce-i urmă.

Ar fi trebuit să-și dea seama... singur a pricinuit nenorocirea.

Amețit, deschise iar ochii — văzu geamurile postului spărgându-se cu sgomot, iar în dosul lor foc orbitor.

Clădirea era făcută dela temelie până sus, din beton armat. Nu putea arde, rezista flăcărilor, dar tot ce se găsea în ea, se prefăcu în cenușe. Resturi carbonizate, instrumente topite, un transformator distrus, — aceasta era tot ce a mai rămas. Și al doilea post -AE, american, căzuse jertfă forțelor naturii deslănțuite... pentru că un curios cutezase să cerceteze o materie pe care n'a știut s'o stăpânească.

James Headstone se așază pe un trunchiu de pom. Sta copleșit, cu mâinile la ochi și visa... O voce îl rechemă la realitate, vocea lui Cowper.

„Ce facem noi acum, Mister Headstone?” întrebă inginerul. Trebui să repete întrebarea a doua și a treia oară, până ce pricepu Headstone.

„Aveți concediu, Cowper, d-ta și Fosdick...”

Va fi un concediu pentru totdeauna, se gândi Cowper.

„Duceți-vă deocamdată la Blanctown”, spuse Headstone. „Așteptați acolo până ce sosesc mașinile cele noi.”

Țeapăn, mișcându-se automat, Headstone se îndreptă spre automobil.

„Aerodromul Blanctown“, strigă el șoferului.

De abia dispăruse mașina, și Cowper sări în sus de bucurie. „Concediu nelimitat!“ strigă el lui Fosdick, bătându-l pe umăr.

„Concediu plătit în întregime, Cowper“, spuse Fosdick.

„Slavă Domnului că șeful însuși a ruinat postul! Dumnezeu — dacă am fi făcut noi asta?! Ingrozitoare idee! Cred că bătrânul ne-ar fi înghițit cu piele și păr cu tot.“

„Sunt curios să știu ce hotărâre va lua Brooker?“ spuse Fosdick gânditor. „Va mai pune la dispoziție bani pentru a treia încercare?“

„Desigur, trebuie!“ strigă Cowper cu deplină încredere. „Noroc că n'a ars și automobilul nostru. Acum mergem în concediu la Blanctown, Fosdick!“

*
* *

„Unde, Sir?“ întrebă pilotul din Blanctown.

James Headstone șovăi să răspundă. Voia să spună „la New-York“, dar nu exprimă cuvintele. Să se ducă la New-York? Să anunțe lui Brooker și ceilalți dela postul-AE, vestea rea? Se știi. Ar fi o explicație supărătoare. Va trebui să sufere reproșuri grele, ca și atunci după catastrofa din Detroit. Brooker va vorbi cu siguranță iar de greșeli mari care n'ar fi trebuit să se întâmple.

Vedea scena înaintea ochilor. Un tribunal de zece oameni bogați al căror Dumnezeu e dolarul. El, Headstone, fiind silit ca acuzat, să răspundă oamenilor al

căror gând îl ghicea și-i disprețuia... Să înlăture mer-
sul evenimentelor crude, să câștige cel puțin un ter-
men de grație...

„Unde, Sir?” întrebă pilotul a doua oară.

„La Buffalo” răspunse Headstone. Se agăță de spe-
ranța că poate au izbutit ceva inginerii de acolo,
lucru ce i-ar îmbunătăți situația față de magnații ba-
nilor. Dacă ar putea să prezinte la New-York sârmă
de susținere asemănătoare cu cea germană, ar câștiga
mult. Dacă cel din Buffalo ar izbuti și cu materia pen-
tru catodul rece, atunci ar putea privi fără teamă
inevitabila explicație dela New York.

Headstone își dădu seama că-și făcea iluzii fără
rost. Ii trebuiau fapte concrete și cu voia lui Dumnezeu,
le va găsi la Buffalo.

Avionul lui Headstone luă drumul dela Sud-Est spre
Est, deasupra apelor albastre ale fluviului Huron; în
același timp, un altul trecea pe deasupra lui Rocky
Mountains.

Era un avion mare, de care se servea United Electric
pentru transporturile urgente de materiale grele la uzi-
nele din New York, Detroit și Buffalo. La exterior, se
asemăna cu cele mai grele avioane de bombarda-
ment, deși era construit pentru scopurile cele mai pa-
cifice. Între aripi, în trunchiul lui enorm, se afla un loc
de bagaje; partea dinapoi era prevăzută cu o des-
părțitură mică pentru persoane. Înăuntru, se aflau doi
bărbați: directorul Brooker și Dr. Frank.

„Aș dori să fie prezent și Mister Headsone la dis-
cuțiunile noastre următoare” spuse Brooker. „Păcat că
e întreruptă legătura telefonică cu postul din Michigan.
Am încercat în zadar să-l vorbesc.”

„Ajungem la Buffalo pe la orele unsprezece, d-le director. Pregătirile vor dura c oră. Poate încercați acolo încă odată.”

„Această întrerupere mă neliniștește”. Brooker vorbea mai mult pentru el însuși decât pentru însoțitorul său.

Dr. Frank râse. „Vă felicit d-le director, dacă n’aveți alte griji. O întrerupere a liniei telefonice — se întâmplă în fiecare zi de o sută de ori.”

„Aveți dreptate, domnule doctor, dar...” Contrariu obiceiului său, Brooker își destăinuia gândurile, ca și când ar fi putut scăpa de apăsarea lor. „Tot astfel a fost și atunci la Detroit. Nu puteam obține legătura cu Mister Headstone, pentru că aparatul se găsea sub ruinele produse de înalta tensiune.”

„Și acum vă temeți de ceva asemănător, Mister Brooker? Cred că sunteți nervos”.

„Poți deveni cu Headstone”, suspină Brooker. „Mă tem totdeauna când pleacă în expediții tehnice.”

Doctorul răspunse cu un aer de seriozitate. „De fapt, temerile vă sunt întemeliate. V’am explicat motivele la New York, Mister Brooker. E vorba de propriile d-voastră interese.”

„Știu ce voiți să spuneți, d-le doctor”, îl întrerupse Brooker. „United să cumpere fabricațiunile perfecționate de concernul d-voastră și să părăsească toate experiențele îndrăznețe”.

Dr. Frank dădu din cap. „M’ați înțeles pe jumătate, d-le director. Să preluați pe cele efectuate, dar evident, trebuie lucrat mai departe cu multă insistență. Nu-l mustrez pe Mister Headstone pentru că riscă, ci fiindcă riscă fără folos. Fără folos și fără rost, d-le Brooker, căci chiar de ar izbuti să realizeze în săptă-

mâni ceea ce noi am făcut în ani, îi vor sta în drum drepturile noastre de utilizare anterioară."

„Va fi greu să-l convingem pe Mister Headstone de acest lucru", răspunse Brooker. „Nu se lasă conșus și-și pune viața în joc. Ce să fac cu acest om?"

„Nimic, d-le director. Omul e bun așa cum e. Timpul nu stă pe loc. Avem nevoie de pionieri dornici de întreprinderi îndrăznețe, pentru a continua opera. Mister Headstone va găsi un câmp de activitate fertil, dar să lucreze mai departe pe bazele oferite de noi."

„Greu, foarte greu, d-le doctor" suspină Brooker. „Mă tem că se va opune. Vom suferi multe pagube și catastrofe până ce se va hotărî să primească propunerile d-voastră."

Dr. Frank privea fix înainte, ca și cum ar fi urmărit ceva în depărtare.

„Vor mai fi pagube și catastrofe", spuse el încet, apăsând pe fiecare cuvânt, „dacă Mister Headstone va continua să lucreze ca până acum."

Pilotul lui Headstone ajunsese pe aerodromul din Buffalo, dar spre mirarea acestuia, nu începuse să coboare, ci ocoli locul în viraje mari.

„Dece nu aterizezi?" întrebă Headstone. Pilotul arătă în direcția elicei. James Headstone văzu un avion colosal coborînd în sbor planat.

„Trebuie să-l lăsăm întâiu pe celălalt să aterizeze, strigă pilotul pentru a fi auzit. Headstone de abia înțelese. Privirea îi era îndreptată spre celălalt aeroplan.

Un avion de transport dela noi? Ce caută la Buffalo? îi trecu lui prin cap.

Curând ateriză numai la cincizeci de metri depărtare de celălalt.

„La ora șase seara aici”, strigă el pilotului, coborî și se duse spre avionul cel mare. Era aproape de el, când ușa se deschise. Headstone se opri brusc. În cadrul ușii apăru Brooker, directorul Brooker, pe care-l credea la New York, a cărui prezență nu-i era tocmai plăcută.

Brooker se găsea în altă situație. De abia-l zări pe Headstone și-i făcu semn cu mâna, volos.

„Minunat, că te afli aci, Headstone! Am încercat zadarnic să te chem la post. Linia era deranjată?”

„Da, Brooker, linia nu era în ordine” spuse Headstone, pentru a răspunde ceva. În gând, blestema întâmplarea care îi scosese în cale pe Brooker.

„Imi dați voie să vă prezint?” urmă Brooker. „Domnul Dr. Frank dela Concernul Bergmann — Mister Headstone... după nume cred că vă cunoașteți.”

Headstone întinse mâna doctorului, în timp ce prin cap îi vâjâiau o mie de întrebări pentru ca în fine să se oprească la acestea. Ce are de tratat Germanul cu Brooker? Ce căuta în Buffalo?

Ca răspuns la întrebările nerostite, veniră cuvintele lui Brooker: „Vom face aci niște experiențe importante. Bine că poți fi și d-ta de față.”

„Experiențe!? — Ce intențiune aveți?” întrebă Headstone bănuitor.

„Vrem să producem treizeci de milioane de volți, Headstone!”

„Treizeci de milioane de volți, Brooker? Încă n'am ajuns așa de departe. Nu ți-a ajuns nenorocirea din Detroit?”

„Domnul Dr. Frank a adus aparatele necesare”, spuse Brooker arătând avionul cel mare. „De data

aceasta va merge fără nenorocire, dragă Headstone !”

Pe când acesta căuta o replică, trecu mașina cu o macara dela United spre avion, urmată de un autocamion. Tot ceea ce comandase telefonic Brooker la New-York, sosise prompt. Headstone văzu macaraua lucrând, văzu coborînd din avion o ladă negricioasă strălucitoare, care nu se deosebea de aceea care ieri mai lucra la Michigan, până când o experiență nerațională o schimbase într'un vulcan. Dela ladă, își schimbă privirea asupra doctorului și se întâlni cu a acestuia.

„Veniți dela postul-AE, Mister Headstone?” întrebă Germanul.

James Headstone se mulțumi să afirme dând din cap.

„Instalația lucrează bine acum?” întrebă mai departe doctorul.

Iar o clătinare din cap din partea lui Headstone. Dr. Frank era intrigat. Nu pricepea purtarea lui Headstone. Se așteptase la oarecare obiecțiuni, chiar la o izbucnire mînioasă pentru că îi încălcase postul. Dar nu se întâmplă nimic din toate acestea. Nu putea să priceapă cauza. Headstone știa că el era acela care instalase condensatorul în postul lui. Dece nu spunea nici un cuvânt ?

Probabil că prezența lui Brooker îl împiedeca. Deci să nu amintească nimic. Cu această hotărîre, Dr. Frank urmă pe Headstone și pe Brooker.

Va dura o oră până ce totul va fi instalat după planurile doctorului, pe care Brooker le predase unui inginer șef din uzină. În acest timp, ei luară o gustare. Mîncară tăcuți. Brooker se gîndea cum ar putea să-l înduplece pe Headstone. Gîndurile acestuia erau la

ruinele carbonizate ale postului-AE. Răspundea la întrebările doctorului Frank numai cu un da sau un nu scurt, până ce se decise și acesta să tacă. În sfârșit, după ce fu strânsă masa, se înfiripă o convorbire.

„Așa dar, avea treizeci de milioane de volți, dragă Headstone“, spuse Brooker.

„Disponem numai de zece milioane în uzină. Nu putem merge mai departe,“ replică Headstone.

„Se va putea cu bateria mea de condensatoare, Mr. Headstone“, se amestecă Dr. Frank. „Luăm cele zece milioane de volți în circuit paralel, apoi în serie și obținem tensiunea dorită“.

Headstone refuză propunerea. „Se va produce un fulger lung de câțiva kilometri, domnule doctor. Cum veți stăpâni tensiunea uriașă?“

„O stăpânesc condensatoarele mele, Mister Headstone“, rosti doctorul cu convingere.

James Headstone făcu alte obiecțiuni. El vorbi de reacțiunile dăunătoare pe care le-ar putea avea aparatul doctorului asupra instalației și la răspunsurile seci ale acestuia, se infurie mai rău.

„Eu nu-mi iau nici o răspundere“, se apără în sfârșit; „te privește Brooker, dacă se întâmplă vreo catastrofă!“

Asupra lui Brooker părea că se transmisese ceva din calmul neclintit al doctorului.

„N'are nici un rost să comentăm mai mult“, spuse el. „Imi iau răspunderea, Headstone. Să mergem în uzină.“

„Lada e încă afară?“ se miră Headstone când ajunseră în fața secțiunii de înaltă tensiune. Doctorul surâdea ironic.

„V'am adus un fulger din Europa, Mister Headstone.”

„Cum ? Ce ?”

„Da, un fulger de nouăzeci de milioane de volți, ca să vedeți ce rezistență au condensatoarele mele!”

„E adevărat, d-le doctor ? Ați adus aparatul încărcat ?” se amestecă Brooker. Headstone încercă o nouă împotrivire.

„E de necrezut domnule doctor. Ați părăsit Europa de două săptămâni. Incărcătura trebuie să se fi imprăștiat de mult.”

„Vă înșelați, Mister Headstone. Condensatoarele mele rețin electricitatea pe care au acumulat-o. Materia grea nu lasă să se piardă nici un electron...”

Headstone aruncă o privire neîncrezătoare curioasei lăzi atât de strălucitoare, ca și când avea în față o cutie cu dinamită. Instinctiv, făcu câțiva pași înapoi.

„Nici o frică, Mister Headstone !” îl încurajă Dr. Frank. „cele treizeci de milioane de volți sunt bine strânse în ladă”.

„Vorbeați de nouăzeci de milioane”, spuse Brooker.

„Dacă punem circuitul în serie, Mister Brooker. Deocamdată, fiecare din cele trei condensatoare sunt încărcate cu treizeci. Să punem mai întâiu în contact.”

În fața uzinei de înaltă tensiune se aflau doi stâlpi, la depărtare de o jumătate de kilometru unul de altul, înalți de mai bine de o sută de metri. Fiecare fu prevăzut cu câte o sferă metalică în vârf. De la fiecare sferă pleca în jos un fir subțire, până la transformator.

Dr. Frank apucă unul, se aplecă spre lada vrăjită și găsi un loc anumit unde apăsă capătul firului. Acesta pătrunse înăuntru și se înșepeni tare. Legă apoi și capătul celălalt.

„Acum sunt treizeci de milioane de volți, între amândouă sferele,” spuse Dr. Frank arătând cu mâna către stâlpi. Acum — nouăzeci!”

El apăsă pe un punct din circuit. Se produse o mișcare bruscă. Înainte de a închide ochii în fața luminii orbitoare, se auzi un tunet care făcu pe Headstone și pe Brooker să se clatine și să nu mai audă nimic câteva minute.

James Headstone ședea pe un trunchiu de arbore și-și ștergea fruntea cu batista. Dr. Frank sta alături și râdea.

„Ce, Mister Headstone? Vă e cald?”

„Nouăzeci de milioane de volți?!” bâlbâi Brooker încă palid din cauza evenimentului. „Puteți repeta?” întrebă el zăpăcit.

„Din păcate nu e posibil, domnule director. În uzina d-voastră avem numai zece milioane de volți. De trei ori zece fac, după Adam Riese, treizeci. Pot repeta numai dacă încărcăm din nou condensatorul din instalația d-voastră.”

„Să punem în circuit”, spuse Brooker. „Treizeci milioane de volți nu străbat distanța dintre cele două sfere,” ripostă Dr. Frank. „Ați văzut mai înainte. Trebuie să scurtăm linia de scântei, să tăiem unul dintre fire și să-l tragem mai aproape.”

Să se taie firul... Vorba avu răsunet în urechile lui Headstone. Iși aduse iar aminte de întreaga nenorocire dela postul-AE, de care uitase puțin în fața atâtor noutăți minunate. Cum va tăia doctorul această sârmă îndrăcită care a rezistat oțelului și care la temperatura flăcării de gaz oxihidric se prefăcuse într'un foc ce nu se mai putea stinge? Sări în sus și urmă pe Ger-

man. Acesta merse vreo sută de metri de-a-lungul firului, se opri, băgă mâna în buzunar și scoase un clește mic. Părea un clește de oțel obișnuit. Se aplecă, ridică puțin firul și puse cleștele. Apăsă cu mâna... Headstone holbă ochii... cleștele tăie cu ușurință.

„Ce e asta? Cum ați procedat, d-le doctor? Cu ce ați tăiat?” Headstone se pripea să pună întrebări.

„Diamantul se taie cu un alt diamant, Mister Headstone.”

Dr. Frank îi întinse cleștele. El îl apucă cu grabă. Era greu, mult mai greu decât un clește de oțel de aceeași mărime, deși era făcut — Headstone putea să se convingă — tot din oțel. Numai la tășuri avea o dungă îngustă mai negricioasă. James Headstone bănuia că misterioasa materie grea, îngrămădită sau întărită cumva, este aceea care-i da puterea supranaturală de a tăia sârma.

Dr. Frank apucă de capătul firului și-l trase după el. „Ajutați-mi, Mister Headstone” îl rugă el. „Firul e greu”. Il târîră împreună până la condensator și încă o sută de metri spre celălalt stâlp.

„Acum putem pune în circuit”, spuse Dr. Frank și se îndreptă spre uzină, urmat de Brooker și Headstone. Acolo erau pregătite alte fire izolate cu materie grea. Se făcură legăturile. Cele zece milioane ale lui United fură deslănțuite.

Headstone aruncă o privire uimită asupra indicelui curențului.

„Condensatorul meu lucrează bine”, spuse Dr. Frank.

„La această tensiune, acumulează cincizeci de coulombi... Așa, acum e complet încărcat. Putem desface legăturile.”

„Cincizeci de culombi, d-le doctor?” Cuvintele lui Headstone trădau îndoială și mirare.

„Nu e prea mult, Mister Headstone, trebuie să fim mulțumiți. Cu cele zece milioane ale d-voastră, nu putem obține mai mult. Totuși e îndeajuns. Cu câteva miliarde tone de materie grea, vom izbuti și cu această încălăștură”.

Headstone tăcea. Vorbele doctorului îi dădeau de gândit. Cât de subțiri trebuie să fie straturile izolatoare, în lada cea vrăjită! Cât de aproape sunt electricitățile contrarii? Ce enormă trebuie să fie atracția, pentru a produce o astfel de tensiune uriașă! Ce rezistență incomparabilă trebuie să aibă materia grea, pentru a rezista la o astfel de apăsare!

Ca un somnambul, urmă pe Brooker și pe doctor, afară.

„Atenție!” strigă Dr. Frank, mișcând ceva în ladă. Dela unul din stâlpi ieși un fulger și se scurse în pământ la capătul liber al firului. Pământul păru că se cutremură; urmă bubuitul tunetului.

Și de data aceasta trecu timp până ce toți se liniștiră, până ce mintea li se limpezi.

„Un fulger frumos, dar de trei ori mai slab decât primul”, spuse Dr. Frank. „Să repetăm experiența?”

Brooker refuză. „Destul, d-le doctor. Am văzut ce puteți. Acum poștiți la birou pentru a începe tratativele.”

*

* *

Fosdick și Cowper se aflau la restaurantul unui mic hotel din Blanctown. Era acel hotel căruia îi aparținea și barul unde de obicei își băuseră grijile.

Cowper era ocupat să-și taie șunca cu ouă din farfurie, iar Fosdick mânca cu lingura, dintr'un castronăș plin cu orez. După pofta ce aveau amândoi, se vedea bine că le priiseră primele douăzeci și patru de ore de concediu. Fosdick își turnă ceaiu cald. Amesteca îngândurat în ceașcă și privea cum se topeau încet bucățile de zahăr.

„Frumoasă dimineață! Am putea face o mică plimbare cu automobilul”, rosti Cowper între două îmbucături.

„Să facem, Cowper!”

„Unde?”

„La post!”

Cowper se împotrivi. „Iar ți-e dor de maghernița aceea troșnitoare, Fosdick? Eu sunt mulțumit că avem în sfârșit concediu.”

„Am plecat eri prea în grabă, Cowper; literalmente, fără cămașă de noapte și perie de dinți. Asta nu merge. Trebuie să ne ducem să vedem dacă putem salva ceva din lucruri.”

Cowper, care tocmai înghițea ceaiul, făcu o mutră de parcă ar fi băut otrăvă.

„Putem cumpăra și în Blanctown cămăși și perii de dinți” încercă el să înlăture propunerea, dar Fosdick rămase nestrămutat.

„Atunci fie, Fosdick, dar cel mult pentru un sfert de oră, mai mult nu pot rezista.”

Se apropiau voioși de postul-AE. Din depărtare, părea că nimic nu se schimbaseră.

Rețeaua plană, susținută de baloane. Numai din apropiere, recunoscute urmele focului. Pe clădirea de beton, se vedeau pete negre de funingine, locurile fe-

restrelor erau goale. Sârma mijlocie, care conducea curentul atmosferic spre uzină, era distrusă de foc în partea de jos. Capătul liber oscila în vântul de toamnă, la vreo douăzeci de metri deasupra postului.

Fosdick cârmî mașina de pe șosea pe drumul pietruit ce ducea la post când, deodată, din capătul sârmei ieși un fulger. Cowper tresări și-și duse mâinile la urechi.

„Oprește, Fosdick! Nu merg mai departe! Blestematul post mai funcționează, cu toate că a ars!”

„Absurditate, Cowper! Conductele de combustibil sunt distruse, colectorii de raze nu mai ard. Poți fi fără teamă...”

„Totuși, ai văzut!” îl întrerupse Cowper.

„Da, dragul meu. Cu timpul se strânge electricitate și în rețeaua simplă și atunci fulgeră din când în când.”

Fosdick nu se mai sinchisi de obiecțiunile lui Cowper și înaintă până la post. Cercetarea întreprinsă fu mai rodnică decât se așteptau. Garderoba inginerilor fusese cruțată de foc. Când se pregătiră să plece înapoi, automobilul era plin până sus cu geamantane și îmbrăcăminte.

Fosdick voia tocmai să pună mașina în mișcare, când văzură o motocicletă ce venea pe drum îndreptându-se spre ei.

„Ce caută aci?” întrebă Cowper. Fosdick își puse mâna deasupra ochilor, pentru a vedea mai bine.

„Pare a fi un poștaș”, spuse el.

Motocicleta opri lângă automobil. „O telegramă pentru Mister Fosdick!”

„Eu sunt.” Fosdick o luă și o desfăcu. „Stai o clipă,

Sir! Așteaptă!" strigă el poștașului, care voia să și pornească înapoi. „Poți lua răspunsul? chiar acum... Pricepi ceva Cowper?" se adresează colegului său dându-i telegrama. Acesta o citi:

„Ce s'a întâmplat la post? Telefonul în continuu deranjat. Telegrafiază! Brooker."

Cowper înapoie telegrama dând din cap. „Hm, Fosdick. Pare că directorul Brooker nu știe nimic de mizeria de aci. Îi voi telegrafia cele întâmplate."

Întoarse telegrama, scrisese răspunsul pe verso și o înapoie poștașului, punându-i în mână un dolar.

„Restul, pentru d-ta, Mister. Trimite-o cât de curând."

Factorul plecă. Automobilul îl urmă mai încet. Poștul mai fulgeră odată, ca și cum ar fi vrut să facă cunoscut că se mai află acolo.

Tratatativele cu reprezentanții concernului german nu înaintară așa de repede cum dorea Brooker. Livonius găsi în Mister Pellham un adversar, care apăra cu tenacitate pretențiunile uzinei United asupra brevetelor. El era susținut de Headstone, care opunea aceeași rezistență tuturor argumentelor doctorului Frank, pentru ca producțiunile societății United să nu rămână mai prejos. Brooker încerca zadarnic să mijlocească o împăcare. Headstone și Pellham țineau cu încăpățănare la punctul lor de vedere.

„Ați anunțat cu trei luni mai târziu", spuse Livonius, pentru a zecea oară.

„Pretindem dreptul, în baza întrebuințării anterioare. Am fabricat materia în același timp cu d-voastră", repetă Pellham obiecțiunea cruzită de atâtea ori.

„N'ați fabricat nimic", întrerupse Dr. Frank.

Headstone îl privi mânios. „Nimic, spuneți, d-le doc-

tor? Am făcut un post AE, care lucrează ireproșabil. Aceasta e nimic?"

„Cu sârme de susținere cumpărate din Germania" adăogă profesorul Livonius.

„Cu colectori de raze pe care noi i-am dat deoparte de luni întregi!" îl secundă doctorul.

„Ne-am fabricat noi singuri colectori!" strigă Headstone. Puse amândoi pumnii pe masă. „Postul nostru lucrează fără cusur. Este un activ pe care trebuie să-l ia în considerație concernul d-voastră. Un activ foarte important, domnilor".

„Postul d-voastră lucrează numai de când se află acolo un condensator puternic", spuse Dr. Frank, privind aspru în ochi pe Headstone.

„Aveți dreptate, d-le doctor. Pretindem dreptul de întrebuițare anterioară și asupra condensatorului".

Doctorul rămase înmărmurit. Era disperare sau obrăznicie din partea lui Headstone, pentru a răspunde astfel?! Nu știa ce să-i spună. Își reproșa singur felul cum procedase cu condensatorul. Dacă United învârtea astfel lucrurile, era posibil să capete Americanii brevetul pentru materia grea. Cine ar putea dovedi serviciului de brevete din Washington că el, Dr. Frank, a adus condensatorul din Germania și l-a instalat în postul lui Headstone? Mărturia celor doi ingineri care se aflau acolo?... L-ar fi ușor societății United să-i infunde undeva, într'un colț îndepărtat al Americii. Mărturia lui proprie? Își da seama că istorisirea sa, fără confirmarea unei a treia persoane, nu prea era demnă de crezut...

„Ei! Nu-mi dați nici un răspuns, d-le doctor", întrebă Headstone ironic. „Vom vedea ce spune servi-

ciul de brevete din Washington, când vom prezenta condensatorul“.

„Va trebui să întărești prin jurământ, Mister Headstone, că într'adevăr e condensatorul d-voastră“.

Headstone deschise gura spre a rosti ceva, dar cineva bătu la ușe. Intră servitorul.

„O telegramă pentru Mister Brooker“.

Acesta o citi și se făcu roșu, apoi alb.

„Scuzați, domnilor, câteva minute“.

Apucă pe Headstone de mânecă și-l trase în camera alăturată.

„Ce înseamnă asta, Headstone?“ Îi întinse telegrama: „Telefonul a ars ieri, când s'a distrus postul AE. Noua adresă: European-Hotel, Blanctown. Fosdick“

James Headstone respiră adânc. „Așa este, Brooker. Blestemata materie grea nu rezistă la căldura lămpii de sudat. A luat foc, când am încercat să topim un fir al condensatorului. Postul a ars“.

„Aiurezi, Headstone?“ Brooker privi speriat și îndoelnic pe asociatul său. „Ce înseamnă asta: condensator... materie grea... un condensator de materie grea în postul nostru...?“

„Era acolo, Brooker“.

„Ce dracu, Headstone! Doar n'a căzut din cer! Cum a ajuns acolo?“

„E o lovitură îndrăznească din partea doctorului german. A cunoscut pe Fosdick și Cowper la un bar din Blanctown, bine înțeles la un pahar de whisky. Presupun că nu și-au mai dat bine seama de faptele lor, când l-au luat pe străin în post...“

„Ne mai auzit!“ izbucni Brooker. Concurența în postul nostru... își instalează în voie aparatul... și eu aud

de abia acum de toate astea, Headstone! E cu puțință?"

„Am aflat și eu de abia ieri dimineată, când am ajuns la post... și am văzut lada vrăjită..."

„Și imediat ai ars și ai puslit totul. Ești o plază rea, Headstone! Sunt disperat!... Neamțul ți-a pus lada acolo și d-ta ai distrus-o, împreună cu întreaga uzină..."

Brooker tăcu. Incepu să se gândească la același lucru la care reflectase Dr. Frank, puțin mai înainte: Presa încă nu aflase de distrugerea postului. Se putea deci folosi condensatorul ca mijloc de constrângere, în tratativele cu concernul Bergmann.

„Ascultă Headstone! Să nu spui nici un cuvânt Germanilor de această nouă catastrofă. Ne vom întoarce în sală, ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic. Lasă pe seama mea continuarea tratativelor. Dar, te rog, să nu-mi faci mutra asta acră! Inchipuește-ți că șezi la masa de poker și joci cu cărți proaste".

„S'a aranjat, gentlemen", spuse Brooker, luând iar loc lângă Pellham și băgând liniștit telegrama în buzunar.

„Ceva important?" îi șopti Pellham.

„Imbucurător, Mister Pellham. O veste dela post. Primele încercări cu materia pentru catodi sunt promițătoare", răspunse Brooker, destul de tare pentru a fi auzit de Dr. Frank și profesorul Livonius.

„United pretinde și dreptul de folosire anterioară a catodului rece, căci noi am..." începu iar desbaterile Pellham.

„Stop, Pellham! îl întrerupse Brooker. „Așa nu mai înaintăm. Vă propun o învolală", se adresă el direct

celor doi Germani. „Să unim cele două concerne și să lucrăm mai departe cu forțe duble”.

„Noi posedăm mai multe invențiuni decât United”, obiectă Dr. Frank.

Pellham voi să răspundă ceva. Brooker îi făcu semn să tacă.

„Aveți mai multe, d-le doctor. Pentru aceste multe vom lua licențe dela d-voastră, dacă condițiunile sunt acceptabile”.

„In sfârșit, o propunere cu care putem înainta”, spuse profesorul Livonius.

„Condițiile noastre sunt acceptabile”, adăogă doctorul. „Am pregătit un concept pentru contract”. Scoase din buzunar un manuscris și-l întinse lui Brooker.

Acesta începu să-l citească și după figura lui se vedea că e mulțumit. „Propunerile sunt de primit, d-le doctor. Cred că ne vom învoi”. Brooker citi mai departe: „...schimb curent de experiențe și licențe... legătură permanentă între laboratoarele celor două concerne... ca intermediar în Germania, Mister Henry Turner...”. Se opri, lăsând să-i cadă hârtia din mână. „Cum ați ajuns la această propunere, d-le doctor? Henry Turner... Il cunoașteți?”

„Turner!”

Headstone rosti numele, fără să vrea. Strânse apoi buzele ca și cum ar fi spus prea mult cu acest singur cuvânt.

„Il cunosc”, răspunse doctorul la întrebarea lui Brooker. „Se pricepe puțin la tehnica uzinelor AE, înțelege ușor, e activ și tăcut, când trebuie. Cred că facem o alegere bună”.

„Este inginer?” întrebă Brooker.

„După câte știu eu, da”, răspunse Dr. Frank. Am auzit că a studiat între altele și la Charlottenburg. Afară de aceasta, vorbește curent limba germană. Dr. Frank continuă, privind drept în ochi pe Headstone: „Am impresia că funcțiunea actuală nu-l prea mulțumește pe Mister Turner. Cred că ar primi cu amândouă mâinile, dacă i-am oferi altceva”.

„Voiți să-l angajați, d-le doctor?” spuse brusc Headstone.

„Sunt de părere să-l luăm împreună”, răspunse Dr. Frank. „Să lucreze egal pentru ambele concernae”.

Pe Headstone îl puneă pe gânduri mai mult expresia figurii doctorului, decât vorbele sale. I se părea aproape sinistru acest om, care părea că știe mai multe decât spune.

„Se aprobă, domnule doctor”, urmă Brooker tratativele și continuă citirea.

„Cred că totul e clar”, spuse el după ce isprăvi ultima pagină. „Dacă vă convine, voiu da juriștilor noștri să facă contractul după conceptul d-voastră. Il vom trimite apoi spre a fi semnat în Germania...”.

„Nu e necesar, d-le director!” Dr. Frank scoase un alt act și-l puse în fața lui Brooker. „Poftiți procura. Am dreptul să semnez pentru concernul nostru. Luați seama ca juriștii să lucreze după concept, apoi voiu iscăli”

Henry Turner își lua masa de prânz la locul său obicinuit dela birtul din bărăgan. Klas Horn, birtașul,

fi arăta tot felul de mâncăruri, care, de care mai gustoase.

„Ei, d-le Turner, când plecați?” întrebă el pe client, aducându-i un pahar de bere spumoasă.

Turner făcu o mișcare nehotărîtă. „Poate, mâine, poate de abia peste opt zile”.

Birtașul se întoarse la tejghea și-și turnă un biter. Să rămână Americanul, care plătește așa bine, încă o săptămână... la perspectiva aceasta plăcută își încuviință un snaps.

Mister Turner părea mai puțin mulțumit. De abia se atinse de mâncare și începu iar să se gândească. Care va fi răspunsul lui Headstone? Ii scrisese că-și consideră misiunea din Germania terminată și așteaptă instrucțiuni noi.

James Headstone trebuie să fi primit scrisoarea de mult. Răspunsul însă nu sosea și neliniștea lui Turner creștea din zi în zi. Nu știa dacă întârzierea lui Headstone însemna ceva bun sau rău pentru el.

Sgomotele de afară îi întrerupseră frământarea: puțin de motociclete și voci. Ușa se deschise, intrară doi bărbați. Nerăbdător, Turner privi pe poștaș cu presimțiri nedefinite, se uită apoi la jandarmul rural care se duse la tejghea și începu să vorbească cu Klas Horn, în dialectul ținutului, din care nu pricepea un cuvânt. Deschise telegrama, o citi și o lăsă jos, descurajat.

„Rămâi acolo! Așteaptă instrucțiuni, J. H.”.

Același cântec — să aștepte și iar să aștepte, cu toate că-i ardea podeaua sub picioare. Văzu că jandarmul își aruncă privirea spre el. Ii era teamă. Erau lucrurile atât de departe, încât voiau să-l aresteze pe

loc? Headstone întârzia fără rost, punându-l în pericol!

Turner puse paharul la gură și bău mult. Văzu apoi pe Horn râzând cu jandarmul și se mai liniști. Vădit, birtașul glumea; nu discutau despre el.

Ușa se deschise iar, intră Jochen Donnewald, se uită împrejur și se îndreptă spre masa lui Turner.

„O scrisoare pentru d-voastră, Mister“. Turner întrebă: „Dela cine?“

„Dela domnul Zacharias. Aștept răspuns“.

Agentul citi. O politicoasă invitație la acest misterios bătrân pentru după amiază, la orele trei și jumătate, la o ceașcă de cafea. Un scris curat, aproape caligrafic, care se părea a fi tot atât de puțin al unui hoinar, ca și al unui fermier.

Turner căzu iar pe gânduri. Invitația putea fi o cursă. — Prostiel Dacă ar vrea să-l aresteze, ar putea s'o facă aci pe loc.

„Ce să-i spun?“ întrebă Jochen.

„Spune-i d-lui Zacharias că viu cu plăcere“.

„Bine, Mister“. Jochen plecă.

La orele trei și jumătate, Turner sta în fața porții pe care o deschisese odată cu cârligul. De astă dată, preferă să apese pe buton și să aștepte.

Apăru Jochen Donnewald, deschise și făcu semn lui Turner să-l urmeze.

Drumul spre casă ducea printre boschetele de tranșări. Turner zări din depărtare stupina ce-i redeștepta amintiri dureroase. Intră apoi sub umbrar, unde se afla o masă preparată pentru cafea. La masă se afla un domn tânăr, care se sculă spre a-l întâmpina.

Turner îl recunoscu dela prima privire. Era omul pe

care îl văzuse prin lunetă la uzina AE, împreună cu Zacharias. Deci inginerul, ruda bătrânului, care-l luase atunci cu el la uzină, îi trecu prin cap lui Turner. De ar putea profita și el de această cunoștință!...

„Am onoarea să vorbesc cu Mister Turner?” întrebă inginerul.

„Numele meu e Turner”.

„Doctor Frank”, se prezintă celălalt. „Luați loc. Vă rog, d-le Turner. D-nul Zacharias e dus în casă. Trebuie să vină. Serviți-vă, vă rog”.

„Nu așteptăm până se întoarce d-nul Zacharias?”

„Nu e nevoie, Sir. Iată-l că vine”.

Turner își întoarce capul și privește spre casă. Intr-adevăr, venea cineva — dar era bătrânul? Se frecă la ochi, i se părea că nu vede bine. Zacharias trebuie să fie: barba lungă și cărunță era mărturie. Dar cât de schimbată îi era îmbrăcămintea! Nu mai purta acele haine verzi cenușii, cu care Turner îl întâlnise adesea pe bărăgan. Avea costum modern și un guler alb strălucitor, care îi dădea cu totul altă înfățișare. Când se apropie, agentul observă o perlă mare în cravata de mătase și observă de asemenea că barba și părul bătrânului fuseseră îngrijite de un artist în arta capilară.

Înainte părea un bădăran — azi avea înfățișarea unui director general! îi trecu prin cap lui Turner, când îl salută Zacharias.

„Bună ziua, Mister Turner! Foarte amabil că ați primit invitația. Nu vă deranțați. Ați făcut cunoștință cu Dr. Frank?”

„D-nul doctor e inginer, d-le Zacharias?”

„Da, Mister Turner”, spuse Zacharias, turnând ca-

feaua și oferind musafirilor prăjituri. În timp ce se servea, Turner cumpănea cum să intre în vorbă cu inginerul

Doctorul i-o luă înainte.

„Lucrez la uzina AE, Mister Turner. Am auzit că vă interesează și pe d-voastră tehnica nouă”.

Turner dădu din cap. Nu știa ce să răspundă.

Dr. Frank continuă: „Și la d-voastră, dincolo, se preocupă lumea de acest lucru. Postul nou din Michigan n'a lucrat rău...”

Turner cunoștea modul de funcționare al postului. „Cred că va lucra bine și de acum înainte, d-le doctor”, spuse el.

„Celălalt, poate, Mister Turner”, spuse Zacharias. „Postul din Michigan a căzut, din păcate, pradă focului”.

Turner se sperie. Nu știa nimic despre aceasta.

Iar o catastrofă? Aceasta era poate explicația ezitării îndelungate a lui Headstone, înainte de a-i răspunde la scrisoare

„Ah, e regretabil! E cu putință?” Turner exprimă aceste cuvinte pentru a spune ceva. Gândurile îi erau departe, la James Headstone. Cum a suportat noua lovitură? Ii mai pune la dispoziție United mijloace pentru continuarea întreprinderii? „A fost poate un act de sabotaj?” urmă el, pentru a nu lăsa o pauză în convorbire.

„Nu se știe”, spuse Dr. Frank.

„Cred că vom afla azi lucruri precise”, adăugă Zacharias. „Aștept un prieten vechiu din America. El ne va putea spune ceva sigur despre accident”.

„Întâiu s'a prăbușit postul din Colorado — acum

s'a distrus al doilea, din Michigan! Ce atitudine va lua United?" Turner vorbea mai mult cu el însuși, decât cu ceilalți.

Zacharias profită de întrebarea agentului : „United va fonda al treilea post și a treia oară va avea succes”.

Turner nu împărtășea speranța bătrânului.

„Voiu crede numai când voiu vedea”, urmă el. „De ce merge totul atât de bine la d-voastră? De ce trebuie ca noi în America să asvârlim atâția bani?”

„Headstone ar fi putut să-i economisească”, adăogă doctorul. „Încăpățânarea lui e de vină”.

Turner voia să răspundă, când Jochen Dannewald intră și șopti ceva lui Zacharias.

„Scuzați-mă, vă rog”, spuse bătrânul, care se sculă și urmă pe îngrijitorul său.

De abia l-am recunoscut pe Mister Zacharias”, se adresă Turner doctorului. „Azi are cu totul altă înfățișare. Imbrăcămintea — barba —”

Dr. Frank râse. „S'a făcut frumos pentru vizita din America. Pentru noi n'ar fi făcut-o — ar fi rămas cu vechea haină verde”.

Conversația amenința să se termine, când Turner aduse un nou subiect.

„Cunoașteți bine uzina germană AE, d-le doctor?”

„Bine înțeles, am contribuit la fondarea ei”.

„Păcat că nu se poate intra înăuntru!” suspină Turner, aruncând o privire piezișe doctorului, pentru a vedea ce atitudine ia. Va refuza cu asprime? Va izbuti la sfârșit, totuși, să-l înduplece?

„Dacă ții-neți atât de mult, ne puteți însoți”, spuse Dr. Frank. „Bănuiesc că și prietenul nostru din Ame-

rica va dori să vadă uzina. Cred că vom merge mai târziu”.

Turner deschise gura, dar și-o închise fără să spună nimic. Gândurile îi alergau sălbatec prin cap. Acest inginer, acest doctor, îl va îndeplini dorința, îl va lua la uzină. Minunat! Va scrie apoi un raport. Ce vă spune Headstone? Ce impresie va face acest raport asupra lui, acum când a făcut imposibilul, posibil...?

Dar doctorul va arăta uzina și altuia, unui străin din America ...Cum se potrivea aceasta cu preceptele dinainte ale Germanilor? Nu-i spusese odată bătrânul Zacharias — își amintea de discuția din timpul călătoriei spre Neustadt — nu-i spusese acesta că ar arăta uzina unui singur American: Mr. James Headstone? Cum se potrivea aceasta cu intențiunile de azi? Multe întrebări, la care Henry Turner nu găsea răspuns.

„Bună ziua, dragă Johanes!” spuse consilierul Bergmann, când Zacharias intră în vestibul și-i întinse mâna. „Iată pe Mister Headstone. Cred că-l cunoști?” „Sigur, Franz”. Zacharias se apropie de Headstone și-i întinse mâna. „Bine ați sosit în Germania, Mister Headstone! Mă bucur din toată inima de a vă vedea după timp atât de îndelungat!”

Headstone îi întinse mâna uimit. I se părea oarecum cunoscut bătrânul, dar nu știa de unde să-l ia. Văzuse prea multe figuri în viața sa, pentru a putea reține pe fiecare.

Zacharias observă și-i veni în ajutor. „Aduceți-vă aminte de acum treizeci de ani, Mister Headstone. Vă aduceți aminte de Barkley Brothers din Detroit? Era

acolo un inginer — Joe Zack îl numeau oamenii dela uzină; acestuia, îi aduse într-o zi Mister Miller, președintele concernului, pe nepotul său, un băiețel, pentru a-i da lecții..." În timp ce bătrânul vorbea de timpurile de demult, lui Headstone îi apăruă imaginile uitate. Un vâl i se luă dinaintea ochilor.

„Joe !... Joe Zack... sunteți primul meu profesor din Detroit? Acum treizeci de ani... barba vă era blondă... Aveați altă înfățișare!”

„Și d-ta!” răsă bătrânul. „Aveai un obraz tânăr ca de lapte; azi ești un bărbat în toată firea, la United. Amândoi ne-am trăit viața, unul într'un fel, celălalt în altul”.

Headstone voia să afle cât mai multe despre bătrânul care acum trei decenii îi dase primele noțiuni de electrotehnică. Funcționarul dela United nu și-ar fi recunoscut șeful sever, totdeauna gata de observații, în bărbatul ce vorbea aci atât de deschis și bucuros.

Consilierul Bergmann ședea deoparte tăcut. Îi lăsă timp îndelungat să vorbească nestingheriți, să-și depene amintirile.

„Așa am ajuns eu director la United”, spuse Headstone.

„Cu cincisprezece ani mai înainte, bătrânul Zack fusese directorul general al concernului Bergmann” rosti încet consilierul.

Headstone auzi: „Cum, nu sunteți d-voastră?” întrebă el.

„Sunt urmașul său. El a fost înaintea mea”.

„De ce ați părăsit postul?” voi Headstone să știe.

„Pentru că am lucrat destul și am câștigat destul, Mister Headstone. Dar, bine înțeles, aceasta nu puteți

pricepe voi Americanii", spuse Zacharias și privirea lui Headstone îi confirmă că într'adevăr nu pricepea.

Jochen intră sub umbrar și începu să strângă dela masă.

„Nu mai așteptați oaspeți?" întrebă Turner.

„Timpul pentru cafea a trecut", răspunse doctorul privind la ceas. „Cei ce vin mai târziu vor fi tratați cu altceva. Despre ce vorbeam mai înainte? A, da, vă spuneam că uzina —AE este o creațiune a păcii. Acesta îmi pare lucrul cel mai de seamă, Mister Turner. Este prima oară în istoria veche de mii de ani a tehnicii, când avem de a face cu o invențiune care e nefolositoare pentru scopurile războinice. Noile uzine vor servi la buna stare a popoarelor și a progresului în general, în domeniul electricității. Nu văd, mulțumesc lui Dumnezeu, nici o posibilitate de a abuza de această invenție pentru scopuri distructive, după cum s'a întâmplat cu fiecare din cele precedente. Gândiți-vă la vechea dorință a oamenilor de a sbura liberi în aer, ca păsările! De abia au izbutit și aeroplanele fură transformate în infernale mașini de războiu. Lucrul stă altfel cu uzinele —AE. Cu ele nu se poate nici împușca, nici arunca în aer, cu ele nu se poate nici..."

Dr. Frank se întrerupse, deoarece Jochen se întorsese. El puse pe masă pahare și între ele un castron cu punș dela gheață.

„Vin ceilalți domni?" întrebă doctorul.

„Da, numaidecât", răspunse Jochen și plecă.

Henry Turner se uită după el, îl văzu dispărând

după casă și zări trei persoane apropiindu-se. Iși holbă ochii.

„Ce, ce e asta, d-le doctor? Cine vine?”

„D-nul consilier Bergmann, directorul general al concernului Bergmann...”

„Nu, d-le doctor, celăalt... care merge la mijloc, este —”

„James Headstone, Mister Turner!” Headstone dela United”.

„Headstone dela United? ! Cum, e în Germania? Ce caută aci?”

„Vrea să vadă uzina noastră AE și noi voim să i-o arătăm”.

„Arătați uzina concurenței...?”

„S'a încheiat pace între United și noi” mai putu să adauge Dr. Frank, căci Headstone ajunse în fața mesei.

„Bună ziua, domnule doctor!” salută el pe Dr. Frank; privi întrebător pe Turner ca și când nu l-ar fi văzut niciodată în viața sa.

„Imi dați voe să vă prezint?” spuse Zacharias. „Mister Turner—Mister Headstone. Domnii sunt compatrioți”.

„A, domnul pe care l-ați recomandat, d-le doctor, ca să zicem așa, ca ofițer de legătură între concemele noastre?”

„Exact, Mister Headstone” răspunse consilierul Bergmann. „După spusele doctorului Frank, Mister Turner este foarte potrivit pentru o astfel de funcțiune. N'am avut încă ocazia să facem această propunere d-lui Turner”

Dr. Frank luă lingura de servit și umplu paharele. „Putem propune acum”, spuse el, „ne vom învoi mai repede la un pahar de punș. În sănătatea d-voastră. Mister Turner!”

Henry Turner ridică paharul și bău în sănătatea doctorului; se uită la ceilalți și nu mai știa unde-i e capul.

„Your health, old Jack!” spuse Headstone.

„Your health, James” răspunse acesta.

„În sănătatea uzinei Barckley Brothers din Detroit!”, spuse Headstone.

„În sănătatea uzinei Barckley Brothers!”, ridică bătrânul paharul și-l goli dintr-o înghițitură.

Turner avea impresia că se află într'un cerc vrăjit. Bătrânul hoinar din bărăgan... elegant... întinerit... Headstone, șeful său, vecinic morocănos... vesel, aproape zburdalnic... bătrânul îi spusese pe nume.. acesta îi dăduse o poreclă americană — Zacharias devenea mai misterios! Trebuie să existe între el și Headstone legături vechi, de care n'avea idee până acum...

Ridică paharul, pe care Dr. Frank îl umpluse iar. „În sănătatea d-voastră, Sir!” se adresa lui Headstone. Sunt curios ce va face, își zicea în sine.

„În sănătatea d-voastră, Sir!” spuse Headstone și goli paharul. „Sunteți ales pentru ambele concerne”, continuă el. „United aprobă propunerile. Veți fi omul de încredere al celor două trusturi. Ce părere aveți?”

Numai Dr. Frank văzu și înțelese privirea ce aruncă Headstone lui Turner. Prin acea privire rece, pătrunzătoare, Headstone cerea supunere absolută dispo-

zițiunilor sale. Ea avu o influență hipnotizatoare asupra lui Turner.

„Sunt gata să preiau postul, Mister Headstone!”

Consilierul Bergmann ridică paharul în sănătatea lui Turner.

„Muncă norocoasă în noua sferă de activitate, Mister Turner! Veți raporta societății United ceea ce vă arătăm noi aici... și concernului nostru, tot ceea ce veți afla cu ocazia vizitelor făcute în America. Așteptăm mult dela activitatea d-voastră, Mister Turner!”.

Dr. Frank se uita gânditor în pahar; dacă Turner ar fi cunoscut ideile ce-l preocupau, ar fi căzut și el pe gânduri.

Turner este în fond un băiat cumsecade, se gândea Dr. Frank, însă se află prea mult sub influența lui Headstone. Va trebui să-l dăscălim noi bine aci în Germania și vom scoate din el ceea ce ne trebuie.

Se înserase. Dr. Frank voi să facă lumină.

„Lasă, doctore”, refuză Zacharias „Doar plecăm îndată. Nu e așa, Franz?”

Consilierul aprobă. „Bine înțeles Johannes, pentru ca Mister Headstone să viziteze uzina”.

Până acum se vorbise în limba engleză, ținând seamă de Headstone. Ultimele fraze, ce le schimbă Zacharias cu Bergmann, fură rostite în germană.

Ce înseamnă aceasta? se întrebă Turner. Bătrânul și directorul general se tutuesc? Miraculoasă lume! Se adresa doctorului Frank și răspunsul acestuia îl înmărmuri. Bătrânul fusese înaintea consilierului, mulți ani, director general al concernului german... Bătrânul, omul care mergea prin sat cu haina ruptă, pe

care-l luase drept un cioban... Henry Turner nu mai pricepea nimic, absolut nimic.

„Plecăm, domnii mei?” întrebă consilierul Bergmann.

„Castronul e gol”, spuse Dr. Frank, laconic.

„Atunci să mergem!” se hotărî Zacharias.

Automobilul cel mare de șase locuri, în care venise Bergmann și Headstone, înaintă pe drumul satului și coti pe șosea.

Amurgul roșietic începu a păli. Contururile pinilor și mestecănilor singurateci se înălțau spre orizont, deslușite, în timp ce ici-colo apărea câte o stea pe firmament.

Apoi deodată, se văzură multe stele. Ele străluceau într-o lumină roșie. Erau rânduite în linii lungi, drepte, ce formau un exagon, ca și cum ar fi fost înșirate pe un fir; lumina lor nu era asemănătoare cu a altor stele, ci licărea într-un ritm neregulat, stingându-se și aprinzându-se iar. Un cunoscător al alfabetului Morse ar fi putut citi litere și fraze din aceste luminițe.

„Acolo e uzina noastră, Mister Headstone”, spuse consilierul Bergmann, indicând direcția stelelor roșii.

„Al uzina, d-le consilier?”

„Mai sunt cincisprezece kilometri, Mister Headstone. Luminile noastre de neon se văd dela depărtare de multe mile, pentru ca aviatorii să se ferească de rețea”.

Automobilul se apropia repede de acel loc. Lanțul stelelor roșii se urca tot mai sus. Acum se afla aproape vertical deasupra automobilului, care coti din șosea pe un drum lateral, îndreptându-se spre clădirea

cea mare. Un scurt scârțâit al frânelor — automobilul stopă în fața unui portal.

Întâiu coborîră Headstone și Bergmann, apoi urmară ceilalți. Consilierul privi cercetător spre Nord-Vest unde fulgera.

„Furtună în apropiere, Mister Headstone. Poate să aveți ocazie să vedeți azi cum lucrează cursele noastre de fulgere”.

„Vorbiți de cursele de șoareci?” începu Headstone să glumească, cu toate că nu-i prea ardea de glumă. Fără să vrea scoase pălăria, când intrară în marea sală a mașinilor.

Se opri tăcut în fața transformatorului urlaș; fălcile i se mișcau, buzele i se strângeau într-o strâmbătură nervoasă.

Abia după câteva minute își căpătă din nou graiul: „Două sute de mii de kilowați?!... Un sfert de milion de cai-putere! Oare așa să fie, d-le consilier?”

Consilierul Bergmann își strecură brațul sub acela al lui Headstone și-l conduse spre un alt perete, unde se aflau instrumentele de măsură. Arătând spre unul aceste instrumente, spuse:

„Puteți vedea aci cât este puterea Uzinei. În această clipă, Uzina dă conductei de transport la mare distanță o putere de o sută nouăzeci și opt de mii de kilowați.”

Privirile lui Headstone rătăciră prin încăperea: dela un voltmetru, care stătea la două milioane de volți, la un ampermetru al cărui arătător oscila în jurul cifrei o sută. Privirile lui se opriră în sfârșit asupra unui șir de cutii metalice, de culoare închisă. Iși aduse aminte de o altă stațiune care se prăpădise în foc și flăcări.

„Și.... o să avem și noi toate astea, domnule consilier?” întrebă el, arătând spre condensatorii de protecție al D-rului Frank.

„Veți avea tot ce avem și noi Mister Headstone“, spuse Bergmann. „Dat fiind că acum s'a încheiat contractul între noi, nu mai există taine între United și Concernul nostru. Veți construi în țara dv. stațiuni...”

„De două sute de mii de kilowați, domnule consilier?”

„De milioane de kilowați!” se auzi vocea bătrânului Zacharias.

„Milioane de kilowați, old Zack?” spuse Headstone, întorcându-se spre bătrân.

„Multe milioane de kilowați, James — poate chiar miliarde. Statele Unite sunt o țară mare...”

„Au nevoie de multă forță“, se amestecă Bergmann.

„Și o vor lua în viitor din cer!” încheie Dr. Frank.

SFÂRȘIT

EDITURA GORJAN BUCUREȘTI

AU APĂRUT:

- K. A. Schenzinger:** ANILINĂ — roman (ed. II sub tipar)
A. Zischka: ȘTIINȚA DISTRUGE MONOPOLURILE (ed. II sub tip.)
R. Brunngraber: RĂZBOIUL OPIULUI — roman, traducere de

Mircea Streinul

Sigrid Undset: PRIMĂVARĂ — roman (Ed. IV sub tipar)

Mircea Streinul: TREI POVEȘTI (ilustrații de **F. Micoș**)

V. Beneș: INGERUL ALB (ilustrații de **F. Micoș**) (epuizat)

Dr. V. Tempeanu: LIMBA GERMANĂ pentru lucrători (ed. III sub tipar)

Alain Fournier: CĂRAREA PIERDUTĂ — roman

J. Öhquist: GERMANIA LUI HITLER — fapte și doctrină (epuizat)

Pinocchio — (Ed. III sub tipar)

Sigrid Undset: JENNY — roman

De ce luptăm împotriva bolșevismului?

Kalevala, trad. de Barbu Brezianu (epuizat)

J. S. Schali: SUEZ, POARTA POPOARELOR — povestire romanțată

Vintilă Horia: ACOLO ȘI STEJELE ARD. — roman

Anișoara Odeanu: CIUDATA VIAȚĂ A POETULUI

Paul Constant: RÂIA — roman

I. Băleanu: ORDIN DE MISIUNE — reportaj de război

H. Dominik: FORȚA CERULUI — roman fantastic

SUB TIPAR:

Mayne Reid: CUARTERONA — roman (col. „Muncă și Lumină“)

Mircea Eliade: Salazar și revoluția în Portugalia

IN PREGĂTIRE:

Mircea Streinul: EROUL SOARELUI — roman

Henry de Man: MĂRTURISIRI (Après coup)

K. A. Schenzinger: AUR ȘI ARGINT — roman, traducere de
Mircea Streinul

V. Beneș: SEMN RAU — nuvele fantastice

T. Mușatescu: TEATRU LA DOMICILIU — schițe vesele

T. Mușatescu: SUFERINȚELE BĂTRÂNULUI WERTHER — roman

K. A. Beneș: O VIAȚĂ FURATĂ — roman (premiat de Academia din Praga)

F. Sillanpää: SFÂNTA SARĂCIE — roman, trad. de I. Băleanu

G. de Pourtalès: PESCUITUL MIRACULOS — roman

COLECȚIA DE ARTA:

N. BRANA — Chipuri din Sat (12 gravuri) cu un studiu critic de **V. Beneș**.

V. DOBRIAN — Cielul morții (10 gravuri) cu un studiu critic de **I. Vlasiu**.

F. MICOȘ — Creațiune (10 gravuri) cu un studiu critic de **V. Beneș**.

D. HORNUNCI — Patimile Mântuitorului (7 gravuri în culori) cu o prezentare de **St. Go**.